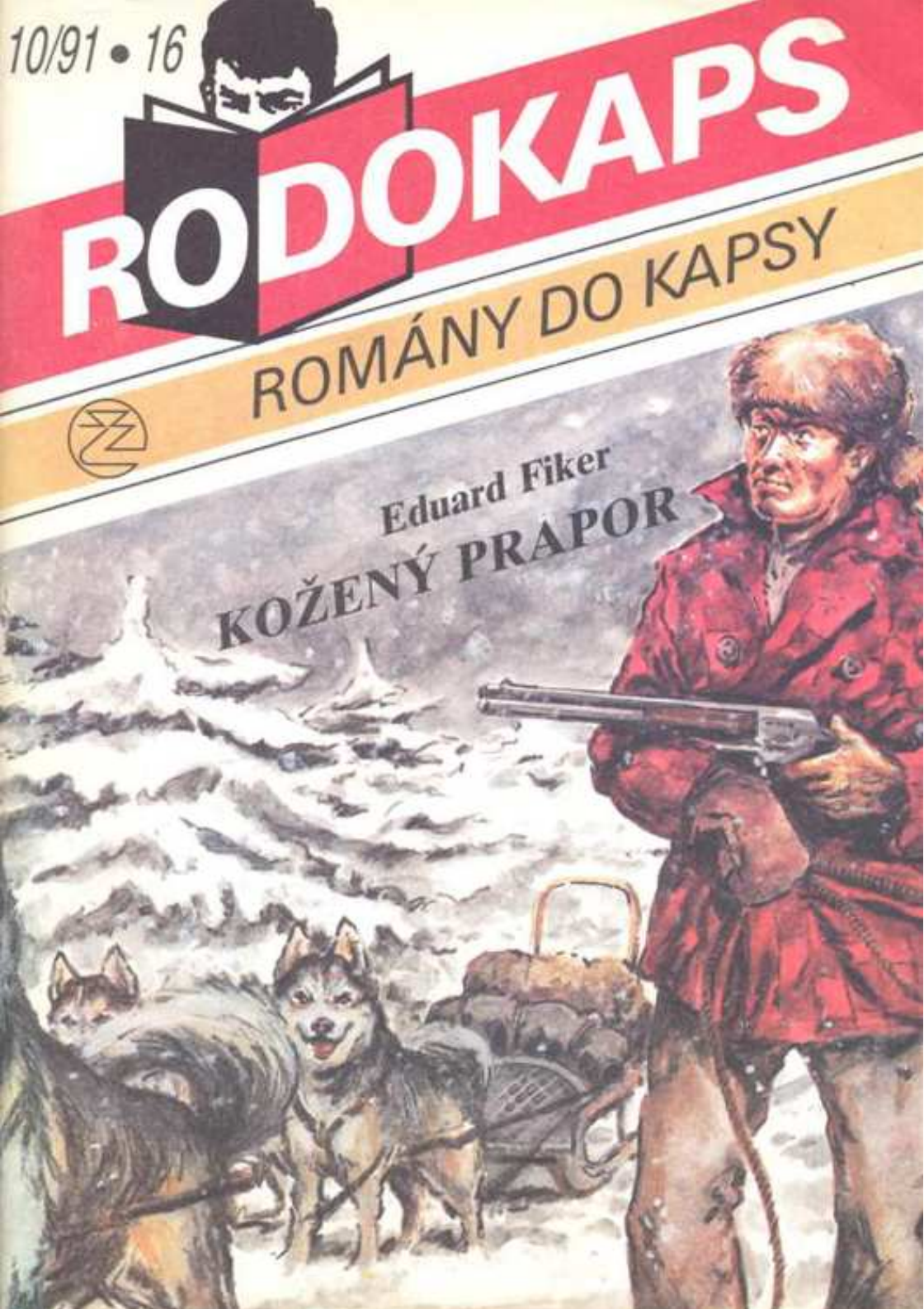
10/91 • 16

RODOKAPS

ROMÁNY DO KAPSY

Slovo redakce

Vážení čtenáři,

děkujeme vám za tu spoustu hezkých dopisů, které nám do redakce posíláte, a zároveň se musíme omluvit. Zdaleka ne všem jsme totiž schopni odpovědět osobním dopisem (i když se o to snažíme zejména v těch případech, kdy nám posíláte podnětné náměty a připomínky), takže bychom vám chtěli poděkovat alespoň touto formou. Je pochopitelné, že mezi tou spoustou hezkých dopisů se sem tam, i když velice zřídkakdy, najde i nějaký hanlivý. A je zajímavé, že jejich pisatelé se bez výjimky zapomenou podepsat, nebo alespoň neuvedou adresu. Rádi bychom jim totiž odpověděli. Například nějaký Josef Konečný (pravděpodobně ze Sokolova, protože odtamtud odeslal svůj dopis) nám nedávno napsal, že romány zveřejňované v Rodokapsu jsou příliš složité na jeho chápání a že je to všechno jiné než lehká odpočinková četba, takže tím, co zveřejňujeme, děláme jménu Rodokaps ostudu. No, pokud naše romány nechápe, nikdo ho snad nenutí, aby si Rodokaps kupoval, vždyť přece existuje spousta lehčího čtení. Například v románu Jak se kalila ocel najde také spoustu dobrodružství a na chápání je určitě snazší. Ale od anonymů přejděme k důležitějším věcem. Zájemců o tuhé desky na svázání ročníku Rodokapsu se nám zatím přihlásilo velice málo, řádově jen několik desítek. Při tomto počtu by zhotovení desek vyšlo poměrně draho, takže od tohoto záměru pro letošní rok upustíme, což dáváme na vědomí všem, kteří si desky objednali.

Na knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem se nám podařilo zajistit práva na řadu kovbojek, detektivek, dobrodružných a sci-fi románů, takže o zajímavé čtení nebude v Rodokapsu v příštím roce nouze. Stále je v platnosti i naše výzva, kterou hledáme nové spolupracovníky a dopisovatele pro přílohu Howgh!!! Uvítáme zejména různé zprávy z trampských osad, minireportáže ze zajímavých potlachů, ale i kratší povídky a fejetony.

Stylové plakáty Rodokapsu máme také ještě nějaké k dispozici, takže si případní další zájemci o ně mohou napsat. Poměrně úspěšně pokračuje i naše snaha o vyrovnání

harmonogramu našeho časopisu. Snad se nám to, při společném úsilí redakce
0tiskárny, podaří do konce tohoto roku a od počátku roku příštího by se mělo pořadové číslo každého Rodokapsu shodovat s číslem měsíce, ve kterém vychází.
Také rozjezd ediční řady Knihovnička Rodokapsu se nám příliš nevydařil. Zatím vyšel pouze první svazek, ale do konce roku by měly vyjít ještě další dva a pro příští rok už jich máme připravenou celou řadu. Některé už ve výrobě, další těsně před odevzdáním. Znovu bychom vás chtěli také požádat, abyste nás upozorňovali na nedostatky v distribuční síti, na města a obce, kde Rodokaps není k dostání vůbec, nebo je ho málo. Budeme se snažit ve spolupráci s alternativními distributory, soukromými knihkupci a stánkaři, případně dalšími zájemci o prodej našeho časopisu tyto nedostatky napravovat.
No a na závěr tedy ještě jednou díky za vaše dopisy. Pomáhají nám při tvorbě časopisu. Jsme totiž toho názoru, že dobrý časopis by měl vznikat ze vzájemné spolupráce redakce se čtenáři. Jen tak totiž může vznikat časopis živý a životný.
-di –

ZVĚSTI

• V sobotu 28. září se uskutečnila v Kopřivnici I. valná hromada Společnosti přátel Zdeňka Buriana. Tato společnost si klade za cíl propagovat tvorbu tohoto nesmrtelného malíře a ilustrátora a vytvořit v Kopřivnici muzeum se stálou expozicí díla Zdeňka Buriana, ale i dalších ilustrátorů dobrodružné literatury a tvůrců paleontologických rekonstrukcí. V současné době má společnost zaregistrováno už více než 1 800 zájemců o členství, od dětí po důchodce, od odborníků z vědecké sféry až po sběratele. Mezi tyto zájemce patří i redakce Rodokapsu a pokud by se našli i mezi našimi čtenáři, potom kontaktní adresa je: Oldřich Hyvnar, Obránců míru 1048, 742 21 Kopřivnice.
• Po krátkém působení v restauraci Klas se pražský Country klub přestěhoval do nového působiště – karlínské Besedy. Provoz zde zahájil v pondělí 7. října koncertem skupiny KTO a bylo plno, dalo by se říci přímo natřískáno. V karlínské Besedě získal Country klub útulné prostředí, kde kromě sálu pro 90 návštěvníků může využívat i přilehlé místnosti pro celodenní

klubovou činnost. Pořadatelé z Asociace Country Music vedle koncertů počítají i s výukou country tanců a pořádáním country bálů. Koncerty zatím probíhají pouze v pondělí od 20 do 22.30 hodin, ale v případě zájmu publika může klub zahájit i každodenní koncertní provoz.

• Z iniciativy plzeňského rozhlasového studia vznikl další pravidelný pořad country hudby, nazvaný Hallo, Nashville. V půlhodinovém bloku jsou uváděny starší i nejnovější snímky z nashvillských nahrávacích studií různých gramofonových společností. Pořad Hallo, Nashville si můžete poslechnout, pokud si na svých radiopřijímačích vyladíte poslední čtvrtek v měsíci v 15.30 hodin stanici Regina.

– di –

Ilustroval Jan Štěpánek

Eduard Fiker KOŽENÝ PRAPOR

1.

Skutečně, tehdy byl Are Bronson chlapík. V Toronsonu prostě nejlepší ze všech, Tam žili lide těžce, neboť tvořili vlastně ostrov trosečníků. Nevěřili již, že se někde v tom pekelném prostoru Aljašky po obou březích Yukonu najde nové zlato. Neměli možnost vrátit se tam, odkud kdysi přišli. Slabí vymřeli na zápaly plic a kurděje, silní se rvali s mrazem i mezi sebou, žárliví na každou ulovenou kožišinu a na každý hlt kořalky.

Are Bronson tenkrát nepil. Bylo mu dvacet pět let a neztrácel ještě víru v budoucnost. Mávnutím silné tlapy by byl srazil každého z obyvatelů Toronsonu. Dostala-li se do Toronsonu zásilka potravin, probil se k saním bezpečně první, ale neodnášel si láhve, nýbrž konzervy. A díval se potom, jak se muži strkají, rozpáleni alkoholem, a jestliže se mu to zdálo příliš ostré, vstoupil mezi ně a porážel je jako kuželky.

Tehdy byl opravdu chlapík.

Ve svých pětadvaceti letech přemýšlel, jak se dostat zpět na jih a začít něco jiného. Prospektorství považoval již bezpečně za bláznovství. Ale znal moc zlaté horečky a věděl, že Toronson by se vylidnil jako po sopečném výbuchu, kdyby se ozvalo jen šeptem slůvko o novém nalezišti.

To se jednou přihodilo, a jen shodou okolností nevznikl poplach. Předtím totiž vyhořel srub čtyř bratří Haileghových. Zapálila jej nešťastnou náhodou převržená lampa. Srub Are Bronsona v nedalekém sousedství polkl několik jisker. Prudký vítr oheň rozdmýchal. Sníh byl tak suchý mrazem, že byl jako drobný písek. Vál přes plameny v hustých mračnech, růžově zbarvený, ostrý a dusící. Sto mil odtud tehdy řádila jedna z největších sněhových bouří a její vzdálený dech zachvíval pevnými sruby Toronsonských.

Oba domy shořely do základů. Zbyla z nich pouze zuhelnatělá břevna, vyčnívající z louží rychle zamrzající vody.

Are Bronson i čtyři bratři Haileghové se na to dívali s klidem. Sever je již dávno klidu naučil. Majetek, jejž postačili zachránit, se válel v neladné hromadě, a ani Kurt Borosin, nejméně spolehlivý muž v Toronsonu, se neodvážil si něco z toho tajně přivlastnit.

Někdy i největší neštěstí bývá základem dobré budoucnosti. Are Bronson se přesvědčil na svém případě o možnostech osudových obratů, v něž by byl jinak nikdy neuvěřil.

Ještě když bratři Haileghové zapřahali psy, aby dovezli z lesa tři míle vzdáleného dřevo na stavbu nového domu, stál u nich Are Bronson s rukama v kapsách svého krátkého kabátu a prohlašoval, že on sám stavět nebude.

„Z jara se pustím dolu," prohlásil.

Do jara bylo ovšem ještě daleko. Are Bronson však mohl přijmout pohostinství někoho z Toronsonských. Horší se zdálo pomyšlení, co tam dole počít. Nestáli o takové lidi, o ztroskotance severu. Některé stanice společností pro lov kožešin před nimi dokonce zavíraly dveře. Zásob nebylo nikde mnoho, zejména jestliže se jaro zpozdilo. Celé měsíce putovat k jihovýchodu planinou stejně jednotvárnou a přijít nakonec do ničeho měl chuť právě jen Are Bronson. Ostatní se jaksi smiřovali s životem, jaký právě vedli. Konečně zdálo se to tu stejně dobré jako jinde a muselo se jen trochu přivyknout.

Byli to bratři Haileghové, kteří Are Bronsona tehdy přiměli, aby vyjel pro dřevo s nimi.

Nejstarší z nich se jmenoval Joss. Bylo mu necelých třicet let, nosil však plnovous, neboť holení považoval za zbytečnost, a budil tedy dojem muže mnohem staršího. Nabídl Are Bronsonovi do jara pobyt v nově postaveném srubu, poněvadž se cítil trochu vinen tím, že požár vznikl u nich.

Are Bronsonovi se to nezdálo špatné. Řekl, že jim pomůže, a sehnal svých dvanáct psů.

Vyjeli a pracovali v lese celé dopoledne sekyrami. Mráz trochu polevil. Země dýchala teplo pod mohutnou přikrývkou nízkých mračen.

Po zvuku jejich seker šel onen legendární stařec, O němž se ještě dnes vypráví na sever od Toronsonu a jehož jméno nikdo nezná. Měl omrzlé obě ruce. Klesl někde nahoře vysílením a probořil se rukama ponořenýma do vody pod sněhem. Nedokázal rozdělat oheň. aby vodu vysušil. Tak ho zachvátila největší hrůza Severu. Ale byl to nesporně dobrý stařec, vydržel-li s tím tak dlouho.

Došel, lépe řečeno doklopýtal posledními silami a jen z jeho očí proudila vůle zápasit do poslední špetky sil.

Zvítězil. Nezáleželo na tom, že smrti se již nemohl vyhnout. Dostal se k cíli. K lidem, které tak dlouho nespatřil. Nebyl by snad dorazil až k Toronsonu. Tři míle, jež mu Are Bronson s bratry Haileghovými vyšli naproti, byly jeho handicapem. Ale už to nechápal a zatvářil se spokojeně nad svým vítězstvím.

„Rozdělejte oheň," požádal.

Are Bronson zakroutil hlavou, ustal v práci a pohlížel na něj se sekerou v ruce. Paže toho starce visely bez vlády. Na nich neměl rukavice a jeho prsty byly jasně fialové.

Od stařcových úst vanul při vydechování jen slaboučký obláček páry. Kožešinová čepice mu seděla příliš do čela. Nemohl již zvednout ruce, aby si ji nasadil pořádně. Klapky na uši se mu volně kývaly u tváří a jistě i boltce měl omrzlé.

„Muži," pravil Are Bronson, „na oheň je pro vás pozdě."

„Já to vím," řekl stařec, „ale přesto rozdělejte oheň. Modlil jsem se dlouho o oheň marně. Rozdělejte oheň."

Zatímco mluvil, podivně se zmenšoval. Kolena pod ním klesala. Camin Hailegh, nejmladší z bratru, odhodil sekeru a přiskočil. Camin Hailegh byl stár sotva devatenáct let a na sever přišel ve svých čtrnácti.

„Rozdělejte oheň," řekl stařec netrpělivě a pokusil se vztáhnout proti Camínovi zmrzačenou pravici.

Joss Hailegh sebral několik větviček a setřásl z nich sníh. Are Bronson mu pravil, aby toho nechal.

„Ohněm ho zcela jistě zabijete," poznamenal. Joss Hailegh neřekl, že ne.

„Chce se zahřát," zabručel, „a zemřít. Nepochopil jste to?"

Are Bronson ovsem věděl, že ani včerejší požár jejich dvou srubů by byl neposkytl tomuto nešťastníkovi dostatek tepla. Stařec pouze

toužil po ohni. Chtěl vidět jeho žlutou zář v bílé tmě severu, z níž mu onemocněly oči a vychladl mozek, takže jej cítil v hlavě jako kus ledu.

„Nyní mě vezměte," požádal, když větvičky zapraskaly, „a položte mě hezky blízko. To je jako díra do nebe, ten váš oheň. A tudy já tam vstoupím. Modlil jsem se hodně. Tolik, že si nebudu připadat jako neznaboh, zemřu-li s kletbou na rtech. Můžeš se mnou uhodit z výsky, hochu. Necítím nic."

Přivlekli ho k ohni. Are Bronson se toho nezúčastnil. Nebyla naděje na záchranu. Oheň znamenal pro starce totéž co vraždící nůž. Dokonce víc. Znamenal mučící nástroj. Byl-li i tento starý muž pořádně statečný (podle všeho byl), pak snad zemře s kletbou na rtech. Ale spíš se dalo očekávat zvířecí skučení, až omrzliny teplem ohně oživnou.

„No…?" pravil Joss Hailegh.

„Krásné," pochvaloval si stařec, „kéž bych mohl zamnout rukama."

Seděl u ohně tak, jak ho posadili, a nastrkoval teplu plamenů střídavě obě ramena s bezvládnými pažemi. Měl dlouhé vousy, bílé stářím i jinovatkou. Na lícních kostech mu všecky žilky popraskaly mrazem. Stály na nich droboučké krůpěje zmrzlé krve.

Ty se zvolna rozehřívaly. Kápky krve se spojovaly ve větší a kanuly.

„Velmi dobré," pokyvoval a na jeho hlase Are Bronson bezpečně poznal, že mu namrzly i plíce a že dýchá jenom jejich nezachváceným zbytkem.

„Čím se vám odměním, chlapci?"

„Nestojí to za řeč," odvětil Joss Hailegh.

„Myslím, že ano," sípal a pohlížel bez hnutí na hřbet své ruky, nyní téměř černé. „Přiložte ještě nějaké dřevo. Je to mých posledních pět minut blaha. Chcete zlato, chlapci?"

Na to mu neodpověděli. Pokusil se o úsměv.

„Jistě nejsem blázen. Cestujte nahoru. Přímo na sever. Já přicházím odtamtud, a kdyby mi nepochcípali psi pod lavinou z takové bláznivé skály a kdyby s nimi nešlo k čertu všecko ostatní, kromě mne, byl bych měl milióny a vy jste umřeli jako chudáci. Teď to uděláme obráceně. Cestujte nahoru, povídám."

Joss Hailegh se díval na Are Bronsona. Již často postačila stokrát neurčitější zmínka o zlatě, a startovalo se k zběsilým závodům. Nyní se muži pouze zamračilí.

„Kde je to, říkáte?" ozval se konečně Joss Hailegh.

„Na sever, přímo," vzdychl stařec, „ech, nepřikládejte už, mladíku. Oheň začíná pálit."

Oheň nezačínal pálit. Pouze rozehřál omrzliny. Ve stařecké tváři, zalité krví tak, že vypadala jako rozdrásaná pilníkem, začal se objevovat výraz neklidu. Nemocné oči trochu pohasly.

„Kde je to? " otázal se Joss Hailegh důrazněji, „kolík mil? "

Are Bronson byl o to větší chlapík než Joss Hailegh. o co větší zachovával klid v této pohnuté chvíli.

„Můžete být i hrubí, chlapci“ pravil stařec se zasténáním, „to já chápu. Ale ten oheň pálí. Obavy nemějte. Já to dopovím. Kolik mil? Snad tisíc, Je tam moje znamení Kříž z tyčí na malé skalce. Když není mlha, vidíte ho ze vzdálenosti pěti mil. Ten kříž – to je centrum. Okolí je slabší. Tam Bůh nasypal zlata plnýma rukama. Ale ten oheň pálí. Nesnesitelně.“

Joss Hailegh stál rozkročen, maličko se kýval a palcové rukavice, zavěšené na šňůře kolem krku, se mu houpaly.

„Mluvíte pravdu, starý?“

„Bůh je nade mnou,“ řekl stařec zbožně.

Učinil pohyb, jako by se chtěl odtáhnout od ohně. Ale pak jen sklonil bradu na prsa. Věděl, že bude trpět. Začínalo to. Rozhodl se, že to vydrží. Jeho pět minut štěstí z tepla ohně nenávratně minulo.

A potom ovšem vteřinu po vteřině mučivá bolest rostla.

Nejdřív zdvihal a zase nechal klesat hlavu, jako by více dýchal. Tím dechem nemocných plic přemáhal vědomí bolesti. Pak s každým výdechem vycházel z jeho prsou nejasný hlas.

Pak řekl: „Bože…,“ a opakoval to několikrát.

Joss Hailegh přikopl těžkou botou k ohni sukovitou větev.

Vzadu se ozvali psi. Skučeli a vyli. Eliáš Hailegh, podle stáří druhý z bratrů, zdvihl dlouhý bič a vykročil. Odcházel rád.

Stařec umíral. Eliáš Hailegh se rozhodl, že nechá raději huňaté psy, aby se rvali, poněvadž přehlušovali starcův hlas. Zůstal u psů a díval se na ně. Camin Hailegh přišel po čtvrt hodině za ním.

„Myslím,“ pravil, „že Are Bronson dědka zastřelí. On se válí po zemi a Joss řekl, že si již zlomil vlastní vahou pravici pod loktem.“

Starci, konzervovanému mrazem na své pouti k jihu, se rozmrazily bolesti a pociťoval je nyní tak, jako by měl v celém těle podrážděné, vykotlané zuby.

Co by se stalo, kdyby mu nedovolili ohřát se teplem ohně?

Are Bronson to nedomyslil. Měl jen mozek ztěžklý úvahou o vraždě ze soucitu. Nikdy v životě o tuto otázku nezavadil. Snažil se přemýšlet správně. Nešťastníkovu nesmírnému utrpení mohla učinit smrt konec snad do večera, snad až zítra.

„Jossi,“ řekl Are Bronson, „ustupte trochu.“

Vytáhl zbraň a Joss Hailegh jen mlčky pokývl.

Camin a Eliáš u zdivočelého spřežení psů zaslechli dvě Bronsonovy třaskavé rány.

Vrátili se volným krokem k ohni. Dohasínal Are Bronson, Joss Hailegh a Marien Hailegh stáli nad nehybným tělem podivného starce s obnaženými hlavami.

2.

V oněch dobách byl v mužích severu vyvinutý smysl pouze pro primitivní spravedlnost. Taková asi byla nabídka bratří Haileghů, aby Are Bronson přebýval v jejich novém srubu. Odhodlal-li se Are Bronson k pomoci při kácení dřeva, mohlo se to nazvat dokonce šlechetností. A na těchto základech vznikal myšlenkový postup všech pěti, když legendárního starce pohřbívali.

Pravda starcovy zprávy se zdála pochybná, ale neváhali jí uvěřit. Zlato tu vždycky působilo jako nejsilnější magnet, a sebemenší naděje stála za trochu námahy. Nemohlo být sporu, že se bude před Toronsonskými mlčet. Stejně závažné se však zdálo důkladně se domluvit mezi sebou, a v tom již nikdo nepochyboval, že názory na spravedlivé řešení se budou různit. To se stávalo vždycky, jestliže se muži proměňovali v kořistníky.

Třebaže neexistují spolehlivé informace, je možné i dnes soudit, že se Are Bronson pokusil jednat spravedlivěji než Joss Hailegh. Postačilo však jen píchnout do slabé blanky, kryjící jeho sobectví, aby se všecky dobré vlastnosti ztratily.

Nikdo na světě dnes přesně neví, kde je hrob starce, jenž v jistém smyslu pozměnil dějiny Aljašky, Byl zapomenut ještě dřív, než docela zmizel pod zemí, ostatně jen na dvě stopy, neboť půda byla do hloubky promrzlá a nedostatečným nástrojům znamenitě odolávala, Kořeny severských jedlí otupovaly ostří seker jako kameny a pět mužů se důkladně zahřálo, než s tím byli hotovi.

Pak se vztyčili a žádnému z nich se nechtělo pohlédnout zpříma na ostatní.

„Myslím," pravil Are Bronson konečně, „že je čas k návratu."

Význam jeho slov byl přesně tentýž, jako by řekl, že další kácení dřeva je zbytečná věc, poněvadž se nic stavět nebude.

Pokud lze věřit pověstem, jež se o tom dochovaly, vyžadoval Are Bronson jeden díl pro sebe a ponechával čtyři díly bratřím Haileghovým. Proti tomu navrhoval Joss Hailegh pro Are Bronsona jen desátý díl, což opíral o tvrzení, že je Are Bronson doprovázel pouze na jejich vyzvání a jako pomocník nebo host. Prospektorova zpráva náležela právem Haileghovým, Joss na tom stál. A tím právě popudil Are Bronsona, takže Are Bronson již neodpověděl a odešel ke svým psům. Na okraji lesa se shýbl pro sněžnice a zavěsil je na sáně. Tam prý ho Joss Hailegh dostihl, uchopil ho za loket a projevil své mínění:

„Zdá se, že jste blázen, Are."

„Vy snad blázníte víc," odvětil tenkrát Are Bronson a připojil velikou a prostou pravdu: „Zlato je prokletá věc."

Joss Hailegh pak potřásl se zlostným úsměškem hlavou. Palcem v rukavici projel svým plnovousem, aby se snad poškrabal na bradě. To dělával často.

„Jestliže byste z toho vyvodil něco mezi námi pěti, Are, patrně byste na to doplatil“

„Protože jste čtyři a já sám?“

„Možná proto.“

Tři ostatní bratři se přiblížili. Také jejich oči již svítily zlatou horečkou a nebyl to plamen pro Are Bronsona hřejivý. Are Bronson se po nich rozhlédl s převahou, kterou tehdy skutečně měl.

„Budou to závody, Jossi,“ odvětil konečně, „na Severu dosud platí zákon, že nejdřív označený dílec je nedotknutelný. Já jej označím, je-li tam ovšem vůbec jaký, a budu po vás střílet, odvážíte-li se mezi rohová znamení vkročit jen jednou nohou.“

Tehdy byl Are Bronson skutečně chlapík, ale jinak jen o málo ušlechtilejší než ostatní.

Padlo to rozhodnutí mezi nimi. Čtyři Haileghové nemohli jet sta mil jenom proto, aby se dívali na ohraničený dílec Are Bronsona. I kdyby se Are Bronsonovi podařilo dorazit dřív, musel počítat s tím, že čtyři muži jsou mu v patách a že pro balvan zlata se odhodlají k lecčemu.

Čtyři bratři Haileghové vyrazili z Toronsonu dřív. Are Bronson ještě spal ve srubu jistého Nora, když si jejich čtvero spřežení znamenitých psů razilo cestu kolem lesa.

Novinku o jejich odjezdu přijal Are Bronson klidně.

„Joss Hailegh měl již dávno v úmyslu se odstěhovat,“ pravil, „a já se rozjedu za nimi.“

Čtyři Haileghové se smáli, rozveseleni svým náskokem. Teprve odpoledne spatřili za sebou na širé bílé pláni černý bod, jímž nemohl být nikdo jiný než Are Bronson se svým spřežením.

Ulehčovali psům. Seskakovali a běželi za saněmi, naloženými zásobami. Jeli v řadě za sebou a střídali vedoucí sáně, neboť první spřežení se muselo prodírat obtížněji kupředu než následující, jehož psi táhli po dráze již vyjeté.

Ačkoli jejich tempo bylo dobré, Are Bronson se k večeru znatelně přiblížil.

„Nemá lepší psy než my,“ řekl Joss Hailegh. „ale bičuje je asi bez rozumu. Padnou mu do jednoho.“

Trochu přidali na rychlosti. První den psy neunavil. Prostor se naplňoval jejich jasným štěkotem. V brázdě sněhu mizeli, potáceli se, nestejně zatahovali a Joss Hailegh, neustále vpředu na těch nebo oněch saních, křičel a klel a dovedl koncem biče přesně zasáhnout ucho kteréhokoliv z nich.

Až do nočního odpočinku zůstal Are Bronson vzadu. Joss Hailegh vypadal spokojeně, když stavěli boudu ze sněhu.

Are Bronson tam někde vzadu měl tu nevýhodu, že byl sám. Sám si vyhrabal doupě ve sněhu, sám nakrmil psy sušenými rybami a sám si připravil večeři.

Nebylo z čeho rozdělávat oheň. Bílá pláň se táhla donekonečna, k severovýchodu trochu stoupala, takže po ní jeli šikmo, a jedinou

nerovností na ní byla dlouhá, téměř přímkově rovná kolej, kterou vyryly patery saně.

Šero zastihlo všechny opět na cestě.

Are Bronsonovi psi byli přece jenom lepší. Blížil se hodinu po hodině. V poledne Joss kázal zastavit pro nutný odpočinek, jehož se nemohl zříct ani Are Bronson.

Joss odhadl, že urazili až dosud šedesát mil.

„Do večera bude ten člověk před námi," pravil, když pohlížel nazpět, „není ani dvě míle pozadu."

Za odpoledne se Are Bronson přiblížil ještě o něco. Když zmenšil vzdálenost na méně než míli, běželi jeho psi opět pomaleji.

„Má dost," řekl Joss Hailegh Eliášovi, jenž předběhl své saně a přidružil se k němu, „trochu přidáme a do tmy jsou to zase dvě míle."

„Nepřidávej, Jossi," řekl Eliáš, když zdvihal vysoko nohy se sněžnicemi, jak běžel po okraji brázdy.

„Proč, ty blázne?"

.Jsi hlupák, Jossi, Are jede v naší dráze. My mu ji prošlapáváme jako blázni. Nechal nás jet napřed úmyslně."

Joss Hailegh ohavně zaklel a zastavil psy mocným trhnutím.

„Hej!" houkl dozadu, „stůjte, rodino!"

Zarazili. Od psích tlam se kouřilo. Polovina zvířat lehla ihned do sněhu.

„Stůjte!" křičel Joss Hailegh, „Stůjte! Proklatě!"

Eliáš Hailegh krotil své spřežení, vybočující z dráhy. Trvalo chvíli, než nastal klid.

Čtyři muži, černí na bělostném pozadí, pohlíželi za sebe. Pára od nich stoupala do mírně mrazivého vzduchu. Počasí nebylo nejhorší a Joss Hailegh si přál, aby vydrželo až k cíli.

Půldruhé míle vzadu se plazil šikmo do obrovské nakloněné roviny had Are Bronsonova spřežení. Psí bratří Haileghů tiše odpočívali. Bronsonova zvířata štěkala a zvuk zaléhal zeslabené, ale jasně až k Jossu Haileghovi u prvních saní.

„Ještě jede?"

„Jede."

Are Bronson jel něco pres půl míle. Pak rovněž zastavil. Polohou byl níž než Čtvero spřežení bratří Haileghů.

„Stojí!" hučel Joss hněvivě. „Máš pravdu, Eliáši. Bídák. Musí dopředu."

Joss Hailegh chvíli přemýšlel. Pak dal rozkaz k další jízdě, ale zmírnil značně tempo.

Are Bronson práskl rovněž bičem, nesnažil se je však předjet.

To byl zřejmý důkaz jeho chytráctví. Na noc se utábořil míli za Haileghovými. Joss nevyrazil ráno za šera. Bylo již světlo a ještě stáli. Are Bronson stál rovněž.

Joss Hailegh pohlížel k jeho níže položenému táboru a pročesával si palcem v rukavici vous na bradě. Bronsonův úmysl byl již zřejmý. Tímto stylem závodu šetřil své psy, aby později zvýšil jejich výkon a

dojel bezpečně dřív. Již nyní, po sedmdesáti mílích, se nedalo pochybovat, že Bronsonovi psi jsou v lepším stavu. Pak, ve finiši, ani Bronsonem vyjeta dráha valně Haileghům neprospěje, poněvadž Are Bronson uštve svá zvířata třeba k smrti. Are Bronson věděl, čeho je schopen polární pes a kam až se s tím dá dojít. Joss Hailegh to věděl rovněž, a to bylo příčinou jeho starostí.

Když si to řádně rozmyslel, vykročil. Nikdo z bratří mu nepoložil otázku, jen Camin si pomyslel, že by se neměl vracet.

Are Bronson pokuřoval spokojeně z dýmky a vyhlížel Jossu Haileghovi vstříc. Neměl ještě na nohou ani sněžnice. „Jste to vy, Jossi?“ zvolal přátelsky.

Joss Hailegh se těžce rozkročil a neodpověděl mu hned. V očích měl výraz nejupřímnější zášti.

3.

Tak to mezi nimi narostlo, a později, když Are Bronson ztratil svou sílu, Joss Hailegh toho důkladně využil a jednal s nesmiřitelností, již mu mohla závidět sama Smrt.

„Očekáváme, že budete pokračovat v cestě, Bronsone.“

„Očekávám totéž od vás,“ odvětil Are Bronson, „jste páni, kteří dokázali vyrazit z Toronsonu první.“

Zdálo se, že ráz krajiny i počasí se udrží ještě několik dní. Pro tu dobu budou nejsnadněji putovat psi, kteří poběží vyjetou dráhou jako poslední. Jestliže se urazilo první den téměř čtyřicet mil, byl výkon druhého dne přirozeně slabší. Dalo se očekávat další klesání cestovního průměru, až se pláň změní ve vlnitý terén, snad s ostrými skalami a rozrytými koryty, zrádně maskovanými sněhem, nebo až se počasí změní. Výhoda vyjeté dráhy snad neměla naději na dlouhé trvání, ale Joss Hailegh pociťoval i tak notnou dávku zlosti.

Avšak Are Bronson pokuřoval ze své dýmky zcela nerušeně.

„Možná“ pravil Joss Hailegh, „že bych vám dokázal důkladně napráskat, Bronsone.“

„Možná,“ řekl Are Bronson a pokrčil rameny, „proč to tedy nezkusíte?“

Vzduch byl čirý. Při mrzalo. Sníh ležel jako obrovské bílé prostěradlo od obzoru k obzoru.

S tím Are Bronsonem se zajisté nedalo rozumně mluvit, a Joss Hailegh se rozhodl, že toho nechá. Snad by byl přistoupil v této chvíli na podíl čtyři a jeden, ale neodvážil se to sám nabídnout, neboť Are Bronson mlčel. Are Bronson byl silnější než Joss Hailegh, opírající se o své tři bratry. Ale něco se s tím snad přece jenom dalo dělat.

Joss Hailegh se vrátil ke svým a Are Bronson je nechal klidně zmizet za obzorem. Pak se teprve beze spěchu začal rovněž vypravovat.

Bylo jisté, že šetřil i své vlastní síly, neboť nemusel ulehčovat psům tím, že by byl chvílemi běžel za saněmi nebo jim prošlapával stezku sněžnicemi. Také odpočinku mohl věnovat víc času při stejném cestovním průměru. Znamenalo to pro finiš nespornou výhodu.

V krajině se dosud nevyskytly překážky. Jen se stále víc vlnila a psi někdy překonávali s námahou prudké a krátké stoupání. Opírali se měkkými tlapkami ze všech sil a v příští chvíli zběsile utíkali před saněmi, řítícími se z vrchu, tu Are Bronson brzdil oběma nohama, až sníh vyletoval vysoko, pobízel psy hlasitým voláním a úzkostlivě dbal, aby svůj náklad nepřekotil.

Proto se stalo, že si nepovšiml odbočujících stop na dně nízké strouhy, kterou právě přejížděl napříč. Zanechali ji tam Camin a Eliáš Haileghovi, kteří sjeli se svými saněmi z dráhy a ukryli se za vysokou návějí.

„Are Bronsone," zavolal Eliáš nejtvrdším hlasem, jakého byl schopen, „zastavte."

A aby dodal svým slovům ještě větší důraz, vypálil hromovou ránu z těžké pušky.

Olovo proletělo tak blízko hlavy Are Bronsona, že se to zdálo neopatrné. A Are Bronson zastavil, nikoli však ze strachu.

Pohlédl vlevo. Spatřil tam Eliáše Hailegha s puškou na medvědy v rukou. Eliáš vystoupil z úkrytu za návěj a opravdu by mu bylo postačilo jen trochu zdvihnout hlaveň, aby mohl vystřelit znovu. Are Bronson si uvědomil, že zaslechl klapnutí zámku ihned po ráně. Měl znovu nabito.

Ale nyní se již mluvit nedalo. Are Bronsonovo spřežení spustilo pekelný štěkot a obě spřežení bratří Haileghů odpovídala snad ještě zuřivěji. Psi se chtěli rvát a trhali saněmi. Čtyřiadvacet psů proti dvanácti znamenalo tutéž převahu, kterou měli Haileghové proti Are Bronsonovi. Ale Bronson dosud Camina neviděl. Jen z hlasů psů mohl soudit na druhého účastníka. Stál. Nekryl se. Celil jen ostrým, mrazivým pohledem. A vztáhl paži po své ručnici, jejíž umístění na saních dobře znal.

„Nechte toho," houkl Eliáš do štěkotu psů.

Joss Hailegh s třetím bratrem ujížděl již daleko vpředu. Slyšel jistě ránu z medvědice, ale nezastavil, ani se neohlédl.

„Nechte toho," zařval Eliáš Hailegh znovu.

Are Bronson vytrhl ručnici jediným pohybem. Bylo nutné, aby otevřel zámek. Učinil to a upíral oči stále pevně k návěji. V tom okamžiku sebou trhli jeho psi a saně se od něho vzdálily na několik stop. Toho si nevšímal.

Eliáš Hailegh vystřelil znovu. Snad ztratil rozum či co, že chtěl zabít. Nebo se možná splašil strachem před tvrdým pohledem Are Bronsona. Mířil na prsa, ale medvědice byla těžká a nestřílel z ní často. Vyrobil díru do Are Bronsonovy dobré kožešinové čepice.

„Tak," řekl Are Bronson, ale neslyšeli ho pro štěkot psů, „tak."

Nyní byl Eliáš Hailegh bezbranný. A za nic na světě by se byl neodvážil nabít potřetí. Velmi zrozpačitěl, a Are Bronson s vlastním výstřelem nespěchal.

A tu vyskočil Camin Hailegh s lehkou kulovnicí.

Are Bronson skutečně neměl v úmyslu střílet a naprosto ne zabíjet. Camin Hailegh byl však mlád a ukvapil se. Zamířil, a jak ho Are Bronson z Toronsonu znal, byl by zasáhl svůj cíl, neboť Camin Hailegh touto lehkou zbraní nikdy neminul svůj cíl na sto kroků.

Are Bronson s výkřikem vypálil od boku. Ihned opsala muška Caminovy kulovnice oblouk směrem dolů, a za ním obloukem a v rychlém pohybu klesla Caminova hlava. Camin Hailegh padl dopředu, stočil se jako luk a zabořil se obličejem do sněhu.

Do řevů psů se rozlehl nový výkřik. Are Bronson si nebyl jistý, vyšlehl-li z Caminových úst či z úst jeho bratra. Ale postřehl Eliášův skok a viděl medvědici padat.

Zalícil. Vysypal tři rány do Caminovy kulovnice, takže poskočila na sněhu a bíle se zaprášilo.

„Nechte toho!“ opakoval dřívější Eliášovu výzvu, „nechte toho!“

Rázně vykročil. Eliáš Hailegh, již v dřepu, odskočil a napřímil se v kolenou. Ani Are Bronson, ani Eliáš Hailegh neměli v té chvíli na nohou sněžnice. Are Bronson je nepotřeboval, neboť se nepřetržitě vezl, jak stáli vzadu na saních, a bratři Haileghové si je sundali, když se připravovali na svůj bohumilý úmysl.

„Jak se vám to líbí?“ křikl Are Bronson a ukázal levicí na nehybné tělo nejmladšího z bratrů.

Eliášův výraz byl v té chvíli výrazem nemocného dravce. Strnisko vousů na jeho tvářích a bradě mu, propůjčovalo vzhled bídácké špinavosti. Jednal jistě z Jossova rozkazu. Ale Are Bronson nenahlížel, proč by se tím jeho vina zmenšovala.

Za jiných okolností by se byl snad Are Bronson hleděl postarat o nešťastného mladíka, ale nyní se po něm ani neohlédl. Neviděl tedy, že sníh pod Caminovými ústy se barví jasnou červení. Po pravdě řečeno, zapomněl na něj tehdy vůbec, snad proto, že ho považoval v tu chvíli pouze za odstraněnou překážku.

Přesto však v něm hořela nejasným plamenem lítost, a jistě jenom proto učinil to, co učinil.

Odkopl Caminovu kulovnici. Pak se sehnul, se zrakem ostrým, chladným a pozorným, a odložil jemně do sněhu svou vlastní zbraň. Vztyčil se a kráčel přímo k Eliáši Haileghovi, jenž stál na místě jako vrostlý do sněhu.

Chtěl-li se Are Bronson porvat, pak bylo lépe nechat si napráskat raději dřív.

První hák na bradu hodil Eliášem Haileghem jako s velkým míčem, a Eliáš Hailegh se zabořil hluboko do závěje, která jim předtím posloužila jako úkryt.

„Vstaňte,“ řekl Are Bronson a Eliáš Hailegh uposlechl a prskal přitom a setřásal sníh.

Pes po psu přestával štěkat. Začínali skučet, protože cítili Caminovu krev.
Eliáš Hailegh hýbal hlavou jako býk. Jeho obočí se stahovalo do výrazu zuřivosti. Are Bronson, podivně klidný a pociťující v hloubi duše něco jako probouzející se překvapení, ho nechal odpočinout. Dokonce na něj pohlížel netečně, a vzpamatoval ho teprve lesk Eliášových vyceněných zubů. Eliáš Hailegh propadl slepé zuřivosti v jediném zlomku vteřiny, a ačkoliv neměl naději, vyrazil celým tělem za svou pravicí a, vložil do rány největší sílu.

Are Bronson v něm spatřoval vraha. Kdyby ho byl zabil obratem, nebyl by pocítil výčitky svědomí, alespoň ne ihned.

Tloukl oběma rukama a nutil Eliáše Hailegha k ústupu. Rozbíjel mu obličej a každým jeho heknutím se víc rozpaloval. Neposkytl mu již příležitost k odpočinku. Když Eliáš Hailegh klesl na kolena, skopl ho docela k zemi, a když byl takový blázen, že vstával, pomohl mu a dvěma ranami ho dorazil, přičemž si ho přidržoval levicí za kabát na prsou. Potom se Eliáš Hailegh svezl na zem jako těžký balík a Are Bronson si uvědomil, že ještě nikoho tak důkladně nespráskal.

Dýchal těžce, nikoli námahou, nýbrž hněvem a vzrušením. Zde leželi dva muži, které přemohl, když ho zákeřně napadli. A jeden z nich už ani nevypadal, že by měl v úmyslu se ještě někdy postavit na nohy.

Are Bronson se otočil a kráčel zdupaným sněhem zpět. Poklekl u Camina Hailegha, jenž nezměnil od svého pádu polohu. Jasně červená krev se již vsákla do sněhu. Bylo tam množství rudých krystalků.

Ještě několik psů skučelo. Are Bronsonovy sáně stály Šikmo přes dráhu, spřežení bylo v nepořádku a psi zamotáni do postraňků. Stáli nebo leželi v klubu a vůdčí pes zdvihal hlavu, jako by větřil k nebi.

Camin Hailegh byl mrtev.

4.

Are Bronson to nechal tak. Jak to bylo, sebral jen svou ručnici, srovnal psy a pobídl je k další cestě.

Jeho dlouhý bič svištěl vzduchem zbytečně a krutě. Are Bronson se zalykal hněvem a rozhořčením a sotva si uvědomoval, že týrá a unavuje své spřežení.

Pro tmu byl nucen zastavit. Polovina psů krvácela na hlavách a na bocích, jak jim rozšlehal kůži. Přejali jeho náladu a po celou noc se rvali. Sám téměř nezamhouřil oči a dvakrát vylezl ze spacího pytle, aby vztekle švihal do hromady kroutících se a vyjících těl.

Za šera vyrazil. Stopa saní před ním byla velmi zřetelná. Když narazil na pozůstatky tábořiště, hádal, že má Josse před sebou nějakých deset mil.

Pobídl psy. Pod kožešinovým oblekem se potil. Teplota stoupala a to se mu nelíbilo. Obloha se chvílemi zatemňovala silnější vrstvou mraků. Páry nahoře byly již v pohybu. Začínalo sněžit.

Objel velkou oblast tvrdé kleče. Minul několikrát stopy vzácné zvěře, které v něm jindy budívaly lačný pud lovce. Nevšiml si ničeho. Pohlížel dopředu a snažil se udržet severní směr. Zasněžená půda byla rozdrásána větrem a stopa saní již nevypadala tak zřetelná. Ani se již nezdálo výhodou se jí držet. Tu a tam se ukázala skála, z níž byl sníh svátý. Tak nějak asi vypadala ta, na které starý prospektor zasadil dřevěný kříž.

Při pozdním svítání se dal rozpoznat východ. Bronson soudil, že příští dny bude nutné kontrolovat to pečlivěji než dosud, poněvadž krajina počínala klamat.

Do dálky byl špatný výhled. Clona dosud mírně padajícího sněhu houstla k obzoru. Are Bronson často ztišil psy a naslouchal. Avšak teprve odpoledne zaslechl štěkot Haileghových spřežení a volání po bílé pustině, jež znělo smutně jako-volání o pomoc ze ztraceného podsvětí.

Opravdu – nepřátelství v této ztracené končině se mu zdálo ještě daleko horší.

Dostihl oba bratry, když už měli svůj tábor rozbitý. Joss Hailegh zastavil o něco dřív, neboť již druhý den příliš spěchal a nyní toho trochu litoval.

Are Bronson zajel až k nim.

Rozdělali oheň, první od svého odjezdu z Toronsonu, neboť zde se dalo sehnat trochu hořlavých mechů a kleče. Marien Hailegh měl v ruce pánev a smažil právě boby na slanině. Strnul úžasem a jeho tvář, nejhezčí z haileghovských tváří, poněkud zbledla.

„Jsem to já," řekl Are Bronson.

Pohlížel přes oheň k díře sněhové boudy, kterou uplácal Joss Hailegh teprve před hodinou. Joss Hailegh odtud vylezl. Padající sníh zhoustl a mizel v růžovém ohni a Joss Haileghův černě zarostlý obličej měl za tou kulisou podobu ďábla.

„U všech hromů, Bronsone," pravil a vztyčil se tak neopatrně, že trochu pobořil vchod, „nemyslel jsem, že se sem dostanete."

Marien odložil pánev na sníh.

„Kde je Eliáš?" otázal se.

Are Bronson se vztekle zasmál.

„Sami jste to řekli," pokývl a začal kopat do psů, kteří unaveně lehali, „počítali jste snad s jistotou, že mne ti dva odpraví?"

Joss Hailegh obešel oheň.

„Co žvaníte, Bronsone?"

„Tak to vypadalo," pokrčil Bronson rameny a neustoupil před ním ani o krok.

Joss Hailegh mlčel vteřinu Či dvě. Snažil se číst z očí Are Bronsona.

„Doufám, " pravil potom vláčně, „že jste se domluvili."

„Jistě, “ procedil Are Bronson skrz zuby, „budete se divit jak.“

„Eliáš a Camin měli rozkaz vás zdržet.“

„Hradbou z olověných kuliček? Kde se vzala vaše upřímnost, Jossi?“

Are Bronson byl vzrušený a zlostný. Jeho pověstný klid byl tentam. Věděl, že ho zase nabude, ale nevyčítal si, že jej ztratil. Naopak, vyčítal by si, kdyby se ho to bylo nedotklo. Nechtěl zesurovět až k zabíjení lidí.

„Jossi, ani celá hora zlata nestojí za lidský život. Kdybyste řekli předem, že chcete zabíjet, zůstal bych v Toronsonu. Takový jsem, a můžete mi to věřit nebo nemusíte. “

Joss Hailegh se stále ještě domníval, že Are Bronson mluví o ohrožení svého vlastního života a že ti dva hlupáci, které ošidil, se plahočí někde na míle vzadu. Pokrčil rameny a byl v té chvíli o to lepší chlapík, o co víc měl klidu.

„Nešlo o váš život, Are,“ pravil, „plán byl stejně poctivý jako ten váš s jízdou ve vyjeté dráze. Camin a Eliáš vám měli odebrat zásoby a polovinu psů a ponechat vám jen nejnutnější, abyste se mohl vrátit do Toronsonu. A poněvadž by nebylo možné, aby s námi udrželi tempo, kdyby se obtížili ještě vaším nákladem, jeli jsme s Marienem napřed. To je všecko. “

„No –,“ odvětil Are Bronson, „neobtížili se mým nákladem, a přece zůstali vzadu“ Joss Hailegh se velmi zasmušil. „Proč, Bronsone?“

„Z nejjednodušší příčiny na světě. Eliáše jsem spráskal a měl jenom štěstí, že jsem si nevzpomněl na bič. Bude odpočívat celý den a noc, než se bude moct jakž takž pohybovat, A k tomu ještě není jisté, že rozpozná, na kterou světovou stranu jde.“

„Spráskal jste ho…,“ řekl Joss Hailegh tiše a bez překvapení.

Are Bronson pohlédl na okamžik k Marienovi, jenž dosud stál poblíž ohně,

„A co je s Caminem, Bronsone?“

„Jedu, abych vám to řekl,“ odsekl Are Bronson, „Camin je mrtvý. Abyste tomu rozuměli, tak jste ho zabili vy, přestože já jsem na něj vystřelil.“

Joss Hailegh zavyl.

„Ale –,“ řekl Are Bronson, „máte přece uši, abyste slyšel, co povídám. A mně je jeho smrt milejší než moje vlastní.“

Kdyby byl měl nyní Are Bronson odrazit útok, byl by to neučinil právě nejlépe, protože

se mu ruce chvěly. Joss Hailegh však nepodnikl nic. Jenom se odvrátil. A Marien, hezký a silný, se konečně hnul od ohně

„Ale –," pravil, „to je přece vražda."

‚Jestli to tak ještě jednou nazvete," řekl Are Bronson, „napráskám vám jako Eliášovi."

Po celou minutu pak vládlo ticho, poněvadž i psi unaveně leželi a ani sníh nikdy hlučně nepadá. Jen oheň trochu praskal.

Tato minuta převracela v nitru Are Bronsona oceány citů a pohnutí, neboť viděl na obou bratrech účinek své novinky. Ke konci minuty otvíral ústa, aby řekl, že se všeho vzdává a že se vrátí. A bezpochyby by to učinil, kdyby k němu náhle neotočil Joss Hailegh zrůzněný, zarostlý obličej.

„Jsme jistě od téhle chvíle nepřátelé, Bronsone," pravil nenávistně.

„Jak chcete," odvětil Are Bronson jako nevědomky, ale dosud pod vlivem své vnitřní bouře.

„Může se stát, Bronsone, že vás jednou zastřelím právě tak, jako vy jste zastřelil Camina."

„Právě tak to jistě nebude," řekl Are Bronson a probouzel se,..poněvadž mě nikdy nenajdete čekat za návějí jako zákeřného vraha."

Joss Hailegh mávl rukou.

„Teď si můžete povídat, co chcete, Bronsone."

To probudilo Are Bronsonův vzdor úplně. Pohled jeho očí se zpevnil a rozčilení mizelo jako voda velikou dírou na dně nádoby.

„Jossi, je na světě větší bídák než vy? Bídák, který se vymlouvá na krádež zásob, jestliže je usvědčován z úmyslu vraždit?"

„Je větší bídák na světě," odvětil ihned Joss Hailegh, „vy sám, neboť se vymlouváte na sebeobranu a právem vás můžou nazývat vrahem."

„Víme," křikl Marien a vzpomněl si na smrt starce pod Toronsonem…víme, jak se vyznáte v zabíjení lidí."

Tedy to snad vlastně nebylo nic než veliké nedorozumění. Oba Haileghové nechtěli nebo nemohli chápat, Are Bronson však chápal znamenitě. A jeho hněv rostl pro jejich nechápavost.

„Dobře," řekl s pohnutím, –„není tu soudce kromě Boha a není tu moci kromě zlata. A nebude tu děje kromě shonu mezi námi. Dobrou noc."

Uchopil bič zapráskal a zavolal na psy. A zmizel v zasněženém šeru pod svahem dřív, než se Joss Hailegh mohl k něčemu rozhodnout.

5.

Bylo mnoho velkých shonů před shonem Are Bronsona. Avšak shon Are Bronsonův měl svůj vlastní charakter a nejrychlejší muž z

někdejší klortdyské zlaté horečky se ve srovnáni s tímto podobal želvě.

Are Bronsona nehnala vpřed žádostivost po žlutém kovu. Hnala ho touha po přesvědčujícím vítězství. Hnalo ho přání ponížit, urazit a rozvzteklit soupeře. Ukázat, kdo je tu pravý chlapík.

Are Bronson se kdysi zúčastnil marného shonu po středním Yukonu, Pamatoval si dodnes všecky zkušenosti, jež učinil on nebo jiní. Dovedl si dosud vybavit jasně ty, kteří se zchvátili přílišným spěchem, seděli na sněhu, hlavy v dlaních, umírali a byli tak rozumní, že nevolali na pomoc nikoho, kdo je předbíhal. Znal způsob, jímž bylo možné se nejvýhodněji vyhýbat padlým psům a zříceným saním. Věděl, kde šetřit silami a kde je vypnout do krajních možností, kolik jíst a jaké množství sněhu polykat proti žízni.

Ale nedbal na nic z toho. Čemu se naučil. Nešlo pouze o ohraničení dílce, šlo o uchvácení co největšího kusu půdy, šlo o to, aby zbylí bratři Haileghové vjeli u cíle do prokazatelně cizího majetku. Are Bronson neměl představu zlaté budoucnosti. Měl jen vizi vítězství a nezáleželo mu na tom. na jde-ti Joss Hailegh tam někde nahoře mrtvého muže a dvanáct pošlých psů. Postačí, budou-li stát tři nebo čtyři tyče, vymezující jeho majetek.

Proto snad později Are Bronson klesl. V osudných chvílích po smrti Camina Hailegha v něm vyrostlo nesprávné vědomí životního cíle. Jakmile ho dosáhl, zdálo se mu, že je se vším na světě hotov. Z toho důvodu je jeho příběh pozoruhodný, neboť když před ním později v dalekých mátohách vyvstal další cíl, měl již sotva sílu se vzchopit.

Započal ten závod a po celý příští den cítil Josse Hailegha za sebou. Odhodlání Josse Hailegha být prvním odskakovalo od důvodů poněkud jiných, než byly Are Bronsonovy, ale neztrácelo tím na mohutnosti.

Joss Hailegh nedokázal vydat tolik síly, třebaže jí vydával víc než Marien. Eliáše ponechali osudu. Doufali, že sám rozhodne, co je pro něho nejlepší. Marien Hailegh sice pomýšlel na návrat k místu, kde Camin zemřel, věda, že se nemůže měřit s Are Bronsonem. Joss nedovolil, aby se vrátil. A tak se roztrhl], Joss Hailegh pro sebe vybral nejlepší psy, nakázal, aby ho Marien následoval, jak nejrychleji toho bude schopen, a hádal, že nejposlednější, Eliáš, je rovněž na cestě.

Hněv Josse Hailegha vzrůstal. Kdyby se přiblížil Are Bronsonovi na dostřel, uchopil by ručnici. Are Bronson se však vzdaloval, ztrácel se v nerovnostech půdy a konečně zmizel docela. A Joss Hailegh nejupřímněji litoval, že v posledním svém táboře nenašel více odvahy k činu.

Stařec s omrzlými údy řekl tisíc mil přímo k severu. Nebyla žádná možnost kontrolovat jeho odhad. Are Bronson počítal raději o sto nebo dvě stě víc. Kdyby stařec lhal nebo se mýlil, nebo kdyby jeho

znamení kříže zatím smetla bouře, Are Bronson by byl jel beze smyslu až k mysu Barrowovu.

Nedopřál si téměř odpočinku. Přesněji řečeno, omezil jej na nejmenší míru a byl přesvědčen, že Joss Hailegh činí totéž. Cesta již nebyla dobrá. Stály v ní pokroucené, jako zkamenělé kleče, lámaly se dlouhé, ledovcům podobné skály s hlubokými vráskami. Dosud jednotvárná, našedlá bělost sněhu se rozrývala temnými stíny, tmavé, mrazivé mlhy dusily obzor a Are Bronson soudil, že se blíží k břehům Yukonu.

Ukázalo se potom, ze tisíc mil staříka s omrzlými údy bylo odhadem podle měřítka fyzických obtíží.

Are Bronson však nepočítal míle, ani krátké, šedivé dny. Jeho psí hubli a ztráceli sílu. Pomáhal jím přetahovat, saně, přenášel náklad kus po kuse, bylo-li třeba, vypřahal psy, házel je jako míče tam, kam nemohli skočit nebo vylézt sami.

A znal jen jedinou myšlenku. Zvítězit nad Jossem Haileghem.

Změnilo se počasí. Na několik hodin se vyjasnilo a pak přišla bouře. Vzdoroval jí, dokud neztratil směr. V bílé tmě, jíž neprohlédl ani k třetímu párů psů, byl nucen zastavit. Jen chvíli přemýšlel ve skučení větru, a metelice mu téměř pohřbila psy. Vytahal je ze studených hrobů hlasem i ranami biče, obrátil s námahou po větru, vystavoval přitom svůj náklad nebezpečí, že jej převrhne, a s celými horami sněhu na zádech hledal nazdařbůh ukryt.

Tou dobou se již Joss Hailegh dávno krčil pod kletí, praskající nad jeho hlavou jako přetížený strop tunelu. Joss Hailegh zpozoroval blížící se bouři včas. Are Bronson se snažil na jejím počátku nerozumně bojovat.

Potom nebyl již vítr, nýbrž jen strašné, sněhem téměř zhmotnělé víry, nedalo se dýchat, sníh našel cestu „k holému tělu a bodal jako ostré hřebíky.

Are Bronson si pomyslel: Zahynu. A byl slepý a hluchý a vítr jím cloumal.

Náklad se uvolňoval. Saně se bořily do rostoucích závějí. Hromady sněhu, hnaného rozběsněným vzduchem, narážely jako v husté, stoupající vodě a nedalo se rozeznat, odkud vlastně pochází to ječení a skučení severních ďáblů.

Nebylo ani pomyšlení, že by se psi dali přinutit k pohybu. Trčeli až po zježené hřbety ve sněhu a byli tiší nemohoucností. Sám Are Bronson se brodil již po kolena, když se rozhodl jít dál.

Nebál se a nechtěl se vzdát.

Potřeboval ke každému kroku všecky své síly, ale přece ještě uchopil vůdčího psa za krk, když se k němu dostal vlastně hmatáním po hřbetech ostatních. Vytáhl ho, stále ho držel a plazil se vpřed. Napjal postraňky tak, že pes zavyl bolestí. Skutečně Are Bronson táhl ve vířícím sněhu dvanáct psů i s nákladem yard nebo dva. Pak se zabořil po pás, ale psi byli již venku.

Nejhustší tma je obklopovala, bičovala, bodala a dusila milióny droboučkých drápů, mátla smysly i vědomí a oslabovala každou další vteřinou.

Není opravdu sporu, že Are Bronson byl tehdy chlapík. Nepomýšlel na to, aby se vzdal, dokud jen trochu mohl poroučet svému tělu. Ve fičení vichřice ztratil cit v obnažené části obličeje, kůže po celém těle mu mrzla a smršťovala se, zdálo se mu, že se točí kolem své osy závratnou rychlostí, ale nepovoloval a táhl. Stále táhl, nemodlil se a neklel a táhl, až se pes v jeho ruce přestal zmítat a kousat a odevzdal se do jeho vůle.

Záchrana nebyla daleko a Are Bronson by se pohřbil pod sněhem zcela zbytečně, kdyby jen na několik vteřin zmalomyslněl. Takto se dostal se vším všudy za jakousi skálu, kde to bylo alespoň o to lepší, že sníh tak nebičoval. Psi trhali, oživlí pudem sebezáchrany, ale sáně dosud vězely za ohybem skály, vichr jimi zmítal a postraňky se zařezávaly do kamení.

Are Bronson se k saním vrátil. Dvakrát ho to vrhlo zpět. Vydal se znovu napospas vichřici, ještě rostoucí, a dopravil posléze náklad do bezpečí. Když to učinil, chviličku stál a domníval se, že mu na spáncích popraskaly tepny.

Jeho silné srdce vypovídalo službu. Odpočíval. Sníh tu vířil v občasném ledovém průvanu, ale dalo se to vydržet.

Tam dál bylo snad ještě lépe. Are Bronson hmatal po skále, kladl opatrně nohy, napřahoval ztuhlé ruce. Skála se prohýbala, byla to kolmá miska a místo poměrně největšího klidu. Šel ještě dál. Zase mu narážela bouře do tváří, stále silněji. Nevstoupil do ní úplně, a přece to postačilo k tomu, aby si uvědomil, že by již neodolal.

Vlekl se zpět. Ještě našel sílu, a uklidil proto všecko do ochrany kolmé skalní misky. Skopal psy do klubka, aby se zahřívali navzájem. Vytáhl pokrývky a kůže z korby saní a zahalil se, jak dovedl nejlépe. A usmíval se do tmy a proti neškodné pršce sněhu jakoby házeného velkou hrstí do jeho úkrytu.

Tak to přečkal.

Bouře trvala čtyřiadvacet hodin, to je právě tolik, kolik bylo rozumně třeba k odpočinku, který si tak dlouho odpíral. Neoslabila ho tedy, nýbrž naopak posílila. Joss Hailegh měl pohodlí rozhodně menší, Camin nevěděl již o ničem tak jako tak. A Eliáš se nedostal do víru bouře, ani Marien. Eliáš se zdržoval na cestě vinou svého neutěšeného zdravotního stavu. Jedna z ran Are Bronsonových pěstí mu nalomila nosní kost a kromě toho pociťoval bolestný tlak na prsou. Doufal však, že to přejde.

Vzpomínal-li na to Are Bronson později, přiznával si, že užil své ohromné síly proti Eliášovi Haileghovi zaslepeně. Ve skutečnosti Eliáš Hailegh, propocen námahou zápasu, ležel dlouho v bezvědomí na sněhu a prostydl. Oblek měl z boje potrhaný a kožešinovou kuklu ztratil, což ještě přispělo k jeho prudkému prochlazení, zejména jestliže mu srdce bilo jen dvaceti údery za minutu. Eliáš Hailegh,

krátce řečeno, onemocněl, snad počínajícím zápalem plic, a poněvadž putoval tvrdohlavě dál, zhoršil se jeho zdravotní stav dost nebezpečně.

Byl však tak odolný, že se ještě shledal se svými bratry. Marien vlastně zvolňoval tempo jen proto, že v něm zdržení posledního bratra budilo obavy. Oddechl si, když se ho dočkal. Jeho radost se ovšem zkalila. Eliáš stěží dýchal, neměl sílu a v tvářích byl bledý a rozpálený. Říkal, že to nic není. Posléze ho Marien naložil na saně, zabalil ho do pokrývek a kožešin. A Eliáš se nechal vézt a díval se netečně k nebi.

Nestěžoval si, když ho každý vdech bodl jako nůž. Marien střežil jeho stav. Rozhodl se pro celodenní přestávku, jejíž zásluhou se Eliášovi trochu ulevilo. Poněvadž Marien zvolil tábořiště pečlivě, přečkali bouři dobře. Pak opět vyrazili, neboť Joss si to přál, a Eliáš se ještě vezl na saních. Pohlížel netečně do nebe, které se rychle jasnilo.

Odtud padal strašný mráz. Nad celou Aljaškou bylo jasno, od Beringova moře až k Fort Yukonu. Ani Are Bronson, daleko před Jossem Haileghem, se neodvážil zadýchat se větší námahou, aby nemusel polykat vzduch, ostrý jako sklo. Pára výdechů ihned zmrzla a padala volně v klidné atmosféře jako lehoučká jinovatka. Postačilo pootevřít ústa, aby sliny mrzly na špičce jazyka, a postačilo chvíli postát, aby se člověk měnil znatelně v tvrdou sochu. A bílé ticho sedělo od obzoru k obzoru jako smrtící příkrov. Temeno hlavy bolelo mrazem. Odpočinek sestával z dupání a komíhání rukama. Nebylo možné pokleknout k rozdělanému ohni, neboť několik vteřin klidu s sebou neslo nebezpečí, že se již nepostaví na nohy.

Bylo to šedesát pět pod nulou, přepočteno na Celsiovu stupnici.

Proto se patrně zhoršila Eliášova bronchitida.

Are Bronson cestoval i v noci. Hvězdy ho vedly bezpečně k severu. Tři dny trval mráz a tři dny Are Bronson nezamhouřil oka. Čtvrtého dne se obloha trochu zatáhla, mlha však neklesla. Are Bronson pocítil tepelnou změnu a očekával, že zima do večera ještě poleví. Udržela ještě zčásti vládu, ale bylo již možné spát ve sněhové boudě s pořádným ohněm před vchodovým otvorem.

Několik dalších dnů pak trvalo opět příznivější počasí. Are Bronson jako by dostal znamení k zvýšenému spěchu. Mával bičem a protrhával strašné severské ticho zvuky podobnými výstřelům a volal povzbudivě na psy. Jeho divoká jízda byla místy nebezpečná. Jednou i překotil sáně a sám vyletěl daleko do sněhu, jak levá sanice najela na něco vysokého a tvrdého. Dal to co nejrychleji do pořádku. Spěšně jedl, spěšně spal. Nešetřil sebe ani zvířata.

Ostatně – někde zde musel ležet onen díl. Are Bronson nelitoval a zdržel se odhrabáváním sněhu a zkoumáním skalek a umrzlých hornin. Nesledoval už přísně severní směr. Počítal s odchylkou. A zmocnila se ho horečka, když shledal, že materiál zavátých skal je takový, jaký obyčejně doprovází ložiska zlata.

Začal podnikat činnost, o které předtím neuvažoval. Křižoval krajinou. Rozhlížel se, obracel a opět zastavoval, odbočoval a zase jel notný kus cesty kupředu. Ale nikde nespatřil dřevěný kříž na skále.

Jeho horečka se zvyšovala. Úměrně s ní zvyšoval výkon psů. Hrozilo nebezpečí, že zatím Joss dorazí. Potom si budou rovni. Oba budou hledat v rozloze několika desítek čtverečních mil a všecko rozhodne jen štěstí.

Are Bronson to nechtěl připustit. Zanechal křižování á objížděl v kruzích stále větších. Nejedl a nekrmil ani psy. Nechával je výt hladem, když lezl na tu nebo onu skálu a hledal stopy lidské činnosti.

Vzduch byl čirý, ale nemohlo to vydržet dlouho. Jakmile se obzor zakalí mrazivou mlhou, hledání se ztíží. Are Bronson si toho-byl plně vědom.

Proměnil se v šílence. Vypráhl psa, který kulhal a zdržoval ostatní. Sáně se uvolnily v čepech, jak narážely často v nemilosrdné jízdě na skryté kameny. Toto putování přece muselo mít smysl, nebyl-li stařec, který zemřel pod Toronsonem, lhář.

Padala již mlha. Joss Hailegh měl buď jiný směr, nebo se opravdu tak zdržel. Neobjevoval se, a Are Bronsonův kruh měl již v průměru přes čtyřicet mil. Všude bylo množství skalek. Na žádné nestál dřevěný kříž. Mlha postupovala od západu. Are Bronson pociťoval bolest v paži, jak neustále práskal bičem. Byl unavený a také jeho psi se sotva vlekli. Po namáhavé cestě je nutil k finiši, který přinášel nebezpečí, že ho nikdy nedovezou zpátky. Avšak Are Bronson nechtěl zpátky.

Mlha zhorší rozhled ovšem i Jossu Haileghovi, jestli vůbec přijede. Položí-li se mraky docela na zem, musí se všeho nechat.

Are Bronson ještě dokázal ujet pět mil v hodině. Ale pak mu padl pes v třetím páru. Pošel s krvavou pěnou u čenichu a zatímco ho Are Bronson vypřahal, uvolnil se jiný pes, vycenil zuby a uskočil.

Are Bronson po něm mávl pěstí, ale nezasáhl ho. A huňáč běžel deset dvacet yardů.

Pak se zastavil. Něco při zemi popadl. Vyhrabal to z pod velkého kamene, až sníh poletoval.

Měl to v tlamě. Vypadalo to jako kus, stočeného plechu.

Are Bronson nechal psy a vykročil. Uprchlík se po něm ohlédl a dal se opět na útěk. Are Bronson se tedy vrátil k saním. Toužil po té lesklé věci, kterou pes odnášel, a téměř se mu chvěly ruce.

Vytáhl opakovačku.

Pomyslel si, že psy už nepotřebuje, neboť nebude už jezdit. Účelnějším se mu zdálo zkoumat půdu, jak to patrně učinil onen stařík.

Zamířil a vypálil. Huňáč skočil do výšky, přesně zasažen, a padl do sněhu již mrtvý. Lesklá věc, kterou pustil z tlamy, se začala kutálet. A Are Bronson ani nemusel jít blíž, aby poznal, že je to víčko od konzervy.

V

Na víku zůstaly zbytky masa, a nezkazily se, protože mráz je uchoval. A vzbudily ovšem zájem ostrého čichu hladového zvířete.

Tehdy, v silném pohnutí, se Are Bronson točil zvolna kolem vlastní osy.

Neviděl kříž z vetknutých dřev.

Nikde ostatně nebylo psáno, že starý prospektor otevřel konzervu právě na místě svého naleziště. Znamenalo to pouze, že zde byl někdo živý. A vypadalo to vlastně jako úžasná náhoda, že třetí pahorek, na nějž Are Bronson za hodinu potom vylezl, byl ten pravý.

Větrem skácený kříž tam ležel s roztaženými rameny jako mrtvola.

Kdyby byl kříž vzpřímeně stál, byl by pahorek budil dojem veliké mohyly. A kdyby i prošel poutník touto panenskou, sotva kdy lidskou nohou dotknutou půdou, zdržel by se jen v posvátné úctě pod mohutným náhrobkem a pak cestoval dál svým směrem.

Are Bronson se dotkl znamení kříže svou botou. A začal tedy špatně.

Uhodil se do prsou oběma rukama a vyrazil daleko se rozléhající výkřik.

A pak se ujal poslední práce před svým velkým odpočinkem.

Vzal kříž na ramena a sestoupil z pahorku. Dole jej rozlomil sekerou. Získal tak čtyři slušné tyče. Pak vyměří čtverec, jehož střed tvořil Zlatý pahorek a jehož každá strana měla délku tisíc kroků. Tím se dostaly do vnitřku čtverce ještě další dva pahorky, o něco nižší. Na každém rohu pevně zakopal tyč, a poněvadž se mu zdály do dálky málo zřetelné, rozhlížel se, čím by je učinil zřetelnější. Nemohl postrádat pokrývky, ale měl důvod k tomu, aby nelitoval psy. Stáhl kůži z onoho, kterého zastřelil, i z toho, který padl s pěnou u tlamy. Vyhlédl si další dva nejvíce zchvácené a také je usmrtil. A odměnil se všem čtyřem za dobré služby tím, že jejich kožichům popřál cti vlát na mezních svého dílce.

A takto vlastně dostal jeho důl ono proslulé jméno Kožený prapor.

6.

Nikterak složité nejsou dějiny osady Koženého praporu, pokud jde o její vznik a zalidnění. Je konečně zcela přirozené, že v okolí Are Bronsonova dílce vzniklo mnoho jiných dílců a že na nejméně výnosném místě půdy vyrostl hodně výnosný podnik, totiž krčma strýce Chacka. Zvláštní náhodou byla půda bezcenná směrem k jihu těsně od hranic Are Bronsonova dolu, a tam tedy mohla vzniknout vlastní osada. Byly to nejdřív dugouty, prosté díry, vyhrabané v zemi. Přespávat se někde muselo, a staviva bylo málo. Přičinlivější pak stavěli z úlomků skal, ale nedrželo se v tom teplo. Později objevili daleko na západě jakýsi skomírající les se slušnou zásobou

dřeva. Poblíž něho pak ložisko uhlí. Stavěli tedy ze dřeva, přestože bylo dražší než cín.

Kdyby byl měl Are Bronson na počátku víc času k prozkoumání půdy vyznačil by Kožený prapor o tisíc kroků dál k severu, a získal by tím ještě víc. Ale i tak Kožený prapor vydával nejvíc ze všech.

Nedá-li se ovšem mluvit o složitosti dějin tohoto později proslulého zlatokopeckého hnízda, dá se mluvit o vtipu Are Bronsona, jímž vše uvedl do pohybu,. Mrtvé bílé ticho, následující po vztyčení jeho mezníků, se tehdy chvělo v očekávání věcí příštích – nebo možná Are Bronson, který se vždycky vyznačoval určitou dávkou předvídavosti, cítil to chvění ve svých nervech a pouze smysly mu je promítaly do okolí. Neodvážil se tvrdit, že nelze najít v okolí ložisko ještě bohatší, natož aby počítal s fantazií, touhami a nadějí těch, kdož o tom někde v dálce zaslechnou. A tak defilovaly před jeho duševním zrakem zástupy dobrodruhů, k zemi klesaly postavy, i krev se mu zjevovala – slyšel bzučení hlasů, jako když hejno much padne na vylitý med, ale prozatím to pouze šuměla krev v jeho unavených spáncích.

Zdálo se, že Joss Hailegh posoudil správně, kdo z nich je větší chlapík, a nehnal se zbytečně dlouho. Zdržel se tak, že Are Bronson již počítal s tím, že se mu něco nemilého přihodilo. Ale přece ho třetí den ze svého vyvýšeného stanoviska spatřil, když lehký, ostře studený vítr rozrazil ohromnou clonu mlhy.

V široké, pohádkově mohutné a tiché kulise z mléčných par, otevřené od severu k jihu, se objevil černý plaz Jossova spřežení. Jossu Haileghovi k dosažení cíle jeho cesty nepřálo ani počasí. Joss Hailegh jel s myšlenkou, že vezme, co zbylo, jestliže se tam ovšem vůbec dostane.

Byl-li Joss Hailegh proti Are Bronsonovi pomalý, byl Marien ještě pomalejší, neboť vezl nemocného Eliáše. Bratři Haileghové se milovali navzájem tak, jak se mohou milovat muži severu, totiž beze stopy po něžnějších citech. Smrt sourozence je mohla ovšem rozhořčit k nepříčetnosti, jestliže k ní došlo za podobných okolností. Ale přesto praktická stránka věcí byla přednější, a konečně shon za zlatem vždycky přinášel vyhlídku na smrt tím nebo oním způsobem.

Joss Hailegh pohlížel na Are Bronsonova znamení na rozích dílce a zamračeně přemítal o své hlouposti, která mu před časem nedovolila souhlasit s návrhem čtyři ku jedné. Co všecko se tím mohlo ušetřit. Joss Hailegh se proměnil na několik vteřin dokonce ve filozofa. Prohlásil sám sobě za nejlepší lidskou vlastnost upřímnou touhu po smírné dohodě.

Pak opět pobídl psy. Když se vzdálenost ještě zmenšila, rozeznal podrobnosti Are Bronsonova primitivního tábora, rozbitého ve zlomu Zlaté skály, u jejího chráněného úpatí. Joss Hailegh přejel hranici. Věděl, že ho Are Bronson ostražitě pozoruje, ale jel tak, že mu nebylo zapotřebí hrozit zbraní.

Are Bronson se nepohnul. Seděl na zemi jako Turek s nohama zkříženýma. Pušku měl položenou napříč přes kolena. Joss Hailegh zastavil na dvě desítky yardů. Odložil bič a se svěšenýma rukama došel zbývající kus cesty pěšky. Jeho krok byl pomalý. Uvolněné klapky na uši se mu kývaly po obou stranách hlavy, kožich nechal rozepnutý, protože při zemi bylo poměrně teplo. Patnáct nebo dvacet pod nulou bylo možné považovat za rajské počasí.

Jen na několik stop před Are Bronsonem skončil Joss Hailegh svou klátivou procházku. „Tak jste tady," řekl a stál.

Z obličeje, zarostlého divokým černým vousem, hleděly jeho pichlavé oči, ale nevyjadřovaly v této chvíli závist nebo hněv. Jako by se Joss Hailegh přišel pouze podívat.

Are Bronson mu neodpovídal. Hleděl trochu posupně, a třebaže si Joss Hailegh vzhledem k jiným mocným dojmům nevzpomněl právě na smrt svého nejmladšího bratra, klesala mezi ně jiná, neviditelná mlha odporu a nepřátelství.

Joss Hailegh raději potřásl hlavou a pohnul se, aby se vrátil k saním. Nezdálo se mu vhodné začínat nějakým sporem. Spolkl to. A nevěděl vlastně, proč přišel až sem.

Ještě se zastavil.

„Ohraničil jste se, Bronsone?" zeptal se.

Tehdy teprve učinil Are Bronson jakýsi pohyb, přesycený nelibostí.

„Zdá se, že jste si toho nevšiml," odvětil, „poněvadž jste projel mezi dvěma koženými prapory."

„Povšiml jsem si toho dobře," pravil Joss Hailegh, již opět odvrácený, „příště se to nestane."

Pak spolu dál nemluvili. Joss Hailegh vyjel přes obvod Koženého praporu a někde se prozatímně usadil. Jeho psi byli poměrně v pořádku. Ošetřil je s péčí tím větší, čím větší se mu zdál kondiční rozdíl mezi smečkou jeho a Are Bronsonovou.

Dva dny zkoumal půdu a procházel kolem Bronsonova dolu s nějakými nástroji v ruce. Třetího dne vymezil trojúhelník na severozápad, plošně téměř dvakrát tak velký jako Are Bronsonův dílec, ale sotva tak výnosný. Tři rohy dílce označil hromadami kamení, protože se mu nechtělo hledat daleko dřevo, získal tím pro svůj díl později název Trojka.

Are Bronson podnikal základní výzkumy a práce. Ačkoliv žasl údivem nad zlatými zrnky, jež nacházel v množství stále větším, nezapomínal na svého souseda. Často ustával v činnosti a hledal ho očima. Joss Hailegh se zavrtával jako krtek. Mohl být rovněž spokojen, ale kdyby byli oba své předběžné odhady srovnali, ukázalo by se, že je Are Bronson asi desetkrát bohatší.

Nějaký den nato se objevily na jihu dvoje sáně, jež vedl jediný muž. Tento číselný nepoměr zaujal i Are Bronsona do té míry, že nechal všeho a kráčel saním vstříc. Na neutrální půdě se přiblížil k Jossu Haileghovi, ale jeden na druhého sotva pohlédl.

Byl to ovšem Marien, a Eliáš ležel na předních saních zcela zakrytý pokrývkami, jimiž ho Marien obalil.

Josse Hailegha hned nenapadlo, že si Eliáš dopřává takového pohodlí. Houkl.

„Eliáš?“ odvětil Marien na jeho otázku, „leží tam.“ A ukázal pravicí.

Marien vypadal velmi unaveně. Hezké oči mu hořely tajným prokletím a potil se přes dvacetistupňový mráz. Vůbec nejevil zájem o rohová znamení obou dílců.

Joss Hailegh prohrábl palcem v rukavici svůj plnovous.

„Onemocněl? Co je mu? Ať zvedne hlavu. Eliáši, vymotej se ven.“

Are Bronson tiše přihlížel.

„Jak zvedne hlavu,“ pravil Marien ponuře, „když je již týden mrtvý.“

A odhodil přikrývky.

Eliáš ležel natažený jako struna. Hlavu měl zvrácenou dozadu a ostrý nos mu čněl drze k nebesům. Byl v obličeji bělejší než sníh a tak nehybný, že plul před očima jako mrak.

Čtyřiadvacet zapražených psů stálo opřených do postraňků a věšeli hlavy i ohony.

„Mrtvý,“ řekl Joss Hailegh s údivem, „proč?“

Are Bronson sundal z hlavy kožešinovou kuklu. Vlasy měl pokroucené a slehlé a nepořádný, dlouze přerostlý vous.

„Zápal plic,“ řekl Marien, již několik dní netečný k dojetí, a pokrčil rameny.

„Proklatě,“ zabručel Joss Hailegh, aniž se hnul z místa.

Are Bronson se otočil a nasadil si kuklu na hlavu. Jeho krok zaskřípěl na sněhu.

„Hej?“ zavolal do toho náhle Marien, „není to Are Bronson?“

Are Bronson se zastavil. Otočil se jen z části. „Skutečně jsem to já,“ odpověděl. Pichlavé oči Josse Hailegha vyjádřily údiv ještě jiného druhu.

„Co blázníš, Mariene, k čertu?“

„V téhle zatracené zemi, Jossi“ zasmál se Marien, a jeho smích zněl vztekle a trpce, „by se řeklo, že máme smůlu, my čtyři. Eliáše srazil Bronson k zemi, poranil mu nosní kost a nechal ho pořádně prostydnout. Bronson má zásluhu na Eliášově smrti. Neříkám to já. Plnou polovinu nás Are Bronson povraždil, řekl mi to Eliáš, než umřel, a lidé, kteří umírají, nikdy nelžou. A já sem táhnul Eliáše vlastně jenom proto, aby ho Bronson viděl a abych se ho zeptal, co tomu říká.“

Hlas Mariena Hailegha se zvyšoval a sílil, jeho paže vyrážely v prudkém protestu. Are Bronson se k němu zcela otočil.

„Hele, chlapče,“ řekl hodně hlasitě, „zdalipak dáváte pozor na to, co mluvíte?“

„Ach, Bronsone. Chtěl jsem, abyste na mou řeč dával pozor vy.“

Ale v Are Bronsonovi rostla zlost, smíšená s podivnou lítostí a rozhořčením.

„Vezmi vás čert, Mariene, i s vaším žvaněním.“

„Raději mě do pekel předejděte,“ řekl Marien a pohyb, který učinil, prozradil jasně jeho úmysl.

A tu Joss Hailegh, dosud strnulý, vztáhl silnou paži a vytvořil z ní před Marienem překážku, takže Marien za ní stanul jako za zábradlím. Trochu nahnutý dopředu zavrtával Joss Hailegh pohled do Bronsonových očí, a opravdu byl v této chvíli jeho zrak pevnější než Are Bronsonův.

Mlčeli. Are Bronson nakrčil trochu ramena. Byl medvěd, který se setkal s lovci. Avšak ten dojem neměl dlouho.

„Je to nesmysl,“ řekl pak a celá jeho síla se opět probouzela.

„Je to nesmysl?“ otázal se Joss Hailegh a jeho hlas byl temný vášní, „ne. Zdědíme po vás Kožený prapor, Bronsone, jestliže jste ještě nikdy neslyšel o náhradě za způsobené bezpráví. Marien má pravdu. Pobil jste nás právě polovinu.“

Hmatem, který byl poměrně velmi rychlý vzhledem k tomu, že měl oblečené nemotorné rukavice, vyhrabal z kapsy kožichu dlouhý revolver.

„Stop!“ řekl Are Bronson..

Jeho pravá ruka vyletěla z rukavice a zajela jako had rovněž do kapsy pro revolver. Tasili zbraně téměř současně, a současně je namířili proti sobě. Tři muži, podobní velkým zvířatům v silných oblecích z kožešin, na umrzlém sněhu, uprostřed pohádkového bohatství, sta mil od nejbližšího jim podobného tvora. Are Bronson jediný pochopil na okamžik hloupou tragédii této situace. A v návalu zuřivosti snad i vystřelil první. Proti dvojnásobné přesile na to možná měl právo – a smrt Josse Hailegha ani nepředpokládal. Střelil do vzduchu, ačkoliv bez rukavice mohl mířit lépe. Měl bláznivé přání odstartovat výstřelem vichřici, která by odrazila bratry na míle zpět a zneškodnila je vzdáleností. Ale zázrak se nestal.

Joss Haileghova střela mu zafičela nad hlavou. Tu ustoupil o dva kroky a vystřelil podruhé. Viděl, že Marien běží k zadním saním, viděl náhlý neklid psů a viděl přes dým ze své zbraně, jak Marien pokleká s něčím dlouhým v rukou. Rozsvítilo se před ním dvakrát žlutým plamenem, vzduch k němu donesl třesknutí Jossova revolveru, sníh mu vyletěl až před oči, jak se do něj kule zaryla. Zahřmělo z ručnice a Are Bronsonovi se zdálo, že se mžikem oteplilo.

Ustupoval krok za krokem pozpátku. Střelil s rukou napřaženou. Jednou, dvakrát.

Marien Hailegh běžel a opět poklekl. Vypálil dva náboje a Are Bronson zrychlil svůj ústup a snažil se ho s velkým úsilím zasáhnout doprostřed břicha. A Joss Hailegh běžel. Jak míjel svého bratra, vzal si od něj druhý revolver. Ti dva pak vyplivovali oheň ze svých zbraní téměř nepřetržitě. Marien již nepoklekl, dokonce se ani nezastavoval,

aby zamířil, a poněvadž jejich blízkost považoval Are Bronson spíše pudem než rozumnou úvahou za nebezpečnou, ustupoval stále rychleji.

Rozpoutaná bitka se zřejmou převahou Haileghů trvala jen tak dlouho, dokud Are Bronson nevystřílel svůj revolver. Pak se změnila v pronásledování. Are Bronson, když poznal, že oči bratrů se lesknou téměř silněji než plameny jejich výstřelů, obrátil se k zběsilému útěku o život. Skákal a kličkoval a zvolil si za svůj cíl Zlatou skálu, kde měl dvě pušky a náhradní revolver a kde se mohl bránit jako v pevnosti.

Ale to bylo přes tisíc kroků daleko.

Kule dopadaly před ním i kolem něho. Marien zřejmě nabil znovu a snad měl plné kapsy zásobníků. Joss Hailegh přestal střílet ze stejného důvodu jako před tím Are Bronson. To zbývalo ke skále již pět set kroků nebo o málo víc. Také střílení zdržovalo a vzdálenost se zvětšovala. Are Bronsonova naděje vzrostla. Šlo jen o to, aby mu nezahrála svůj kousek ošklivá náhoda.

A to se mu nestalo.

Doběhl téměř bez dechu do zlomu skály, jež ho chránil zdola i ze stran a pouze kupředu byl rozevřený jako tlama. Tam stály jeho sáně, přes něž se přenesl jediným skokem. Ihned klesl k zemi, aby se jimi kryl, a jak klesl, bodlo ho prudce ve stehně levé nohy.

Tam ho střelili, bídáci. Zpozoroval to teprve nyní.

Nemyslel, že je to vážné. Nemohl by tak běžet kdyby mu poškodili některý sval nebo naštípli kost. Také neuvažoval o ničem jiném, než jak vytáhnout zbraně, a nemusel opravdu tak spěchat. Bratři, když zpozorovali, že se jeho situace značně zlepšila, se zastavili jako překvapeni.

Toho využil. Vysypal na ně plnou pušku, až se její hlaveň rozpálila. Sáněmi se kryl téměř dokonale. A aby se ještě lépe zabezpečil, sházel mnoho věcí, které na nich dosud byly, a vytvořil tím jakousi barikádu. V tom ho neomezovala nutná opatrnost, neboť Haileghové couvli o několik set kroků a přestali se svou zběsilou palbou.

Vzduch se dosud chvěl zvukem výstřelů, pluly v něm malé, mizící obláčky dýmu a sníh ležel a tlačil se k zemi jako údivem. Are Bronson navlékl na promrzlé prsty rukavici a díval se pevně dopředu, na černé siluety obou bratří i na jejich malé sáně, na nichž ležel mrtvý Eliáš.

„Zabil jsem ho já?“ pomyslel si Are Bronson a myslel na to velmi dlouho.

A pak ho obléhali. Nenávist v nich zakořenila příliš hluboko a spojila se s touhou uchvátit jeho majetek. Bylo dost příčin, aby se jejich důkladnosti nedivil. Zde, v této končině, za těchto podmínek a okolností měl Are Bronson opravdu méně naděje než chycený žralok, a Joss Hailegh brzy objevil metodu, která hrozila Are Bronsona umořit.

Vyhryznutá skála, otvírající se k jihu a zabíhající při úpatí dovnitř jako počátek jeskyně, skýtala opravdu bezpečí, hlavně proti útoku shora, kdyby někdo z druhé strany na skalku vylezl. Méně bezpečná byla ze stran a nejméně zepředu, kde tvořily hradbu jedině nevelké sáně. Are Bronson je vtáhl ještě víc dozadu a pak se opatrně rozhlížel po svém dolu, změněném v bojiště. Za klesajícího šera si mátl stíny svých několika psů se stíny útočníků. A zastřelil tak jeden exemplář z toho ubohého zbytku své dobré smečky.

Jen zlostně pokřivil rty, když se zřetelně ukázal Jossův plán. Bratři se na hlídce střídali a Are Bronson nemohl ani oka zamhouřit, aby se nevydal v nebezpečí smrti. Ošetřil si ránu na noze, jak se dalo, žvýkal suché boby a svlažoval se hrstmi sněhu. Za noci tu a tam blesklo a zahřměla rána. Haileghové se zastřelovali do cíle z dvou pušek. Odštěpky skály padaly na Are Bronsonovu hlavu, a zdálo se mu skutečně zajímavé, že tyto třísky se někdy leskly zlatem. A neupadal na mysli, třebaže nepochyboval, že s prací v dolech se podle mínění Josse Hailegha nezačne dřív, dokud on, Are Bronson, nebude v tom zlatě pohřbený.

Jak dlouho mohl vydržet beze spánku?

Počítal si něco v duchu s zdál se tím být spokojený. Neozvala-li se dlouho rána jeho nepřátel, vystřelil nazdařbůh sám. A netrápilo ho ze začátku nic. Teprve později, čtvrtý nebo pátý den, když odrazil úspěšně několik pokusů o útok ze stran, počal se mu sníh dole roztáčet před očima a také rána na noze nesnesitelně bolela. Zase počítal. Vždycky všechno nevyjde podle přání, pomyslel si, a uvažoval, kolik dní může ještě vydržet.

Potom nabýval přesvědčení, že svou věc prohrál, přestože v Toronsonu přemítal o čtyřech nepřátelích na konci shonu a že z nich zbyli jen dva. A skutečně by sotva odolal, kdyby Haileghové našli odvahu postupovat přímo k jeho primitivní barikádě. Nevěděl už, ani kolik dní tu strávil, skrčený u stěny Zlaté skály.

Jednoho dne zrána – myslel, že je to přelud, a dlouho váhal tomu věřit – jednoho dne tedy spatřil dlouhý, černý průvod, trhaný bílými mezerami sněhu a blížící se několikrát zahnutým obloukem. Ještě hodinu před tím, než se průvod objevil, některý z bratrů třikrát vystřelil k Are Bronsonovým saním. Nyní již nestříleli. Smrtonosná střelba se před čtyřiadvaceti hodinami změnila ve spásonosná znamení.

Are Bronson s vypětím posledních sil střílel sám a vlastně při tom spal a jen hřmot výstřelů jeho ručnice ho vždycky probudil. A pak podstoupil největší zápas svého života, zápas s únavou mozku, jemuž se chtělo spát.

Vydržel to. A mluvil s lidmi, kteří přišli. Nežaloval, vysvětlil pouze s obtížemi svůj spor.

Ti lidé přišli jeho zásluhou, a nedá se tedy tvrdit, že měl zázračné štěstí. Předvídal spor se čtyřmi bratry, a proto napsal před odjezdem z Toronsonu několik exemplářů zprávy, kterou podal stařec s omrzlými údy. Psal na okraje listů staré bible a lepil do primitivních obálek smolným lepem. V Toronsonu žil velmi starý muž, jehož poctivosti svěřil zprávy se žádostí, aby je v tu a tu dobu rozdal.

Are Bronson mohl vzdorovat zlobě Josse Hailegha a jeho sourozenců po jistou dobu, třebaže nevěděl, jak se to vyvine. Ale měl dost rozumu, aby pochyboval o svém úplném vítězství nad čtyřmi střelci, a zajistil si tedy pomoc, jejíž příchod připadal Jossu Haileghovi jako deus ex machina, kdyby ovšem Joss Hailegh věděl, co deus ex machina znamená.

Víc lidí pohromadě mělo vždycky víc smyslu pro právo a Are Bronson, když zveřejnil své právo na Kožený prapor, mohl pomýšlet na klidný spánek.

Zatímco spal, a spal velmi dlouho, rozléval se černý had v ohromné skvrny, ale Bronsonův důl zůstával čistě bílý. A had neměl konce. Stále přicházeli noví a noví lidé, patrně již jen proto, aby se dočkali zklamání. Než Are Bronson vstal, narostly dílce až za obzor na všecky strany, a v mnohém se později nenašla ani unce kovu, nebo tak málo, že se vyplatilo toho nechat. Strhávaly se rvačky propukávalo zoufalství a zločiny, množili se hráči, paraziti, šejdíři a

obchodníci, a Are Bronson seděl na své hoře zlata a spokojeně se smál.

Skutečně, tehdy byl Are Bronson chlapík.

7.

Avšak příštích pět let ho změnilo v ruinu.

Snad proto, že se dal ovládnout přesvědčením, že dosáhl životního cíle. Co mohl ještě víc požadovat? Kožený prapor byl nevyčerpatelný. Jeho pověst se rozletěla široko daleko. Vyprávělo se, že stačí jen sedět a shrabovat zlato. Nikdo jiný neměl takové štěstí, ačkoliv bratři Haileghové objevili ve svém dílci vydatnou žílu a na žebříčku skinflagských bohatců zaujímali místo hned pod Are Bronsonem. (Vžilo se totiž pojmenování Skinflag podle prvního dolu.) Také jinde se ukázalo, za co dílce stojí. Rozervaná země, které bylo zasazeno mnoho marných ran, zapadala sněhem a rohová znamení stála jako strašidla.

Spousta dílců a dílečků se roztekla spíš k severu.

V některých skutečně nedosahovala těžba ani takové výše, jaké by majetník docílil platem za mytí nádobí u strýce Chacka. Ale slepá naděje hnala stále sedřené nešťastníky vpřed, neboť několik úspěchů se objevilo i později, největší v třetím roce po příchodu Are Bronsona. Mužem Štěstěny byl Nut Forsake, který vběhl do osady a počínal si jako šílený, když ukazoval ve vysoko zdvižených rukou dvě hroudy, prorostlé zlatými žilkami.

V noci ho pak přepadl Andon Lengthy, hroudy mu ukradl a těžce ho zranil nožem. Andona Lengthyho zastřelili na jeho bláznivém útěku a Nut Forsake si poležel tři měsíce a za tuto dobu se ze své počáteční radosti trochu uklidnil.

Potom se ovšem jeho důl přiřadil ke skinlagskému výkvětu. Byly to Kožený prapor, stále první, pak Trojka Josse Hailegha, Ležatý kříž, Kobylí hlava, Šibenice (Nut Forsakea), Dřevěná hvězda, dílec Splátka (původní majitel pro nemoc důl pronajal), Sedmityčový a Hrob nadějí, který měl podobný osud jako dílec Forsakea a jemuž posměšné jméno zůstalo, i když se ukázal výnosný. Ostatní, Studnou počínaje, byly horší.

Bohatství osady ovšem přispělo k jejímu rozkvětu. Záhadné povětrnostní vlivy způsobily, že teplota v okolí Skinflagu málokdy klesla pod třicet, přepočteno na Celsiovu stupnici. Početná společnost lidí zahnala smutek vzdálené pustiny a podnikavci, na které se nedostala zlatá pastva, hledali, nacházeli a udržovali spojení s ostatním světem, lepší, než byl kdysi Are Bronsonův směr. Našly se dokonce ženy, které se nebály severu, a vyplácelo se jim to. Přivedl je rozšafný strýc Chack, podle vlastního měřítka dobry muž,

velmi rozšafný, poctivý a nemravný zároveň, neboť prodával lihoviny, podporoval hazardní karetní hry „ve svém podniku a lákal hosty tuctem hezkých děvčat. Na druhé straně nenamítal nic, když mu rudovlasá Mary oznámila úmysl provdat se za prostředně zámožného zlatokopa, a pokusil se jen ženichovi svatbu rozmluvit. Nechal ho pak s pokrčením ramen osudu a hleděl, aby si opatřil jiné děvče. Také nezáviděl Anitě Mallowové, že hltavě sbírá nuggety, které vydírá nestoudně z jeho hostů. A to je jistě dobré vysvědčení pro jeho povahu. Brzy se těšil takové důvěře, že mu svěřovali dobyté zlato a stal se tedy jakýmsi bankéřem. Nevyplácel ovšem úroky, naopak vybíral mírné poplatky. Zařídil to podle okolností. Objednal si zdaleka přesné vážky, vystavoval potvrzenky a ukládal zlato do velikých, železem pobitých beden v patře svého rozlehlého srubu. Je pravda, že s ohledem na tíhu kovu musel důkladně zesílit podpěrné sloupy, ale to učinil na svůj vlastní náklad. Pojistil se tak, že v patře hlídkoval nepřetržitě muž s ostře nabitou puškou a s královským platem. Tyto muže vydržoval strýc Chack celkem tři a pravidelně je střídal. Byli pečlivě vybráni z těch, na které se nedostalo při dělení půdy a jejichž mravní zásady byly poměrně pevné. Ale ani to ještě nepovažoval za dostatečnou záruku. Přecházel-li na hořejší chodbě strážce s puškou (a strýc Chack slyšel za svým pultem jeho kroky i v největším hluku dolního saloonu), klímali uvnitř dřevěného trezoru, někdy přímo na bednách, dva strážní psi. Strýc Chack si je opatřil jako měsíční štěňata a už tehdy byli větší než největší polární pes ve Skinflagu.

Nyní přesahovali výšku dospělého člověka, jestliže se postavili na zadní nohy. Byli skvrnití a tak zlí, že je mohl krmit pouze strýc Chack. Strýc Chack uměl zacházet s lidmi právě tak dobře jako se zvířaty. Vodil je ven jen za pozdní noci, když saloon přestal bouřit, a to zvláštním východem. Strážce s puškou musel na tuto chvíli zmizet, neboť ani strýc Chack by psy neudržel. A tak bylo o společný majetek skinflagských hledačů zlata postaráno opravdu dobře.

To všecko dokazovalo Jossu Haileghovi, že může být znamenitý chlapík i v jiném smyslu, než byl kdysi Are Bronson. Joss Hailegh se snažil v sobě objevit schopnosti k něčemu, co ve svém nitru dosud nepoznal. Nezastavil se na životní dráze jako Are Bronson, patrně však ne vlastní zásluhou. Cíle ještě nedosáhl. Jeho cílem bylo svrhnout Are Bronsona co nejhlouběji, tak nebo onak, a věděl, že nedojde klidu, dokud nepocítí ničím nezkalenou spokojenost nad Are Bronsonovým koncem.

Tehdy, před pěti lety, se jen přešla Caminova a Eliášova smrt. Ještě rok potom umírali lidé nejrůznějším způsobem na svou touhu po skinflagském zlatě. I potom se tu a tam něco přihodilo, divokost mužů nikdy nezmizela, krvavé rvačky nebyly zvláštností, také zákeřnost se občas prozradila, ale záležitost někdejšího sporu Are Bronsona proti Joss Haileghovi byla nesmazatelnou legendou. Joss

Hailegh chápal nutnost dbát opatrnosti a byl by si patrně bídně posloužil, kdyby chystal na Are Bronsona nějaký podraz.

Vlastně nechystal nic a nepřemýšlel o ničem. Doba přispěla i k tomu, že s Are Bronsonem příležitostně mluvil jako s každým jiným, jen snad méně přátelsky. Zápas byl dobojován a Are Bronson zůstal vítězem. Někdy v budoucnosti se však mohla naskytnout příležitost, a Joss Hailegh věděl, že by ji nezanedbal. Příležitost k novému shonu, zatím nepředstavitelného druhu. Joss Hailegh za tím účelem shromažďoval síly. Are Bronson je ztrácel.

Po vnější stránce se ti dva proměnili. Joss Hailegh se pravidelně holil. Velmi tím získal. Měl tvář jako řezanou z tvrdého kamene a podobal se hodně Marienovi, který byl o to hezčí, oč byl mladší. Také v očích měl Marien výraz mnohem méně pichlavý, spíš měkký a snivý, a Anitě Mallowové se úžasně líbil. Dávala však přednost Are Bronsonovi z toho jednoduchého důvodu, že Are Bronson byl mnohem bohatší.

Are Bronson svůj zevnějšek zanedbával. Nechával si zarůstat obličej, byl špinavý, uválený od hlíny svého dolu a páchl dýmkou. Někdy před ním uhnul i poloopitý zlatokop, neboť si Are Bronson lil kořalku místo do úst po svých černých vousech a měl je někdy slepené jako smolou.

Are Bronson se naučil pít a hrát a domníval se, že činí dobře, neboť Anita Mallowová mu stále říkala „my darling“ a důl mu stále sypal do rukou bohatství.

Na svém lůžku v dřevěném domku, který si vystavěl pod Zlatou skálou, si opile říkal: „Jsem chlapík.“

Ale nebyl již dávno chlapík.

O jeho srubu bylo možné bez nadsázky tvrdit, že má zlatou podlahu. Opravdu by postačilo z ní jen vytrhnout prkna a dolovat zlato.

Legenda jeho shonu před pěti lety dovolovala všem pohlížet na jeho život shovívavě. Bez ní by se mluvilo o štěstí, které si nezasloužil.

Are Bronsonova zkáza měla rozplizlý počátek. Zapadal do toho stále hlouběji. Nejdřív se nechal zlákat ke hře a později k pitce. Zalíbilo se mu potácet se mezi děvčaty strýce Chacka. Zmocňovalo se ho přesvědčení, že nadešel čas jeho generálního odpočinku, a když ho děvčata omrzela, zůstal u pití a hry. Po třech letech se již probouzel ze spánku s palčivou touhou po hltu kořalky a nenahlížel, proč by svým chutím odolával. Strýc Chack ho v tom přátelsky podporoval, nikoli se zlým úmyslem, jen z pochopitelné zištnosti a s názorem, že muž Are Bronsonova druhu přece nepotřebuje vychovávat jako chlapce. A tak se jednou Are Bronson vyspal na podlaze saloonu a prospal tak celý den, zatímco ostatní muži pracovali na svých dílcích.

Are Bronson ovšem nemusel pracovat. Na to, na co vynaložili ostatní námahu celého dne, postačila jemu hodina. Jeho síla se stala jeho zkázou. Nikdy ho nebolela hlava, nikdy si nemohl naříkat na

žaludek nebo srdce, a na stísněnou náladu po prohýřené noci znal dobrý lék: nejsilnější kořalku strýce Chacka.

A potom přišla pro Josse Hailegha první malá příležitost. Are Bronson klopýtl o jeho židli v saloonu a ve snaze zachránit svou rovnováhu opilce se opřel dlaní o stůl a rozdrtil Jossovu sklenku s nápojem

Joss Hailegh ho urazil opovržlivým slovem a Are Bronson si urážku uvědomil jenom proto, že mu tady ještě nikdo nic takového neřekl.

Joss Hailegh tehdy držel v ruce pět karet a nad svým sousedem vyhrával. A Are Bronson našel ve svém zamlženém mozku nápad, jak urážku pomstít. Vytrhl Jossi Haileghovi tři z jeho pěti karet a roztrhal je.

Zcela oprávněně – podle skinflaských zvyklostí – Joss Hailegh povstal, odstrčil židli, trochu se rozkročil a jeho pěst našla v Are Bronsonových vousech bradu.

Ještě v této chvíli, po čtyřech letech od spráskání Eliáše Hailegha, uvažoval Joss o možnosti, že bude bit. Are Bronson skutečně snesl ránu dobře. Jen se trochu zapotácel. Ale jeho příští pohyb byl pomalý, Joss Hailegh ho předešel a vložil do své druhé rány tolik síly, že se při ní až šklebil.

A Are Bronson šel poslušně k zemi.

Pro Josse Hailegha to dopadlo skvěle. Mohl důstojně odejít a Are Bronson si o něco později dal strýcem Chackem rozmluvit svou zlost.

Nemělo to následky. Are Bronson byl příští den právě tak opilý a Joss Hailegh, který opakoval partii se svým včerejším spoluhráčem, měl klid.

Pátý rok, na jehož konci Are Bronson uznal, že pro něho existuje na světě ještě jiný cíl, schýlila se ta nakloněná rovina o dvojnásobný úhel. Are Bronson po ní jel až na dno svých špatností a sotva si uvědomil rozdíl mezi svou někdejší a nynější osobou.

Bylo mu právě třicet let. A od tohoto data stojí jeho příběhy za další vyprávění.

8.

Několik dní těžce přemítal, netajil své myšlenky, a muži se mu smáli.

„Čert ví, že jsem se narodil," říkal, „a bylo to někdy v tomto měsíci, od prvního do třicátého. Za nic na světě si nemohu vzpomenout na přesné datum a nezbývá mi, než abych vás zval k pití po celý měsíc."

Are Bronson to provedl. Po celý měsíc platil útratu v salooně strýce Chacka, ať pil, jedl nebo hrál kdokoli. Joss Hailegh se ten měsíc krčmě vyhnul, Marien rovněž. Avšak nepřítomnost těch dvou byla kapkou z moře. Strýc Chack ještě nezaznamenal tak početnou

návštěvu a celá útrata vyšla na úctyhodnou částku. Are Bronson to platil tak, že nakázal strýci Chackovi, aby mu sumu odepsal z jeho vkladu v bednách. Strýc Chack předložil psané účty, o kterých tvrdil, že jsou poctivé, bohužel však nekontrolovatelné. Are Bronson mu je vyrazil z ruky, a nebylo to gesto nadutce. Strýc Chack si povšiml, že je to opravdu pramizerná částka Are Bronsonova jmění.

Když měsíc narozenin uplynul, posadil se Are Bronson někdy v poledne na svém lůžku ve srubu se zlatou podlahou a přemýšlel, čím se bude bavit dál.

Přišel i na nápad vypravit se na jih, ale zamítl to. Co tam? Měl dojem, že se tam nehodí, že cíl, kterého dosáhl, je zde, a nikoliv na jihu. Měl i jiné velkorysé nápady a nakonec se rozhodl, že sežene u strýce Chacka partnera na poker.

Vypravil se tam, ale krčma byla téměř prázdná.

„Očekávám po několik příštích dnů úbytek," pravil mu strýc Chack, „protože téměř nikdo v celém Skinflagu měsíc nepracoval, aby mohl pít pro legraci na váš účet.

Nut Forsake jen ze škodolibosti poskytl svým třem dělníkům měsíční dovolenou a zkopal je pokaždé, když se mu vrátili do dolu a nelezli po čtyřech. Chippeway Joseph odnesl odtud barel ginu a opil všech svých dvacet psů."

„Vyprávějte dál," pobídl ho Are Bronson, „jsou to zajímavé historky."

„Dobrá," řekl strýc Chack, „O´Hara, ten zkrachovaný chudák, který štípe dříví od konce Skinflagu ke konci, si odnesl na váš účet pět set hovězích konzerv. Ještě však nepozřel ani jedinou, neboť stůně na otravu alkoholem a bojíme se, že zemře."

„Co se potom stane s jeho konzervami?" ptal se Are Bronson.

„Poptám se, komu je odkáže," zabručel strýc Chack, „zatím pije. Anita spí. Nezamhouřila za tento měsíc téměř oka. Nalije vám Wanda, až se vám obsah sklenky vypaří."

„Chtěl bych, aby Anita spala rok," vzdychl Are Bronson, „popřípadě aby se vůbec neprobudila. Na partii pokeru tu není nikdo?"

Strýc Chack se rozhlédl a řekl, že nikdo. Pak se vzdálil. Nebyl tak tlustý, jak vypadal. Pod velkou bílou zástěrou, která ho celého zabalovala jako herce vystupujícího v úloze ducha, nosil důkladný oděv z kožešiny. Obličej měl kulatý, zarudlý a s mohutnými plavými kníry pod nosem.

Z tmavého kouta krčmy se dívaly lačné oči ze zarostlé tváře Capa Stella. To byl chudák, jehož malý dílec nenesl téměř nic a který by si byl dal milerád partii s velkou sázkou, poněvadž uměl míchat karty. Are Bronson však o hru s ním nestál.

V druhém koutě, ještě tmavším, seděli u lahve ginu dva jiní muži, Poole Atwick a komandér Firthy, chlapíci plní jizev, skrytých pod strnisky vousů. Nikdo kloudně nevěděl, kde se ve Skinflagu vzali, ani z čeho jsou živi. Říkali jim paběrkáři a jisté bylo jen to, že jejich

jizvy nepocházejí od práce. Jako spoluhráč k partii pokeru se zřejmě nehodil žádný z nich, a tak se Are Bronson mrzutě posadil do třetího kouta a dal se obsloužit svou oblíbenou kořalkou.

Venku poletoval sníh, mírně mrzlo a v dolech se pracovalo dobře. Are Bronson věděl, že až do tmy zůstane krčma opuštěná, a hrozil se nudy těch několika zbývajících hodin.

V polovině krátkého odpoledne se otevřely dveře a vstoupil Jack Dingell.

„Hej!“ řekl Are Bronson, „Jacku. Něco pro mě?“

„Nikdy nic pro vás,“ odpověděl Jack Dingell a odhodil naplněný pytel.

Are Bronson se zvesela napil. Nikdy nedostával žádnou poštu a také by se velmi divil, kdyby mu Jack odevzdal dopis nebo balíček. Are Bronson neměl na světě živou duši, která by s ním přátelsky smýšlela. Ani jiné styky nepěstoval. Ale nebylo mu smutno. Nezáviděl těm, kteří těžkýma, studenýma a chvějícíma se rukama trhali obálky dopisů a s hořícíma očima je četli nebo si je dávali číst.

Jack Dingell dostal kdysi tentýž nápad jako strýc Chack, totiž přiživit se na výtěžku zlatokopů. Jenomže přišel o něco později a nic kloudného pro něj nezbylo. Sloužil jim tedy jako poslíček. Původním povoláním byl lovec kožešin. To pověsil na hřebík. Doprava nejrůznějších věcí vynášela víc, třebaže ne tolik, aby byl Jack Dingell spokojený. Touto krajinou prošel několikrát již dříve. Třebaže dovedl stopovat stříbrnou lišku za všech okolností, skinflagské zlato neviděl. Byly časy, kdy se pro to proklínal.

Nyní uchvátil alespoň dopravní monopol. Jeho cestovatelské zkušenosti byly veliké. Našel lepší cestu dolů,
O něco delší než cesta přímá, avšak sjízdnou po většinu roku. Zaměstnával dokonce množství lidí, měl čtyřicet saní a přes šest set psů, a neustále tento počet zvyšoval. On sám doprovázel nejcennější zásilky a vezl často sáně naložené ryzím zlatem. V budoucnosti pomýšlel na letadlo. Přesto se však necítil spokojený, věděl, že většina lidí zde získává bohatství rychleji a s menší námahou.

To způsobilo, že se v jeho zelenavých očích usídlil výraz jakési závisti, prosvítající někdy lakomstvím. Postačilo, viděl-li například Are Bronsona, před kterým ostatně bledlo závistí i mnoho jiných lidí.

Cap Stell zabručel ze svého kouta, aby zavřel dveře.

Jack Dingell uposlechl. Cap Stell zchoulostivěl častým pobytem v krčmě a pohled na sníh, který vnikal dovnitř, nebyl příjemný.

Naopak Jacku Dingellovi bylo všude horko. Odhodil plášť z kožešiny a nechal rozepnutý i spodní kostkovaný kabátec. Posledních deset mil jel prostovlasý. Řekl, že je venku překrásně.

„Posaďte se ke mně,“ pravil Are Bronson.

„Přijdu hned,“ odvětil Jack Dingell, „dovolíte-li, abych si nejdřív na kusu papíru ujasnil, kde všude mi vězí má zpropadená vozidla. Troje velká nákladní dorazila jistě již do Fort Yukonu. V Toronsonu probíhá šestadvacet psů … “

Přistoupil k vysokému pultu strýce Chacka. Byl na něho hezký pohled. Pružný a štíhlý, v plné kondici svých osmadvaceti let, zocelený dlouhým zápasem s bílými živly severu, potřeboval jen dobré civilní šaty, aby budil zaslouženou pozornost někde na jihu ve společenských salónech. Děvčata strýce Chacka sice uznávala, že Marien Hailegh je ještě o něco hezčí, nikoliv mužnější, ale i tak Wanda zrudla v obličeji, když Jacka spatřila. V pohybu, jakým se k němu naklonila přes pult, bylo mnoho důvěrnosti, kterou Jack Dingell přijal s vlídným úsměvem, ale nedával se rušit ve svém počítání.

Jinak vládlo v krčmě šero a nálada nedůstojná podniku tohoto druhu. Are Bronson uznal za dobré ji zapíjet.

„Hej!“ volal, „jste již hotový s počítáním svých skvrn na sněhu?“

„Jsem,“ odvětil Jack Dingell, „a ptám se vás, co mi chcete.“

„Chci si zahrát, Jacku. A ať se mi Kožený prapor propadne do horoucích pekel, jestli kolem sebe vidím vhodnějšího hráče, než jste vy.“

Jack Dingell se usmál svýma zelenýma, nikoli nesympatickýma očima. Hře s mužem, který nelitoval několika set dolarů ve zlatě, málokdy odolal. Považoval dokonce za záslužné ulehčit zlatem přetíženému Are Bronsonovi, jenomže Are Bronson málokdy prohrál. Štěstí ho provázelo stále, přestože proti němu těžce hřešil.

Partie, k níž zasedl s Jackem Dingellem, byla počátkem nové etapy jeho osudu, mnohem méně šťastného než dosud.

Wanda před ně položila novou hru. Are Bronson nikdy nehrál jinak než s novou hrou, třebaže mu ji strýc Chack byl nucen účtovat osmi sty dolary. Při poměrné drahotě všech potřeb ve Skinflagu nebylo přemrštěné žádat za hru osm set. Alespoň strýc Chack se za to nestyděl.

Strop se tlumeně ozýval pomalými kroky stráže pokladu v bednách, na kterých spali Chackovi ďábelští psi. Poole Atwicka a komandéra Firthyho to pravidelně rozčilovalo. Neubránili se Občasným pohledům vzhůru. Upíjeli skromně ze svých ulepených sklenek a mysleli si všelicos.

„Omezíme to?“ zeptal se Jack Dingell.

„Hrajeme pod střechu,“ řekl Are Bronson, „pod vaši střechu, Jacku,“ a zručně míchal.

Jack Dingell se zasmál. Střecha Are Bronsona byla nedohledně vysoká.

„Mám při sobě tři tisíce v papírech a asi za dva zlata. Platí?“

„Platí střecha, kterou právě vyhrajete,“ odtušil Are Bronson jednoduše.

Cap Stell se závistivě přiloudal, ale neusedl příliš blízko. Odradil ho Dingellův pohled.

„Kolik procent pro mne?“ řekla Wanda nasládle.

„Paušál,“ zasmál se Jack Dingell, „sto dolarů, jestliže vyhraju.“

Sto dolarů neznamenalo ve Skinflagu příliš mnoho. Pohled obou mužů zkameněl.

Are Bronson měl čelo rudé pitím. Pět svých karet viděl jasně. Vzal si tři, odhodil a Jack Dingell shrábl čtyřicet dolarů.

„Nerad vyhrávám první," řekl a míchal.

Do tmy vyhrával dvanáct set dolarů, a Cap Stell si hladil zarostlou bradu. Jack Dingell měl zřejmě pevnější nervy, a nebylo přece kdysi na severu v tomto ohledu nad Are Bronsona. Nehrály se tu karty, ani o peníze. Hrály tu nervy a Are Bronson se dal vyblufovat na tisíc dolarů. Považoval svoje dvě dvojky za ztracenou hru, zatímco Jack Dingell oprávněně složil prázdnou kartu, aniž ji ukázal.

Strýc Chack rozsvítil lampy na olej. Venku se vzmáhal vítr a kýval jimi, jakmile se otevřely dveře. Otevíraly se každou chvíli.

Are Bronson pil zpropadeně často.

Krčma již hučela, když mu esový poker přinesl výhru tří tisíc dolarů. Jack Dingell vyhrával ještě několik stovek a tvářil se stále stejně. Cap Stell si opět hladil bradu, neboť měl pro poker čich jako stavěcí pes a věděl, že se teď štěstí obrátí.

V této chvíli si teprve Are Bronson dopřál odpočinku. Podíval se i jinam, než se díval dosud – do karet a do sklenice.

Anita Mallowová, nejhezčí zlatovláska strýce Chacka, stála za ním.

„Nesu vám štěstí, Bronsone," řekla.

„Posaď se sem, ještěrko," řekl těžce, „a starej se mi o pití. Mrkneš-li na Jacka, zmáčknu ti nos a pak uvidíš, čemu se budeš podobat."

Polovina hostů strýce Chacka pozorovala hru. Jack Dingell nedovolil, aby někdo viděl ty nebo ony karty, dokud nebyly vyloženy na stůl. Prohrál ještě dvakrát a začal se trochu bát. Are Bronson naopak zvýšil hru, jakmile dostal příležitost. Několikrát se utopil, ale to byl vždycky jen malý výkyv. Sázky se lily k němu a Jacku Dingellovi zbýval za půl hodiny z jeho pěti tisíc jeden a půl. Cap Stell si zase hladil bradu.

„Jacku," pravil, „příští hru můžeš být hotový."

Jack Dingell mlčel.

Na tři tisíce narostla druhá hra, následující po Cap Stellových slovech, a rostla ještě dál. Jack Dingell neměl již co přidat. Položil složené karty na stůl, hřbetem navrch, naklonil se dozadu a usmál se.

„Zdá se, že jsem zchudl," řekl, „nemůžu ani zavřít. Je to vaše, Bronsone."

„Hrajte," zabručel Are Bronson. „Říkám, že nemůžu zavřít."

„Ach tak," pochopil Are Bronson. „nuže, snad vám někdo půjčí."

Hluboce vydechl, jako by využíval příležitost k odpočinku, a rozhlédl se.

Hra jistě nebyla nejvyšší ze všech, které se tu kdy hrály, ale zdála se zajímavá, protože ji hrál Are Bronson se svým pekelným štěstím. Mnoho mužů stálo v půlkruhu kolem stolu.

„Já bych nepůjčil," řekl Cap Stell, „alespoň ne na tohle zavření."

Řekl-li to Cap Stell, byla to pravda, poněvadž tomu rozuměl, ačkoliv neviděl ty ani ony karty. Are Bronson se na něj vteřinu či dvě díval. Požitý alkohol způsobil, že byl trochu pomalý.

„Buďte zticha," řekl a uhodil pěstí do stolu.

Jack Dingell potřeboval pět set dolarů, aby mohl uzavřít hru. Neměl obavy, že je nesežene, ale možná se již hry nasytil. Náležel k onomu druhu rozumných lidí, kteří se dovedou smířit se ztrátou, i když je dost citelná. Pět tisíc znamenalo pro Jacka Dingella práci jednoho měsíce, a přece se nezbláznil a neměl v úmyslu další hrou svoji škodu zvýšit.

Držel pod rukou Street. Are Bronson možná hrál i na méně. Za pět set to ještě stálo.

Tehdy právě nadešel onen osudový okamžik pro Are Bronsona. Nikdo z přihlížejících se nehýbal, ačkoliv tu Jack Dingell znal hodně lidí a všichni mu důvěřovali. Psychóza Cap Stellových slov však ještě visela ve vzduchu, a než se z ní někdo vzpamatoval, hmátl Jack Dingell do náprsní kapsy svého kostkovaného kabátce a vytáhl velkou peněženku z tulení kůže.

Tímto předmětem se nemohl pochlubit žádný z obyvatel Skinflagu. Jack Dingell takovou věc při svém povolání potřeboval. Roztáhl to jako měch a s úsměvem nahlížel do jednotlivých kapes.

„Ani dolar," prohlásil a stále hledal. „Nakonec si přece jenom asi vypůjčím, nebo mi snad strýc Chack zaplatí svou pohledávku."

Tu se již hnulo několik ochotných rukou, ale než se ukázal nějaký výsledek, přišel ten osudový okamžik.

Nějakou náhodou vypadl z jedné z kapes peněženky lístek z tvrdšího papíru, sotva větší než papírový dolar. V tom někdo právě otevřel venkovní dveře a průvan lístkem zatočil. Muž u dveří s rameny pokrytými sněhem za sebou spěšně zavřel. Avšak postačilo to k tomu, aby lístek proletěl pod stolem a padl na zem vlevo od židle Are Bronsona.

Are Bronson otočil po lístku se strnulou netečností hlavu.

„Něco vám vypadlo," pravil Cap Stell a sehnul se. Are Bronson ho odstrčil kolenem. Ihned se zase stal líný a nevšímal si vůbec Capa Stella, poněkud rozzlobeného. A stále se díval, s kartami v ruce, na lístek na zemi. Pak se sehnul sám.

„Je to nějaké děvče," ušklíbla se Anita Mallowová.

Jack Dingell k ní vzhlédl a jeho úsměv zmizel. Ale neřekl nic.

„Je to děvče," řekl Are Bronson neohebným jazykem, „ale jaké děvče, hrome."

Byla to fotografie – tvář s rudými rty, pravidelnými a drobnými zuby, chytrýma a zářícíma očima a nazlátlými vlasy. Pro Are Bronsona byla fotografie tak zajímavá, že jeho čelo ještě o stupeň zrudlo.

„Jacku," pravil, „dejte mi ten obrázek."

„Nesmysl," zabručel.

Are Bronson sevřel rty, jak to nikdy nedělával za časů své střízlivosti. „Nedáte, co?"

„Ne.“

„Koupím jej, Jacku.“Anita Mallowová se dotkla plochou dlani Are Bronsonova ramene, jako by ho chtěla odstrčit.

„Co kupujete, Are? To není hodnotná věc.“

„Možná že je,“ ozval se Jack Dingell hlasem o něco silnějším, „kdybys ještě něco řekla, Anito, hodím ti sklenici do účesu.“

Anita Mallowová pokrčila s úsměvem rameny. Are Bronson odložil karty, ale fotografii držel pevně.

„Deset tisíc dolarů, Jacku,“ pravil, „a obrázek je můj.“

Jack Dingell se zamračil. Anita zalomila rukama.

„Ihned splatných?“

„Yes.“

„O. K.,“ řekl Jack Dingell, „mohl bych s vámi hrát dál.“

„Leží pět set?“

„Leží, Bronsone.“

Are Bronson ukázal karty. Jack Dingell přečetl Full Hand a složil svoje beze slova. Are Bronson se otočil.

„Chacku!“ zavolal, „Chacku! Devět tisíc pět set z mého účtu pro Jacka Dingella. Vyplať to, čerte. V čem to chcete, Jacku?“

„Váčky a bankovky,“ řekl Jack, „má-li ten starý šejdíř jaké.“

Are Bronson odsunul karty, položil dívčí podobenku před sebe na stůl a upřeně ji studoval. Jen maličko se přitom kýval.

„Neviděla jsem takového hlupáka za celý svůj život,“ dupala Anita Mallowová, „nejsem hezčí, Are? Nejsem živá a hezčí?“

„Ne,“ řekl Are Bronson, „nejsi. A budeš-li to tvrdit ještě chvíli, strčím ti hlavu do sněhu.“

Strýc Chack vyplatil devět tisíc pět set dolarů a mračil se přitom jako polární noc.

„Tohle mi podepište, Bronsone,“ vrčel, „nemáte-li u sebe poukázky.“

Are Bronsonovým kouskům se Skinflag už dávno přestal divit. Are Bronson mohl jít a nabrat těch devět tisíc pět set v Koženém praporu téměř jednou rukou.

„Chcete hrát?“ zeptal se Jack Dingell.

Are Bronson chtěl.

„Za hodinu, Jacku,“ zasmál se hučivě, „mám vašich devět tisíc pět set ve své kapse a obrázek toho krásného děvčete nádavkem.“

„Uvidíme,“ řekl Jack Dingell.

Are Bronson uschoval obrázek tak pečlivě, že se muži ušklíbali a Anita Mallowová se hystericky a zlostně smála.

A pak pokračovali ve hře.

Devět a půl, získaných tak podivně snadno, naplnilo Jacka Dingella novou energií. Are Bronson byl snad trochu rozptýlený a prohrál v několika prvních partiích víc než dva tisíce.

„Jen co se vzpamatuje,“ řekl Cap Stell a hladil si bradu, „měl jste kupovat kluka doprostřed, Bronsone, a ne honit dvě desítky.“

„Dobře,“ odvětil Are Bronson, „závidíte snad Wandě stovku, kterou jí Jack slíbil, jestli vyhraje? Pokud ne, svažte si vousy pod nosem a na bradě, abyste nemohl mluvit, a tak budete nejpříjemnější.“

Pak následovalo něco, co Skinflag ještě neviděl. Are Bronson vysazoval hru na každou figuru, a vždycky měl Jack Dingell figuru alespoň o stupeň menší. A přihodilo se i to, že Jack Dingell se dostal ke střeše, s rukou položenou na čtyřech esech, a Are Bronson mu ukázal srdcový Royal Flush. Jack Dingell tedy prohrál celkem patnáct tisíc dolarů a obrázek zlatovlasé krasavice.

Vstal od stolu, maličko pobledlý.

„Dost,“ řekl.

„Dost,“ pokývl Are Bronson a odstrčil ruku Anity Mallowové, jejíž nehty svítily v odrazu lampy příliš blízko váčků se zlatým prachem.

Někteří z mužů ještě nikdy v životě neviděli Royal Flush proti esovému pokeru. Avšak Are Bronson to považoval patrně za samozřejmost. Když se ubíral k svému srubu se zlatou podlahou, prozpěvoval si opilou písničku tak hlasitě, že se všichni psi Skinflagu připojili a vyli až do rána.

9.

Kdyby byli muži ve Skinflagu nezaznamenali ve svých myslích datum Bronsonovy Veliké hry, byl by Are Bronson patrně sám nevěděl, kdy to začalo. Představa děvčete z Jackova obrázku mu vězela tak hluboko v mozku, že o něm snil až do rána. Prvně ve svém životě neklidně spal a poprvé zaznamenal při procitnutí tupou bolest hlavy.

Pomyslel si, že se včera zbláznil nebo spíš byl víc opilý než jindy. Dokonce nevěřil, že záležitost s obrázkem byla skutečností, ale když hmátl do kapsy, obrázek tam našel.

„Co jsem na tom viděl?“ přemítal.

Podíval se a krev mu začala rychleji kolovat, takže bolest hlavy se zvýšila a trhala mu ve spáncích. Viděl větší krásu než včera.

Přistoupil ke světlu. Neměl předtím vůbec představu tak dokonalého úsměvu ani tak nádherných.očí. Netušil, jak krásný může být ovál dívčího obličeje. A řekl si, že to rozhodně stojí za deset tisíc dolarů, které dokonce vyhrál zpátky.

Potom ho napadlo, jestli tento obrázek není výmyslem nějakého malíře či co. Nevěděl toho mnoho o technice takových věcí. Klonil se k názoru, že přesně takové děvče nemůže existovat. Anita, Wanda, Marie, Elsa – všecky ty holky dohromady by se nesložily na tuhle krásu.

Vrtěl hlavou. Co s tím? Nakonec vzal kladivo a drahý železný hřebík a přibil desetitisícový obrázek na stěnu nad své lůžko.

Are Bronson nechápal, že jeho vkus je osobní, a domníval se, že všichni muži na světě by se museli do tohoto děvčete zamilovat. Jack Dingell byl bezpochyby rovněž do něho zamilovaný. Proč by byl jinak nosil obrázek v tulení peněžence?

Are Bronson se díval na svoje nevkusné uspořádání výzdoby nad lůžkem dvacet minut. Pak vyšel ven.

Rozhodl se, že si promluví s Jackem, a takový šílenec byl, že proklínal velikost svého dílce z pouhé nedočkavosti, než jej přešel.

Setkal se nejdřív se svým sousedem Jossem Haileghem.

„Byla to hra,“ řekl Joss Hailegh.

„Hra o obrázek,“ přitakal Are Bronson.

Jossův pohled byl stále nenávistný, zejména pohlížel-li na Are Bronsona zezadu. Are Bronson si však již dávno odvykl všímat si Josse Hailegha a zapomněl patrně i na ránu, kterou ho Joss Hailegh tehdy srazil k zemi.

Jack Dingell zapřahal psy a chvátal s odjezdem. Něco také vyjednával se strýcem Chackem. Are Bronson padl nejdřív na strýce Chacka, který něco rovnal na třech saních.

„Jack Dingell vás patrně neuvidí rád,“ řekl strýc Chack, „má naspěch. Přijeli mu zrána dva lidé a hned je zase požene zpátky.“

„Pochopitelně se mračí,“ hádal Are Bronson.

„Nemračí se vůbec," odsekl strýc Chack, „a možná že se bude smát i na vás."

„Nevyzpytatelná povaha," zabručel Are Bronson.

Usedl na roh saní a trpělivě čekal. Na čase mu tolik nezáleželo. Jack Dingell konečně vyšel, táhl dva plné plátěné pytle a nějakou podivnou krabici. Skutečně se smál. „Dobře vyspal, Bronsone?"

Hodil své břímě prozatím na saně, založil ruce v bok a bylo vidět, že si chce vyšetřit chvilku pro včerejšího soupeře.

„Spal jsem špatně," řekl Are Bronson, který dosud pociťoval bolesti v hlavě. „Nejsem ještě ani teď v pořádku. Zapomněl jsem docela houknout na toho otrapu Chacka, aby mi donesl něco k pití."

Jack Dingell potřásl hlavou.

„Taktak," řekl, „jen pijte, Bronsone."

Pak se zamyslel, jako když chce něco říct, ale náhle s tím přestal, uchopil krabici a nějak ji rovnal.

„Jacku," pravil Are Bronson v jakýchsi rozpacích, „řekněte mi jednu věc. Je to, co jsem od vás včera koupil, obrázek živé dívky?"

Jack Dingell se pátravě podíval.

„Ano," odpověděl a zabýval se dál svou prací.

„Hrome," vzdychl Are Bronson, „rád bych ji znal."

Zdálo se, že Jack Dingell to považuje za nevýznamnou poznámku. Mlčel.

„Kdy se vrátíte, Jacku?"

„Z Toronsonu. Pak odjedu znovu a chci do Fort Yukonu. Přál jste si něco?"

„Ne," řekl Are Bronson, „nic."

Bylo mu podivně těžko. Najednou začal být nespokojený se svým životem, ačkoliv se donedávna domníval, že ho prožil plně. Zmocnil se ho stesk, něco mu chybělo a myslel, že je to toto děvče na obrázku. Anita byla přece také hezká. Nechyběla mu žena, přece.

Přišel na to a usmál se do svých nepořádných vousů.

„Kořalku," zavolal na strýce Chacka, který se právě objevil s nějakou listinou v ruce, „copak není žádná z těch vašich podařených slečen vzhůru, aby mi posloužila?"

„Ale je," odvětil strýc Chack lhostejně, ,,křiknete-li dvakrát tak silně, některá vás uslyší."

Psi už byli zapraženi. Jack Dingell se nehodlal zdržovat. Uvazoval si pod bradu šňůrky ušních klapek.

„Až si odpočinou," pravil strýci Chackovi a měl na mysli své dva lidi, kteří snídali uvnitř krčmy, „hned mi je vypravte."

Are Bronson mu položil ruku na rameno. „Jacku," pravil a zapomněl pro tu chvíli i na kořalku, „kdo je ta dívka?" , Jaká dívka?"

„Ale – Jacku. Proč se tvářite pitomě?"

Jack Dingell sklonil hlavu k zasněžené zemi a zelené oči se mu leskly. Are Bronson to však neviděl.

„Je to moje sestra, Bronsone," odpověděl konečně.

Uchopil bič a zapráskal daleko slyšitelnými ranami, hlučnějšími než výstřely.

„Vaše sestra?“ opakoval Are Bronson tupě.

Psi se zdvihali. Nezatáhli ještě, čekali na hlas svého pána.

„Bronsone,“ řekl Jack Dingell, „moje sestra se jmenuje Glorie a žije v Dawsonu. Vydělává si na živobytí dost těžce a já vám řeknu, co by bylo mým nejvřelejším přáním.“

„Co by bylo?“ zeptal se Are Bronson s velikým zájmem.

„Slušně ji provdat. Slušně, to znamená za chlapíka, který má peníze.“

„Já mám, Jacku.“

„Právě to myslím,“ kývl Jack Dingell, když to tak otevřeně vyslovil. Vyrazil se svými psy dost rychle, aby Are Bronson spadl ze saní, zabořil se obličejem do sněhu a zanechal dalších otázek.

10.

Z jiné stránky vzato, prožíval Are Bronson osud všech bohatých lidí, ovšem přizpůsobený prostředí. Jeho výdaje, režie a škody byly mnohem větší než u ostatních majetníků dílců. Are Bronsona nikdo nešetřil. Strýc Chack mu počítal mnohdy víc za tutéž věc než jiným. Anita Mallowová zvyšovala své požadavky úměrně jeho bohatství. Dělníci v dole, kterých najímal Are Bronson šest nebo sedm a kteří pracovali pouze pod jeho dohledem a tedy ne často, žádali větší mzdy než jinde. Vzpomněl-li si O’Hara, že odnese několik pytlů zlatonosné půdy z cizího, nepřipadl nikdy na jiný důl než na Kožený prapor. Zákon Severu předpisoval na zločin tohoto druhu trest smrti. O’Hara se vždycky třásl strachy, když hrabal Are Bronsonovu zlatonosnou hlínu. Když byl jednou přistižen majitelem menšího dolu, odpustilo se mu jen proto, že oloupil Kožený prapor, a čin zůstal utajený.

Are Bronson si prostě zasloužil, aby ho vysávali, a té příležitosti se chopil i Jack Dingell. Glorie byla skutečně jeho sestra a skutečně žila v Dawsonu. Jack Dingell nelhal ani v tom, že si vydělává poctivě a poměrně těžko na živobytí. Posílal jí pravidelně trochu peněz, ale k opravdovému bohatství měla daleko. A po pravdě řečeno, myslel více na svoje vlastní štěstí než na štěstí své sestry.

Jediní bratři Haileghové měli poněkud jiný názor. Nebyli vedeni touhou po užitku, nýbrž touhou po pomstě. Pohrdali maličkostmi. Snili, že se naskytne příležitost provést Are Bronsonovi něco velkého, co by je plně odškodnilo za minulost. S jejich nenávistí se spíš souhlasilo, než aby jim ji ostatní vytýkali. Štěstí Are Bronsona – od vyznačení jeho dílce až po Royal Flush proti esovému pokeru Jacka Dingella – podivně dráždilo všechny občany Skinflagu.

Are Bronson tedy nebyl oblíbený. Silným jedincům neoblíbenost nevadí. Are Bronson byl však silný již jen svým bohatstvím. A proto

Joss Hailegh, který tušil v Jackově chování nástrahu, neklidně přemýšlel, jak tu věc podpořit.

Are Bronson se totiž netajil s tím, co mu řekl Jack Dingell. Byla-li Glorie Dingellová opravdu slušné děvče, sotva by svolila k sňatku s opilcem Are Bronsonem. Ale Are Bronson byl se svou představou již daleko. Prohlásil, že odjede do Dawsonu a že tam vyhledá Glorii Dingellovou.

„Opravdu," pravil mu Joss Hailegh, „proč byste to neudělal? Za své peníze si koupíte nejkrásnější děvče na světě."

Are Bronson ovšem nemohl nikdy důvěřovat Jossu Haileghovi, ale neviděl, že by se v jeho slovech skrývalo něco nepřátelského.

„Zajisté," přikývl a přihnul si notně ze sklenice, „mluvíte správně, Jossi."

„Dohodněte se o tom nejdřív s Jackem Dingellem," radil strýc Chack mrzutě.

Joss Hailegh měl v pichlavých očích úsměšek.

„Koho si chce Bronson vzít, starý? Jackovu sestru nebo Jacka samotného, aby se s ním musel dohadovat?"

„K čertu," zahřměl Are Bronson a uhodil pěstí do stolu, „on má pravdu. Máte pravdu, Jossi. Ať ta vyděračská krysa zmlkne, Chacku. Budu potřebovat svůj vklad. Vytaháš mi ho ze svých beden. Odvezu si žluté kamínky dolů."

„Ještě se rozmyslete," zabručel strýc Chack a vzdálil se.

Později mluvil s Jossem a Marienem.

„Co to Are Bronsonovi radíte?" mračil se. „Musí aspoň počkat na Dingellovy lidi. Sám nepojede a ze zdejších není ani jeden spolehlivý."

„Ať tedy počká," pokrčil Joss Hailegh lhostejně rameny.

„Taky by byl velký nesmysl opustit napolo vybraný Kožený prapor."

„Jistě," souhlasil Joss Hailegh, „ale to snad ví Bronson sám."

Pro cestu Are Bronsona na jih se však přimlouvala nejvíce podobenka Glorie Dingellové. Are Bronson vyslechl námitky strýce Chacka a zdálo se již, že je uznává, třebaže kýval hlavou pod vlivem požité lihoviny. Ale jakmile knot jeho lampy ve srubu se zlatou podlahou matně osvítil podobenku nad lůžkem, zaťal Are Bronson pěsti, díval se na ni a měl dojem, že mu kolem hlavy letí sníh a vichřice, že práská bičem a křičí na psy, a řítí se k jihu sněhovou plání. Důl vem čert, myslel si. Ostatně co jiného se může přihodit, než že z něho zmizí milión nebo dva? Are Bronson začal mít dojem, že je nutno proměnit mrtvý kov za živé, příjemné dojmy.

Nebyl zamilovaný v běžném slova smyslu. Lákala ho pouze krása, najednou promítnutá do skutečnosti z dávné představy podvědomí. A tak se objevil před polednem v podniku strýce Chacka se stejnou písničkou jako včera.

„Pojedu dolů," hulákal a divoce pil, „koupím si to děvče za své peníze."

„Kdybyste obětoval Koženému praporu všecky své síly,“ odpovídal strýc Chack znechuceně, „byl dnes váš dílec možná už vybraný a vaše cesta na jih by byla samozřejmostí.“

Are Bronson nemohl popírat pravdu těchto slov, a proto jen láteřil, klel a pil.

Opravdu naleziště nebylo bez dna. Šibenice Nuta Forsakea například ukousla svou žílu zcela neočekávaně a zbývalo jen několik praménků, postupně slábnoucích. Sedmityčový byl prohrabaný až k obvodu na všech stranách a do hloubky šedesáti stop, kde se narazilo na holou eruptivní skálu. Majetník vyzvedl od strýce Chacka svých několik set tisíc a odstěhoval se. Sedmityčový dílec pak zůstal rozrytou pustinou, kam již nikdo nevkročil.

Ale právě Sedmityčový se stal předmětem zájmu Joss Hailegha.

Joss Hailegh zastavil jednoho dne již za šera Chippewaye Josepha. Indián chtěl jít do krčmy, ale rád se trochu zdržel s mužem, který si ho jinak sotva víc všiml než pošlého psa.

„Červený ďáble,“ řekl Joss Hailegh a opatrně se rozhlížel. „Vezmi si dvacetidolar.“

Chippeway Joseph si ho vzal bez námitek.

„Jakou službu požadujete?“ zeptal se.

„Zítra touhle dobou čekej v Sedmityčovém. Pozvi Capa Stella, O´Haru, Poole Atwicka a Firthyho. Dejte pozor, aby vás nikdo neviděl, až tam polezete.“

„Přijdete za námi?“ zeptal se Indián, který jídal vtipnou kaši.

„Ovšem. A bylo by po čertech špatné, kdyby se někdo o naší schůzce dověděl. Teď táhni, Josephe.“ Chippeway Joseph se pokorně uklonil. Dávno ztratil zděděnou hrdost svého kmene a stal se špinavý vně i uvnitř.

V krčmě strýce Chacka tloukl Are Bronson pěstí do stolu a tvrdil, že přece jenom odjede, ačkoli se s ním o tom nikdo nepřel. Ani strýc Chack, který se držel v moudré vzdálenosti, když zjistil, že Are Bronsona dráždí pouhým svým zjevem. Joss a Marien popíjeli v nejvzdálenějším rohu a jejich pohledy často zalétaly k hlučnému pánovi Koženého praporu.

Tu a tam se hrály karty. Černá Elsa tahala zleva doprava a obráceně měch rozskřípané harmoniky a Marie jí pomáhala zpívat. Anita Mallowová se točila kolem mohutných, tmavých sloupů s nějakým křivonohým kovkopem, asi navzdory Are Bronsonovi, jenž si z toho pranic nedělal. Wandu odrazil Marien chladným leskem svých hezkých očí, a popadla tedy rovněž někoho a začala s ním skákat a vřískat. Kolem lamp kroužily závoje dýmu a Are Bronson hulákal svoje, i když ho nikdo neposlouchal.

Co si říkali Chippeway Joseph s Cápem Stellem, nebylo patrně významné. Cap Stell potom přisedl k O’Harovi. Joss Hailegh to všechno pozoroval, zdánlivě nevšímavě.

Are Bronson měl hlavu naplněnou svou velkou myšlenkou. Chodil, zastavoval muže a řečnil. A dostal se konečně k vysokému pultu tak neočekávaně, že se strýc Chack nestačil včas vzdálit.

„Hej," řekl Are Bronson a kývl prstem, „hej, starý."

„To jste vy, Bronsone?" řekl strýc Chack se zřejmou nelibostí.

Za Are Bronsonovými zády byla vřava a Are Bronson nerozuměl, co strýc říká.

„Hej," opakoval, „pojďte blíž. Nebo chcete, abych přes vaši pitomou kredenc lezl jako šváb?"

„To nemusíte," vrčel strýc Chack, „ani tu nemáte co dělat. Přejete si něco?" ,

„Jistě, stará rachoto. Přeji si vyúčtování. Vezmu si své zlato k sobě."

„Počkejte na ráno, Bronsone."

„Jsou to moje peníze, nebo vaše, starý?"

„Vaše, rozumí se."

Are Bronson tedy uchopil pět sklenic, vyčištěných a postavených v sobě do šikmé věže, a hodil je po strýci Chackovi. Tím si dodal vážnosti. Strýc Chack se uhnul a řinkot rozbíjeného skla zazněl tak jasně, že černá Elsa přestala tahat harmoniku a zpívající Marie vykřikla leknutím.

„Rozmluvím vám zadržovat mi vklad," řval Are Bronson a každý ho slyšel, protože nastalo ticho.

„Jste pomalu nesnesitelný," odpověděl strýc Chack.

Anita Mallowová přistoupila a vzala Are Bronsona konejšivě za loket. Vyhověl nevědomky jejímu tlaku, ale díval se zle na strýce Chacka a těžký jazyk mu nedovolil honem vyjádřit svou myšlenku.

Té přestávky využil Joss Hailegh způsobem, který se zdál leckomu podivný. Ale pochopili to vzhledem k jeho dávné nenávisti k Are Bronsonovi.

„Strýc Chack vám zadržuje vklad, Bronsone?" ozval se Joss ze svého kouta.

„Zdá se …" koktal Are Bronson, „že je nějak proti tomu. Ale já.,."

„Máte rozum?" rozkřikl se strýc Chack a Are Bronson, jenž chtěl možná něco učinit, se zarazil.

Joss Hailegh nebyl ještě domluvený s muži, které pozval na druhý den do Sedmityčového. Ale mohl v tom zmatku říct slovo Nutu Forsakemu. Nut Forsake to mohl tlumočit se smíchem jiným, a tak darebák Firthy, jemuž za tento žert kynula odměna několika sklenic, navrhl Are Bronsonovi, aby se nikoho neptal a vybral si vklad z beden nahoře sám.

„Vyházím vás všecky a zavřu výčep," hrozil strýc Chack, když ten hloupý žert slyšel.

Řekli, že na to nebude stačit, a smáli se jako blázni.

Are Bronson stál s pootevřenými ústy. Trvalo dlouho, než je zavřel.

„Jsou tam psi," pravil, „a muž s puškou."

Bral to tedy vážně a strýc Chack se málem zalkl zlostí.

„Muž, jenž utýral dvanáct psů k smrti ve shonu za zlatem," pravil šibal Firthy tak silně, že ho zabolelo v krku, „se přece nelekne dvou větších štěňat a jednoho hlupáka, který musí v chůzi spát."

Strýc Chack obešel pult, prodral se pomocí loktů zástupem mužů, a trochu podporován děvčaty dostal se konečně před Firthyho.

„Málo tu utrácíte," pravil a jeho rezavé kníry se chvěly hněvem, „a nevím tedy, proč bych si vás tu přivazoval na židli a trpěl vaše provokující řeči. Vpřed, Firthy."

Silou, jakou by v něm málokdo hledal, uchopil Firthyho a strkal ho ke dveřím a narážel na ty, kteří nejevili ochotu uhnout včas.

Nohou vykopl dveře a protestující Firthy vyletěl do závěje sněhu.

„Počkejte s tím," řval marně Are Bronson, „říkám, abyste počkali."

Strýc Chack kráčel zpět a zavřel dveře, ve kterých se objevil Firth a chtěl se vrátit.

„Gentlemani – bavte se na jiný účet, než je Bronsonův."

Strýc Chack byl rudý v obličeji. Takovéhle žertováni mohlo vyprovokovat Are Bronsona, že by se rozhodl skopat dva strašné psy, hlídající nahoře bedny.

„Sečteme to, Bronsone. Uvidíte, jaký vklad vám u mne zbyl."

To znělo zajímavě. Harmonika kvikla, jak ji černá Elsa pustila na zem, aby byla co nejblíž.

„Veřejně," požádal někdo, „veřejně."

„Třeba veřejně," kývl strýc Chack, „přijde na to, co tomu říká Are Bronson."

„Veřejně," pravil Are Bronson. Nebyl už schopný samostatného úsudku.

Toho večera se tedy Skinflag dověděl přesně, jaký je vklad Are Bronsona. Strýc Chack měl knihu s přesnými záznamy. Ukázalo se, že vklad činí dvanáct miliónů třikrát sto tisíc sedm set dvacet dolarů. Přičítáno bylo postupně po pět let, odečítáno rovněž. U každé položky byl Are Bronsonův podpis a připojeno jméno strýce Chacka. Kromě toho měl Are Bronson ve svém srubu potvrzenky, které byly v souladu se zápisy v knize.

Našly se obličeje bledé závistí. Kožený prapor byl vybraný sotva do poloviny. Are Bronson byl nejlínější zlatokop ve Skinflagu a jeho útrata za pět uplynulých let rozhodně nejvyšší ze všech.

„Dejte mi to tedy," řekl Are Bronson.

Strýc Chack již zavřel knihu.

„Najednou byste to neodnesl," odpověděl.

„A je to vaše věc?" otázal se Are Bronson vztekle.

„Ráno. Chcete počkat do rána, Bronsone. Vy jste trestem za moje hříchy. Máte ještě co pít, slyšíte?"

Are Bronsonovi svitlo v opilých očích.

„Dejte sem tedy pití," pravil.

Představení skončilo. Černá Elsa zdvihla zase harmoniku a Are Bronson ztichl, kalný pohled měl zadumaný, myslel na svou krásku na podobence a nepustil sklenku z ruky, ani když mu znovu nalévali.

Někdy k půlnoci ho vyrušilo zacinknutí láhve o sklenici, zdvihl hlavu a pohlédl na Anitu, která mu znovu nalévala.

Posledních několik sklenek si již nelil do úst, nýbrž po vousech a po prsou. O tom nevěděl. Byl by stejným způsobem pil dál, avšak pohled na Anitu ho náhle rozhněval.

Vyrazil jí láhev druhou rukou a mrštil sklenkou k zemi. Zdvihl se, porazil židli, zakolísal a pohnul stolem.

„Díky Bohu," řekl strýc Chacka a zaznamenával si jeho útratu. Zejména sklenice tu byly drahé, protože lidé Jacka Dingella jich při dopravě polovinu rozbili.

Are Bronson vyšel ven.

Návštěvníků v krčmě ubylo, ale ještě bylo slyšet hekot Elsiny harmoniky. Are Bronson obešel rozlehlý dům.

Něco ze starých časů v něm zůstalo – chuť k činu. Ale rozum už pokulhával.

Vešel do domu zadem. Ocitl se v bytě strýce Chacka, v kuchyni, pak v pokoji a v ložnici, kde ještě svítila červená světla lamp a kde klímal mrzák Jakub, utýraný sluha.

Snad by se neprobudil, Are Bronson však šel velmi hlučně.

„Kdo je to?" vylekal se.

„Seď, osle," řekl Are Bronson, zachytil se zábradlí a potácivě stoupal vzhůru po schodech.

Mrzáček dupal po dřevěné podlaze. Někam utíkal. „Co je?" ozvalo se shora.

Are Bronson se zastavil, hlavu v úrovni hořejšího patra. Uviděl nohy v těžkých botách, blížící se k čtvercovému otvoru, do něhož schody ústily.

Se šťastným úsměvem vztáhl ruce a uchopil nohy nad kotníky. Výsledek ho opravdu potěšil. Strážce strýce Chacka ztratil rovnováhu, sklouzl na první schod a padl Are Bronsonovi na hlavu.

Are Bronson se přikrčil, pustil nohy a držel se konce zábradlí jako kliště. Strážce sletěl po hlavě dolů a jeho puška letěla s ním s velkým rámusem.

Nahoře se ozval hromový hlas psů. Are Bronson se zašklebil a vylezl nahoru.

Strážce padl nějak nešťastně, protože se hned neozval. Nárazem se také poškodil závěr ručnice a nedalo se vystřelit. Když se konečně ozvala zuřivá kletba, poklop čtvercového otvoru již za Bronsonem zaklapl a Bronson slyšel jenom hrozný štěkot psů. Pobíhali za těžkými dveřmi a zuřivě štěkali, až se podlaha tímto zvukem chvěla. Are Bronson, s čelem zrudlým a s rozježenými vousy, se spokojeně ušklíbl na dlouhou chodbu před sebou. Krátký plamen lampy neklidně skákal.

Na dveřích visel zámek veliký jak mužská dlaň.

Kopl do dveří.

Psi divoce štěkali a dveře se zachvěly těžkým dopadem zvířecích těl.

Are Bronson se ohavně, bojovně zašklebil. Zacloumal dveřmi, za nimiž byl jeho poklad, a opět kopl. Dřevěná přepážka vzdorovala útokům z obou stran, chvěla se v závěsech a těžký zámek nadskakoval.

Are Bronson se rozhlédl. Uviděl strážcovu židli. Popadl ji a rozmáchl se. Chodba byla úzká. Narazil židlí na stěnu za sebou, zapotácel se a narazil na dveře čelem. To ho rozvzteklilo. Znovu uhodil židlí, co měl síly, ale naštěstí dveře nepovolily.

Nevěděl, co se zatím dělo dole, a nestaral se o to. Poklop se již chvíli zmítal. Když se Are Bronson chystal ke třetí ráně židlí, již bez nohou, objevila se nad otvorem hlava strýce Chacka a dvě ruce třímající velké revolvery.

„Sakra, Bronsone!“

„Vy jste tu?“ řekl Bronson silným hlasem, aby překřičel řev psů, „dobrá, aspoň mi to otevřete.“

Strýc Chack pružně vyskočil z otvoru.

„Jděte dolů, Bronsone. Ihned jděte dolů!“

„Otevřete,“ řekl Bronson a třímal zbytek židle.

„Blázne. Psi by vás roztrhali. Sám bych se k nim neodvážil, když jste je tak rozzuřil.“

„Pak jste bídný zbabělec, starý. Snad se mi podaří vyrazit tyhle prokleté dveře, když vás uhodím tak, že spadnete do přízemí. Táhněte!“

Strýc Chack mohl dostat těžkou židlí ránu do hlavy, ale nedostal. Vystřelil ještě včas z obou revolverů a Are Bronson židli pustil.

Na okamžik, za strašného vytí a škrábání psů, se Bronson s udiveným výrazem zastavil, poklesl v kolenou a padal.

Strýc Chack ho stáhl dolů a nedbal, že Bronsonova hlava narážela tvrdě o každý schod.

11.

Ráno následujícího dne se Cap Stell přitočil nenápadně k Jossu Haileghovi.

„Jossi,“ pravil, „platí ještě naše schůzka v Sedmityčovém?“

Joss Hailegh nad touto rozmluvou nejevil velké potěšeni.

„Platí, Cape,“ řekl zamračeně, „proč by neplatila?“

„Protože Are Bronson leží se zraněním.“

„Jste příliš chytrý, Cape,“ řekl Joss Hailegh, „dejte pozor, aby vám to neuškodilo. Schůzka platí. Are Bronson se z toho vylíže.“

Joss Hailegh nechal Capa Stella stát a odcházel k svému dolů.

Are Bronson měl průstřel v boku. Strýc Chack tvrdil, že to tak nemyslel. Jen trochu víc zdvihl revolvery a naštěstí rána z levého šla vedle.

A tak Are Bronson toho dne ani nepracoval, ani nepil. Dostal horečku a blouznil o krásném děvčeti z Dawsonu. Anita Mallowová mu přikládala obklady a tvářila se celkem lhostejně. Dělala to na rozkaz strýce Chacka.

„Několik týdnů bude u nás klidněji," vyjádřil se strýc Chack.

Chippeway Joseph se vplížil do Sedmityčového dílce již odpoledne. Vlezl do opuštěné chaty a chroupal suchary. Velmi dobře pochopil, že si Joss Hailegh nepřeje, aby o schůzce někdo věděl. Do Sedmityčového se mohl Joss Hailegh dostat pouhým jedním krokem z vlastního dílce, kryt hřbetem čedičové skály proti osadě, a právě tak se mohl vrátit.

Čekal skoro do úplné tmy, i když se vystavoval nebezpečí pádu do některé z vykopaných jam, zrádně maskovaných snadno se sesouvajícím sněhem.

Sotva už rozeznal postavy mužů, kteří na něj čekali. Na jeho výzvu se ozval každý zvlášť, když je oslovil. Chippeway Joseph, O'Hara, Cap Stell, Poole Atwick a komandér Firthy. Pak jednali ve tmě polozbořené chatrče, že nerozeznávali ruku před očima.

„Slušný výdělek pro každého z vás," pravil Joss Hailegh, „až Are Bronson poveze svůj poklad na jih."

Neviděl výraz pěti mužů, ale byl ostatně rád, že oni neviděli výraz jeho.

„Do čeho nás to chcete namočit?" řekl Poole Atwick s jakýmsi zakašláním, „sám se toho patrně nechcete zúčastnit?"

„Jistě, nechci," řekl Joss Hailegh.

„A za co nám prodáváte svůj nápad, Jossi?"

„Vlastně vám ho dávám zdarma, chlapci," Joss Hailegh mluvil do studené tmy klidně, téměř vlídně, „nechci nic. Kladu jen malou podmínku."

Možná že každý z tohoto pětilístku se už viděl uléhat s puškou v ruce do. sněhu a pokoušet se o něco zdařilého. Náklad zlata však necestoval nikdy pod dohledem jediného muže, a spojit kořistníky v tlupu měl odvahu jedině Joss Hailegh.

„Mluvím otevřeně, co?"

„Velmi otevřeně," přisvědčil Cap Stell, „dál bysme se však mohli domluvit sami mezi sebou. Vyslovte svou podmínku."

Joss Hailegh zavrtěl hlavou, zapomněl, že ho nikdo nevidí.

„Je vás pět," pravil, „jestli poradím Jacku Dingellovi nebo Are Bronsonovi, aby vzal deset mužů jako průvodce a zradím přitom vaše úmysly, nesvedete nic. Jste darebáci," Joss Hailegh věděl, co říká, „vaše postavení ve Skinflagu je špatné. To je důležitější, než si myslíte."

„Vyslovte podmínku," přerušil ho Poole Atwick, „jestli nechcete podíl, co tedy chcete?"

„Abyste nechali Are Bronsona naživu. Nezáleží mi na těch, kteří ho budou doprovázet. Budou snad tři, hádám. Jestliže by přitom Are Bronson přišel o život, nemá pro mě tahle věc žádný význam. Myslím, že lze počítat s vděčností aspoň kvůli téhle maličkosti. Ale myslím, že budu mít možnost zařídit věci tak, aby Are Bronson cestoval zvlášť.“

Joss Hailegh se odmlčel a Poole Atwick si vymýšlel odpověď tak dlouho, až promluvil opět Cap Stell.

„Mám za to,“ bručel spíš, než mluvil, „že nepřinutíte Are Bronsona, aby opustil svůj poklad.“

„Možná že ne.“

„Ale tak jako tak se na nás můžete spolehnout. Chápeme taky trochu pocity člověka, kterého nezaslouženě porazili, jako vás. Ale Bronsonovi tak dalece nic neuděláte, jestli ho připravíte o dosavadní výtěžek, protože Kožený prapor…“

„Dál o tom nemluvme, Stelle,“ řekl Joss Hailegh, „o nic dalšího vás nežádám.“

„Dobrá. Ale stejně se mi to nezdá – Are Bronson si teď poleží. Z cesty s pokladem na jih sešlo.“

„Pouze ji odložili. Myslím, že je lepší, když máme čas na přípravu. Leccos se dá zařídit, Cape. Platí rovný díl pro vás všecky. Nesmíte se předem dohadovat, Vím, proč to říkám.“

Joss Hailegh při představě zločinu pocítil horkost v obličeji. Nechtěl mužům vykládat, jak moc mu záleží na zkáze Are Bronsona, nenapadlo ho, aby je přesvědčoval, že krádež, které se kdysi Are Bronson podle jeho mínění dopustil obsazením Koženého praporu, je větší než ta, kterou chystá. Ani životů nelitoval. Camin a Eliáš rovněž padli. Dávno ještě nebude dluh vyrovnaný.

„Dvanáct miliónů je něco, chlapci,“ připomněl.

„Jestli je poveze ovšem všecky najednou,“ pravil O’Hara uvážlivě.

Dvanáct miliónů dolarů ve zlatě znamenalo náklad dvanácti tisíc kilogramů, a proto se to muselo ještě rozvážit.

Toho večera Joss Hailegh strýci Chackovi chyběl. Chack viděl všecko, co se dělo v jeho podniku, neboť jinak by byl sotva schopný ho řídit. Ale ještě víc se divil nepřítomnosti pěti nejméně spolehlivých mužů Skinflagu. Někdy z nich chyběl ten nebo onen, ale nikdy ne všichni najednou. A tento večer, plný hovorů o včerejším případu, přilákal i menší zvědavce, než byli Cap Stell a ostatní. Dostavili se poměrně pozdě, a všichni najednou, kdežto Joss Hailegh odešel rovnou domů. A pak se ti chlapíci vyhýbali sobě navzájem tak nápadně, že i strýc Chack kroutil hlavou.

Ještě další návštěvník se choval trochu jinak než jindy, a to Marien Hailegh. Zdál se podivně roztržitý a odešel brzy po příchodu nespolehlivé pětice mužů. A strýc Chack o tom pak přemýšlel ještě k ránu, když vodil na silných řetězech své dva strašné psy.

Noc jiskřila mrazem, dílce ležely jako velké hřbitovy a polární ticho tlačilo temné stavby Skinflagu k zemi. Ta země opravdu

připomínala krajinu na Měsíci. Ze všech stran vypadala jako zmrazené, číhající nic, prázdnota, studená dálka.

Strýc Chack měl rád noční procházky se‘ svými psy a nevracel se dřív, dokud ho mráz nebodal do kostí.

Ale dnes se otočil k domovu dřív. Přes mílovou planinu Koženého praporu se neslo horečné sténání Are Bronsona. Zvuky mrzly v ledovém vzduchu a padaly jako těžká jinovatka na nekonečný sníh.

Strýc Chack je nechtěl slyšet z toho důvodu, protože se obával, aby nebyly znamením smrti, na které by musel později vzpomínat.

12.

Jack Dingell si byl vědomý nebezpečí, které Skinflagu hrozilo. Po obou březích Yukonu bylo již mnoho takových koster, z kterých čněly jen trosky budov a znamení opuštěných claimů, dávno vybrakovaných. Skinflag měl dosud právo na název kvetoucí osady. Ale za čas se v jeho okolí nenajde ani zrnko zlata, a pak život v něm zemře. Vichřice navánou sněhy do děravých střech, vyjeté stezky zmizí a kraj, rozdrásaný kořistnickýma rukama, zacelí své zející rány.

Tato vyhlídka ovšem znamenala konec zisku i pro Jacka Dingella, a proto se Jack Dingell staral včas o něco jiného.

Zatímco se Are Bronson léčil ze svého zranění, vážnějšího, než se na první pohled zdálo, začal Jack Dingell se svým novým podnikem.

Are Bronson dosud neopustil lůžko a cítil se velmi slabý. Jack Dingell ho navštívil.

„Namouvěru,“ podivil se, „nemyslel jsem, že vás najdu v tomhle stavu.“

„Bylo to horší,“ řekl Are Bronson, „za několik dnů vyjdu ven.“

„Kam povede vaše první cesta?“ ptal se Dingell zvědavě.

„Do dolu.“

Oči Are Bronsona byly vpadlé a obličej viditelně hubený i pod nepořádnými vousy. Jack Dingell, který si pamatoval obličej Are Bronsona z jejich posledního setkání, soudil, že výraz nemocného je vnitřně čistý, nezamlžený alkoholovými parami.

Are Bronson uhodl jeho myšlenky.

„Není to moje zásluha,“ řekl, „ale od té prokleté noci jsem nepolkl ani doušek kořalky.“

„Stesk po kořalce je hloupá věc,“ poznamenal Jack Dingell.

„Necítím stesk,“ řekl Are Bronson.

A vypadal nějak rozumněji,.trochu i smutně, jako by něčeho litoval.

Podobenka Glorie Dingellové dosud visela nad jeho lůžkem. V době, kdy byl Are Bronson v bezvědomí, ji Anita Mallowová sundala a pohodila. Strýc Chack to však objevil, velmi se rozzlobil a Anita na jeho rozkaz obrázek opět zavěsila.

Touha Are Bronsona se nezmenšila, jenom ji už nehulákal opile do světa. Spíš se trochu styděl, a proto se i vyhýbal přímému pohledu Jacka Dingella.

„Tenkrát," pravil Jack Dingell, „jste projevil přání oženit se s mou sestrou."

Are Bronson se nepamatoval, že by to řekl tak přímo. Ale nevadilo mu, že to Jack Dingell takhle vyjádřil.

„Jistě jsem se tím úmyslem zabýval, Jacku," odpověděl a na spáncích se mu objevila červeň, „tehdy jste nebyl ochotný to podrobně projednat. Zatím jsem na podrobnosti přišel sám. Vaši sestru neznám a ona nezná mě. To je jedna věc."

Jack Dingell se usmál.

„To se dá zařídit, Bronsone."

„Ano," řekl Bronson a trochu vzdychl, poněvadž ho mluvení ještě unavovalo. „Snad vám vyprávěli, že jsem se o to snažil."

„Snažil jsem se rovněž, Bronsone, a se střízlivým mozkem. Glorie přijede do Skinflagu. Já sám ji přivezu. Do té doby už jistě budete chlapík, nebudete se válet v posteli, a můžete se domluvit."

Are Bronsona to vzrušilo. Posadil se na lůžku a na čele mu vyskočily krůpěje potu.

„Vy jste ji pozval sem?" vykřikl.

Jack Dingell ho tlačil zpátky.

„Ano. Ale ležte klidně. Uplyne ještě hodně času, než se dostane do téhle prokleté končiny." Pak se zasmušil.

„Svoje jsem vám řekl, Bronsone. Vidím v tom prospěch její i můj, a byl byste zatracený blázen, kdybyste o mé upřímnosti pochyboval. Nemám vás zase tak rád, abych se snažil udělat pro vás něco zvlášť dobrého, a o Glorii zatím nemůžu říct nic. To záleží na vás. Je to hodné děvče – mám o ní dobré zprávy – nevím, jestli by si chtěla vzít ochlastu, jakým jste byl, i kdybyste měl tisíc miliónů. Rozumíte tomu?“

„Jistě,“ povzdychl Are Bronson, který ležel a pohlížel do stropu.

„Uvažoval jsem,“ pokračoval Dingell, „že váš důl má i dnes cenu dvaceti miliónů nejčistších dolarů. Než Glorie přijede, můžete z Koženého praporu ještě něco vymrskat. I tak to bude pořád slušný kousek země.“

„Ten výpočet není správný, Jacku. Jsem přece jen o něco zámožnější.“

„Tím lip,“ přikývl Jack Dingell, „tím lip. Myslím si totiž, že. v případě sňatku necháte Glorii něco připsat jako její majetek. Z mé strany je to obchod, rozumíte. Nevím ještě, jak na to bude pohlížet Glorie. Vinit ze zištnosti můžete tedy mě, a ne ji. Chtěl bych, abyste jí připsal Kožený prapor.“

Are Bronson přemítal. Nejevil překvapení.

„Lepší by snad byly hotové peníze, Jacku.“

„Ne,“ usmál se Jack Dingell.

Potom to vysvětlil.

„Budu náležet k rodině, Bronsone. Nepřijdu zkrátka. A bude mi tedy záležet na tom, abyste vy a vaše žena měli co nejvíc. Glorie se narodila ve velkém městě a nevím, co jiného by ji udrželo v téhle pustině než touha dostat se Koženému praporu na dno. Jinak byste spolu odjeli na jih a důl ponechali osudu. Nebyl by to dobrý život, ten váš, a hlavně by asi bídně skončil. Zůstanete na severu ještě několik let. Já zatím připravím dole podnik, který rozmnoží vaše jmění stonásobně. V tom se spolehlivě vyznám – a vy snad také víte, že z peněz se rodí zase peníze, když se to vezme obratně do rukou. Souhlasíte se mnou?“

Na spáncích Jacka Dingella vyskočily rudé skvrny, zatímco Are Bronson zůstal bledý a trochu se usmíval.

„Počítáte hodně dopředu,“ odpověděl, „a já skutečně nebudu namítat ani slůvko, když se věci podaří podlé vašich představ. Přiveďte Glorii, Jacku. Uvidíme.“

Když Jack Dingell odešel, Are Bronson studoval podobenku. Dříve si neuvědomoval, že tomuto kusu papíru chybí duše. Nyní byl zvědavý, co vyjadřuje její strnulý úsměv. Představoval si ji velkou, malou i prostřední. Bystrou, pomalou, pružnou. Odhadoval zboží. Jakmile si to uvědomil, zachmuřil se.

Nezdálo se mu to správné. Netoužil už po tom, aby si něco koupil. Toužil se zamilovat, a to se mu jaksi nedařilo. Nemohl se zamilovat do obrázku, který neznamenal vzpomínku, ale jenom fantazii. Ledaže by se zbláznil nebo aspoň opil.

Podivil se, že na pach kořalky myslí s nechutí. Půst a zranění ho zřejmě vyléčily. Měl stále před očima svůj pád v hořejší chodbě domu strýce Chacka, dým z coltu a plamen. Mlaskal jako zvíře, když tenkrát padal; chutnal tu protivnou kořalku, která mu slepovala ústa. Pozbyl už vědomí a ještě věděl o chuti kořalky. Probudil se a cítil zhořklou lihovinu na patře.

Řekl si, že s pitím je konec, a snad ho i napadlo, že se pití nehodí pro manžela krásné ženy.

Glorie Dingellová sama nevěděla, co ji očekává. Zpráva jejího bratra mluvila pouze o nenadálém štěstí, které vyžaduje její přítomnost. Jack Dingell věděl mnohem méně o jejím životě, než jak o tom přesvědčoval Are Bronsona. Měla pravděpodobně v Dawsonu nějaké závazky, ale proč by je nemohla zpřetrhat.

Jednou nebo dvakrát se domnívala, že se před ní vynořil přístav podle jejího snění. Ale byla opět zahnána na širé moře náhlou, studenou bouří, a zbyly jí pouze nehezké vzpomínky. Glorie Dingellová se rozumně bránila romantismu a sentimentalitě, avšak bylo jí třiadvacet a nebránila se snění, kterému se nevysmívá ani hodně starý a praktický člověk.

Někdy záviděla ženám, které žily klidně po boku svých pracovitých mužů. Někdy toužila navždy opustit město, jehož vyumělkovanost bila do očí. A tak ji zastihla Jackova zpráva.

Na okamžik daleko ustoupila všednost jejího života. Představila si obraz sněžných dálek oživených statečnými muži, k nimž jistě její bratr náležel.

Potkalo ji štěstí – a bohudíky nikoli takové, o jaké se modlily její přítelkyně. Štěstí s ulízaným zamilovaným panákem nebo lysým zámožným průmyslníkem s kyticí v ruce.

Glorie Dingellová měla nějaké peníze. Jack jí nepravidelně zasílal částky, z nichž nikdy neutratila víc, než bylo třeba. Napsal jí sice, že má zvláštní účet ve Fort Yukonu, kde nechá příkaz, aby jí byla vyplacena rozumná částka, ale nepočítala s tím, že to využije.

S Jackem se pak sešla v Canan le Main, polofrancouzském městečku, které bylo kdysi východiskem severských prospektorů.

Jack Dingell, který ji neviděl čtyři roky, byl překvapený jejím dokonalým půvabem.

„Jistě jsi ještě vyrostla, Glorie," řekl jí, „a až ti mráz rozpálí tváře, nebude nad tebe hezčího děvčete od ostrovů svatého Vavřince až k Hudsonovu zálivu."

O štěstí, které ji potkalo, odmítl prozatím hovořit.

Dále mohli cestovat jen saněmi. Jack Dingell necestoval rychle, aby ji neunavil.

Mnoho a mnoho dní cestovali a Glorie Dingellová se cítila v bílých pláních úplně ztracená.

Nyní se Jack Dingell rozhodl promluvit.

Ve chvílích oddechu jí vypravoval o Skinflagu a jeho nejslavnějším dílci. A Glorie brzy poznala, kdo z těchto mužů severu se těší Jackovu největšímu zájmu.

13.

V té době byl již Are Bronson zcela zdravý. Když prvně vstal z lůžka, pečlivě se oholil a vzal si lepší šaty. Kdo ho potom spatřil, usoudil, že je to jiný Are Bronson než ten, který lezl jako blázen do rvačky s dvěma hlídacími psy strýce Chacka.

Joss Hailegh ho udiveně a zamračeně pozoroval. Očekával zcela určitě, že Are Bronson zamíří ke krčmě, ale nestalo se tak. Are Bronson nakoupil pouze v Chackově krámě nějaké zásoby.

„Doufám, že mi to nemáte za zlé," pravil strýc Chack.

„Naopak," odpověděl Are Bronson, „jsem vám velmi zavázaný."

Ale blíž to nevysvětlil.

Prošel svým dílcem. Muži potom vyprávěli, že zkoumal půdu, ale do práce se nepustil. Patrně se cítil ještě slabý.

Are Bronson se však nepustil do práce ani později. Nevyhýbal se podniku strýce Chacka, ale nevypil tam ani hlt lihoviny, a Anitě Mallowové zakázal, aby se k němu přibližovala.

Anita Mallowová vykřikovala týden pomluvy o nevděku, ačkoli jí Are Bronson za ošetřovatelské služby štědře zaplatil, a nakonec se definitivně chytila Nuta Forsakea.

„Bronson se nám probouzí," řekl jednou Marien.

Joss nepotřeboval slyšet tuto poznámku.

„Nezbývá" odvětil, „než aby se opravdu oženil, odstěhoval se se svými milióny a šťastně žil. Pak bych ho snad zardousil holýma rukama."

„Ztěžka," zašklebil se Marien, „jestli nabude svou dřívější sílu."

„Ještě ji nemá," pravil Joss Hailegh a vykročil.

To bylo v neděli odpoledne, u baru strýce Chacka. Are Bronson pozoroval partii pokeru, sedě rozkročmo na židli, kterou otočil opěradlem před sebe.

„Chtěl bych se s vámi napít," řekl Joss Hailegh a položil mu ruku na rameno, „platím já."

Are Bronson zvedl hlavu.

„Opravdu," odpověděl klidně, „měl byste si najít někoho vhodnějšího, Jossi. Nechal jsem pití."

Kdekdo viděl, že Joss Hailegh vyvolává spor.

„Neuvěřitelné, Bronsone."

„Ale pravdivé. Jděte po svých, Jossi."

Joss tedy prohlásil, že ten, kdo nepije, nemá co pohledávat v krčmě, a po nějaké tahanici vyhodil Bronsona na sníh. Skinflag se

hlučně smál na Bronsonův učet, a Are Bronson odešel mlčky do svého srubu.

Přemítal, co všecko v těch pěti letech promarnil. A Joss Hailegh ho svým činem jen utvrdil v rozhodnutí být zase chlapem, před nímž by se chvěli všichni muži severu.

Prohrabával svůj důl, ale nevybral nic. Proč si tak počínal,, nikdo nevěděl.

V té době ukázal dílec Kobylí hlava prázdné zuby a jeho majitel, Columbus Groen, oznámil úmysl odcestovat se svým výtěžkem na jih.

„Vklad vám vydám třeba hned," prohlásil strýc Chack, „ale radím vám, abyste si počkal na Jacka Dingella, který vám zlato bezpečně dopraví."

Columbus Groen s tím souhlasil a Are Bronson se pak stal jeho přítelem, neboť, oba počítali dny do Jackova příjezdu.

Právě v den, kdy byl Jack Dingell se svou sestrou vzdálený od Skinflagu jen malý kus cesty, cítil Are Bronson dost sil, aby se vyrovnal s Jossem Haileghem.

Oslovil ho v saloonu strýce Chacka, opět jednou v neděli odpoledne. Skinflag již věděl, že rozmluva těch dvou mužů bude nepřátelská, a všichni utichli.

„Povídám," řekl Are Bronson a položil Jossu Haileghovi ruku na rameno tak, jak on před časem učinil jemu, „chtěl bych vás dnes vyzvat k zábavě podle svého vkusu."

Joss Hailegh otočil hlavu s klidem, který viděl tehdy u Are Bronsona.

„Jaký je váš nynější vkus, Bronsone?" zeptal se.

„Nepít," odpověděl Are Bronson.

Joss Hailegh měl před sebou sklenku ginu. Trochu ji zdvihl. ;

„Nemohu vám vyhovět, Bronsone," pravil.

Jak přiložil sklenici k ústům, Are Bronson mu ji vyrazil pěstí a nápoj potřísnil Jossova prsa.

„Ach tak," řekl Joss a vstal.

Byl nahoře dřív, než měl v úmyslu, neboť Are Bronson mu pomohl tahem za límec. Teprve v poloviční cestě ke dveřím se Joss Hailegh vzpamatoval a začal se bránit.

Are Bronson sám nejlépe věděl, že jeho nynější síla se dosud nevyrovná dřívější. Musel napínat svaly k prasknutí, aby Jossem Haileghem hnul. Ještě u dveří dokázal Joss Hailegh udělat dva kroky zpět, ale to pobídlo Are Bronsona, aby ze sebe vydal všecko, čeho byl schopen. Tato navracející se energie byla znamením starých, dobrých časů.

Joss Hailegh vyletěl na sníh mnohem rychleji než tenkrát Are Bronson, který si odepřel požitek z pohledu na válejícího se soupeře a přirazil dveře.

Marien Hailegh, velmi roztrpčený porážkou svého bratra, napadl Are Bronsona pěstmi.

Strýc Chack sice volal, aby si to vyřídili venku, ale porazili dva stoly a rozbili množství sklenic, než uposlechli jeho volání. Marien Hailegh ležel na zádech a upíral vzteklý a udivený pohled do očí Are Bronsona.

„Chcete vstát?“ řekl Are Bronson.

„Hned,“ odvětil Marien zuřivě.

Potom uposlechli výzvu strýce Chacka, k níž se přidali i hosté, a vyšli před krčmu. Joss Hailegh tam stál, bledý ponížením, a na zádech a rukávech měl ještě sníh. Patrně několik vteřin rozvažoval, co podniknout.

Columbus Groen ho odstrčil.

„Místo pro zápasníky,“ zahučel.

Tak se vlastně Joss Hailegh přičinil, aby jeho mladší bratr dostal pořádný výprask. Columbus Groen s několika muži Jossu Haileghovi zabránili, aby se do toho vměšoval, a Joss Hailegh jen skřípal zuby, když Marien znovu a znovu padal k zemi pod tvrdými ranami.

Cap Stell radil, aby Marien předstíral, že je knockout, nechce-li, aby mu Are Bronson urazil bradu.

Avšak Marien Hailegh byl velmi vytrvalý, třebaže ne tak silný a obratný jako jeho soupeř. Odpočíval stále delší dobu na zemi, pak se zdvihl a s rozšklebeným, obličejem se vrhl vpřed jen proto, aby zase padl.

Proto se to přestalo podobat zápasu. A možná že Marien chtěl již opravdu odejít, ale Are Bronson tomu nerozuměl a mocným úderem ho otočil dvakrát kolem osy. Potom se Marien skácel nadobro, tak dokonale knockoutován, že mu výkřik Glorie Dingellové zazněl v uších jako zpěv andělů.

„Proč bijete toho ubožáka?“ ptala se Glorie Dingellová a poklekla k tělu Marie na Hailegha.

Are Bronson prudce mrkal. Kožešinová kukla se svezla dívce z hlavy, a byl tu jeho oživlý obrázek.

Jenomže na rozdíl od něj se nesmál, ale pohlížel přísně a tak byl mnohem krásnější.

14.

Něco se v té chvíli s Bronsonem dělo, odráželo se to v jeho obličeji a viděl to každý, kdo na něj právě pohlížel. Nebylo to jen překvapení, splnění nějakého očekávání, údiv nebo obdiv. Byl to převrat všech citů a poznání něčeho nového. Jako kdyby Are Bronson nikdy předtím neochutnal sladkost cukru. Jako by nikdy neviděl barvy a neslyšel hlas velkých zvonů.

„To není pěkné,“ pravil Jack Dingell mrzutě, „u všech čertů, to se mi nelíbí.“

Are Bronson jeho hlas neslyšel. Slyšel jen neurčitý shluk mužů a viděl jako ve snu zlatou, sklánějící se hlavu.

„Kdo mu pomůže na nohy?“ ptala se Glorie Dingellová a otírala hrstí sněhu krev z Marienova obličeje. „Jestli dovolíte, teda já,“ odpověděl Joss Hailegh. „Pospěšte si.“

„Jsem jeho bratr,“ pravil, „hej, Mariene.“

Marien se nehýbal. Joss ho zdvihl na ruce a odnášel. Glorie Dingellová vstala a kráčela vedle Marienovy hlavy.

„Proklatě,“ říkal Jack Dingell, „proklatě.“

Hnul sebou, aby šel za Glorií. Snad by jí byl něco řekl, ale Columbus Groen ho zadržel.

„Povídám, Jacku, chci s vámi už dávno mluvit.“

„To počká,“ odsekl Jack Dingell, „nevidíte, že mám co dělat?“

„Nevidím nic Anebo se raději nedívám na to, jak jste přivezl Bronsonovi nevěstu. Potřebuju průvodce na jih – pro své zlato. Nechci tu už trčet. Nemám tu co dělat.“

K srubu Haileghových bylo poměrně daleko. Joss zamířil se svým břemenem ke dveřím krčmy. Strýc Chack mu je otevřel, zamračený jako rozhněvaný bůh, jestliže se rozhněvaní bozi někdy tak tvářili.

„Vlezte dovnitř, Jacku,“ houkl, „chci si s vámi taky promluvit.“

„Vážená slečno,“ vrčel strýc Chack. „Zcela jistě není tenhle omráčený muž zvyklý na péči, kterou mu prokazujete. Popral se a byl bit. To je všechno a vědro vody to spraví.“

Strýc Chack zůstal venku, když Joss, Marie a Glorie s Jackem vešli dovnitř. Rozhlédl se a vykročil k Are Bronsonovi, který dosud stál na místě se zaťatými pěstmi, jejichž kotníky byly pomazány krvi.

„Jste opravdu rozkošný, Bronsone,“ oslovil ho, „a já bych vám rád něco řekl, než ztratíte docela hlavu pro tu křehotinku z Dawsonu. Pojďte se mnou.“

Are Bronson opravdu nevěděl, co počít. Podle svých představ měl vystoupit a Jack Dingell mu měl představit svou sestru. Ale z toho zřejmě sešlo, a ani Jack Dingell ještě nevěděl, jak to zařídí.

Zástup mužů se rozdělil na několik hlučně hovořících skupin. Strýc Chack mezi nimi vedl Are Bronsona, zahnul s ním kolem domu a nakonec ho usadil ve své kuchyni.

Mrzáčka Jakuba vykázal ven a pobídl k odchodu také dvě nebo tři děvčata. Všechna děvčata strýce Chacka sledovala zápas na různých místech, ale včas ustoupila před svým zaměstnavatelem, který jim ze zásady podobnou podívanou zakazoval.

Pěstní spor ustoupil zájmu o Glorii Dingellovou. Je to konkurence, nebo není? Anita Mallowová krčila rameny a říkala: „Jak se to vezme.“ Hluk ze saloonu zaznával až do kuchyně, i když byla hodně vzadu. Strýc Chack se ani za mák nestaral, jak to tam vypadá. A Are Bronson podivně otupěl, stále si nevěděl rady a otíral si bezmyšlenkovitě kotníky o kabát.

„Dejte si na ty dva pozor, Bronsone,“ řekl strýc Chack. „Slyšíte mě?“

„Slyším,“ odpověděl Are Bronson, „koho tím myslíte?“

„Haileghy, Dal vám snad Marien takovou ránu do hlavy, že jste zpitoměl? Štěstí vám nepřeje. Zaplatíte jim všecko najednou, nebudete-li opatrný. Když jste chtěl tehdy cestovat na jih a pokoušel se zaškrtit mé psy, bylo to na vás už připravené. Máte to s nimi na ostří nože a počítejte také s O'Harou, Cápem Stellem, s Poole Atwickem, s Firthym a s tím Indiánem. Ať zmrznu, Bronsone, je jich na vás dost. Chcete ještě cestovat na jih?"

„Totiž …," začal Are Bronson.

Strýc Chack ho energicky přerušil. , „Domluvte se nejdřív pořádně s Jackem Dingellem. Jinak přijdete o všechno, i o život. Vidím do Josse Hailegha jako do skla."

Are Bronson vstal. Přejel dlaní čelo a zahnal trochu své strnulé myšlenky. Strýc Chack vypadal, jako by měl zvláštní důvod k tomuto varování.

„Nestarejte se," řekl, „s Haileghy jsem se dovedl vždycky vyrovnat. A ještě není jisté, kdy odjedu a jestli odjedu vůbec."

„Buďte chytrý," řekl strýc Chack s ulehčením.

Pak Are Bronsona už nezdržoval a ten prošel několika místnostmi do výčepu, aniž by požádal strýce Chacka, aby mu sdělil podrobnosti. Neměl o ně v tuto chvíli zájem.

Ve výčepu se na něj zadívalo mnoho očí. Are Bronson kráčel fascinován zjevem Glorie Dingellové, a nikdo jiný se v saloonu nehýbal. Marien Hailegh seděl na židli, držel si hlavu a nevzhlédl. Joss stál a mračil se. Jack Dingell jevil mrzuté rozpaky a Glorie, ruce založeny v bok pod rozepnutým kožešinovým pláštěm a s kuklou v týle se dívala hněvivě a energicky.

Na tři kroky od zlatovlasého děvčete se Are Bronson zastavil.

Nikdo se nikdy nedověděl, jaký dojem Glorie Dingellová z tohoto okamžiku měla. Sama později říkala jen to, že byl zasunutý hluboko pod jinými, snad vedlejšími pocity.

„Jste Are Bronson?" řekla.

Are Bronson trhl leknutím rameny.

„Ano," odvětil nesmělým hlasem.

„Slyšela jsem o vás a bylo mi řečeno, že jste poctivý, silný muž. A přesvědčila jsem se o něčem jiném. Je mi líto, že to byl můj bratr, který mi o vás vykládal nepravdy."

„Glorie …," řekl Jack Dingell a vykročil. Zarazila ho pohybem ruky.

„Nepřijela jsem proto," mluvila dál, „abych se tu provdala. Nehnula bych se z Dawsonu, kdybych se dověděla pravdu hned, a ne až tam, odkud se už nemohu vrátit."

Její hlas zněl jako stříbrný zvonek a každé slovo jí dodávalo nový půvab. Modré oči temněly hněvem a pro muže z osady Kožený prapor to bylo tak imponující, že z ní nespouštěli oči.

Nebyl zde jediný muž, kterého by mohl Are Bronson nazvat přítelem. Ani Jack Dingell se nedivil, že ostrá slova jeho sestry jsou přijímána se závistivým uspokojením.

„Uráží mě to, Are Bronsone, a doufám, že jste si zachoval alespoň tolik rozumu, abyste to pochopil. Vaše úmluva s mým bratrem, že se za vás provdám a vy mi darujete svůj důl, je nemravná a odmítám ji. Nemůžete si mě koupit jako sklenici kořalky. Podvedli jste mě. Vrátím se na jih a budu do smrti litovat, že mám nehodného bratra."

Prudce se obrátila a dovedla zadržet slzy, které se jí draly do očí.

Are Bronson odkašlal. Bylo takové ticho, jaké ještě podnik strýce Chacka nezažil.

„Mám za to," řekl zvolna, „že Jack to myslel dobře."

To Jacka Dingella probudilo. Přistoupil ke své sestře a položil jí ruku na rameno.

„Glorie," pravil, „skutečně jsem to myslel dobře a bolí mě, že mě nazýváš podvodníkem. Doufal jsem, že poznáš Are Bronsona a že se s ním pokusíš alespoň spřátelit. Pro tebe a pro něj je to citová záležitost vašich niter, a ode mě nic takového nemůžeš požadovat. Uvažoval jsem jenom o vnějších výhodách …"

„Dobře, Jacku."

„Rozumíš mi? Nezáleží přece na tom, jak se lidé seznamují. To nikoho neponižuje. Vždycky je to příležitost taková nebo onaká, a kdoví, která je lepší a která horší. Není pochyb o tom, že muž má být ženě záštitou a že silný muž je lepší než slabý. Myslel jsem …"

„Che …," udělal Joss Hailegh náhle.

Jack Dingell zdvihl prudce hlavu a mnoho jiných rovněž, kromě Mariena Hailegha a Are Bronsona.

„Pročpak říkáte che, Jossi?"

„Protože by každý řekl che, kdyby k tomu našel dost odvahy, Jacku. Nazýváte mužnou silou to, co bych já nazval spíš velkým sobectvím. Are Bronson uchvátil nejlepší kus zdejší půdy, a na to padly životy mých dvou bratrů. Potom si zamiloval kořalku a pil, protože chtěl. Je silnější než Marien a tedy spráskal Mariena. Umínil si, že si koupí vaši sestru, a udělal to – nebo alespoň to zamýšlí udělat. Nenazývejte to silou, hrome, nebo nazvu já vás hlupákem, a snad i něčím jiným."

Are Bronson se nepohnul. Joss Hailegh na něj ukázal rukou.

„Každý mi potvrdí, že je to tak, jak říkám. Ale Are Bronson si nikdy nenechal křížit plány. Jestliže prohlásím, že je sobec, opilec, bídák a vrah a kupec žen – jen se zeptejte Anity a ostatních – odpoví mi na to bezpochyby ranou pěstí. Nezná jinou odpověď, aby vyvrátil pravdu těch, kteří ji říkají."

Joss Hailegh skončil udýchaný a bledý nenávistí a rozčilením. Opravdu nebyla jiná odpověď kromě rány pěstí. Ale to byla zvyklost severu, kterou Glorie Dingellová nemohla pochopit, neboť žila v Dawsonu, kde urážky soudil soud.

Joss Hailegh riskoval, že bude bit. Are Bronson však stál nepohnutě. Jen silnou bradu ještě o něco zdvihl, ohnul paže a zarýval si nehty do dlaní. Zbledl skoro jako Joss Hailegh, ale jeho čelo zůstalo suché.

„Nemáte pravdu, Jossi," řekl s násilným klidem.

„Musel byste to dokázat," odsekl Joss Hailegh.

„Dokážu to."

„Jak?"

„Činem."

Are Bronson přešlápl. Sklonil hlavu, dosud nepřirozeně zdviženou. Zdálo se, že přemýšlí.

„Nechme minulost spát," promluvil konečně, „vysvětlovali bysme si dlouho podrobnosti, ze kterých by vyšla najevo jiná pravda, než je vaše. Jsem takový, jaký jsem, a ne jaký jsem byl. Mužem bez chyby nejste ani vy, třebaže já jsem pil nepoměrně víc. Soutěžili jsme, Jossi, a v něčem soutěžíme dosud. Ale záležitost Glorie Dingellové se vás netýká a měl byste ji nechat na pokoji. Náhodou jsem spatřil Jackův obrázek a zalíbil se mi. Řekl jsem, že to Jack myslel dobře, a tvrdím, že i já to myslím dobře. Nejsem kupec žen, třebaže jsem si dřív tuto věc plně neujasnil, protože potom by musel být kupcem každý muž, který živí svou ženu. A já bych ji živil pouze podle svých poměrů, nic víc."

Are Bronson zase zdvihl trochu bradu. Do spánků se mu nahrnula krev.

„Vím," pokračoval, aniž se ho kdo odvážil rušit, „že se možná všichni, kteří teď poslouchají, postaví proti mně. Nebojím se jich, ale nechtěl bych to nazvat sobectvím a bídáctvím. Nemocný Jakub v kuchyni strýce Jacka nebude mít do nejdelší smrti tolik nepřátel jako já za pouhých pět let. Kdybych tady měl přítele, řekl by mi: Bronsone, méně kořalky a víc rozumu. Kdyby zde žila přátelsky nakloněná duše, zamiloval bych se možná do pouhého obrázku, a kdybych nebyl největším boháčem z vás všech, nedošlo by k ponížení Glorie Dingellové. To jsem chtěl říct. A teď…"

Opět sklopil hlavu a zamyslel se. A nikdo nepochopil, proč se v jeho tvrdých rysech objevil úsměv.

„Miss Glorie," oslovil ji přímo, „nemusíte se mě bát. Nekupuju vás. Prostě se mi líbíte ještě mnohem víc než na tom obrázku a můžu už v téhle chvíli tvrdit, že jsem se do vás zamiloval. Jistě jste si nikdy nepředstavovala vyznání za podobných okolností, ale budete mít aspoň o čem vyprávět. Jestli je špatně to, co vám říkám, můžete mě pokárat. Myslím, že není. A dál – nečekám od vás odpověď. To by byla stejně hloupost. Nikdy byste se s tím nesmířila. Prostě – nechci vás za ženu, nežádám vás o ruku, nebo jak se to říká. Ale doznala jste svou škodu, já ji chápu a dovedu ji ocenit. Kožený prapor je váš. Strýc Chack sepíše listinu a svědkové ji potvrdí svými podpisy."

Are Bronson se usmíval stále stejně, i když se Glorie Dingellová k němu prudce otočila. Ale nebyla zatím schopná slova, jak byla překvapená.

„Ano," pokýval Are Bronson hlavou a neohlížel se po mužích, němých úžasem. „Nijak se neošidím. Mám pro sebe dost až do smrti. V Koženém praporu leží ještě milióny. Jack vám pomůže a já …".

„Pane!“ vykřikla Glorie Dingellová, „co se opovažujete?“

„Nic tak strašného,“ pokrčil Are Bronson rameny, „důl je váš, ať chcete či nechcete, a já pojedu se starým Groenem na jih. A jestliže mě měl Joss Hailegh až dosud za sobce a násilníka, snad svůj názor maličko změní. Víte – záleží zcela určitě také na lidech, s kterými se stýkáme. Sobectví druhého si někdy takový člověk přivodí sám.“

Are Bronson se otočil na podpatku a prošel zadními dveřmi saloonu dřív, než se kdo vzpamatoval z jeho podivného prohlášení.

15.

Venku zase padal sníh. Věčně zatažená obloha kryla zem jako obrovský polštář a nedovolila téměř nikdy, aby nad Skinflag přišla opravdová zima z mrazivých plání jihovýchodu.

„Jaký je to muž?“ ptala se Glorie Dingellová a kráčela rychle po boku svého bratra, „jaký je to muž, Jacku?“

„Je to především hloupý muž,“ odpovídal Jack Dingell rozčileně.

Myslel-li to Are Bronson vážně, pak byl skutečně nejhloupější muž od objevení Ameriky.

„Vyřídím to za tebe, Glorie. Zatím si odpočineš. Až pro tebe přijdu …“

„Jacku,“ přerušila ho, „nic nepodepíšu. Nechci ten důl. Je to nesmysl.“

„Nikdo tě nežádá, abys podepisovala. Postačí, podepíše-li Are Bronson.“

„Ale to je nesvědomitost. Krádež. Nedovolím to.“

„Are Bronson se nikdy nikoho neptal, co má udělat nebo ne. Buď zticha, Glorie, k čertu. A poběž. Musím se rychle vrátit.“

„Vrátím se s tebou. Nejsem unavená.“

Jack Dingell ji uchopil pevně za loket. Téměř hrubě ji postrčil.

„Hloupá ženská,“ zasyčel, „snaž se tomu rozumět. Povídám ti, že tvůj vliv na Bronsonovo rozhodnutí není téměř žádný. Proč myslíš, že jsem tě tahal až sem? Mám už dost tvého breku. Tohle je země kořistníků. Ještě nemáš nic v rukou, ale jeví se to růžově. Ty to nepokazíš. Jsem rád, že se to takhle obrátilo. Naučím tě mít rozum.“

Skoro násilím ji dovlekl k jednomu z posledních baráků. Přinutil ji vstoupit a dokázal se i usmát na Lewise Quatremaina, který mu vyšel vstříc.

Lewis Quatremain byl ten muž, jenž se kdysi oženil s jedním z Chackových děvčat a jenž považoval svatební smlouvu podepsanou pěti svědky za stejně závaznou, jako by byla vystavena radničním úřadem velkého města. Lewis Quatremain se těšil pověsti řádného muže a byl spokojen s nevelkým výtěžkem svého dílce. Rovněž jeho žena rozptýlila obavy, jestli z ní bude řádná hospodyně. Jack Dingell

se tedy oprávněně domníval, že u Quatremainů je pro Glorii vhodné místo.
Nad Gloriinými protesty kroutil Lewis hlavou, ale jinak spíš souhlasil s Jackem.

„Vlastně," pravil moudře, „by to bylo poprvé, kdy by se Bronsonovy dolary utratily moudře. Nechte si to uležet v hlavě, děvče."

Glorie Dingellová o tom musela přemýšlet. V ohromení dosud nevěděla, co počít. Byla si jen jistá, že dar nepřijme. Ale jak se ho zříct, nevěděla.

Jack Dingell se dlouho nezdržoval. Vrátil se ke strýci Chackovi.

Muži ještě kroutili hlavami a dívali se vyplašeně. U prostředního stolu seděl Are Bronson, klidný a rozvážný, a strýc Chack něco psal na kus papíru.

„Je to darovací listina?" zeptal se Jack Dingell hned u dveří, aniž by zakrýval svou žádostivost.

„Je to darovací listina," pokýval ustrašeně hlavou tázaný.
Jack Dingell se prodral ke stolu.
„To jste vy –," usmál se Are Bronson.
Někde v koutě stál Joss Hailegh, s rukama složenýma na prsou. Cítil svou porážku. Cap Stell se po něm díval, ale Joss si ho nevšímal.

„Píšu," pravil strýc Chack. „Ale než před to načmáráte svoje jméno, Bronsone, máte ještě čas na rozmyšlenou."

„Píšete pomalu," poznamenal Jack Dingell.

Strýc Chack se po něm ohlédl. Jeho pohled byl podivný.

Svědci stáli připraveni a skoro se chvěli důležitostí okamžiku. Byli tu Nut Forsake, Columbus Groen a Adam Mowery. Jako čtvrtý se měl podepsat sám strýc Chack.

„Přečtu to," pravil strýc Chack po chvíli, která se zdála Jacku Dingellovi nekonečnou, „dávejte pozor."

Já, Are Bronson, předávám dnešním dnem svůj dílec zvaný Kožený prapor slečně Glorii Dingellové, tam a tam narozené toho a toho dne a roku. To znamená, že od dnešního dne je dílec Kožený prapor, označený ve výměře, tří mil k severu; k jihu, k východu a k západu výhradně majetkem zmíněné Glorie Dingellové. Prohlašuji výslovně, že se vzdávám všech svých dosavadních práv a že je ani v budoucnosti nikdy uplatňovat nebudu, ani já, ani moji potomci. Veškeré nářadí a stavby přecházejí rovněž do vlastnictví výše zmíněné Glorie Dingellové, jakož i půda do nekonečné hloubky a skály do výšky, jakou dosahují. Tento dar jsem učinil při jasném vědomí, po dobrém uvážení a pod žádným nátlakem kromě svých vnitřních pohnutek. Na důkaz toho připojuji svůj podpis a podpisy čtyř svědků, a všichni společně žádáme, aby tato listina byla uznána za platnou před kterýmkoli soudem na světě, i když snad není sepsána tak, jak být má. Prohlašujeme, že nám všem je smysl těchto slov jasný, že víme, co slova znamenají a že si nejsme vědomi žádné záludnosti. Podepsáni: Aron Bronson, W.B. Chack, Nutteřgot Forsake, Columbus Groen, Adam Vavřinec Mowery

„Bronsone," řekl strýc Chack, „váš rozum je jasný?"

„Jako tabule ledu, starý," odvětil Are Bronson a chopil se pera.

Neváhal, třebaže s tím nespěchal. Jack Dingell cítil skoro horečku. Are Bronsonova ruka s pérem mu tančila před očima. Na stůl skanula krůpěj potu.

„Hotovo," zavrčel strýc Chack, „svědkové!"

„Vy jste první svědek," řekl Jack Dingell nedočkavě.

„To je pravda."

Nakreslil čitelně své jméno.

„Nute – nezlámete mi pero?"

„Snad ne," řekl Nut Forsake, „ale nepodepisoval jsem se už dvanáct let."

Columbus Groen vyrobil kaňku, kterou strýc Chack s proklínáním slízal. Adam Mowery pak listinu maličko natrhl hrotem pera, jak se snažil o nějaké ozdobné klikyháky. Ale stejně to byla dobrá listina a Are Bronson si ji vážně a mlčky pročetl ještě jednou.

Pak zdvihl hlavu a zdálo se, že nepozoruje chamtivost v očích Jacka Dingella.„Vezměte to k sobě, Jacku," pravil, „a odevzdejte to své sestře."

Jack Dingell ještě nevěřil. Třeštil nazelenalé oči, když bral listinu chvějící se rukou. Přeložil ji a s velkou opatrností ji vložil do vnitřní kapsy kabátu.

„Má to cenu snad dvaceti miliónů," pravil strýc Chack, „a to je už hezké věno."

Are Bronson podmračeně povstal, ale s úsměvem na rtech.

„Haló," řekl Jack Dingell, „dnes už nebudete spát ve svém srubu, Bronsone, co?" Are Bronson zdvihl obočí.

„Opravdu," odvětil, „není to již možné. Srub je váš i s Gloriinou podobenkou. All right?"

Jack Dingell se nechal ovládnout oním návalem zlatého šílenství, jež někdy připravovalo prospektory o rozum.

Zdvihl ruce a podivně zaskučel. Nut Forsake před ním ustoupil a Jack Dingell vrážel do přítomných mužů, když vybíhal ven.

„Dělá, jako by to bylo jeho," zabručel strýc Chack a odplivl si.

Napětí povolilo. Jen Joss Hailegh se nehýbal. Stál v koutě se založenýma rukama na prsou. Cítil svou porážku.

„Až bude s Jackem kloudná řeč, starý," pravil Are Bronson, „zavolej mi ho. Projednáme dopravu mého zlata do Fort Yukonu."

„Dobře, vy zatracený blázne," odvětil strýc Chack.

Columbus Groen potřásl hlavou.

„Pocestujeme spolu, Bronsone. Jack se odtud sotva hne, ale musí nám sehnat své lidi."

„Ach," protahoval se strýc Chack, „to zajisté udělá. Několik dní strpení a já zatím vaše vklady převážím."

„Při tom chceme být," poznamenal Columbus Groen.

Strýc Chack chtěl odejít. Volal děvčata. Dosud se nic nepilo. Jen mu ti chlapi tady šlapali podlahu. Are Bronson ho ještě zadržel.

Vypadal, jako by právě odhodil těžké břímě. Jeho čelo se vyjasnilo, třebaže se mu úsměv někam ztratil. Veliký a silný byl Are Bronson. Znovu chlapík jako kdysi. Nejlepší muž severu, jehož cíle byly veliké. Bojoval pro vítězství bez touhy po hmotné odměně, která však přicházela sama. Muž bez dílce, ale s vědomím činu, který ukázal, jakou cenu pro něj má to, čemu se ti hlupáci smáli. Nikdo se už nesmál, ani Joss Hailegh. A strýc Chack pohlížel na Are Bronsona s úctou a uznáním jeho hazardní velkorysosti.

„Kořalku!" pravil Are Bronson.

Strýci Chackovi se naježily úžasem kníry.

„Co říkáte?" zeptal se.

„Kořalku," opakoval Are Bronson důrazně, „mám žízeň. A jestli tu nebude, než napočítám tři, sežeru tě i s tvými prokletými psy."

16.

Jack Dingell spěchal ke své sestře.

„Stalo se to,“ řekl jí v přítomnosti Lewise Quatremaina a jeho ženy. „Doufám, že mi svěříš vedení prací v dole. Glórie – máš víc než dvacet miliónů. Dovedeš vůbec pochopit, co to znamená?“

Byl dosud vzrušený, ale zvolna se uklidňoval. Na skutečnosti se už nic nedalo změnit, ani odporem Glorie, která stála proti němu s hořícími zraky a se zaťatými pěstmi.

„Nechci z toho ani cent, Jacku. Nepřijímám ten důl.“

„Jsi blázen,“ šklebil se Jack, „později se rozmyslíš.“

„Dej mi tu listinu!“

„Roztrhala bys ji na kousky,“ odpověděl Jack, „a proto ji prozatím schovám.“

„Je moje, Jacku. Nemáš právo mi ji zadržovat.“

„Mám však povinnost dbát o tvé dobro, Glorie.“

Glorie Dingellová nedovedla pochopit, že i Lewis Quatremain a jeho žena jsou při Jackovi. Obracela se k nim pohledem i slovy. Lewis Quatremain zavrtěl jen záporně hlavou.

„Are Bronson nezchudne, děvče. Nebuďte úzkostlivá. Přece neděláte nic zlého. K čertu. Nikdo o mně nemůže tvrdit, že jsem nežil poctivě. Ale kdyby mi dal Are Bronson Kožený prapor, nerozpakoval bych se ani vteřinu ho přijmout.“

Glorie Dingellová dupala a křičela, ale viděla svou bezmocnost.

„Nenávidím toho člověka,“ hrozila Jackovi oběma rukama před obličejem, „nenávidím i tebe, Jacku. Cítím se ponížená. Nežebrám. Dovedu se uživit. Chci hned zpátky do Dawsonu, rozumíš?“

„Jdi si tedy do Dawsonu,“ řekl Jack Dingell se smíchem.

Glorii děsilo pomyšlení na tři tisíce mil, dělící ji od města, kde vyrostla a žila až donedávna.

„Snažte se ji uklidnit, Quatremaine,“ otočil se Jack, „a nepouštějte ji ven. Jsi jako svéhlavé dítě, Glorie, a podle toho se s tebou musí jednat.“

Zákony Skinflagu patrně nebránily tomu, co Glorie Dingellová považovala za omezování osobní svobody. Jack vyšel ven, Lewis Quatremain zasunul těžkou závoru dveří a Qatremainova žena uchopila Glorii vlídně, ale pevně za ruku.

Strýc Chack se po Jackovi již sháněl. Jakmile ho spatřil, zatáhl ho do svého pokoje v zadní části domu.

„Kde vězíte, u sta hromů?“ bručel a zavíral pečlivě těžké dveře.

„Kde vězím?“ opakoval Jack zlostně. „Glorie odmítá přijmout ten dar, a jak ji znám, bude stát na svém.“

Strýc Chack mávl pohrdavě rukou.

„Proč vám dělá starost taková hloupost. Jsou tady jiné věci. Nevíte, že Groe se chce vystěhovat na jih?“

„Vím to,“ řekl Jack Dingell.

„Současně s Are Bronsonem?“

„Ovšem.“

„Tedy,“ strýc Chack popadl těžkou židli, aby usedl proti Jackovi, „i kdybysme nakrásně sehnali dohromady Groenův vklad, který není

velký – ale neseženeme ho – pak vůbec nemáme naději, že bysme vyplatili Are Bronsona.“

„Myslel jsem si,“ pravil Jack přemítavě, „že je zle.“

„Zle?“ strýc Chack odplivl, „naopak. Vždycky jsme si to představovali horší. Nadešel čas tady toho všeho nechat a vzít do zaječích. Tak jsme to přece dohodli, nebo se na to nepamatujete?“

„Pamatuji se. Ale…“

„Ale…,“ strýc Chack syčel a kníry se mu ježily. „Are Bronson se zbláznil a dal vám svůj díl. Tím zbláznil také vás. Musíte nechat důl dolem, Jacku, a zmizet, dokud je čas.“

„Já?“ Jack Dingell pronesl udiveně, „myslím, že nemusím zmizet. Na mně nebude nikdo žádat, abych mu vyplatil jeho vklad.“

Strýc Chack polykal nasucho. Oči mu svítily, ale nevybuchl.

„Zcela správně, Jacku. Budou to chtít po mně, ale kdo všecko zlato po částech tajně odvážel?“

„Já, ovšem.“

„A kdo,“ dodal strýc Chack, „měl ten nápad?“

„Vy ne,“ zašklebil se Jack Dingell, „snad jste nebyl před pěti lety tak chytrý jako já.“

„Dobře,“ strýc Chack se přemáhal, aby nevybuchl, „ale snad jsem od té doby zmoudřel, s tím počítejte. Nevymáchám se v louži sám, jestli si něco takového myslíte. Nejsou-li pro vás tyhle důvody dost dobré, uznáte jistě, že dvacet miliónů zahrabaných v Koženém praporu je míň než váš podíl z toho, co jsme už dopravili na jih?“

„Určitě,“ pokývl Jack Dingell „počítám přesně a jsem si toho vědomý. Ale dvacet miliónů není jen tak k zahození, vám po nich nic není a nebuďte závistivý.“

„Chráním sebe?“ strýc Chack skoro vykřikl, ale hned se vzpamatoval a ztlumil hlas, „dejme tomu, že se přijde na naši zpronevěru …“

„Na vaši zpronevěru,“ přerušil ho Jack.

„Tedy na mou. Co se stane?“

„Stane se to, že vás muži roztrhají na kusy, i kdybyste jim stokrát sliboval, že zlato vrátíte.“

„A vy se domníváte, že nebudu mít čas, abych řekl, jak jste do toho zapletený?“

Jack Dingell se zamyslel.

„Čas byste jistě našel,“ připustil, „záleží jen na tom, co byste z toho měl.“

„Vědomí, Jacku, že nebudete užívat v klidu své bohatství, zatímco já bych někde tlel jako oběšenec, zatímco by Are Bronson putoval světem jako žebrák a ostatní muži z osady si rvali zoufalstvím vlasy.“

„Skutečně,“ řekl Jack. „Měl by to vědět Joss Hailegh. Jak by se jeho černá duše zaradovala. Štěstěna odkopla Are Bronsona! Are Bronson je žebrák, to jste řekl dobře, vy starý šejdíři. A nikdo mu už nepomůže.“

Jack Dingell se náhle vesele zasmál.

„Podívejte se," položil strýci Chackovi důvěrně ruku na koleno, „je tady pomoc, i když neopustím milióny v Koženém praporu. Prostě se seberete a tajně odcestujete. Několik dnů budeme říkat, že jste nemocný. Potom to vem čert. Jestli budete dost chytrý, nikdo vás nedostihne. Já zdržím Groena a Bronsona tvrzením, že se musí čekat na příchod mých lidí, což je konečně pravda. Je to přece zařízené tak, že se k svým penězům dostanete a z mých nevezmete ani dolar. Není to tak dobře?"

„Naprosto ne," pravil strýc Chack pevně.

„Vina sice zůstane na vás a já budu čistý. Ale co vy byste si z toho dělal."

„Nic. Jde jen o to, že se sám dolů nedostanu. Neznám cestu, nevyznám se v putování tím bílým peklem, nedovedl bych kličkovat a mást ty, kteří půjdou s puškami za mnou. Kdybych čekal na někoho z vašich lidí, zmeškám všecko. Vašim psovodům není možné důvěřovat a učinit z nich spojence. Krátce řečeno, musím vyrazit nejpozději pozítří a vy se mnou. Musíte mě vést, a to hodně daleko a chytře. Nesmím se zastavit v Toronsonu ani v žádné jiné lovecké stanici, protože by šli po našich stopách. Jasné?"

„Hm," udělal Jack Dingell a povstal.

Přešel sem a tam.

„Strýci Chacku," zastavil se, „nastínil jste způsob, jak vyváznout z té kličky."

„Jsem rád, že to uznáváte," řekl strýc Chack ironicky. „Trochu to jen poopravím. Nepovedu vás dolů přes Toronson, ale jiným směrem, přes pět nebo šest stanic Fur-Industrie-Selat Lmtd. a v každé stanici si odpočinu."

„Jak to myslíte?"

„Velmi dobře. Já budu odpočívat a vy objedete stanici velkým okruhem. To snad dokážete. Potom se k vám vždycky připojím a pojedeme dál, až tam, kde se už neztratíte. Já se vrátím tímtéž směrem do Skinflagu. Tím se dokáže, že jsem o vás nevěděl a nikdo mi tady nic nevyčte."

Strýc Chack se mračil. Hladil si kníry. Nevěděl, jestli je to dobré.

„A budou-li nás pronásledovat?"

„Snad budou. Přesně řečeno, vás budou pronásledovat. Já odtud vyrazím veřejně a počítám, že získáme náskok tří nebo čtyř dnů. To postačí. Lidé, kteří se za námi pustí, budou rozhodně pomalejší. Jen Are Bronson, kdyby podle svého starého zvyku nasadil všecky síly..,"

„O Are Bronsona starost nemějte," pravil strýc Chack spokojeně, „znova pije."

„Pije kořalku?" ptal se Jack Dingell udiveně, „začal dneska znova?"

„Začal dneska, pekelník."

„Tím lip. Tím lip. Joss Hailegh ho pořádně dostal. Bronson mu ukazuje šlechetné srdce. Rozumíte Are Bronsonovi, strýci?“

„Certa se starám o Are Bronsona, pokud nejde o můj vlastní zájem. Vytahoval své zlato z mých prázdných beden už před časem. Měl jsem s tím bláznem co dělat.“

„No pravil Jack konejšivě, „brzy budete mít pokoj. Myslím, že budeme muset dohodnout podrobnosti vašeho zmizení. Pozítří je právě čas. Před svítáním, co?“

Opět usedl a přisunul si židli blíž k strýci Chackovi. A myslel upřímně to, co říkal.

17.

K večeru mráz zesílil ostrým větrem. Glorie Dingellová si oblékla na hlavu kožešinovou kuklu.

„Má milá,“ pravila jí Quatremainova žena, která byla již starší, když se vdávala, a teď vypadala jako ustaraná matka, „má milá, dlouho jsem vám tu věc vysvětlovala a nepřesvědčila jsem vás.“

„Prosím odpusťte, že jste se namáhala marně,“ řekla Glorie se– studeným pohledem, „já mám vašich řečí už právě dost.“

Lewis Quatremain se mračil.

„Jack mě žádal, abych vás nepouštěl ven,“ poznamenal.

„Jack nemá co mluvit do mých věcí, pane Quatremaine. Jdu ven, a řeknete-li jen slovo, nevrátím se vůbec.“

Dalo jí trochu práce odsunout těžkou závoru. Nikdo jí nepomohl. Zajíkla se mrazivým větrem, když učinila na sněhu první krok, ale pak šla statečně, vedena světlem a hlukem podniku strýce Chacka.

Místnost se zčernalými mohutnými sloupy, jež podpíraly váhu prázdných beden v patře, učinila na Glorii ten nejhorší dojem. Rozkašlala se, jakmile vešla. Šedomodrý tabákový vzduch prostupovaly lihové výpary, zápach z jídel a lidských těl. Byl tam strašný hluk, který ještě zesiloval jek tahací harmoniky a chraptivý zpěv. Bylo to mnohem horší než odpoledne, a kdo tomu nebyl zvyklý, propadl depresi.

Přesto Glorie Dingellová šla dál a rozhlížela se po Are Bronsonovi.

Vzbudila pozornost. Nejbližší okolí přestalo hulákat a pít, sklenky a plechové nádoby zvonily, jak je muži stavěli na stůl, a někdo pronesl i Gloriino jméno.

Are Bronson byl někde uprostřed. V ruce držel plechovou láhev, levou nohou stál na židli a volnou paží udával takt černé Else, která tahala odřenou harmoniku.

„Přišel pro spek tor…,“ hučel, „nevíš, jak to začíná, ještěrko? Přišel prospektor… Ještě jednou, Elso, černá liško… Přišel prospektor – Mac Kinley se jmenoval…“

„Stop, Are,“ řekla Elsa, „máš návštěvu.“

Are Bronson se opile otočil. Glorie Dingellová na něj vážně pohlédla. Ticho kolem se šířilo, jako když kámen padne do vody. Elsa přestala hrát, podepřela loket o harmoniku a zvědavě se dívala.

„Eh …, “ řekl Are Bronson.

Otočil se zpět.

„Hraj, Elso. Přišel prospektor.“

„Chtěla bych s vámi mluvit, Bronsone,“ řekla Glorie.

„Tak? O čem?“

„Ne tady. Můžete jít se mnou?“ Are Bronson se zasmál.

„Namouvěru,“ řekl hrubě, „nemůžu. Nemám čas, jak vidíte.“

„Počkej, starý blázne,“ řekla Elsa úsečně.

Zástupem mužů, zvědavě přihlížejících, se dralа pomocí loktů Anita Mallowová.

„Už jste tu zas?“ vykřikla, „ale táhněte přece po svých! Jednou jste ho okradla, a ještě myslíte, že s ním nejste hotová?“

Glorie Dingellová zbledla. Strýc Chack tu nebyl, aby zjednal pořádek. Are Bronson zdvihl láhev.

„Praskne ti hlava, Anito! Ustup!“

„Nic mi nechce,“ zařval Are Bronson a mrštil lahví o podlahu, „nemá se mnou nic společného. Neznám ji. Hraj, Elso!“

Nut Forsake jemně, ale silou odtáhl Glorii Dingellovou stranou.

„Nevidíte, že je opilý? Proč jste přišla?“

„Kde je Jack?“ zeptala se místo odpovědi.

Když zavřískla Elsina harmonika, Glorie přivřela oči jako v bolesti.

„Jacka někde berou čerti. Vraťte se domů nebo tam, kde teď máte domov. Nemůžete mluvit s Are Bronsonem, když je opilý.“

„A Are Bronson se postará, abyste s ním i dál nemohla mluvit.“

Byl to Joss Hailegh, přísný, čistý a klidný.

„Chcete tím říct,“ pravil Nut Forsake, „že Are Bronson bude stále opilý?“

„Myslíte, že se v tom nevyzná, Forsakeu?“

„Inu,“ pokrčil Nut Forsake rameny, „vyzná.“

Joss Hailegh vzal Glorii za paži.

„Pojďte. Tady to pro vás rozhodně není.“

Vedl ji k východu a Glorie nic nenamítala. S Are Bronsonem se opravdu nedalo mluvit.“.Muži ustoupili z cesty. Joss Hailegh otevřel dveře. Vyšli. Za nimi se vyvalil hluk.

Joss Hailegh ji trochu zatlačil zpět. Učinili několik kroků vpravo, pod sněhový přístřešek, na místo chráněné trochu před větrem.

Vzduch byl ostrý a příjemný, ve srovnání s nesnesitelným dusnem v saloonu.

„Proč jste chtěla mluvit s Are Bronsonem?“ zeptal se Joss Hailegh.

Glorie zapnula těsně kožešinový plášť. Hned neodpovídala.

Hlas Josse Hailegha zněl upřímně, ale Bronsonovo jméno pronesl s nenávistí.

„Víte přece,“ odpověděla konečně, „co udělal Are Bronson odpoledne.“

„Každý to ví,“ Joss Hailegh se usmál, „ale nevím, proč byste s ním o tom měla ještě mluvit.“

„Příčí se mi…“

„Myslete si,“ předešel ji, „že jste Kožený prapor našla a že se o něj nikdo nehlásí. Ostatně Are Bronson neudělal nic jiného, než že svůj důl našel. Je to vaše štěstí, nic víc.“

Glorii připadalo zvláštní, že tady opravdu nikdo nevidí nesprávnost této záležitosti. Ani Are Bronson.

„Bratr se o to velmi zajímal,“ řekl Joss Hailegh, „přeje vám to z plného srdce.“

„Ale nenávidí Are Bronsona.“

„Marien? Posuďte sama. Kdyby vám někdo zabil bratra, milovala byste ho? Marienovi i mně to Are Bronson udělal dvakrát.“

Glorie Dingellová si ještě dobře pamatovala, co řekl Are Bronson odpoledne před množstvím svědků v saloonu. Ale přesto tady byla skutečnost, že Are Bronson zavinil kdysi smrt dvou Haileghů.

„Jak se daří vašemu bratrovi?“

„Sedí doma. Má trochu natlučený obličej. Pojďte, doprovodím vás. Nebo byste chtěla Mariena vidět?“

„Děkuji. Pozdravujte ho.“

„Rád.“

Vyšli zpod přístřešku. Vítr se do nich opřel a Joss Hailegh zdvořile Glorii podepřel. „Tam bydlíme,“ ukázal.

Museli jít kolem. Úzkou štěrbinou pod oknem byl vidět tenký proužek světla, přes který hnal vítr sněžný prach. Jako studená sprška padal do obličeje a Glorie pociťovala na čele bolestivý chlad.

Teď tady stála aspoň primitivní pevná obydlí. Glorie si jasně představila dobu, kdy tu prostě nebylo nic. Obdivovala odvahu mužů, kteří sem bez dechu spěchali, do pusté sněhové pouště, připravené zabít. Zastavila se a Joss Hailegh si její zaváhání vyložil tak, že by asi přece chtěla Vidět Mariena!

Přes svou kuklu z kožešiny slyšela zahučení, jak se vítr tlačil mezi nejbližší sruby.

Učinila naslepo dva kroky. Pak zaslechla zvuk těžkých dveří, a než se nadála, stála uprostřed srubu bratrů Haileghových.

Joss Hailegh se za dveřmi zastavil a usmíval se. Vypadal statně, s širokými rameny, pokrytými sněhem, s bílým popraškem v hustém obočí nad očima, které se snažily zmírnit svou pichlavost.

Marien klečel u ohniště. I k němu se dostal sníh, jak se dveře na chvíli pootevřely. V krbu plál oheň.

Marien otočil hlavu a překvapeně povstal. Měl trochu oteklou bradu a jednoduchý obvaz na čele. Také levá lícní kost byla odřená, ale jinak byl v pořádku, čistě oblečený, a mohl se i usmívat.

„Na chvíli se posadíte, ne?“ řekl Joss Hailegh.

Jistě nebyli bratři Haileghové horší než ostatní muži ve Skinflagu. Jen vůči Are Bronsonovi stále cítili zášť.

Glorie Dingellová poslouchala jejich vyprávění a Jack, který se vrátil ke Quatremainovým, ji nenašel.

„Kde je?“ ptal se zprudka.

Nevěděl nic o její návštěvě v saloonu, protože opustil strýce Chacka zadními dveřmi a s nikým nemluvil. Lewis Quatremain řekl, co věděl, a Jack Dingell, bledý zlostí, se chystal Glorii hledat.

Setkal se s ní před dveřmi.“

„Tvoje samostatnost by se ti tu mohla nevyplatit, Glorie,“ řekl prudce. „Mohla bys ve vánici zabloudit nebo zapadnout do závěje, vejít do některého dílce a zlámat si nohy pádem do děr. A je tu taky pár nespolehlivých lidí.“

Zůstala klidná. Joss Hailegh ji doprovodil. Samotné by se jí šlo špatně, a Jackovi o tom nic neřekla.

Stáhla nazad kuklu a Jacka ještě víc rozzlobil její klid. „Povídám …,“ začal znovu.

„Nepovídej,“ odbyla ho, „mluvila jsem s Haileghovými a můžeš být rád, že jsem s nimi mluvila.“

„Proč?“ utrhl se.

„Přijímám Bronsonův dar,“ řekla, „jsem majetnicí Koženého praporu. Listinu ponech zatím u sebe.“

18.

Jack Dingell by jí stejně listinu nevydal, ale zdálo se mu, že Glorie to myslí vážně.

„Z řečí bratři Haileghů mluví zřejmě nenávist,“ řekla, „nechci, aby sis myslel, že mě k něčemu přemlouvali. Ale uvažovala jsem takhle: Buď si Are Bronsona vezmu, nebo ne. V případě, že bych si ho vzala, nemá jeho dar smysl, protože bych mu jej přinesla věnem. Je však vyloučeno, abych se provdala za Are Bronsona. Haileghové mi řekli dost, abych poznala jeho povahu lip, než kdybych se s ním stýkala půl roku. Především, bohatství pro něho nemá takovou cenu a přitažlivost jako pro tebe, Jacku.“

„No –,“ zabručel Jack Dingell, „pro každého to má jinou cenu.“

„A pak,“ pokračovala Glorie a nevěnovala pozornost jeho poznámce, „Are Bronson by byl velmi nešťastný, kdybych jeho dar nepřijala. Vím, že mě nechtěl ponížit. Že není nadutec. Vím, že tím chtěl odčinit svou vinu. A Joss Hailegh se vlastně svou řečí minul účinkem.“

„Dobře,“ pochválil ji Jack s trochou ironie, „a když už jsi došla k tomuhle názoru, přiznej se mně, že milióny mají pro tebe jistý půvab.“

„Záleží taky trochu na tom, Jacku,“ odpověděla, „jak svých miliónů použiju. Zlato natropilo na světě už dost zla. Bude jen dobré, jestliže se jeho hodnota promění jednou v dobro.“

O tom však neřekla Glorie nic podrobnějšího a Jack to na ní nevymáhal. Prozatím stačilo, že dar přijala, a Jack Dingell byl zatím spokojen.

Druhý den hned ráno Glorii navrhl:

„Odstěhujeme se do dolu," řekl, „srub je náš se vším všudy."

Glorie nic nenamítala.

Jack ji tam vedl, trochu vzrušený, jako by se obával, že ho zastaví rány z pušky na samých hranicích dílce. Hranice claimů byly posvátné a nikdo je nesměl překročit ani omylem.

Překročit hranice Koženého praporu už nesměl ani sám Are Bronson. Ten to však ani nezamýšlel. Tou dobou ležel na podlaze saloonu strýce Chacka a spal tvrdým spánkem opilce. Mrzáček Jakub zametal a občas se dotkl i jeho obličeje, ale Are Bronson se neprobudil.

Ve velké místnosti bylo ještě šero a Are Bronson byl v obličeji také šedivý. Strnisko vousů, které mu narostlo v posledních čtyřiadvaceti hodinách, svědčilo, že se bude opakovat minulost tohoto muže, jenž se obratem ruky změnil z nejbohatšího v nejchudšího.

Strýc Chack nad nim starostlivě postál.

Kdo tě okradl? myslel si.

Došel k názoru, že Are Bronson okradl sám sebe.

V bílém tichu, protože i vítr se utišil, naslouchala Glorie Dingellová s podivnými pocity dutým ranám z jednotlivých dolů. Tři míle planiny po délce a tři po šířce, jež byly nejlepším kusem země v Aljašce a které shledávala ve svých představách jako něco zázračného, jen snad trochu rozrytého. Zlatá skála, srub se zlatou podlahou, dvacet miliónů dolarů … bylo to tu skutečně?

„Dej pozor," upozorňoval ji Jack, „jestli šlápneš špatně, můžeš spadnout i do hloubky několika metrů."

Are Bronson mu před časem řekl, že je ještě o něco bohatší, než se všeobecně odhadovalo. Jack tomu teď začínal s tlukoucím srdcem věřit. Ze zlatých žil ve výkopu se pokoušel soudit na množství zlata v hloubce. Výkopy se stáčely pod zlatou skálu a prohlubovaly se. Můj bože, tam někde se snad najde kolmý zlatý sloup v průměru studny. Bohatství nasypané předvěkou sopkou do díry, zlatá směs, z níž bude zapotřebí házet kamení na jednu a zlaté valouny na druhou stranu! A hromada kamení bude menší než hromada zlata!

Glorie vešla do srubu dřív než Jack, který se ještě venku rozhlížel. Na hranici Koženého praporu stály hloučky mužů a pozorovaly jejich vstup do nového majetku.

Glorie se zastavila v pohnutí uprostřed nevelké místnosti. Všecko tu bylo prosté, primitivní, ale čisté. Are Bronson měl po své nemoci mnoho práce s vyklízením, ale těšilo ho to a dělal to co nejlépe.

Na jednoduchém lůžku bylo mnoho měkkých, pečlivě srovnaných kožešin. A nad ním visela Gloriina podobenka, na obyčejném hřebíku, který tady byl vzácnější než zlato. Na hlavičce hřebíku byl vkusně zasazený vydlabaný zub polární lišky.

„Glorie," řekl Jack, když konečně vstoupil. „Uvažuj, jak dlouho tady můžeš vydržet."

„Vydržím," odpověděla vážně,, jak dlouho bude třeba."

„Nejsi zvyklá na zdejší podnebí. Bude ti chybět pohodlí města. Přemýšlel jsem už o tom, že tě dopravím zpátky, jestli mi ovšem svěříš správu Koženého praporu."

„Zkusím to nějaký čas," řekla trochu unaveně.

Jack Dingell přemístil to a ono. Ohlížel se po Glorii, která stála u malého okénka, obráceného k severu.

Širá, bílá pláň, s dálkami utopenými v šedivých mlhách, to byl výhled k severu. Dýchal mrazivým smutkem Bohem opuštěné krajiny. Jediné zvíře nebylo v dohledu, jen sníh a jeho stíny. A z dálky byly slyšet jen řídké rány motyk z dílců.

„Jak tu vypadá jaro, Jacku?" otočila se náhle.

„Jaro," usmál se rozpačitě, „no… nic nekvete. Jen mechy se tu ukážou, ale sníh nesleze ani zpoloviny."

„A léto, Jacku?"

„Myslel jsem, že mluvíš o létě, Glorie. Léto vlastně není. Je jen jaro, a vem ho čert. Některá stezka rozbředne a přes noc vždycky zamrzne, a tahej pak po tom spřežení psů."

Glorie se obrátila do světnice. V koutě stálá opřená velká puška, na stěně visela druhá. U dveří na silné třísce dva velké revolvery.

„Tohle," řekl Jack a sledoval Gloriin pohled, „snad vrátíme Bronsonovi."

Zamnul rukama.

„Podíváme se," dodal, „jestli bude stát Kožený prapor ještě za to. Myslím, že vím o ložisku uhlí nablízku. Aljaška je plná uhlí. Je to divné, že je tak černá a zlatá pod povrchem, který je bílý."

„Jiné barvy tady nejsou," řekla Glorie smutně.

Její pohled se opět stočil k podobence nad lůžkem. V této chvíli začala chápat, co její obrázek v bílé pustině mohl znamenat. S trpkostí vzpomínala na slova, jimiž včera zahrnula mlčícího Are Bronsona, a zalila ji vlna nepochopitelné lítosti.

Avšak Are Bronson, právě tam, kde před ní včera hrdě stál, dnes ležel v opilém spánku.

19.

„Glorie," řekl Jack Dingell, „mám ještě nějaké povinnosti. Splním je a pak pověsím kurýrské řemeslo na hřebík."

Glorie mlčela. Ovládl ji pocit bezradnosti. Nevěděla, jak má svému bratrovi odpovědět, neboť jistě počítal s dobrou existencí na jejím dílci. Nerozuměla té práci tady.

„Znamená to," pokračoval Jack Dingell, „že dřív než za měsíc se do toho nemůžu dát. Musím totiž cestovat dolů, Glorie," jeho hlas zněl trochu omluvně, „a nevím, jak ty sama … "

Měl dojem, že Glorie bez něho odmítne zůstat ve Skinflagu a že vůbec nějak zkříží jeho plán s dopravou strýce Chacka. Ale poznal, že Gloriiny myšlenky špatně odhaduje, a když mu konečně odpověděla, říkal si v duchu, jak je hloupý.

„Mám tu na tebe čekat měsíc, Jacku?" zeptala se.

„Ano," pokývl rozpačitě hlavou.

„Dobře," odpověděla, „počkám."

Ve skutečnosti byla ráda, že se bohatství Koženého praporu po třicet dalších dnů nikdo nedotkne. Získávala čas na důkladné přemýšlení. Glorie Dingellová si připadala jako vržená do víru, který s ní bláznivě zatočil. Nebyla dosud pevně rozhodnutá, jak v budoucnu má nejsprávněji jednat. Chyběly jí ještě poznatky a přesné znalosti poměrů i osob. Spadla sem jako z nebe a měla být vlastně soudcem toho všeho. Nebyl to pro ni nejlepší kraj, ale nitky odpovědnosti se k ní sbíhaly jako silokřivky k magnetu – to cítila až příliš jasně.

„Jdi, Jacku," řekla, „a za měsíc se vrať. Budu si bez tebe vědět rady."

„Jsem rád," odvětil živě, „že na to takhle pohlížíš."

O darovací listině Are Bronsona, kterou měl dosud u sebe, nemluvil. Glorie na ni myslela, ale nezmínila se o ní. Ten papír v rukou Jacka Dingella měl problematickou cenu, a Glorie mohla jednat v příštím měsíci podle své hlavy stejně dobře bez něj jako s ním.

Ve Skinflagu se jistě nedalo předpokládat pohodlí Dawsonu. Ale Jack Dingell nevěděl, proč by tu Glorie nevydržela nějaký čas bez ochránce, i když se to tady rozbouří, až se provalí podvod strýce Chacka.

Kníry strýce Chacka byly toho dne trochu zplihlé, ale nikdo si toho ani nevšiml. Are Bronson, jakmile se probudil, chtěl kořalku. Strýc Chack poručil Else, aby ho obsluhovala, a sám se mu pečlivě vyhýbal. Are Bronson mu nic nechtěl. Nechal to na Groenovi, který měl odjet na jih s ním.

„Když o tom přemýšlím," pravil Are Bronson těžce, „bylo by nejlepší tady zůstat. Co tam dole, Groene?"

„Co tam?" opakoval Groen mrzutě, „to poznáš. Nechtěj, abych ti to maloval. Polykej svou zatracenou kořalku a nech mě jednat."

„Dobrá," řekl Are Bronson, „jistě to se mnou myslíš dobře."

Columbus Groen pak hovořil se strýcem Chackem, jenž zavolal Jacka Dingella, a dověděl se, že Jack musí dolů, aby zorganizoval tu karavanu, a že je nutné vyčkat ještě měsíc.

„Zpropadená věc," láteřil Columbus Groen, „pomalu bylo snazší dostat se sem než odtud."

Jack Dingell měl v hlavě přesný cestovní program. Věděl, jak si počínat, aby se mu během příštího měsíce jeho lidé nesešli ve Skinflagu. Poznamenal si, v kterých místech jim má nechat vzkaz, aby změnili směr nebo se vrátili, i kde se s některými setká a jaké nové rozkazy jim udělí. Potom chystal novou výpravu pro útěk strýce Chacka. Věděl, že strýc Chack nevydrží běžet dlouho za saněmi, a že není schopen řídit spřežení na tak velké cestě. Rozhodl se tedy jen pro jedny těžší saně se čtrnácti nejsilnějšími psy, jaké mohl sehnat.

Strýc Chack potom zavolal do svého pokoje v zadní části domu Anitu Mallowovou. Anita přišla a oči jí chtivě zasvítily, když uviděla na hrubém stole řadu váčků s tak známým obsahem.

„Posaď se sem, Anito," pravil strýc Chack s nezvyklou vážností, „o něčem si promluvíme."

Poslechla ho a strýc Chack položil ruku na ty váčky.

„To je tvůj vklad u mě, Anito," pravil.

„Dobře," řekla Anita.

„Počkej, liško. Nejde o omyl. Jistě dobře vidíš, že je to nejmíň dvakrát tolik, než u mě opravdu máš."

Anita Mallowová připustila, že je to pravda.

„Teda," pokývl strýc Chack spokojeně, „nikdy nebudeš chytřejší než já, Anito. Můžeš směle tvrdit, že jsi zámožná dáma. A záleží ovšem jen na tobě, jestliže se tvé bohatství scvrkne v příští minutě o polovinu."

„Strýci Chacku," řekla Anita Mallowová obřadně. „Jistě si netroufám tvrdit, že nejste chytřejší než já. Pravé slovo je prohnanost, ale na tom nezáleží. Řekněte přímo, co za své vysoké úroky požadujete."

„Maličkost," pokrčil strýc Chack rameny. „Budeš mě ošetřovat v nemoci."

„Co vám bude, strýci Chacku?"

„Pohovoříme si o tom, ale záleží spíš na tom, jak dlouho moje nemoc potrvá."

„No –," Anita zdvihla obočí a tvářila se vzdělaně, „jaké propozice jste v tom směru udělal?"

„Jestli máš na mysli plány do budoucna, pak to záleží na mně. Budeš ošetřovat prázdnou postel. Až přijde neodbytná cizí návštěva, vpustíš ji a budeš se náramně divit, že tam nejsem. Budeš spát v mém lůžku a dbát, aby bylo kolem vždycky čerstvě napliváno. Nikdy nevětrej kožišiny. Nikdy … "

„Dost," řekla Anita Mallowová, „rozumím vám dokonale."

Ale strýc Chack, ačkoliv byl dokonale připraven, neubránil se nervóze. Chystal se k největšímu podniku svého života.

Odpoledne ho Are Bronson viděl několikrát, ale nevěnoval mu tolik pozornosti, kolik by si v těchto okamžicích strýc Chack zasloužil. Ostatně Are Bronson měl oči kalné a mozek mdlý vinou kořalky.

Zato Columbus Groen, mrzutý a netrpělivý, se ptal Jacka Dingella na přesné datum jeho návratu a chtěl znát podrobností své cesty na jih.

U Jacka Dingella převládala víc radostná nálada z nabytí Koženého praporu než obavy z krčmářova útěku. Proto odpovídal vesele a sebevědomě.

„Co kdybych řekl, že už pro nikoho nebudu jezdit, Groene?“ smál se. „Ale nestrachujte se. I kdybych nechtěl doprovázet vás, Bronsonovi neodepřu z mravních důvodů. Jen to třeba pořádně připravit. Nebude maličkost táhnout tolik zlata najednou. Sjednejte si to radši důkladně se strýcem Chackem.“

„Strýce Chacka není vůbec vidět,“ otáčel se Columbus Groen kolem dokola, „kde ho dneska čerti nosí?“

Jack Dingell se na to drze zeptal Anity Mallowové.

„Leží,“ odpověděla Anita rovněž drze. „Má nějaké píchání.“ Anita pak zastávala styčnou službu mezi oběma výtečníky. Nebylo k tomu třeba příliš námahy, ale byla to cenná služba.

Té noci vypil Are Bronson velké množství lihoviny a ještě pil, když se saloon zcela vyprázdnil. To už Jack Dingell čekal u svých psů na Anitino znamení. Chvíli předtím se rozloučil s Glorií a Glorie, která neznala Jackovou praxi, v tom neviděla nic divného, že od večera vůbec neulehl.

Víc než dvě hodiny před danou dobou, ve které Jack Dingell obyčejně odjížděl, se přikradl strýc Chack, zabalený v kožešinách jako velké, kulaté zvíře.

Noc byla mrazivě jasná. Jack Dingell tiskl vedoucímu psovi čenich, protože v dálce štěkala a vyla liška a dráždila svým hlasem Jackova zvířata. Jack si nepřál, aby se mu psi rozběsnili. Střežil jejich tiché vrčení.

Skinflag spal, kromě Anity Mallowové. Are Bronson usnul s hlavou v loktech opřených o stůl. Před sebou měl převrženou sklenici a lepkavá tekutina mu zatékala pod obličej. Anita zhasla lampy a nechala Bronsona ve tmě. Jak na něj naposledy pohlédla, přála mu v duchu všechno to neštěstí. Neměl už pro ni cenu. Nenáviděla ho za tu hloupost s Glorií Dingellovou a toužila, aby se strýci Chackovi jeho útěk zdařil.

„Vlezte si do saní,“ pravil Jack Dingell, „a hleďte, abyste se tam hodně schoulil. Pro všecky případy bude lepší, když ani hvězdy neuvidí, co vezu.“

Pak tiše pobídl psy.

Tak nechal strýc Chack všecko za sebou osudu a Are Bronson, který se po probuzení domníval, že pije na svůj účet, pil zadarmo.

„Strýci Chackovi je hůř,“ odpovídala Anita Mallowová na dotazy, „poleží si několik dní.“

Na Bronsonových tvářích narostlo divoké strnisko. Málo jedl. Pil celý den. Nehnul se prostě ze saloonu.

Pozdě v noci opět osaměl. Anita Mallowová ho obšťastnila několika nadávkami, které neslyšel. Zase usnul v nějaké podivné poloze, ale probudil se tak brzy, že byl ještě opilý. Volal a tloukl pěstmi do stolu. Nikdo se mu neozýval, slyšel jen kroky strážce pokladu nad hlavou. Dopotácel se tedy k výčepu, který jindy strýc Chack pečlivě zavíral, a zmocnil se nějaké láhve. Potom pil dlouhými, častými doušky, a když byla láhev prázdná, s tupým výrazem ji odhodil. To měl již v hlavě zmatek a nerozeznával vidiny od skutečnosti.

Napadlo ho, že by se měl jit vyspat domů. Toužil po odpočinku na lůžku. Opravdu nevěděl nic o existenci nějaké Glorie Dingellové. V tom smyslu kořalka posloužila dobře.

Kopl do dveří a vyšel do dne, dusícího chladnou, chlórem páchnoucí mlhou. Vrávoral ke Koženému praporu, aniž musel přemýšlet o směru. Bručel si slova, kterým sám nerozuměl. Kabát měl rozepnutý a byl nakloněný dopředu. Ztrácel rovnováhu, ale ani jednou nepadl.

Blízko hranice potkal Cape Stella, který se vynořil z mlhy jako přízrak. Cap Stell posměšně zavolal, Are Bronson ho patrně neslyšel. Cap Stell hledal Josse Hailegha. Chtěl vědět, jak to udělají, až Bronson potáhne dolů svůj poklad.

Podle starého zvyku hmátl za sebe, uchopil petlici a dveře přirazil. Potom dovrávoral k lůžku a těžce usedl, zatímco ho Glorie Dingellová sledovala nechápajícíma očima.

„Ach," vzdychal a skytal, „co je s vámi? Proč jste tady?"

Byl velmi opilý a vypadal divoce, třebaže měl mrtvé skelné oči. Glorie Dingellová zbledla a její nelibost se měnila v hněv.

„Raději odejděte, Bronsone," oslovila ho s velkým přemáháním.

„Já?" divil se, „zašel jsem snad někam jinam?"

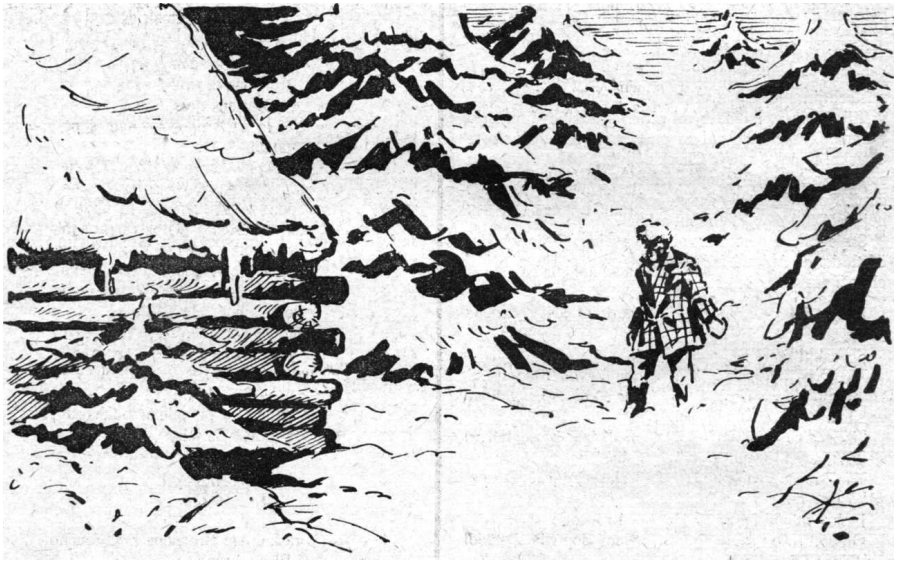
Kroutil idiotsky hlavou. Nemohl si uvědomit, co se vlastně stalo. Ale poměrně brzy na to přišel. Jack Dingell pro něho přivezl svou sestru. Něco mu vířilo v hlavě –

Glorie Dingellová se za tři dny svého pobytu seznámila trochu se svým dílcem. Haileghové ji s jejím svolením již dvakrát navštívili. Na Marienově tváři mizely stopy nedávného zápasu a on se projevil jako zdvořilý mladý muž, a protože měl opravdu co vysvětlovat, činil to velmi dobře a získával Gloriiny sympatie. To vítal Joss Hailegh s velkým uspokojením, ale nekul ještě nějaké plány do budoucna.

Glorie Dingellová něco dělala ve srubu a neviděla Are Bronsona přicházet, ačkoli se mlha už protrhávala a byla vidět na sto kroků. Otočila se teprve, když otevřel hlučně dveře.

Zastavil se jako před zázrakem a jen se trochu kýval ze strany na stranu. Mlha se za ním válela.

„Bronson!" řekla Glorie překvapeně, „co chcete?"

Řetěz jeho paměti byl zpřetrhaný. Jako by se mu v hlavě roztočilo velké ozubené kolo s vylámanými zuby. Nevzpomínal si na nic než na podobenku tohoto děvčete a divil se velice, že mu nyní podobenka pobíhá po světnici.
jako by již s tímto děvčetem mluvil. Něco spolu nedávno projednávali. Nepohádali se?

Vstal. Hleděl na její zlaté vlasy, vzdorně sevřené rty a oči, hořící záhadným plamenem pod staženým obočím.

„Ach tak," breptal, „ach tak."

A najednou si pomyslel, že to děvče je jeho.

Udělal dost nemotorný pohyb, že Glorie mohla uhnout. Neuhnula, jen trochu odchýlila hlavu. Tento muž ve své prazvláštní úloze nezištného dárce a nejhnusnějšího chlapa pod sluncem ji podivně mátl. Zdálo se jí, že si zaslouží vlídné, uklidňující slovo, které by patrně vyslechl. Ale zároveň vzpomínala na Mariena Hailegha, které opakoval po svém bratrovi: „S Bronsonem? S tím nemůžete rozumně mluvit, bohužel!"

Jak k ní nachýlil svůj nečistý a zarostlý obličej, jak ucítila ostrý pach lihoviny a jak se jí dokonce dotkl, prudce ho odstrčila.

Nestál pevně. Vrávoral zpátky. Padl opět na lůžko, opřel se oběma rukama a díval se na ni vyjeveně.

„Nechcete odejít, Bronsone?" vykřikla.

Nehýbal se. Glorie Dingellová nečekala. Uchopila kožich přehozený přes židli.

„Dobrá, Bronsone. Půjdu tedy sama. Přišel jste, abych vám vrátila důl?“

Nevěděla, proč řekla právě to. A netušila, že to rozsvítí Are Bronsonův mozek.

„Vrátila důl?“ lekl se, „ne.“

Snažil se rychle povstat. Vstával jako medvěd. Dvakrát upadl zpět. Najednou mu bylo horko, hlava se mu točila, vybavovala se mu skutečnost a nedovedl sám sebe přesvědčit, že to nebyl sen.

„Nesmysl,“ koktal, „co to… co to říkáte. Odcházím. Rozumí se, že odcházím.“

Šel kolem ní. Zastavil se. V hlavě se mu objevila představa. Zachvěl se vědomím nějaké ztráty, tisíckrát větší než ztráta několika miliónů.

Učinil to bez vůle a tím větší silou. Uchopil Glorii Dingellovou oběma rukama, strhl ji k sobě a nebezpečně vrávoral, ale držel ji pevně.

„Glorie –,“ sípal, „Glorie … už vím.“

Ztratila téměř dech v jeho silném objetí. Prohnula se jako prut. Kožich spadl na zem a Are Bronson po něm nemotorně šlapal.

„Glorie –,“ opakoval stále, „Glorie!“

Chtěl říct tolik slov, věděl o nich, ryla se mu do hlavy, ale říkal jenom její jméno. Bušila ho pěstmi do prsou a křičela. Necítil a neslyšel nic kromě hrozného hučení v uších.

A pak byl vržen zpět silou a domníval se, že je to síla Glorie Dingellové. Jen blízká stěna ho udržela na nohou. Zapraskala pod nárazem jeho širokých zad.

Matně, jako na zjevení, pohlížel do obličeje Mariena Hailegha.

„Bídáku!“ řekl Marien Hailegh.

Are Bronson potřásl rozcuchanou hlavou. Marien Hailegh kopl do jeho kožešinové čepice a Glorie Dingellová mechanicky zvedla svůj kožich.

„Bronsone –,“ Marien Hailegh ukázal k otevřeným dveřím, „rychle ven. Proboha, rychle.“

Are Bronsonovi se líbil. Vypadal hezky a jistě. Oči mu plály hněvem.

Dobrý mladík, pomyslel si Are Bronson.

Odlepil se od stěny. Šel, nachýlený dopředu. Pohlédl na Glorii Dingellovou.

Jeho obličej přitom nic nevyjadřoval. Ale protože zaváhal, Marien Hailegh, stržený hněvem, se rozmáchl. Are Bronson dostál ránu pěstí ze strany do tváře. Téměř ho to nadzdvihlo. Vrhlo ho to bokem přímo ze dveří. Tam se svalil jako neživá hmota do sněhu, překulil se a zůstal udiveně ležet.

Zvolna se vzepřel na ruce. Hýbal hlavou jako nemocný pes. Ve vlasech měl sníh.

„Co se stalo?“ bručel, „co se stalo?“

Joss Hailegh s sebou přinesl bič na psy. Měl ho právě v ruce, když mu Cap Stell přišel říct, že Are Bronson překročil hranice Koženého praporu.

Are Bronson zaslechl svistivý zvuk, než si však uvědomil, co to znamená, ucítil ostrou bolest na hřbetě ruky. Domníval se, že mu do ní vjel nůž. Na ruce naskočil krvavý pruh a prsty se zatřásly každý zvlášť.

Are Bronson vzhlédl. Viděl jen tmavou, velmi vlnitou čáru přesně před očima, takže je ihned zavřel. A pak mu stejná bolest jako po vnikajícím noži rozšlehla obličej.

Zařval a hrabal se vzhůru. Několika dutě znějícími šlehy zasáhl Marien jeho šaty. Are Bronson ho viděl, rozkročeného před dveřmi srubu, s rukou zdviženou k další ráně, nesmírně vzteklého a snad schopného bičovat k smrti.

Současně s Bronsonovým opilým skokem zazněl Gloriin výkřik. Bílá dívčí ruka se položila na Marienův loket a překazila ránu. Are Bronson, který zapomněl na všechny dobré způsoby svých dřívějších zápasů, se potácel vpřed jako hora, s napřaženými pažemi, s prsty zkřivenými jako drápy, aby sevřely Marienovo hrdlo.

Chyběla vteřina – Marien setřásl Gloriinu ruku a znovu zdvihl bič. Byl velmi rychlý a Bronsonovy pohyby byly olověně těžké. Ještě neustoupil, když mu bič podruhé švihl na obličej. Další švih, který se mu ovinul kolem hrdla, ho zastavil. A ještě další ho přinutil couvnout. Vzdálenost byla pro Mariena výhodná a odrazil Are Bronsona nejlepší ranou šikmo přes čelo.

Are Bronson se odvrátil. Zakryl obličej lokty a shrbil se. Ucítil bolest vzadu na šíji. Rány padaly na jeho záda jako krupobití, bič mu trhal vlasy z nechráněné hlavy.

Ale pak to přestalo. Glorie Dingellová vstoupila mezi Marienův bič a Bronsonova široká záda.

„Dost!“ volala, „Mariene dost!“

Bylo ticho. Někdo za Are Bronsonem supěl, ale on našel odvahu se otočit.

Teď viděl všecko přes krvavou clonu. Glorie Dingellová vytřeštila oči. Z Bronsonova znetvořeného obličeje hleděl posupný pohled. Na tváři měl tři jizvy. Jednu od ušního boltce k bradě, druhou na horním rtu a třetí šikmo přes čelo. Z jizvy na čele kapala na Bronsonův nos krev.

„Táhněte!“ řekl Marien Hailegh a dosud svíral bič.

Are Bronson přejel jizvu na tváři prsty a podíval se na ně. Zůstaly neposkvrněné, ale pálilo to jako samotné peklo. Celý obličej se vařil v horkém oleji. Dvě postavy před Bronsonovýma očima se kývaly, srub utíkal dozadu, sníh na zemi se točil k obloze a obloha k zemi.

Are Bronson myslel, že klesne.

Ale neklesl. Otočil se pomalu a odcházel pryč od Zlaté skály, která už nebyla jeho.

20.

„Marien vypráskal Are Bronsona z Koženého praporu," řekla černá Elsa s hrůzou.

„Pak ať dá Marien zpropadený pozor, aby Are Bronson nevystřízlivěl," řekl zamračeně Columbus Groen.

Doneslo se to Jossu Haileghovi, který ihned vyhledal starého Groena v jeho koutě.

„Groene," pravil, „není stejně naděje, že by Are Bronson vystřízlivěl. Ale jestliže o tom mluvíte, řeknu vám, co by mělo být v tom případě Bronsonovou povinností."

„No?"

„Na kolenou se Glorii Dingellové omluvit."

„Dobře," pokývl Columbus Groen, „Marienovi by mohl naložit až potom. Já vám však podle mého mínění řeknu, že za dvacet miliónů není jedna hubička laciná, zejména když se to myslí upřímně."

Glorie se cítila velmi nešťastná díky tomuto případu. Požádala Lewise Quatremaina a jeho ženu, aby u nich zase mohla být, a když rádi svolili, ihned se přestěhovala. Are Bronsonovi vzkázala, že se může kdykoliv vracet do srubu pod Zlatou skálou, ale patrně mu to nikdo nevyřídil.

Are Bronson, se znamením výprasku na obličeji, o věci vůbec nemluvil. Ve Skinflagu nebyl pamětník podobného tažení. Nut Forsake a jiní projevovali obavy.

Vznikly tím, že Are Bronson začal mluvit o zbraních, které nechal v Koženém praporu. Špatně se to však vykládalo. Are Bronson si i ve svém opilém mozku uvědomil, že za takové jednání zasloužil trest a nepomýšlel ani v nejmenším na pomstu. Jenom si uvědomoval, že v Koženém praporu už opravdu nemá co pohledávat a vyzvednutí zbraní, jejichž vlastnictví mu nikdo nemohl upřít, považoval za definitivní konec. Joss Hailegh tvrdil něco jiného. Říkal, že Are Bronsonovi už ubývají síly, a proto se uchýlí k zákeřnictví, a v přítomnosti Glorie Dingellové Mariena varoval.

Zbraně donesli a zamračeně přihlíželi, co s nimi Are Bronson udělá. Ten svěřil obě pušky do úschovy Anitě a dva revolvery spustil do hlubokých kapes svého kabátu. A pak pil dál a jeho jizvy na tváři a hořením rtu zarůstaly divokým vousem.

Muži dávali pozor na jeho kapsy, zejména zašel-li do saloonu Marien. Are Bronson se tvářil, že žádného z Haileghů nevidí. Možná že je opravdu neviděl. Ale než tahle starost přešla, nastaly jiné, mnohem důležitější.

Columbus Groen, jenž myslel výhradně na život tam dole a Skinflagu už měl po krk, přišel na závažnou okolnost. Zavolal Anitu, která obratně vedla obchod strýce Chacka a prodávala, jak jen mohla.

„Anito" pravil jí, „jak se má tvůj pán?"

, Ještě není ve své kůži," odpověděla lhostejně.

Columbus Groen ji zadržel, když se chtěla spěšně vzdálit, a ukázal nad sebe, do stropu.

„Slyším skučet psy. Chack je nekrmí?“

Anita slyšela psy i ve dne a znepokojovalo ji to. Vyli hlady. Nikdo, kromě strýce Chacka, se k ním nesměl přiblížit. Anitu již několikrát napadlo, že se strýc Chack měl nějak psů zbavit, než odjel.

„Dostanou svoje,“ řekla mrzutě, „snad už zítra. Chcete, aby si strýc Chack uhnal pro dva mizerné psy zápal plic?“

„Nic takového,“ řekl Columbus Groen, „můžeš jít.“ Psi se ozývali, ale v hluku krčmy si toho nikdo nepovšiml.

Columbus Groen pozoroval Are Bronsona a uvažoval, že brzy padne a zemře následkem velkého množství požitého alkoholu. Avšak Are Bronson se umrtvoval víc duševně než tělesně. Mohl se ještě hýbat, přestože byl velmi slabý, i když se vyspal. V tomto stavu by už Mariena v pěstním zapase nepřemohl. Pod horečně se lesknoucíma očima měl stále váčky z únavy.

V krčmě pobýval téměř nepřetržitě. Jen na chvíli si chodil odpočinout do opuštěné chýše Andona Lenghtyho, kterého kdosi zastřelil na útěku se zlatým lupem. Tam se válel ve špíně a švábi mu lezli ve spánku přes obličej. Nikdy se nepřevlékal, nikdy se nemyl.

Glorie Dingellová měla stále horší náladu, i když jí mnoho lidí vymlouvalo její domněnku, že zavinila Are Bronsonův stav.

„Ten člověk se zabije,“ naříkala, „a já se na to musím dívat.“

„Zničí-li se,“ odpovídal Lewis Quatremain moudře, „pak se k tomu rozhodl mnohem dřív, než spatřil vaši podobenku. Ujišťuji vás, Glorie, že všichni chlapi ve Skinflagu dohromady nemají ani zpoloviny tak čisté svědomí jako vy.“

Jednoho dne přišel Columbus Groen do krčmy strýce Chacka už před polednem. V krčmě byl jenom Are Bronson a Cap Stell.

Columbus Groen se nepokoušel zavést řeč s Are Bronsonem. Opravdu to nestálo za námahu. Columbus Groen přišel pro něco jiného.

Slyšel skučení psů a skoro cítil jejich tíhu, jak nahoře pobíhají. Kroky strážce se neozývaly. Strážce zlenivěl. Pán byl nemocný.

Columbus Groen začal tropit rámus, který vyrušil i Are Bronsona. Přilákal odněkud Wandu.

„Což vím …,“ utrhla se Wanda netrpělivě, když se jí ptali na strýce Chacka. „Ten k sobě nepustí nikoho, kromě Anity.“

„Vkopni sem Anitu,“ požádal Columbus Groen rozčileně.

To bylo šestý den po Jackově odjezdu. Cap Stell blýskal pozorně očima.

Anita Mallowová se dala bezpochyby prosit. Dlouho nepřicházela.

„Povídám,“ Columbus Groen se otočil k Are Bronsonovi, „mám strach.“

„Musel byste mi říct z čeho,“ zabručel Are Bronson.

Columbus Groen zanechal hovoru a klepal prsty netrpělivě na stůl.

Anita se konečně přikolébala a byla hrozně vyzývavá.

„Slyšíš psy?“ zeptal se jí.

„Vem je čert,“ odpověděla.

Columbus Groen vstal.

„Půjdu navštívit nemocného. Vyznám se v pouštění žilou.“

Anita Mallowová se tajně ušklíbla. Vyznal-li se kdo v pouštění žilou, byl to strýc Chack sám. Jednou musela tato chvíle přijít. Jack Dingell vůbec nedoufal, že to vydrží šest dní.

„Jděte,“ řekla Anita, „možná že už umřel. Nevolal mě od včerejšího odpoledne.“

Columbus Groen zmizel v zadních dveřích a Anita Mallowová usedla s lhostejnou tváří proti Are Bronsonovi.

„Ty studno kořalky,“ pravila, „ty blázne všech bláznů a největší chudáku ze všech chudáků.“

Pak zase vstala a Are Bronson si začínal srovnávat v hlavě její slova.

Hned nato vešel rázně Columbus Groen.

„Kde je Chack?“ ptal se zamračeně.

„Snad krmí psy,“ pokrčila Anita rameny.

„Psi se do večera vzteknou hladem a žízní. Slyšíš je, Anito?“

Nečekal na odpověď a chytil Anitu za bílé hrdlo. Měl ještě dost síly v pravici, aby ji přes zoufalý odpor přinutil klesnout na kolena.

„Povíš pravdu,“ zahrozil, „jedovatá kočko.“

Zdvihla ruce a zaryla nehty do jeho zápěstí. Columbus Groen zaklel bolestí a Anitu odhodil, takže padla na záda. Obdařil ji hrubou nadávkou.

„Odpověz!“

„Co chcete vědět?“ ječela, „a proč jste hrubý?“

Are Bronson se sklenicí v ruce tupě přihlížel. Cap Stell se ani nepohnul, jen trochu mrkal. Ve dveřích k zadním místnostem se objevily Wanda, Elsa a Mary.

„Chack zmizel,“ řekl Columbus Groen chvějícími se rty a obrátil se k Are Bronsonovi, „a jestliže zmizel, znamená to něco zlého.“

Are Bronson se napil.

„Mně se po něm nestýská,“ odvětil těžce.

Columbus Groen k němu přiskočil. Zatřásl jím.

„Ukradl naše zlato?“ zařval, „nechápete to? A měl byste dvakrát chápat, tisíc hromů. Jestli vzal váš vklad, jste na tom právě tak bídně jako já. Nemáme oba nic! Nemáme oba nic!“

Na okamžik oči Are Bronsona studeně zasvítily. Ale ihned zase pohasly. Are Bronson se nejasně usmál.

„Tedy nemáme“ odvětil.

Columbus Groen pustil jeho kabát. Bledý jako sníh a s čelem perlícím se potem se otočil k Anitě. „Pojď sem,“ rozkázal.

Neodvážila se neposlechnout. Byl by se k ní rozběhl a byl by ji zabil. Hledělo mu to z očí.

„Kdys viděla strýce Chacka naposledy, Anito?“

„Řekla jsem,“ hodila zarputile hlavou, „včera odpoledne.“

„Přidej," řekl a zaťal jí pěst před očima. Zdvižená pěst se hnula. Columbus Groen zavadil: kotníky o Anitin nosík. _

„Kdyže to bylo, Anito?"

„Au!" zaječela, „dva dny je to. Je to jistě dva dny, strýčku Groene!"

Popadl ji za obě ruce v zápěstí. Otočil ji tak, že byla přinucena se sehnout. Zkroutil jí paže bolestně za zády a pak snadno udržel její útlá zápěstí ve své levici. Pravicí,. se přiblížil k jejímu hrdlu.

„Zcela jistě tě zaškrtím," pravil hlubokým hlasem, „uvědom si, kde jsi. Zalžeš-li jen slůvkem, je po tobě. A ztratíš se z tohoto světa jako bublina z mýdla, ty zrádná zlodějko."

„Strýčku Groene.. „„ Anita Mallowová věděla, co riskuje, ale doufala, že z toho vyvázne a bude mít pak; pokoj.

„Strýčku, Groene, prosím vás – proč mi ubližujete? Strýc Chack odjel, ano. Před pěti dny. Ale říkal, že zase přijede a abych nikomu nic neříkala a abych oznámila, že jé nemocný. Tak je to a…"

„S kým odjel?" zahřměl Columbus Groen,

„S kým? S nikým. Snad se měl už dávno vrátit. Snad se mu stalo neštěstí… "

Columbus Groen ji pustil. Celkem z ní dostal pět dní, to je právě o den míň, než kolik počítal do odjezdu Jacka Dingella.

„Vzal něco s sebou?"

„Co by bral, strýčku Groene?"

„Zlato, ty ještěrko!"

„Zlato?" ohmatávala si zápěstí, „nevím. Kolik by ho; mohl vzít?"

Přišel okamžik, na který čekala. Okamžik, ve kterém už nezáleželo na ní. Všechnu pozornost upoutaly velké, železem pobité bedny v patře. K těm se také obrátila pozornost Columba Groena a ten zavrtěl hlavou. Nepřišel na praktiky Jacka Dingella a nechápal, jak by mohl vyvézt tolik kovu.

„Bronsone," zachrčel, „musíme se dostat do beden. Cape – jste-li ještě k něčemu, běžte ven. Vyhlaste poplach!"

„Neblázněte," pravil Cap Stell a povstal. „Zbrklost je špatný rádce. A nevíte ještě…"

„Jděte!" houkl Columbus Groen.

Are Bronson upíjel ze své sklenice. Columbus Groen na něj upřel pohled šílených očí, avšak Are Bronson zůstal lhostejný. Otřel si jen rukávem nepořádný vous.

„To je povyku," vypravil s námahou, „pro takovou maličkost."

21.

Vzrušení bylo větší, než předpokládal sám. Columbus Groen. Černé postavy se míhaly po sněhu. Téměř každá běžela. Od dílců se nesl křik. Práce se zastavila.

Saloon se naplnil. Cap Stell opravdu neměl moc práce s rozhlášením své noviny. Řekl ji snad jen dvakrát nebo třikrát. Pak se mohl klidně vrátit a dívat se na Columba Groena, strašně rozčileného, jak vykládal tu hroznou, ještě nepotvrzenou věc stále rostoucímu počtu diváků. Dveře se ozývaly temnými ranami, stoly a židle padaly. Muži volali a hrozili a Groenův hlas zanikal.

Are Bronsona zatlačili ke stěně. Bezohledně ho odstrkovali. Nikdo z nich si nepřipomněl, že Are Bronson je ten, který ztratil nejvíc. Stál, opřen zády o stěnu, prázdnou sklenici třímal v ruce a vypadal pohoršeně.

Joss Hailegh si první povšiml, že Poole Arwick a Firthy se snaží dělat co největší hluk a zmatek. Cap Stell jim vydatně pomáhal a také O'Hara je podporoval. Nemohli mít žádný důvod k takovému chování. Byli pouze živel, obvyklý i v civilizovaných krajích. Neměli co ztratit, sebevětší bouře jim nemohla nic urvat. Ve zmatku snad chtěli ještě lovit v kalných vodách.

Oloupit Are Bronsona na jeho cestě k jihu už nebylo možné. Firthyho zlost byla oprávněná. Ale Joss Hailegh měl zvláštní pocit uspokojení a zapomínal, že je rovněž majitelem slušného stohu Chackových potvrzenek na nejčistší zlato.

Mluvili muž přes muže. Nejblíže Groenovi byli Nut Forsake, Lewis Quatremain a Adam Mowey. Columbus Groen vykládal už podvacáté, ze strýc Chack je pryč pět dní a že jeho psi jsou vzteklí hladem a žízní.

Ačkoliv se rozumělo samo sebou, že je nutné se přesvědčit, nehnul se nikdo před příchodem Josse Hailegha. Joss Hailegh rázně vykročil a Columbus Groen ho následoval.

Pak se trochu uvolnilo. Hlučící průvod mužů se cpal za Jossem Haileghem do dveří vzadu. Are Bronson se odlepil od stěny a potácel se k vysokému výčepnímu pultu. Černá Elsa vzhlédla a bez příčiny zděšeně vykřikla. Are Bronson ji vyhnal, vlezl za pult, aby si sám naplnil sklenici.

Nahoře v patře, u otvoru s padacími dveřmi, stál rozpačitý strážce. Jmenoval se Pinnet a pocházel odněkud z Ruska. Byl velký, silný a v této chvíli ustrašený.

„Pinnete," zavolal Joss Hailegh, „slez dolů."

Ti, kteří se nevešli do prostoru pod schody, rámusili v saloonu, přimáčknuti k zadním dveřím jako velký hrozen. Poole Atwick křičel, aby Chackovu boudu zapálili, a našlo se mnoho mužů, kteří s tím. souhlasili.

Are Bronson měl u pultu volno. Upíjel, v očích měl matně rozveselený výraz a něco říkal, co nikdo neposlouchal.

„Pinnete," pravil Joss Hailegh pod schody, „kdy tu byl strýc Chack naposledy?"

Podezření sílilo. Přestože byl rámus, že se klelo a nadávalo, nikdo ještě nechtěl věřit. Teď to začínalo být skutečností a muži bledli napětím.

„Jestli otevřete dveře," říkal Pinnet, „vyrazí ty bestie ven jako satani. Bál jsem se tu už hlídat."

Pinnet jistě nebyl ničím vinen. Strýc Chack vstupoval do svého trezoru, kdy se mu zachtělo. Opravdu tam. nikdo jiný nevkročil. Joss Hailegh odebral Pinnetovi ručnici a přesvědčil se, že je nabitá.

„Přineste sekery," rozkázal.

Strážcovy rozpaky nejdříve rostly, pak zvolna mizely. Neměl dávat pušku z ruky a opouštět své místo. Ale nakonec si poradil tak, že se první rozmáchl sekerou na pevné dveře.

Joss Hailegh vybral muže, kteří s sebou měli revolvery. Bůhví, kde se vzalo najednou tolik zbraní. Zadní podávali s hlasitým voláním pušky a nože předním.

Psi uvnitř pokladnice řvali silněji. Měli dost příčin se rozběsnit, a na dveře dopadaly nejen rány Pinnetovy sekery zvnějšku. Zvířata útočila zuřivě zevnitř.

Muži museli uposlechnout rozkazy Josse Hailegha, který rozestavil střelce podle svého nejlepšího mínění a sám se držel statečně nejblíže, přičemž svíral Pinnetovu pušku, připravenou k výstřelu.

Muži se zvolna tišili. Řev psů se stupňoval stále víc. Sekera dopadala mocnými ranami a odštipovala kusy dřeva kolem velkého zámku.

Dveře se otevíraly do chodby. Když psi na chvíli utichli, bylo slyšet zuřivý dech jejich čenichů, jak je přikládali ke spáře u prahu. To, co cítili, je pobídlo k tím silnějšímu vytí. Dveře se už chvěly v závěsech. Náporem psů se uvolnily. Ukázala se žíhaná hlava. Někdo po ní bez rozvahy střelil z revolveru, chodba se naplnila dýmem a Pinnet uskočil.

„Ještě ne!" hulákal do psího koncertu.

Kulka se zaryla do veřejí. Ve stále širší skulině viděli muži živý pohyb čenichů nahoru a dolů.

Pak to najednou prasklo. Padajícími dveřmi byl velký Pinnet téměř odhozen. Velké žluté zvíře s hnědými pruhy na bocích, dosahující k pasu dospělého muže, se dralo ven. A za ním druhé, navlas stejné.

U tlam jim visela pěna. Mocné čelisti odhalily vyceněné zuby, ale to bylo všecko, co se prozatím dalo spatřit. Zatímco první pes skočil tygřím skokem, rozběhl se druhý při zemi s pokrčenýma nohama a Pinnet po něm marně máchl sekerou.

Ohlušující salva výstřelů téměř rozrazila chodbu. Muži byli právě tak divocí jako tito psi. Ten, který se plížil zrádně po břiše, se již nevzchopil. Ale druhý dopadl na skupinu mužů celou vahou, a nestalo se mu nic kromě toho, že mu Nut Forsake natrhl nožem kůži na boku. Dvojí ostré, rvavé chňapnutí, před nímž bylo třeba uhnout, zjednalo zvířeti cestu k útěku. Několik ran nebezpečných víc lidem ještě zahřmělo. Ale pak se velký pes odrazil všema čtyřma a vyskočil.

Pouhou náhodou dopadl otvorem na schody a pět mužů padalo za ním. V řevu a vytí se všechno řítilo dolů. Deset rukou uchopilo psa a

deset rukou ucítilo ostrost jeho tesáků. Rozzuřený pes chňapal po všech najednou, ale nezakousl se naštěstí do ničeho pořádně. Všechno, co se dalo v těchto několika vteřinách použít jako zbraň, se uplatnilo. I výstřel se ozval, za ním druhý, a muž, kterému to sedřelo kůži na hlavě, si toho ani nevšiml.

Utrpěli porážku. Až dolů se se zvířetem dostal jen Lewis Quatremain, zatímco ostatní ještě padali po příkrých schodech. Quatremain držel psa oběma rukama za hrdlo. Šklebil se úsilím, ale musel pustit, když mu pes zoufalou silou začal hrabat všema čtyřma po prsou a břiše.,Tupé, veliké drápy rozedraly Quatremainovy šaty. Objevila se krev. Pes se vzepřel, vyprostil hrdlo a Lewis Quatremain se snažil odvalit. Pes byl nad ním. Přes Quatremainovu hlavu zahvízdl projektil, ale nic nezasáhl, Seshora se špatně střílelo.
Lewis Quatremain se točil na zádech a kopl do těch strašných vyceněných zubů, odnichž odletovala pěna. Ještě padla jedna rána, rovněž bez účinku, a lidská těla se už řítila jako černý mrak. Snad proto se pes vzdal útočení na Quatremainovu hlavu a dal se na útěk.

Strašný řev ho uvítal ve dveřích saloonu. Paže ozbrojené i nezbrojené se natahovaly a překážely jedna druhé. Ale byl to opravdu dobrý pes. Kdyby byl měl co hlídat, hlídal by znamenitě. Zdvihl se od země plavným skokem přímo do hlučícího davu před sebou.

Zranili ho strašně. Krev jim stříkala do obličejů. Přece však silou nárazu zakolísali a pes se protlačil.

Pak stanul na volnějším prostranství, ohon stažený pod zadní nohy, s hlavou nachýlenou vztekem a bolestí. Boky se mu chvěly, z ran se řinula krev. Vlevo měl vysoký nálevní pult, o nějž se opíral Are Bronson se sklenicí v ruce, trochu udivený, ale tupě klidný. Vpravo, až u stěny, se krčil Cap Stell. Toho ani onoho si pes nevšímal, ani nedbal, co se děje za ním. Díval se dopředu ke dveřím, které se právě otevřely. Vešla Glorie Dingellová a zůstala nehybná, když uviděla ten obraz.

Tato náhoda prodloužila psu život, neboť několik revolverů už zamířilo a zastavila je pouze Glorie Dingellová. Všichni strnuli, muži i pes, který se zadíval do bílého sněhu otevřenými dveřmi.

Glorie Dingellová se vzpamatovala první. Velký pes se hnul a do místnosti vnikli i ti muži, kteří pronásledovali zvíře od schodů. Joss Hailegh byl poslední.

Naštěstí se dveře otevíraly ven, a ne dovnitř. Ale ani tak by Glorie Dingellová nestačila projít zpět. A pes vyvinul takovou rychlost, třebaže kulhal a krvácel z četných ran, že se dostal ke Glorii ve zlomku vteřiny a každá střela zamířená na něho byla nebezpečná pro něj i pro děvče.

Přesto se toho kdosi odvážil. Kule šla mimo. Další výstřel z jiného revolveru prorazil psu žaludek. Rána v mase v tomto okamžiku však příliš nevadila. Pes se těžce pokoušel o skok a Glorie Dingellová stačila ustoupit sotva o tři stopy.

Než zazněl dupot mnoha párů nohou, jak se muži hnali přes saloon k východu, hodil Are Bronson s kletbou po psu sklenici. Dopadla na zem a byla v mžiku rozšlapaná. A pes už letěl vzduchem a proti němu Gloriin výkřik.

A tu právě vpadl dveřmi Marien Hailegh. Ještě stačil vstoupit před Glorii a zachytil náraz letícího psa na svá prsa. Selma se zhroutila, padla k zemi a Marien po ní skočil oběma nohama a drtil jí hlavu těžkou botou.

Chumel mužů mu ihned přispěchal na pomoc. A pak, se zvířecí krutostí, byl velký pes strýce Chacka ubit, rozdrcen a rozšlapán, a když muži ustoupili, ležela na zemi jen zkrvavená hmota se zbytky žluté, hnědě žínané kůže.

22.

Columbus Groen vešel malátně dveřmi. Muži se již chovali klidně, až příliš tiše. Seděli na stolech a na židlích, nebo stáli ve skupinách.

„Není tam nic," pravil Columbus Gróen zoufale.

Některé dílce Skinflagu měly zatím zlato. Ale většina vydala už větší jeho část. Pouze Kožený prapor nebyl ještě vyčerpán ani do poloviny. Are Bronson, ačkoliv si to dlouho neuvědomoval, přece nakonec pochopil. Píle těch lidí přinesla zcela negativní výsledek.

I když Kožený prapor už nenáležel Are Bronsonovi, považoval všechno, co se stalo, vlastně za zábavné. Štěstí ho vlastně nikdy neopouštělo, třebaže mu kladl největší překážky, proklínal a zapuzoval je svým jednáním.

Glorie Dingellová stála stranou a Marien Hailegh ji podpíral. Pohlížela na Are Bronsona.

„Nechte Are Bronsona," máchl Columbus Groen rukou, „to je muž, který vrhá na obranu dívek prázdnou sklenici. Co si počneme, Jossi?"

Joss Hailegh trhl rameny.

„Zachráníme, co se dá. Nebo se o to alespoň pokusíme. Jestli ale budeme mluvit a rozhodovat všichni najednou, nedostaneme se nikam. Chcete-li, mám návrh."

„Ven s ním, Jossi."

„Rozumí se, že musíme dostihnout strýce Chacka, který nás po celá léta okrádal."

„Věříš, že ho dostihneme?"

„Říkám, že se o to pokusíme. Má pět dní náskok. To na Aljašce nic neznamená. Musíme najít jeho stopu, jestliže si pospíšíme."

„Jossi – myslíš, že s sebou vezl celý náklad?"

Joss Hailegh potřásl záporně hlavou.

„Nedovol, aby se ti mozek tímhle neštěstím zakalil, , Groene. Náklad s sebou samozřejmě netahal. Odesílal zlato postupně, celých pět let. Vozil mu je Jack Dingell, který o tom jistě něco ví. Přemýšlejte, muži, a řekněte mi svůj názor.“

Muži sebou pohnuli a pohledem spočívali na Glorii Dingellové.

„K čertu,“ řekl Nut Forsake.

„Jack je nevinný,“ vykřikla Glorie a odstoupila od Mariena, „jak se odvažujete tvrdit, Jossi…“

„Netvrdím nic,“ přerušil ji Joss Hailegh, „uvažujeme jen, jak to vypadá.“

„Jack se vrátí!“

„Vrátí-li se,“ pravil Joss Hailegh laskavě, ale bez úsměvu, „bude s ním všecko v pořádku. Je pravda, že Jack mohl odvážet zlato, aniž měl tušení, co veze. Také Pinnet hlídal prázdné bedny. Strýc Chack si dovedl věci dobře zařizovat. Zatím chceme chytit jeho, a ne Jacka.“

Uklidňování Glorie ponechal Joss Hailegh svému bratru. Nebylo opravdu vhodné se zdržovat. Stejně málo by asi pomohl přílišný spěch. Bylo třeba projednat všechno, aby strýce Chacka dopadli.

Prohledali tedy jeho věci, pokud je v Skinflagu nechal. Nenašli nic, protože strýc Chack byl opatrný jako ďábel. Vyslechli důkladně Anitu i ostatní děvčata. Tou dobou se už muži vypravovali na dalekou cestu a řídili se podle rad Josse Hailegha.

Děvčata nevěděla nic, Anita málo.

„Řekl,“ vyprávěla s plačtivou úzkostí, „že musí odcestovat a že se brzy vrátí. Nakázal mi, abych mlčela. Musela jsem ho přece poslouchat. Neodvážel žádné zlato, vím to jistě. Jinak bych přece nemlčela. A já svoje mám. Neošidil mě ani o cent.“

Joss Hailegh zavrtěl hlavou. Uvědomoval si svou ztrátu. Bolela ho určitě víc než Are Bronsona.

O Jackovi se Anita nezmínila, ani když se jí na to přímo zeptal. Doufala, že jí Jack Dingell ještě něco zaplatí za mlčení, a nechtěla si to pokazit.

Joss Hailegh se pak už nestaral o nic, kromě vlastní výpravy. Přesvědčil celý Skinflag, že bude nejlepší, vydá-li se za strýcem Chackem co nejvíce lidí. Potom navrhl, že on sám s Marienem zůstane. Nikdo nic nenamítal. Zdálo se jim to moudré. Poole Atwick, Firthy, Cap Stell a O’Hara rovněž zůstali. Poděkovali jim za jejich služby s poznámkou, že se jich to netýká. S Chippewayem Josephem se nemluvilo vůbec. Columbus Groen, vzhledem k svému stáří, byl jim také nebyl moc platný. Lewis Quatremain měl na starosti svou ženu a Glorii

A Are Bronson byl neschopný opilec.

Odpočinutí psi projevovali velkou chuť k jízdě. Joss Hailegh však doporučoval zapřáhnout především ty, které tu nechal Jack Dingell a jeho lidé. To byla lepší zvířata a v lepší kondici. Pak se konala jen krátká, nepříliš účelná porada. Tam někde níž křižovala přece i

policie a na stanicích mohla leccos vědět. Muži kývali hlavami, když jim Joss Hailegh radil, kterými směry se mají dát, ale sám toho už hodně zapomněl po pěti letech nepřetržitého pobytu v Skinflagu.

Muži byli plni starostí, když postupně vyjížděli. Práskání bičů a štěkot psů nezněl vesele ani děvčatům strýce Chacka, a mrzáček Jakub se ustrašeně chvěl.

„Povídám," řekl Columbus Groen Jossu Haileghovi, „Are Bronson by měl být chlapík, jako'býval. Pak by se strýc Chack daleko nedostal."

Joss Hailegh se zlostně zasmál.

„Snad s jeho opilstvím Chack počítal," řekl.

Are Bronson tou dobou spal v polorozbořeném srubu jako mrtvý.

23.

Nešlo o závod v rychlosti. Bílé pláně Aljašky kladly jiné podmínky. Bylo to hledání v mrazu a sněhu, ve vánicích a bouřích, soutěž vytrvalosti, správného čichu a moudré úvahy. Ani za dva měsíce se strýc Chack nemohl propadnout v bludišti velkého množství lidí. Ani

na něj nemohli zapomenout ti, kdo se s ním náhodou potkali nebo ho alespoň zahlédli z dálky jako osamělého poutníka. Jistě si ho museli zapamatovat tam, kde snad koupil trochu kávy nebo slaniny.

Z těchto dohadů vznikala naděje Skinflagských, že by se mohla splnit tak na padesát procent, ovšem jestli se ho neujal zkušený Jack Dingell.

Skinflag žalostně osaměl. Po pěti letech zela večer krčma prázdnotou, strašící zločinem svého majitele. Vítr skučel nad opuštěnými dílci o to nepříjemněji, že byly znamením lidské činnosti. Joss Hailegh měl dojem, že tehdy, na začátku, se tu dýchalo lip.

Are Bronson se stal králem skinflagského saloonu. Zapíjel smutek, o kterém již nedovedl nic kloudného říct. Nikdo ho neobsluhoval. Anita odmítla a po ní i ostatní děvčata. Are Bronson se tedy obsluhoval sám. Opět zarostl dlouhým vousem, slepeným lihovinou. Ale nechtěl ani slyšet o zábavě s O'Harou a ostatními, kteří se domnívali, že se jim nyní vyrovná, dokonce že klesl hlouběji než oni.

Někdy Are Bronson hluboce přemýšlel. Pochopil, proč právě Joss Hailegh zůstal, když skoro všichni odešli. Jossu Haileghovi, vzhledem ke kvalitě jeho dílce, ublížil strýc Chack ze všech nejméně. Ještě míň by býval ublížil Are Bronsonovi, kdyby zůstal majitelem Koženého praporu.

O Glorii Dingellové nepřemýšlel. Když se nemohl ubránit myšlenkám na ni, snažil se to zapít, a obyčejně se mu to podařilo. Nevěděl o jiném léku. Snad ani nebyl zamilovaný. K tomu měl tehdy rozhodně málo času. Ohlušoval v sobě cit. Lépe než ve stavu střízlivém si uvědomoval ponížení z odmítnutí, svou chybu a uraženou mužnost, která byla kdysi nejlepší v Severní Americe.

Všechno před ním plynulo jako sen. Otupeným mozkem skoro nevnímal den a noc; nevěděl, jestli jde nebo sedí, nebo pije. Jeho síla se stala jeho neštěstím. Množství lihu, které by každého zabilo, jej pouze opojilo. Bral silu ze svých zásob, ubývala tak, že to ani nepozoroval, ale nebyly nevyčerpatelné.

Marien Hailegh ho dokázal zpráskat psím bičem. Také tuto vzpomínku se snažil zapít. Netoužil po nápravě nebo po pomstě. Přesvědčil sám sebe, že je se svým úkolem hotový a že už není k ničemu.

Jednoho dne řekl Marien Hailegh, že Glorii miluje.

„Nevím," pravil, „jestli vás to nepřekvapuje, Glorie. Ale nejsem zvyklý lhát. Cítím to – a řekl jsem to. Neohlížím se přitom na nic, poněvadž je to pravý cit. Kdo jste vy a kdo já – jaké podmínky vyžadujeme od své budoucnosti, na to nemyslím. Myslím jen, že každý řádný člověk chce slyšet pravdu,"

Marien se na ni díval přímo svýma hezkýma očima, ale Glorie Dingellová mu nedala určitou odpověď.

O Marienově nabídce věděl i Joss Hailegh a nebyla mu nevhod. Zašel příležitostně do opuštěného saloonu, z něhož Are Bronson téměř nevycházel.

„Bronsone," oslovil ho, „co byste říkal tomu, kdyby se Marien oženil s Glorií Dingellovou?"

Předpokládal, že ho zraní, ale tak divoký pohled neviděl ještě v žádných očích. Trvalo to vteřinu. Pak se Are Bronson zadíval zase do své sklenice.

„Všecko mi říkejte," pravil, „ale tohle ne."

„Ale," usmál se Joss Hailegh, „právě to vás může zajímat."

Pak Are Bronson uhodil pěstí do stolu.

„Nestojím o podrobnosti," zařval chraptivě, „a chci mít od vás pokoj. Jestli nepůjdete hned po svých, dám vám pěstí do nosu. A pak zavolejte Mariena, aby vás sebral."

„Pěstí do nosu?" zeptal se Joss Hailegh zvědavě a nepohnul se ani o krok zpět.

Are Bronson vstal. Kymácel se. Snažil se čelit pichlavému pohledu Josse Hailegha.

„Řekl jste pěstí do nosu, Bronsone? No tak!"

Are Bronson se ještě chvíli díval.

„Ale …," řekl nakonec a usedl na své místo.

Když pak Joss Hailegh odcházel, neubránil se podivnému dojmu z nicoty, ve kterou se proměnila někdejší síla Are Bronsona. Byl to dojem ze zkázy dobré věci, ze zřícení pyšné stavby, třebaže nepřátelsky vysoké.

Are Bronson snil dál. Když před ním stanula Glorie Dingellová, myslel, že od jeho rozmluvy s Jossem Haileghem uplynula sotva minuta. Ale bylo to až druhý nebo třetí den.

Stála nepohnutě a vážně. Její pohled v něm odrážel pablesky bílých jisker rozumu.

„Bronsone," slyšel její hlas, „musíte se opravdu den ze dne ničit?"

Přišla brzy po tom, co Are Bronson vkročil do saloonu. Volila tuto chvíli, neboť předpokládala, že Are Bronson bude přístupnější domluvě. Skutečně, po probuzení v polorozbořeném srubu, kam se už naučil chodit spát, měl Are Bronson chvíle, ve kterých hluboce přemýšlel, ale snažil se jich zbavit co nejdřív.

„Co myslíte?" zakoktal.

Glorie Dingellová k němu usedla. Položila jemnou dlaň na jeho velkou ruku.

„Bojím se, Bronsone," pravila prosebně, „že se pitím zabijete. Že mařite velmi, velmi hříšně svou budoucnost."

Blízkost tohoto opilce jí působila nevolnost. Pach kořalky, divoký, zarostlý obličej, nečistota a, zakalený zrak ji nutily, aby rychle odešla. Ale přemohla se a mírný, účastný úsměv neopouštěl její tvář. Domnívala se, že je tomuto muži mnoho dlužna, nebo aspoň povinna. Nečinila se odpovědnou za jeho stav, ale nepochybovala, že

na něj má velký vliv. Stala se Are Bronsonovým osudem, přestože byl bídný už předtím.

„Posloucháte mě, Bronsone?“ zeptala se.

Točil sklenkou na stole, mračil se a nebyl rád, že je tady.

„Neposlouchám vás,“ řekl, „a taký – vaší svatby se nezúčastním.“

Otevřela údivem oči.

„Kdo mluví o svatbě, Bronsone?“

„Joss Hailegh mluvil,“ jazyk mu dobře nesloužil, a když chtěl mluvit rychle, žvatlal. „Joss Hailegh, ano. Povídal, že si vezmete Mariena. To povídal Joss Hailegh o vaší svatbě.“

„Bronsone. –“ řekla chlácholivě, „neslíbila jsem Marienovi… “

„Počkejte,“ přerušil ji, „počkejte.“ Nedovedl si honem vzpomenout, co chtěl říct. „A nechcete nikdy slíbit Marienovi, že se stanete jeho ženou?“

„Bronsone – tahle otázka … “

„Je to správná otázka,“ rozdurdil se, „odpovězte.“

Najednou se mu zdálo, že má na odpověď právo a vypadal rozčileně.

„Ne, Bronsone,“ řekla Glorie Dingellová pokojně a s přímým pohledem, „nechci mu to slíbit.“

„Hm – dobrá. A já mám přestat pít. Proč? Chcete si snad vzít mě?“

Naklonil se k ní celým tělem a vzbudil v ní tolik nelibosti, že by mu za nic na světě nemohla zalhat:

„První věc, Bronsone, kdybyste přestal pít, by byla ta, že by se s vámi dalo rozumně mluvit.“

Snad v této chvíli pochopil, že se pro ni jako ženich nehodí. Četl jí to možná v očích, jejichž hloubce nemohla poroučet.

„Aha,“ říkal, „aha. Chcete si vzít Mariena Hailegha. Vezměte si ho, je to hezký chlapík. Ale jděte už pryč.“ Zesílil hlas. „A nezlobte se. Ke všem čertům, piju přece proto, abych měl pokoj.“

Tloukl pěstí do stolu, vlasy mu padaly do čela a oči měl skelné. Glorie Dingellová se zachvěla. Zvedla se s úlekem a odstoupila.

„Bronsone … , “ pravila ještě.

Ale klel a mlátil do stolu, takže sklenka poskakovala a Glorie Dingellová slyšela ještě za dveřmi jeho hlas.

A Are Bronson žil dál svůj opilý sen, ve kterém kolem něho skutečné postavy chodily jako stíny. A opět neměl ponětí o čase, když jednoho dne zaštěkali vesele cizí psi a biče honosně práskaly do bílého ticha smutné osady.

Jack Dingell přijel a vedl deset lidí, kteří se snad až do této chvíle domnívali, že budou dopravovat náramný zlatý poklad dolů na jih.

24.

„Slyšel jsem to i ono," vykládal Jack Dingell s velkým údivem, „ale nevěřil jsem. Nesetkal jsem se s žádným ze zdejších, jen ve stanicích mi vykládali, že strýc Chack… "

Nevšímal si úzkostlivých pohledů své sestry, ale věnoval pozornost zamračeným zrakům Josse Hailegha.

„Zdálo se nám, že v tom máte prsty, Jacku!"

„Pravda," řekl Jack jakoby rozčileně, „já jediný jsem dopravoval věci nahoru a dolů. Ale strýc Chack mi ovšem mohl zabalit, co chtěl."

Strýc Chack, vzhledem k svému obchodu, byl nejčastějším Jackovým zákazníkem. Skutečně vypadalo pravděpodobné, že odesílal zlato v menším množství podle předem připraveného plánu. Jack Dingell by patrně nevzal svou sestru až sem, kdyby se účastnil těchto obchodů, o kterých se dalo předpokládat, že přestanou co nevidět. Ale Jack Dingell hrál svou hru stejně odvážně jako jiní, využíval pouze svých vlastních schopností. Účelem bylo kořistit i za cenu života, a to dělal Jack Dingell právě tak jako ostatní.

Joss Hailegh nelpěl tvrdošíjně na svém podezření. V Jackův prospěch promluvila i Anita Mallowová, stále tvrdící, že strýc Chack se vydal na cestu sám. Prozatím se nesnažila promluvit soukromě s Jackem, byla velmi opatrná. Věděla, že s tím nesmí pospíchat, jestliže bude chtít vyčerpat Kožený prapor až na dno.

A Jack Dingell lhal o podrobnostech své cesty i o možnostech strýce Chacka tak dokonale, že svoje postavení víc a více upevňoval.

„Kdybyste se byl pustil za Chackem vy," pravil mu Columbus Groen, „byla by snad naděje."

„Možná," připustil Jack Dingell. „Ale zdá se, že strýc Chack se pustil za mnou. Snad mu pomohly moje stopy."

„A kdybyste se za ním vydal ještě dnes?"

„Pochyboval bych o výsledku, Groene," řekl Jack Dingell s jistou netrpělivostí, „a pak – jistě mi odpustíte moji upřímnost, nemám na tom zájem. Můj zájem je tady."

Columbus Groen se tvářil stále zádumčivěji a často se objevoval v saloonu, který Are Bronson téměř neopouštěl. Obchod strýce Chacka byl na nějakou dobu zásoben vším možným, nejvíc lihovinami. Anita Mallowová se ujala řízení podniku a přitom našla i příležitost promluvit s Jackem Dingellem bez nějakého podezření.

„Než odjedou vaši lidé, Jacku," oslovila ho jednou veřejně, „musíme projednat zásobování Skinflagu. To si ještě vemte na starost."

„Nerad bych se s tím zdržoval," řekl mrzutě.

Potom však musel uznat, že na dobrém zásobování záleží především jemu samotnému, neboť práce v Koženém praporu nemohla být skončená dřív než v kterémkoliv z ostatních dílců. Projednal tedy s Anitou opravdu tuto otázku.

„My dva, “– řekla Anita nakonec, „se přece musíme dohodnout.“ A pohlédla na něj tak významně, že se Jack Dingell nepříjemně zamračil.

Se svou sestrou se Jack nějakou dobu radil, než začal organizovat práci v dole. Zdálo se všem, že Glorie s jeho plány nesouhlasí, ale nic jim po tom nebylo. Glorie si nikomu nestěžovala.

Are Bronsona si Jack prostě nevšímal.

„Jednou,“ řekl své sestře, „mě obehrál o všecky peníze, které jsem právě měl, a vůbec mě nelitoval. Toho večera spatřil tvůj obrázek a dnes vím, že to byl počátek splátky na jeho dluh se slušnými úroky. Dost o tom, Glorie.“

Are Bronson snil svůj opilý sen. Stal se bezvýznamnou figurkou. Čas mu plynul bez počítání jako věčnost. A nevěděl, za jak dlouho po Jackově návratu se ve Skinflagu objevil první z těch, kteří se vydali za strýcem Chackem.

„Nemá to význam,“ pravil ten muž unaveně, „myslím, že Chack je už dávno v bezpečí.“

To se už Jack Dingell změnil v prospektora.

Brzy potom se vrátil druhý a třetí. Stěžovali si, že zbloudili a málem zahynuli. Po Chackovi nebylo stopy.

Jack Dingell začal nenápadně uplatňovat dávno připravenou domněnku, že strýc Chack někde zašel. Zdálo se to dost pravděpodobné.

Všichni tu ještě nebyli. Nejvytrvalejší a nejvíc okradení se zoufale plazili sněhem a nedbali, že jim jaro odřízne na dva měsíce zpáteční cestu. Neměli o nich zprávy, ani když jaro uplynulo a sníh se začal znovu ukládat na zem jen zčásti rozmrzlou.

Pak se vrátili společně dva muži, zničení neúspěchem, a všechno, co vyřizovali, bylo, že ten a ten už zůstane dole, protože mu jeho vyčerpaný důl za návrat nestojí. Odkázal jej Glorii Dingellové, ale Jack se nad tím jen zašklebil.

Jeho pověst o smrti strýce Chacka téměř všichni přijali.

To mělo vliv zejména na Columba Groena.

Columbus Groen byl už dost starý a neměl odvahu začít něco nového. Dal si v krčmě nalít velkou sklenici kořalky a hovořil s Are Bronsonem, který ho většinou neposlouchal.

„Ať je ten lotr mrtvý nebo není, Bronsone, co soudíte o mých vyhlídkách?“

„Jsou stejné jako moje,“ byla jediná kloudná odpověď Are Bronsona, zarostlého a špinavého jako ďábel.

„Vyrovnat se s tím vším, to je velmi těžké,“ dumal Columbus Groen. „Nic jsem ze života neměl. Utekl mi jako voda v samých shonech. Chtěl jsem zbohatnout bez práce a zatím jsem se napracoval tolik, že na mě jdou mdloby, když si na to vzpomenu. Dál to nejde. A tak si myslím… “

Are Bronson se na něj díval, ale sotva viděl, co Columbus Groen tahá z kapsy. Vytrhl to s netrpělivým klením. Něco cvaklo.

„Myslím si," pokračoval, „že konec a konec je rozdíl. Možná Bronsone, že se mi divíte, ale já bych přece jenom svůj konec nezaměnil za váš. Můj život šel všelijak. Nikdy jsem nebyl takový chlapík jako vy, ani jsem nikdy neklesl tak hluboko, a jsem přece mnohem starší. Kdybyste se teda z toho dostal, povídám, vzpomínejte na mě v dobrém."

Columbus Groen pak udělal nějaký pohyb, a něco se zablesklo v zšeřelém prázdném saloonu. Z revolveru vyletěl plamen, roztříštil se o Groenův spánek do velké hvězdice a Columbus Groen spadl na černou podlahu i s židlí.

25.

Byl mráz a venku se tiše snášel sníh. Neoslepoval, vítr jej nehnal. Byly to velké vločky a ukládaly se rychle do vysokých vrstev, jimiž se bořily i nejširší sněžnice. Šedivé mraky nebyly pro padající sníh vidět. Do dálky nebylo vidět vůbec. Stezky mizely a stojící psy měli na hřbetech bílou pokrývku.

Columbus Groen se tedy zastřelil a pohřbili ho. Byl to velice moudrý muž, a jestliže se odhodlal zemřít, zmizela poslední naděje na návrat ukradeného zlata.

Haileghové ještě něco těžili, Nut Forsake a několik dalších rovněž. Zbytek však opravdu nestál za pět let námahy a mnoho mužů Groenův čin schvalovalo.

Jack Dingell na to pohlížel necitelně. Zakřikoval sestru, jestliže se o tom zmínila.

Are Bronson seděl v saloonu a nepřetržitě se díval na podlahu, kam spadlo tělo Columba Groena. Stále se mu zdálo, že to bylo před necelou minutou, a připadalo mu divné, že sám mezitím spal v rozbitém srubu. Kolik nocí?

Nevěděl. Opravdu, život mu ubíhal příjemně, ale rány z Groenova revolveru se tehdy polekal. Zuby mu cvakly o sklenici.

Sám, nejvíce postižený, se jen tupě usmíval a naslouchal večer hovorům mužů, které ihned zapomínal. Bylo tu teď mnoho žebráků, nebo aspoň mnohem víc chudých lidí. Všichni o tom hovořili. Are Bronson mlčel.

Jack Dingell (nebo snad spíš jeho sestra) měl ve srubu pod Zlatou skálou už hezkou hromádku zlata. V jeho nepřítomnosti mu ji hlídal obr Pinnet, který se dokonale osvědčil. Glorie raději zůstávala u Quatremainových. Lewis Quatremain byl na tom jen o málo lip než nebožtík Groen, protože žila v jeho dílci nápadně slábla. Jinak mírný, proklínal téměř nepřetržitě všecko na světě, a jeho žena měla pod očima kruhy z únavy a pláče.

Pohled na Lewise a jeho ženu to byl, že se Glorie Dingellová rozhodla uskutečnit nápad, který jí najednou vstoupil do hlavy. Tváře

ji zrudly rozčilením a vzdorem a srdce se jí prudce rozbušilo. Mnoho o tom přemýšlela, ale nakonec se rozhodla.

Řekla to nejdřív Lewisi Quatremainovi. Lewis Quatremain byl moudrý muž a zeptal se jí radši dvakrát. Pak prohlásil:

„Půjdu ven a kdekomu to řeknu!“

Glorie pověděla, že to může udělat, ale Lewis Quatremain si oblékal kožich velmi váhavě.

„Jakmile bych to jednou řekl,“ poznamenal, „nemůžete to vzít zpět. Je to řeč o zlatě, Glorie.“

„Jsem si toho vědomá,“ pokývla, „ale dobře jsem si to promyslela. Jděte, Lewisi.“

„Neporadíte se s Jackem?“^

„Ne,“ odmítla.

Lewis Quatremain tedy učinil, o co ho požádala. Brodil se sněhem k saloonu. Tam čekal, až se sejdou všichni ostatní.

„Poslouchejte mě,“ řekl stoje na židli. „Glorie Dingellová se rozhodla k velké věci. Říká, že její rozhodnutí je pevné. Máte ještě poukázky od strýce Chacka, nebo jste je roztrhali?“

Takový blázen nebyl nikdo, jen Lewis Quatremain.

„Tak tedy poslyšte. Celý výtěžek Koženého praporu do poslední unce zlata se rozdělí poměrně podle toho, na co zní každá poukázka kteréhokoli z nás.“

Žádným jiným způsobem si nemohl Lewis Quatremain zjednat větší ticho. Nikdo tomu nechtěl uvěřit. Nechápali zásady Glorie Dingellové. Pohlíželi tehdy shovívavě na její protesty, ale dnes už přece mohla mít rozum.

„Neplácej,“ řekl konečně Nut Forsake.

„Já teda plácám,“ smál se Lewis Quatremain, „ale je to pravda. Glorie chce prostě své zlato rozdělit a tvrdí, že to udělá nejspravedlivějším způsobem. A já ji znám dost dobře, abych tomu uvěřil.“

Ještě byli opatrní, aby projevovali nadšení. A do toho se ozval neočekávaně hlas Are Bronsona:

„Já…,“ řekl Are Bronson neohebným jazykem, „já se svého podílu vzdávám.“

Všichni se po něm ohlédli. Považovali ho za úplně posledního, a nikoho nenapadlo, že důl obětovaný Glorií Dingellovou byl původně jeho. Ale nepochybovali o tom, co právě řekl.

„Slovo jako podpis, Bronsone,“ vyjel někdo v jeho blízkosti.

„Jistě,“ přikývl zvolna.

A teprve pak se vzpamatoval Jack Dingell.

Ze začátku se nechtěl ukvapovat. Ten Lewis Quatremain se patrně zbláznil, nebo Glorii špatně rozuměl. Nut Forsake mu řekl dobře, aby neplácal. Jack zrudl hněvem.

„Quatremaine!“ zvolal, „máte svědomí jednat takhle s těmihle lidmi?“

„Právě že mám," houkl Lewis Quatremain. „Zeptejte se Glorie. Sám jsem se jí ptal třikrát."

Jack Dingell se otočil a tlačil se ke dveřím. Lewis Quatremain to ze židle dobře viděl.

„Hej, Jacku!" natáhl hlavu a mával rukou, „ještě slůvko! Zastavte ho! Zadržte ho přece."

Zadrželi Jacka Dingella, a protože se s nimi nemohl rvát, uposlechl.

„Nenechte ho jít ke Glorii," křičel Lewis Quatremain, „seberte se někdo a dojděte pro ni. Ať se to tu projedná."

Jack Dingell zařval.

„Proč by se neprojednávalo? Budete snad křičet na Glorii v soukromí? Nebudete. Mohla by se vás leknout." Dveře za jedním mužem už zapadly.

Vtu chvíli kromě Are Bronsona žil i Jack Dingell jako ve snu. Glorie přece nemohla udělat takovou hloupost. Jack se hádal se svým nejbližším okolím, otáčel se k třem čtyřem mužům najednou a proklínal jejich šílenství. Všichni rozčileně křičeli.

Utichli, když vešla Glorie Dingenova. Její hezké oči se dívaly pevně a vyhledaly především Jacka.

Jack Dingell ze sebe nemohl vypravit slovo, jak byl rozzuřený. Zmohl se pouze na to, aby vyslovil její jméno.

Vtom zmatku Are Bronsona zatlačili až do kouta. Díval se tupě a mlčel. Nikdo si ho vůbec nevšímal.

„Je to můj důl, Jacku?" otázala se Glorie jasně.

„Je tvůj, Glorie," chvěl se, „ale … "

„Nebudu dbát na tvé námitky, Jacku," přerušila ho, „a kdybych ti vykládala měsíc svoje pohnutky, stejně je neuznáš. Říkám ti jen, že je to tak spravedlivé."

„Hloupé!" vyrazil Jack Dingell.

„Kolik lidí už mělo smysl pro spravedlnost za hloupost, Jacku?"

„My nemáme," pospíšil si Lewis Quatremain, „my nemáme. Je to spravedlivé, ale nemusela jste to udělat. Jestliže jste pevně rozhodnuta, pak je to něco jiného."

Joss Hailegh ho zastavil vztaženou rukou, jak se tlačil ke Glorii. Marien Hailegh stál vedle bratra.

„Buďte všichni zticha," řekl Joss Hailegh, „já považuju za svou povinnost Glorii upozornit…"

„Zbytečně," řekla Glorie Dingellová určitě.

Jack Dingell rázně odstrčil Josse Hailegha.

„K čertu" pravil vztekle, „přece si můžu promluvit se svou sestrou! Pojď domů, Glorie."

Odmítla. „Pojď domů," vykřikl a uchopil ji za ruku. „To by bylo, abych ti ten nesmysl nerozmluvil. A jestli neposlechneš … "

Glorie ho požádala, aby ji pustil. Řekla to klidným hlasem, ale v očích měla oheň.

„U sta hromů, jak jsi tvrdohlavá. Nechápeš svou hloupost?"

Hořel zlostí. Silně svíral její ruku a trhal s ní. Měl jistě chuť ji uhodit.

„Ach …," zavrčel Lewis Quatremain, „myslím, že tak se nezachází s dámou, zejména jestli je to sestra. Pusťte ji, Jacku!"

Jack ji nepouštěl, jenom se pootočil.

„Mě nemůžete poučovat, jak mám zacházet se sestrou, Quatremaine. Jste všichni zloději, požadujete-li, aby ona…"

„Nemluvte o zlodějích," napomenul ho Joss Hailegh ostře, „nic nekrademe."

„Ale přijímáte návrh z její ženské, nerozumné hlavy, vy, dospělí muži, a nestydíte se, ani co by se za nehet vešlo. Říkám vám, že nikdy k něčemu podobnému nesvolím!"

„Jenže vy do toho nemáte co mluvit."

„Jakže? Nemám! No to se podíváme."

Táhl Glorii ke dveřím. Bránila se.

„Jacku! Mám požádat ostatní o pomoc?"

Druhou rukou uchopila ruku, která ji svírala, a snažila se vyprostit. Měla málo síly.

„Glorie vám to řekne zítra. Nebo vám to řeknu já."

„Mariene.. „.," zvolala Glorie.

Marien čekal vlastně jen na to. Joss mu pomohl. Odtrhli Jacka Dingella. Glorie, bledá rozčilením, si třela zápěstí.

„Jacku – jsi surový. Udělám to, na čem jsem se rozhodla. A ani ty, ani nikdo jiný mi v tom nezabrání."

Are Bronson neviděl dobře z kouta u nálevního pultu ke dveřím. Viděl jen jakousi strkanici, která vznikla po Gloriiných posledních slovech a v níž zazněl Gloriin výkřik. Od příchodu Lewise Quatremaina tu bylo příliš živo, aby to trochu neprobudilo i Are Bronsona. A vyrozuměl teď, že Jack Dingell chtěl svou sestru uhodit, nebo to už udělal, a že muži s Jossem a Maněném v čele zabránili dalšímu.

A tu se Are Bronsonovi zdálo, že je ticho. Nebylo, ale domníval se, že mu jen hučí v uších.

„Hej!" zavolal, „povídám! Rád bych do toho něco řekl!"

Jeho hlas byl chraptivý, ale silný.

Překvapil je, a proto mu věnovali pozornost. Are Bronson už dávno do ničeho nemluvil.

Odlepil se od pultu, odhodil sklenici, kterou černá Elsa sotva zachytila, a potácel se vpřed.

Trochu shrbený, velký, zarostlý, šel tak dlouho, dokud se nedostal do těsné blízkosti skupiny u dveří.

„Měl byste se vrátit ke kořalce, Bronsone," napomenul ho Joss Hailegh. ,

Are Bronson mu věnoval tupý pohled. Na krátký okamžik se mu v podvědomí vybavilo něco ze starých časů.

„Sklapněte zobák, "odvětil.

A hned se zase nachýlil. Tak zřetelně se zlomil, že Joss Hailegh pouze pokrčil rameny. Ostatně se mu zdálo, že jen on sám zpozoroval prchavý záblesk bývalé síly Are Bronsona. Zpozorovali ji však i ostatní, a zejména Glorie Dingellová.

„Co chcete říct?" utrhl se Jack Dingell.

Are Bronson se kýval.

„Že jste mizerný zloděj," odvětil a zaškytal, „jak to povídám, mizerný zloděj."

Také Jack Dingell pokrčil rameny. Are Bronson se na něj díval, z jeho očí se lil jed a bezmocný; slabý opilý vztek.

„A říkáte těm ostatním, že jsou zloději.

Are Bronson věděl, že Jack něco takového řekl. Opakoval mu to, protože si na to vzpomněl. Kdyby to byl neřekl, byl by ho bezpochyby Joss Hailegh odstrčil. Touto připomínkou se však přidal ke skupině, která čekala, co se bude dít dál.

„Já náhodou vím, " koktal Are Bronson a slina mu stékala po vousech, „kdo kradl se strýcem Chackem naše zlato. Byl jste to vy, Jacku, a čert vás vem, zloději."

Jackova pravice vyletěla jako blesk. Zasáhla Are Bronsonovu bradu, a Are Bronson, ještě hodně těžký, padal dozadu. Muži ho zachytili. Zůstal o ně opřený a ukázal rukou.

„Byl to on, " řekl, „měl jsem hlavou položenou tady na stole a oba mysleli, že spím. On i Chack. Ale tenhle – tenhle zloděj dupal a mně bylo špatně, něco špatného jsem snědl – no, Jacku Dingelle? Strýc Chack vypadal jako balík kožešin. Umlouvali se spolu – tamty dveře byly otevřené. A jestli nevěříte mně, vymáčkněte to z Anity. Ta zlodějka je s nimi spolčená. "

Are Bronson byl stále opřený o muže za sebou, bylo to pohodlné. V koutku úst měl trochu krve, jak ho Jack uhodil pěstí. Těžce vydechoval lihové výpary a byl velmi ošklivý. Všechno se mu před očima točilo, a proto neviděl ani výraz Glorie Dingellové.

Měl radost, že to řekl. Jeho opilá logika mu tehdy říkala, aby mlčel, protože šlo o bratra Glorie Dingellové. A teď zachraňoval bohatství Glorii na úkor Jacka, který ji uhodil. Bylo to od něho dobré. Skutečně předstihl Gloriinu šlechetnost. Byl chytřejší i ve své opilosti. Zvítězil nad tím krásným děvčetem – aspoň takhle.

Jackův hlas mu zajel do mozku jako nůž.

„Ten opilý šílenec neví, co mluví. Vyhoďte ho do sněhu, ať se vzpamatuje! "

„Zavolejte Anitu, " řekl Are Bronson s tvrdohlavostí opilců. Joss Hailegh vypadal velmi střízlivě.

„Můžeme to zkusit, " poznamenal.

Anita Mallowová se vyplašila, jakmile Are Bronson pronesl její jméno. Dala se na útěk.

Když ji chytili a Joss Hailegh ji bez ohledu zmáčkl, potvrdila se pravda Bronsonových slov.

Když Jack Dingell vytáhl revolver s úmyslem střílet, držel Are Bronson už znovu v ruce sklenici.

Když se všechno uklidnilo, Are Bronson myslel, že zase snil.

Bohatství Koženého praporu bylo pro Glorii Dingellovou zachráněno a to ho těšilo.

26.

Zdá se, že všechno, co se s Are Bronsonem a kolem něho odehrávalo, bylo dílem osudu, který vedl jeho životní cestu do výšek a zase dolů. Are Bronson se těšil výjimečnému štěstí a síle, ale obojí bylo třeba zničit, aby se ukázala pravá hodnota jeho osobnosti.

Na sklonku slávy skinflagských nalezišť čekala na Are Bronsona poslední zkouška, o které neměl do poslední chvíle ani tušení. Potácel se na okraji propasti s deliriem opilců v týle, odevzdán mravní i fyzické zkáze. Náhle byl postavený před skutečnost, která vyžadovala, aby pro ni obětoval znovu sílu, kterou dávno ztratil.

Nestaral se, co se děje. Bylo to patrně jednou provždy skončené. Jack Dingell ztratí vliv na svou sestru, kterou by bezpochyby bez milosti okradl. Jednou na něj bude třeba Glorie Dingellová vzpomínat v dobrém. O Are Bronsonovi musí říct, že byl znamenitý chlapík, až na to, že trochu pil. No – volil takový způsob sebevraždy a celkem do toho nikomu nic nebylo. Co s životem, který nemá cíl? Are Bronson ze všeho uznával jen jedinou pravdu – že muž má své cíle volit moudře, počítat s nemožností, i když je jeho síla veliká, a jestliže podlehne, pozná, že přecenil své síly, neničit se. Zapomenout a hledat znovu. A nedokáže-li, nebyl nikdy silný, ale jen velmi slabý.

Teď, kdy se jasně ukázalo, že mizerná kořalka je silnější než dobrý muž severu, myslel Are Bronson, že by bylo dobré zemřít. Co se ještě může stát? Columbus Groen řekl svou smrtí, že nic.

Skinflag byl v pohybu. Pro ostatní to mělo konečně nějaký smysl. Pro Are Bronsona žádný. Nesledoval to.

Josse Hailegha nikdo nezvolil starostou Skinflagu, a přece jím najednou byl. Muži ho poslouchali. Stal se prvním mezi nimi, když se ukázalo, že Are Bronson se už prvenství vzdal. Ukazovalo se, že Joss Hailegh má vlastnosti, kterých je třeba. Projevil moudrost a smysl pro právo. Byl přísný a rázný, varoval se ukvapenosti a dbal o prospěch celku. Chápal správně, že toto zapadlé prospektorské hnízdo je světem pro sebe. A domníval se tedy, že i jeho zákony musí být jiné.

Možná že ho vítězství naplňovalo hrdostí. To však tušil jen Marien, který znal bratrovu povahu. Tato situace se opravdu nedala nazvat jinak než vítězstvím.

Anitě Mallowové řekl:

„Jsi nejzrádnější kočka v celé Americe. Nemáš čest v těle, jsi hloupá jako sněžný králík a kdoví, jestli chápeš, co jsi udělala. “

„Udělala jsem to, “ řekla Anita Mallowová se směsí rozpaků a drzosti, „že jsem poslouchala svého pána. “

Joss Hailegh rozvážně přikývl.

„Je nutné, Anito Mallowová, abychom ti předvedli, jak bídně jsi jednala, když jsi pomáhala okrádat muže o ovoce jejich práce. Tvé vlastní zlato propadá ve prospěch celku. Platíš takovou pokutu, jak jsi bohatá. “

S rozhodnutím Josse Hailegha všichni souhlasili. Anita Mallowová bouřlivě protestovala, ale nikdo si jí nevšímal. Začala tedy řádit tak, že to vzbudilo pozornost i Are Bronsona. Ale bylo rozhodnuto. Válela se v koutě saloonu, rvala si vlasy a bila pěstmi do podlahy a křičela, když odnášeli její zlato.

Měla pochopit, proč se Columbus Groen zastřelil. O’Hara, který každému přál chudobu, jí to připomenul. Pak se k ní musel zachovat hrubě, nechtěl-li, aby mu vyškrábala oči.

Hlavní osobou tady byl Jack Dingell. Poněvadž dokázal, že je nebezpečnější než Anita Mallowová, svázali mu ruce a nepřetržitě ho hlídali v Groenově srubu. Glorii k němu nepustili. Joss Hailegh požádal pět nejstarších a nejlepších mužů, aby mu pomohli vyřídit tu věc s Jackem Dingellem. Byli mezi nimi Nut Forsake a Lewis Quatremain.

Tomuto soudu dalekého severu Joss Hailegh předsedal. Téměř nikdo ve Skinflagu už nepomyslel na to, že zloděje prozradil Are Bronson. Ostatně tato zásluha vypadala spíš trestuhodně. Are Bronson příliš dlouho mlčel. Byl to však opilec. Kořalka z něj udělala blázna, který neprozradil zloděje svých vlastních peněz.

V Groenově chatě, spoře osvětlené lampou, sedělo porůznu pět zamračených, v kožešiny zabalených mužů. Jejich tváře byly zarostlé a pohledy přísné a vážné. Jack Dingell stál uprostřed, s rukama spoutanýma za zády a s hlavou obnaženou. Díval se vzhůru a chvěl se vztekem a nemohoucností.

Nešlo tu o nic jiného než o vrácení uloupeného zlata. Tak si to alespoň Jack Dingell myslel. V pohledu Josse Hailegha však bylo napsáno ještě něco jiného. Jack Dingell ale nebyl schopen to vyčíst. Byl velmi rozčilený, že jeho plány byly překažené a stěží zadržoval kletby.

„Dělili jste se s Chackem na polovinu?“ zeptal se Joss Hailegh.

Lhát už nemělo smysl.

„Dělili jsme se na polovinu,“ řekl Jack Dingell.

„Svou polovinu můžete vrátit?“

„Patrně ano,“ šklebil se Jack Dingell, „ještě jsem nezačal utrácet.“

„Mluvte hlavně o druhé polovině,“ zabručel Nut Forsake.

Jack Dingell měl jistě ve svých zavazadlech poukázky či šeky na peníze, za které zlato vyměnil. Polovina tedy byla pravděpodobně zachráněná. Ale nikdo nevěděl, co se stalo se strýcem Chackem.

Uplynula už dost dlouhá doba, aby se mohl strýc Chack se svými milióny dostat do bezpečí.

To mohlo zlomit Jacku Dingellovi vaz, a přece se Jack Dingell tvářil poměrně klidně.

Joss Hailegh přemýšlel, ačkoli už jistě věděl, co řekne. Jack Dingell v duchu hádal, o čem přemýšlí.

„Chlapci," řekl, „rvali jste se, když šlo o kus zlata. Já jsem se rval po svém a prohrával jsem to. Své zlato dostanete zpátky a nebude chybět ani unce. Jste s tím spokojeni?"

„Jak to chcete dokázat?" zeptal se Joss Hailegh. Jack Dingell pokrčil rameny.

„Nedokázal jsem to já. Dokázal to osud. Docházím k názoru, že je to spravedlivé. Strýc Chack nevydržel cestu dolů. Nadýchal se ledového vzduchu a dostal zápal plic. Pohřbil jsem ho do sněhu a vzal jsem jeho papíry k sobě."

„Chack je mrtvý?" ptal se Nut Forsake.

„Dávno," pokývl Jack Dingell smutně.

Zde stál tedy muž, který měl až dosud jistotu, že je nejbohatším mužem Severu, a nemusel se do toho započítávat ani důl jeho sestry.

Uklidnil se. Kožený prapor považoval za svou zálohu. Ty pěkné peníze, dobře uložené, tedy vrátí, a s Glorií se nějak domluví.

Tím směrem se nesly jeho myšlenky. Pohled na zlato ho omámil, a vyčítal si to teprve teď. Měl dost a požadoval ještě víc. Prohrál, ale něco přece zbude.

Muži se chovali tiše. Zpráva o smrti strýce Chacka u nich nevyvolala pohnutí, jen je překvapila.

„Našel byste Chackův hrob, Jacku?" řekl konečně Joss Hailegh.

„Můj bože," řekl, „snadno."

„Teda," pravil Joss Hailegh a díval se na Jacka Dingella, „teda se přiznejte radši hned. Vy jste Chacka zabil, a já si myslím, že ne proto, abyste nám vrátil poukázky na jeho polovinu."

Byla to pravda a Jack Dingell velmi zbledl.

Tu noc nezamhouřila Glorie Dingellová oči. Byla s ní Quatremainova žena a nesnažila se ji nějak potěšit.

To skutečně nešlo. Glorie přecházela od stěny ke stěně a Quatremainova žena věděla, že je velmi nešťastná.

Jack byl podlý zloděj. Glorie nechtěla pochopit, čemu ho naučil pustý, zlatonosný sever. Pro Glorii platily zákony civilizace. Nikdy by nebyla podlehla zlaté horečce. Věděla, že se musí zříct navždy svého bratra.

Chtěla se dostat pryč, zpátky na jih, zapomenout na svou lítost, na Kožený prapor i s jeho majitelem, na Mariena a na všechno, co tady tvořilo tuto poušť, nazývanou bílé peklo patrně také proto, že se lidé měnili v ďábly.

Marien Hailegh pak přišel oznámit, že Jack Dingell je schopný vrátit všecko, co mělo být v bednách strýce Chacka. Věděl, že se mluví o Jacku Dingellovi jako o vrahovi, nenašel však odvahu říct to

Glorii. Zmínil se pouze o smrti strýce Chacka a Glorie odpověděla něco nejasného o božím trestu.

Noc ubíhala a muži v Groenově srubu se radili. Počítali částky stvrzenkách a poukázkách a zdálo se, že všechno souhlasí. Jejich nálada se zlepšila. Mluvili o Groenovi, že se ukvapil.

Are Bronson pil. Napřed ho Anita Mallowová probodávala nenávistnými pohledy. Černá Elsa byla rovněž přesvědčená, že ho zabije. Ale nestalo se nic. Are Bronson se ani v nejmenším necítil vyrušován. Anita pak zmizela, snad ve svém doupěti. Tam patrně zabořila hlavu do kožešin na lůžku a nikdo nevěděl, jestli zuřila.

Saloon oživl. Bylo již jisté, že zlato je zachráněno. Ale muži u Groena se stála ještě radili.

Dlouho po půlnoci se roznesla zprávy, že jde o zákon severu. Hluk se zmírnil.

„Zabil strýce Chacka," vykládal Poole Atwick, „Marien říkal, že se k tomu přiznal. Já bych nechtěl vězet v jeho kůži."

S tou novinou se Marien neodvážil jít ke Glorii. Lewis Quatremain přišel domů a Glorie Dingellová stále ještě přecházela od stěny ke stěně.

„Jděte obě spát," řekl.

Glorie se zastavila.

„Co je s Jackem?" otázala se. „Kde je?"

„Kde by byl," odsekl Lewis Quatremain mrzutě, „hlídají ho v Groenově srubu."

Glorii Dingellovou ještě nenapadlo, že je Jack odsouzen podle zákona severu, ačkoliv to věděl už celý Skinflag. Quatremainova žena, která to ještě od nikoho neslyšela, to vyčetla z pohledu svého muže. Jak otevřela ústa, dal jí Lewis Quatremain znamení, aby mlčela.

A potom, když Glorie odešla do své komory, kterou obývala, Lewis Quatremain řekl:

„Nech ji dneska klidně vyspat."

27.

Jack Dingell měl být moudrý a počítat s trestem, když prováděl své plány.

Téměř křičel na své dva strážce, když řekl:

„Nevracím to všecko? Je někdo zkrácený jen o dolar? Dopravil jsem vám to tam, a zadarmo. Jste na tom líp. Zavolejte mi Josse Hailegha. Zavolejte mi ho!"

Nikdo mu neodpověděl. Byl vysílený a propadal zoufalství. Když ztichl, šla kolem Glorie Dingellová.

„Můžu mluvit s Jackem?“ zeptala se jednoho strážce, který vyšel před srub a zapaloval si dýmku.

„Nemůžete,“ odpověděl, „ale vyhledejte Josse Hailegha. Něco vám řekne.“

Saloon byl plný. Joss Hailegh tam dělal něco, čemu Glorie nerozuměla. Všichni přítomní byli podivně vážní a mlčenliví. Joss Hailegh stál na stole, v ruce držel dřevěnou mísu a pouštěl do ní jakési papírky.

„Glorie,“ řekl Marien a uchopil ji hned u dveří za ruku.

„Co to dělá?“ ptala se Glorie a ukazovala hlavou na Josse Hailegha.

„Ale,“ řekl Marien rozpačitě, „je to losování.“

„Jaké losování?“

„Ještě Adam Mowery,“ volal Joss Hailegh, „kde je váš lístek, Mowery? Nevyhýbejte se tomu.“

„Nevyhýbám se,“ hučel Adam Mowery, „Ale ještě nikdy jsem nezastřelil člověka jako zvíře a nemám do toho chuť ani teď.“

Glorie Dingellová zbělela v obličeji.

„O co tady jde, Mariene?“

Marien pokrčil rameny.

„O popravčího mistra, vlastně,“ řekl, „někdo musí…“

„Zabít? Koho zabít, Mariene?“

„No…,“ řekl Marien.

„Jacka?“ vykřikla Glorie, „chtějí zabít Jacka?“

Tento výkřik všechny upozornil, že je tady. Také Joss Hailegh se otočil. Vteřinu či dvě se na ni díval a držel misku v ruce. Pak, za úplného ticha, odvrátil od Glorie oči.

„Mowery,“ –opakoval klidně, „váš lístek.“ Náhle se Glorie Dingellová k němu začala prodírat a muži před ní nestačili ustupovat. „Co to znamená, Jossi?“

„Znamená to,“ řekl Joss Hailegh a díval se do mísy, kterou zvolna pohyboval, „že váš bratr příští den za úsvitu zemře. Je odsouzen pro své zločiny.“

„Ale –,“ zajikla se, „to přece nemyslíte vážně?“

Joss Hailegh vztyčil hlavu a hleděl přes ni.

„Nikdo už nemá odevzdat lístek?“ zavolal.

„Pojďte dolů, Jossi, Pojďte dolů! Zbláznili jste se snad?“

Tahala ho za šaty, že Joss Hailegh ztrácel na rozviklaném stole rovnováhu. Nějaký muž natáhl ruce a Joss mu podal misku. Pak rozvážně slezl.

„Váš bratr není dobrý člověk, Glorie,“ prohlásil a díval se jí přímo do očí.

„Netvrdím, že je hodný. Ale žádná krádež se přece nikde netrestá smrtí!“

„To je chyba,“ řekl Joss Hailegh, „kdyby se trestala, bylo by míň krádeží.“

V Gloriiných očích bylo tolik hrůzy, že Joss Hailegh myslel, že omdlí, a byl připravený ji zachytit. Ale udržela se na nohou.

„Jossi," pravila, „Jossi…"

„Dobrá," pokývl, „jste na špatné adrese. Já jsem ho neodsoudil. Je to zákon severu, Glorie. Uznává ho i vláda. Sešel se řádný soud, soud zralých mužů, a ti se na tom usnesli. Nemůžete nic dělat."

Chtěl odejít, ale nepustila ho.

„Takovou ohavnost přece nemůžete udělat, Jossi. Jste šílení? Žádám…"

„Nic nemůžete žádat," vymanil se jí. A dodal prudce: „Nelitujte ho. Skončil by na šibenici i v největším městě. A tam ještě dřív než tady. O co snadněji se zde provede zločin, o to je přísnější trest. To je v pořádku. Jack Dingell zabil dva lidi a za to ho stihne trest smrti."

Joss Hailegh využil její strnulosti a odešel mezi muže. To sdělení Glorii ohromilo.

„Jack je dvojnásobný vrah?" křikla.

Muži kolem ní se nepohnuli. Střídavě se na ně dívala. Viděla jen vážné, přísné a nic neslevující zraky. A najednou se s ní všechno začalo točit a kolem srdce ji prudce zabolelo.

Když se probudila, skláněla se nad ní černá Elsa. Glorie slyšela její hlas jako ve snu. „Je vám lip, chudinko?"

Muži už kolem nebyli. Přímo proti Glorii, v rohu u nálevního pultu, seděla zarostlá příšera. Byl to Are Bronson.

„Je mi už dobře," řekla Glorie, odvracela od něj s velkou nechutí oči a pokoušela se vstát.

„Ještě seďte," radila černá Elsa, „dám vám trochu whisky".

Vtiskla jí do ruky sklenici. Are Bronson držel rovněž sklenici. Když se snažila pít, zdvihl ruku se sklenicí jako na pozdrav. Pil rovněž.

Glorie sotva polkla ostrý doušek. Černá Elsa prozřetelně vzala sklenici a postavila ji na blízký stůl. Nebránila už Glorii, když vstávala.

Are Bronson to sledoval svýma opilýma očima s velkým zájmem. Viděl, že Glorie jde k němu, ale nepohnul se.

„Bronsone" oslovila ho.

Poněvadž nevěděl, co by mu mohla chtít, zarytě mlčel.

„Bronsone,"opakovala.

Nemohla jasně myslet, ale cítila, že tento ošklivý, špinavý muž je vším vinen. On a jeho prokletý důl. Zlato, které tu našel a které zkazilo jeho i Jacka. Are Bronson se svou nadutostí, která mu zakazovala zakročit včas a která přilákala Jacka zpět do Skinflagu a pro kterou se sem dostala i ona. Opilec, který byl mrtvou osou, kolem níž se všechno točilo.

„Bronsone"řekla ještě jednou, „kdybych vás mohla zabít!"

To ho překvapilo. Podivná vlna mu stoupla k spálenému hrdlu. Snažil se přece, aby jí prospěl. Proč by ho chtěla zabít?

„Co říkáte?"otázal se těžce.

„Že zasloužíte smrt spíš než on!“ zrudla na skráních a srdce, před chvílí téměř nehybné, se jí prudce rozbušilo. „Proč má Jack umřít? Proč jste mu nastrčil své bídné zlato? Protože je nemůžete ani za sto let propít? Jak byste ho chtěl teď zachránit? Dostal jste mě sem, abych se dívala na jeho smrt? Jak jste špatný! Nikoho na světě nenávidím tak jako vás. Nemůžu a nevím…“

Zděšeně se na ni díval. Byl opilý a nerozeznal, co z ní mluví. Spíš ona sama nahlédla, že říká ze zoufalství neodpovědná slova. Ustoupila o krok a položila si dlaně na obličej.

„Já myslím …,“ řekl Are Bronson chraptivě.

Bylo jí, jako by padala do ledové vody. Jiskra zdravého rozumu jí proletěla hlavou. Předložila svou bolest člověku, podobnému zvířeti, a byla to ukvapenost. Vylosovali kata? Jak hloupě žertovali!

Nebylo dobré tady něco zařizovat. Otočila se a běžela k východu.

„Já myslím…,“ začal znovu Are Bronson, ale byla už pryč.

28.

Los určil muže jménem Edin Leed, který měl odpovídat za řádné vykonání rozsudku nad Jackem Dingellem.

Edin Leed nebyl opravdu nic významného a dějiny Skinflagu by sotva zaznamenaly jeho jméno. Slíbil zamračeně rukoudáním Jossu Haileghovi a pěti starším, že se o smrt Jacka Dingella řádně postará a bude hledět, aby byla rychlá a bez bolesti.

Zákon zvaný Zákonem severu pocházel z roku 1831 a byl dosud v platnosti. Jacka Dingella odsoudili podle práva. Joss Hailegh o tom sepsal zprávu. Později ji dovezli do Fort Yukonu a je tam dosud i s věnovací listinou Are Bronsona. Tam se také najde částečný popis tohoto příběhu. Skinflag dnes už neexistuje. Stopy lidské činnosti zapadly sněhem mnoha let. Nejsou tam stezky ani vyjeté dráhy. Nezabloudí tam nikdo právě tak jako před dobou Are Bronsona, a kdyby se tak přece někdy náhodou stalo, nikdo nerozezná Zlatou skálu od jiných.

Podle starých zvyklostí měl být odsouzenec vyveden nejméně na tři tisíce kroků za poslední lidské obydlí a na místě své smrti pohřben. Edin Leed zvolil směr k severu, ještě dál do šedivě bílé pustiny, kam vlastně nikdo ze Skinflagských nevkročil od chvíle, kdy se ukázalo, že tam půda není zlatonosná.

Edin Leed nechtěl sám poskvrnit své ruce krví Jacka Dingella. Pozval skinflagskou pětku. Capa Stella, O’Haru, Poole Atwicka, Firthyho a Chippewaye Josepha. Slíbil jim odměnu a podělil je spolehlivými ručnicemi.

Brzy po poledni měli vyjít. Edin Leed doufal, že do tmy to bude odbyto i s pohřbem.

Glorii Dingellové dovolili, aby svého bratra navštívila. Ale Joss Hailegh jí předtím potvrdil, že Jackův osud je neodvratný. Glorie Dingellová před ním klečela a zoufale prosila, bez slz, protože ještě bojovala o Jackovu záchranu a nedokázala bezmocně plakat. Joss Hailegh jí nakonec utekl. Glorie Dingellová vyvinula úžasnou energii. Vyhledala postupně všechny muže. Hrozila a žádala, zaručovala se, přemlouvala. Většinou mlčeli. Cítili s ní, aspoň někteří, ale necítili s Jackem Dingellem. Nedokázala přes svůj křik a prosby zastavit přípravy. Pětka nespolehlivých dostala lopaty. Nut Forsake jim je nesl ze svého dolu přes rameno, měl hlavu skloněnou a mlčel na všechna slova Glorie Dingellové, která kráčela po jeho boku.

Pak tedy mluvila Glorie se svým bratrem v šeru Groenova srubu. Jack Dingell byl bledý jako sníh a pot se mu perlil na čele. Glorie stála proti němu se zaťatými pěstmi jako ve vzdoru k osudu, a nepřiblížila se k Jackovi víc než na pět kroků.

„Jacku…," šeptala „Jacku – cos to udělal?"

„Čert vem ty zatracené blázny," řekl chvějícím hlasem, „nenatlouklas jim do jejich tvrdých palic trochu rozumu?"

Musel si sednout. Ruce měl dosud svázané za zády. Vlasy měl divoce rozcuchané a oči se leskly horečkou.

„Oni mě zavraždí – šílenci," zanaříkal, „opravdu tomu nemůžeš zabránit, Glorie?"

Bylo jí mdlo nad vlastní slabostí.

„Vidíš –," odpovídala trhaně, „nemůžu – i kdybych za tebe nabízela svůj život. Joss Hailegh říká, že to byl řádný soud – a že nikde na světě by nesoudili jinak. Jacku … "

„Soud?" vykřikl, „sebranka kořistníků a lupičů. Nemají právo… přece. Glorie – dělej něco. Snaž se o něco. K čertu, jsi jako moucha. Nepostaral jsem se o tebe dobře? Jak se mi to odměňuješ? Jdi, pospěš, proboha, nebo … "

Cítila snad větší hrůzu než on sám, protože ji neopouštěla myšlenka na to, že zabil strýce Chacka, a že cynicky krčil rameny nad smrtí Columba Groena.

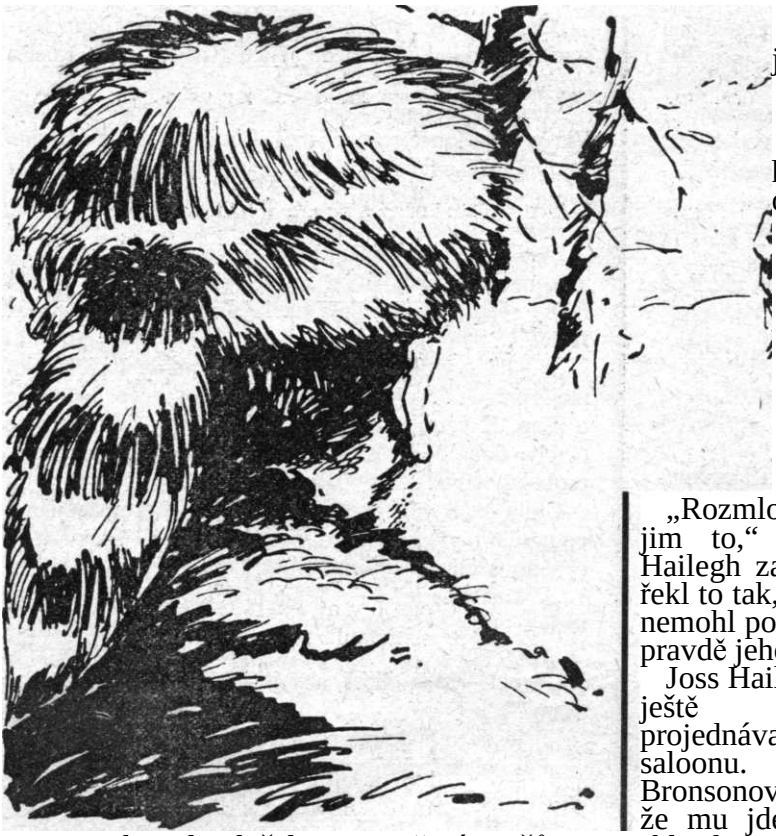
„Pokusím se ještě –," řekla malátně a všecko se s ní točilo.

„Ano, pokus se. Proč mi tu kážeš? To mi neprospěje. Jdi, kruci – nebo chceš, abych si rozbil hlavu tady o ty trámy?"

„A jestli to bude marné, Jacku … "

„Pak vás všechny prokleju ve své poslední vteřině. Tebe, Bronsona, Hailegha a všecky. Jdi, povídám!"

Potácela se ven, zcela vyděšená. Marien Hailegh se hádal se svým bratrem.

„Mohls jim to rozmluvit, Jossi. Nevidíš hrůzu toho děvčete?“

„Rozmlouval jsem jim to,“ řekl Joss Hailegh zasmušile, a řekl to tak, ze Marien nemohl pochybovat o pravdě jeho slov.

Joss Hailegh potom ještě něco projednával v saloonu. Také Are Bronsonovi se zdálo, že mu jde o milost pro Jacka, ale slyšel jen mručení mužů. Nesouhlasili. Joss Hailegh ztrácel pádu pod nohama, když mluvil v Jackův prospěch. Musel toho nechat.

Are Bronson měl od chvíle, kdy mu Glorie zmizela z očí, pořád otevřená ústa. S temně rudými, téměř do fialová zbarvenými rty v orámování vousů se podobal středověkému trestanci, který zešílel z dlouhého pobytu pod zemí. Hlavou se mu překotně honily zběsilé myšlenky a před očima se mu sbíhala barevná kola.Najednou pociťoval ve všech údech tíživou sílu celého množství kořalky, kterou tu za pět let vypil Co se to dělo? Jack Dingell měl zemřít. Glorie říkala, že on, Are Bronson, je tím vinen. Byl opravdu vinen? Nedovedl si odpovědět.

Nemluvil, nepil. Naslouchal. Zvenčí bylo někde slyšet Gloriin zoufalý hlas. Slyšel slova Josse Hailegha. Chtěl vstát a nemohl. Chtěl promluvit a nevěděl, co by řekl. Už nesnil, jen se mu zdálo, že něco

drží, že to tahá obří silou zpět a že to přece jde nezadržitelně dopředu.

To se snažil přemoct sílu kořalky, roztrhnout okovy, svírající mu mozek. Něco tu měl napravit. Ale co a jak? Saloon se znovu vyprázdnil. Are Bronson zůstal sám, snažil se bojovat se svou myšlenkou, na samém okraji propasti.

Jedno napití a uklidní se; To věděl.

Ale nenapil se. Odstrčil sklenku tak prudce, že se převrhla. Opřel se **o** pult a vstal. Stál na velmi slabých nohách. Měl dojem že potřebuje čerstvý vzduch.

Nad tímto nápadem se zaradoval. Čerstvý vzduch.

Ale když se vypotácel ven, do polojasného, mrazivého dne, shledal, že čerstvý vzduch není to, co chtěl, a propadl nové tísni.

Viděl ke srubu Columba Groena. Stála tam skupina mužů. Myslel, že mezi nimi rozeznává O'Haru, připínajícího si sněžnice.

Násilím probudil svůj rozum. Uznával, že je opilý a že neovládá své myšlenky, a byl to zdravý úsudek. Ale nesnadno si vybavoval ostatní skutečnosti..

Edin Leed kdo a co byl Edin Leed?

Are Bronson vykročil mechanicky ke srubu, ve kterém přespával. Ani nevěděl, že tam jde. Sníh se pod jeho nohama míhal, jak se na něj zamyšleně díval.

Došel. Zastavil se přede dveřmi. A jako blesk si uvědomil skutečnost. Měl to pohromadě. Jack Dingell, Edin Leed jako popravčí mistr. Pět katů. A obvinění Glorie Dingellové, že on, Are Bronson, je tím vinen.

Přece – musel si vzpomenout ještě na něco. Na to, co mu předtím projelo hlavou, zpřetrhalo se ještě nedomyšleno a viselo jako slaboučká, pomačkaná červená nitka. Zdvihl kalné oči ke kalnému nebi a proklel tiše svou opilost. Mohl to udělat, chápal to, ale zapotácel se přitom a opřel se dlaní o dveře srubu. Vpadl dovnitř.

Byl udýchaný. Ve spáncích mu bušilo. Volala to venku zase Glorie Dingellová nebo to byla ozvěna z jeho duté hlavy? Nevěděl. Dveře zůstaly otevřené. Klesl na nepořádné lůžko a díval se ven ze dveří na čistý, bílý sníh. Proti tmě uvnitř srubu se to zdálo oslňující.

Are Bronson tupě seděl. Hýbal trupem, aby dokázal odtrhnout oči od bílé pláně za dveřmi. Červená, zpřetrhaná nitka v jeho podvědomí se zmítala jako ve vichřici. Co to jen bylo?

Jack Dingell a Glorie. Pět mužů a Edin Leed. Tři míle severně od Skinflagu. Hotovo. Konec.

Bože – co to jenom chtěl? Co chtěla Glorie Dingellová? Jak to říkal bez úspěchu Joss Hailegh? Požadovala pro Jacka řízení u soudu někde na jihu. Chtěla ho zachránit před smrtí z rukou Skinflagských, před zkázou, kterou prý zavinil on, Are Bronson.

Červená nitka se napjala. Zcelovala se. Are Bronson třeštil oči a úzkostlivě hlídal svou pomatenou logiku.

Co bylo jeho povinností, jestliže to tak popletl, jestliže zavinil ten strašný osud, přičinil se o neúprosné rozhodnutí mužů ze severu? Zachránit Jacka Dingella! Pomalu vstával a opíral se o lenoch židle. Vstával, jako by viděl před sebou něco velikého, přikazujícího strašlivým způsobem poslušnost. Bylo to jeho vlastní nitro. Stanulo před ním jako ohromná, poroučející příšera.

Are Bronson je viděl před sebou závojem alkoholických par. Zachránit Jacka Dingella. Prostá věta. Ryla se ohnivým písmem do Are Bronsonovy svraštělé duše a Are Bronson pokyvoval hlavou.

Odvrátil se od oslňujícího sněhu. Za sebou měl tmu. Zavadil nohou o židli a převrátil ji. Hmatal rukama a chytal se všeho, co mu přišlo do cesty. Kymácel se do rohu místnosti. Pára mu šla od úst. Uchopil to, co hledal. Studilo ho to do dlaní. Sevřel pevně, až bolestivě dva revolvery.

Pak, se zbytkem své někdejší vůle, si vyjasnil skutečnost a podobal se šílenému ďáblu s revolvery namířenými ke dveřím. Nezbavil se ještě opilosti a byl si vědom, že to nemůže dokázat. Jeho myšlenky byly stále těžké a ruce slabé. Cítily tíhu revolverů a klesaly únavou. A to bylo nesmírně smutné. Nedostávalo se mu síly. Are Bronson cítil na čele pot úzkosti.

Náhlým a neobratným pohybem odložil dva revolvery. Rychle kráčel ke dveřím. Nešel rovně, nedovedl jít rovně. Když vycházel, zavadil prudce ramenem o veřej a otočil se. Vyšel pak ze dveří, klesl na kolena do sněhu. Zabořil do něho hlavu a ruce. Třel si obličej a sníh se na jeho horké tváři rozehříval.

Potůčky vody mu stékaly vzadu pod límcem kabátu a po prsou jako studení hadi. Šíje se pokryla ledem. Ale stále byl Are Bronson tak horký, že rozehříval sníh. Neustal. Napolo se zdvihl, až když necítil obličej ani ruce.

Tím si pomohl.

Svět se mu zjasnil.

Glorie Dingellová už nekřičela. Ošetřovala ji Quatremainova žena ve srubu. Are Bronson však nemyslel na Glorii, myslel jen na její přání.

Viděl smutný průvod sedmi mužů, které nikdo nedoprovázel. Edin Leed kráčel vpředu se svěšenou hlavou. Deset kroků za nim se vlekl Jack Dingell se svázanýma rukama. Od jeho zápěstí vedl dlouhý provaz, jehož konec držel O'Hara. Vedli Jacka Dingella jako zvíře. O'Hara jako nejpřednější ve skupině pěti chlapů špatné pověsti, parazitů Skinflagu. Pod rameny nesli nabité pušky. Lopaty na hloubení hrobu u pasů. Všichni měli na nohou sněžnice, i Jack Dingell. Bez sněžnic nebylo možné jít severním směrem za dílci. Are Bronson si vzpomněl na sněžnice.

Vstal a vrátil se do chaty. Ale jak se mu mysl vyjasnila, viděl svůj tělesný stav.

V šeru chaty uchopil opět dva revolvery. Konce hlavní se chvěly a Are Bronson pocítil nával zoufalství.

Byl slabý, zničený, bez síly, kterou mu zhltla kořalka. Nestál pevně. Nohy se mu podlamovaly, v hlavě mu hučelo.

Ještě odložil dva revolvery. Sebral nějaký hadr a začal si třít obličej i ruce. Krev se mu rozproudila. Síje pálila jako v ohni. Zase uchopil dva revolvery, ještě se chvěly.

Vyšel ven, ale vrátil se pro sněžnice. Obtížně dýchal, když si je uvazoval. Tři věci potřeboval mít v pořádku: vůli, sílu a bystrost. Avšak jenom vůle rostla až k nebi – a to ostatní dopadalo nesmírně bídně.

Vzpomínal matně na dobu, kdy v něm všechno poslouchalo příkazy jeho železné vůle. Muselo to být i teď. Nutil svůj úsudek a přinutil jej, aby mu poradil vydat se k severu obloukem, za stavbou strýce Chacka. Nutil svou sílu, trýznil ochablé svaly k pohybům a dokázal jít tak rychle, že průvod Edina Leeda šel třikrát pomaleji. Edin Leed nespěchal. Are Bronson musel spěchat.

Ale brzy klesl. Svaly nechtěly poslechnout jeho vůli. Najednou ležel ve sněhu, s rukama, v nichž držel revolvery, napřaženýma dopředu. Těžce dýchal a bránil se mdlobám. Bylo to velké rozčilení. Ležel dost daleko od osady, že si ho již nikdo nemohl všimnout. Čelo mu přimrzalo. Nyní se nesnažil přemýšlet, a přece chápal všechno daleko jasněji. Zřehral na svůj tělesný stav. Nic jiného už nevadilo. I rozum jakžtakž poslouchal. Dokonce radil k ústupu, ke kapitulaci. Vůle se rvala s rozumem. Musela zvítězit vůle. Are Bronson to věděl. Vztyčil se na kolena. Na čele měl závěj přimrzlého sněhu. Neměl vlastní sílu. Ale vzpomněl si na jinou, nevyčerpatelnou sílu, a napadlo ho, že si ji vypůjčí.

Revolvery v jeho rukou zachrastily o sebe. Are Bronson klečel na sněhu a snažil se sepnout ruce k šedivému nebi. „Bože …," řekl, „velký Bože."

A jak tu klečel, oslepen sněhem, s dvěma žadonícími revolvery, nabýval přesvědčení, že jedná správně. Nebylo síly, která by mohla zmírnit utrpení Glorie Dingellové, kromě síly boží. Nebylo moci, která vy dokázala vyhnat z Are Bronsona ďábla, který ho oslabil, kromě boží moci, skryté za šedivými oblaky. Are Bronson zesílil hlas, aby pronikl tou šedivou clonou až k Bohu. A volal: „Dej mi sílu! Dej mi sílu!"

Nikdy nepronesl vroucnější slova. Nikdy nepocítil takovou úzkost a očekávání milosti.

„Dej mi sílu, Bože. Je-li tvým přáním, aby netrpěli nevinní, dej mi sílu. Chceš-li, obětuj mě, ale nech mě zvítězit tvým jménem a tvou silou. Nech, ať zahynu, až dokonám, co mám učinit."

Věděl, co chce, a věděl, že mu Bůh rozumí. V nejhlubším, osvobozeném nitru cítil, že jedná spravedlivě že se nemýlí a že nějakým zázrakem pochopil, co je třeba napravit, i když se na tom usneslo mnoho moudrých, řádných a střízlivých lidí.

Věřil, že je to vnuknutí. Že, kdyby nebylo zázraku, seděl by teď v opuštěném saloonu strýce Chacka a pil jako vždycky, a možná víc. Ale byl to zázrak. Upíral zrak k nebi, s hlavou nepřirozeně zvrácenou, a chrastil revolvery, které nemohly nebi ublížit. Obětoval je, snažil se je posvětit. Neměl sílu. Nemohl ji získat z ničeho. Musel si ji vypůjčit, protože věděl, že vůle by ho hnala vpřed, až by padl a zemřel. To nechtěl, to nesměl připustit. Tady byl jeho konečný cíl, nejvznešenější ze všech. Ani zlato, ani láska. Trpěl touhou po moci. Zmítal se pochybami. Žhavěl jako železo v ohni. A kořalka, která ho po léta ničila, přetvořila ho v dítě, prosté a prosící, nesobecké a očištěné do počáteční nevinnosti.

„Otče náš – Otče náš, jenž jsi na nebesích …“

Na severu rostla světlejší skvrna. Mlhy ve výškách řídly. Bůh spouštěl dolů mráz. Are Bronson posílal svůj pohnutý hlas po bílé pláni. Všechno ustupovalo, všechno se propadalo. Tajemná, nesmíme podivná síla naplnila prostor. Are Bronson v ní vězel celý, cítil, jak do něho vniká, ale stále se modlil. Říkal modlitbu a vztyčoval se. Skláněl hlavu. Pohlížel k severu, níž a níže. Světlá skvrna tam zůstala viset.

A pak znovu vykročil. Úporně, sirně po dlouhém odpočinku, bez únavy v údech, které necítil. Dýchal rychle, ale snad to muselo být. Brodil se sněhem. Našlapoval sněžnicemi se starou opatrností. Díval se k severu. Čas pro něj opět nic neznamenal, ale nebyl to už prázdný sen posledních let. Účelnost pohybů se zdála automatická. Šestý smysl se probudil. Are Bronson kráčel jako býk. Pravidelnými kroky, které snad nikdo nemohl zadržet.

Na táhlém hřebenu na obzoru stál Jack Dingell se svými katy. Černé postavy na zašedivělé bílé ploše. Tří z těchto postav hloubily hrob. Jack Dingell se na to díval a nebyl statečný. Jeho strážce potrhával provazem. Edin Leed hleděl zasmušile do dalekého severu. – Půda byla umrzlá. Jack Dingell si přál, aby se rýče hrobařů polámaly.

Are Bronson k nim docházel. Museli ho na bílé pláni spatřit, ale nenapadlo je, kdo přichází. Are Bronson docházel vzpřímen, nekolísal a v rukou držel revolvery. Poznali ho, až když přišel zcela blízko.

„Bronson!“ řekl Edin Leed, „co tu chcete?“

„Dejte všichni ruce vzhůru,“ řekl Are Bronson s velkým klidem, „střelím po každém, kdo by měl jen nejmenší námitku.“

29.

To vlastně nebylo hrdinství. Edin Leed si s sebou nevzal zbraň. Tři muži s lopatami v rukou odložili pušky předtím, než začali kopat. Čtvrtý držel Jacka Dingella na dlouhém provaze. Jediný Poole

Atwick měl pušku připravenou, ale Bronsonovy namířené revolvery vypadaly výmluvněji. Všichni byli nesmírně překvapeni. Are Bronson zvítězil.

V jeho obličeji nebylo ani stopy po obvyklé otupělosti. Are Bronson se díval tak, jak si ho už sotva pamatovali. Stál pevně. Cítil chvění v údech, ale nebylo to vidět. Zdřevěněl, zmrtvěl, ale měl vůli a prsty na spouštích byly velmi citlivé. Are Bronsona ani nenapadlo, že by se mohl najednou zhroutit. Ani namáhavá cesta ho nezničila. Byl to skok ze světa opilců na pevnou půdu. Bylo to na něm vidět, že muži uvěřili v zázrak, aniž věděli, že se o něj před chvílí modlil.

„Řekl jsem něco," připomněl mrazivě, „a jako bych byl nic neřekl. Hej! Ruce vzhůru, povídám!"

A pak teprve padla Atwickova puška do sněhu.

O dvojím zázraku přemítal Jack Dingell. Nejdříve se mu oči rozhořely ohněm naděje. Ale za několik vteřin bezpečně poznal, že Are Bronsonův hněv je namířen proti jeho katanům, a vykřikl jako blázen.

Edin Leed nezvedl ruce vzhůru jako ostatní. Postoupil nebojácně vpřed.

„Jste opilý, Bronsone," řekl prudce.

„Říkejte si, co chcete, ale poslechněte."

Myslel, že bude muset vystřelit.

To by se jistě nesrovnávalo s morálkou jeho činu. Ze všech nejmizernější krev tu byla krev Jacka Dingella, a jiná nesměla být prolita. Kdyby všichni věřili, že Are Bronson myslí svou hrozbu vážně, jednali by rozumně. Ale Edin Leed stál příliš blízko. Myslel, že se už není třeba Are Bronsona obávat.

Are Bronson věděl, že konce hlavní se nesměly odchýlit ani o čárku. Nesměly se zachvět nejistotou. Pohled musel být chladný a odhodlaný. To znamenalo napnout vůli ještě o něco silněji. Are Bronson se bál, že to nedokáže, protože i pohled Edina Leeda byl pevný a odhodlaný.

„Přestaňte bláznit, Bronsone."

Are Bronson se mu díval do očí.

„Řekl jsem. Ustupte, Leede."

Edin Leed ještě váhal.

„Ustupte, a ruce vzhůru!"

Are Bronson držel revolvery po starém způsobu. Prostředními prsty tiskl spouště a ukazováky ležely na zbraních, rovnoběžně s hlavněmi. Are Bronson kdysi byl tak zručný, že střílel přesně tam, kam ukázal jeho prst ležící podél zbraně. Ani nezaměřoval pohledem. Ukazováček cílí vždycky dobře a automaticky. Tento objev prvních amerických střelců je dodnes velmi důležitý.

V této chvíli byl Are Bronson střelcem schopným vychrlit ze svých zbraní množství nechybujících ran. A Edin Leed ustoupil a zvedl ruce.

„Dobrá,“ řekl Are Bronson a jeho napětí povolilo, třebaže pozornost neochabovala.

Přešlápl. Nevěděl, jak dlouho to ještě vydrží. Lihové páry ho ještě tlačily v mozku.

„Jacka Dingella musíte uvolnit,“ poznamenal.

Jack Dingell začal horečně škubat spoutanýma rukama. „Bronsone,“ syčel Edin Leed, „víte, Čeho se dopouštíte?“

Bronsonovi fialověly kotníky mrazem.

„Ať Firthy přeřízne provazy,“ řekl místo odpovědi, „pušku nech ležet, Firthy.“

Firthyho obličej byl ustrašený, když řezal Jackovi pouta. Jack se zmítal jako nerozumné dítě. Projevoval šílenou netrpělivost. Bál se, aby se z toho neprobudil. Jakmile roztáhl volné ruce, uskočil.

„Myslel jsem,“ hekl, „že mě bodne.“

Edin Leed vyrazil zuřivou kletbu.

„Firthy, ďáble! Proč jsi ho nebodl?“

Firthy držel zbytek provazu v ruce a trhal rameny.

„Rád bych věděl,“ křikl Edin Leed, „jestli by měl ten opilec odvahu po nás střílet, kdybys ho byl bodl.“

„Máte pravdu,“ řekl Are Bronson klidně, „nestřílel bych.“

Učinil několik kroků, aby přeskupil co nejvýhodněji vzájemné postavení.

„Jack Dingell půjde nyní rychle zpět. Ví, kde jsou jeho psi a sáně. Dokáže je snadno zapřáhnout a odjet, obětuje-li okliku kolem šibenice a Kobylí hlavy. Proč stojíte, Jacku?“

Jack Dingell si třel zápěstí.

„Rozumím-li dobře,“ pravil zmateně, „napomáháte mi k útěku?“

„Právě tak,“ pokývl Are Bronson, aniž mu věnoval pohled, „to vám asi postačí. Běžte. Nespěchejte. Žádnou ztřeštěnost. Počítám, jak dlouho tady budeme odpočívat, abyste se dostal bezpečně pryč.“

„A co vy? Co bude s vámi?“

Are Bronson zavrtěl hlavou. Zbylo v Jacku Dingellovi aspoň něco dobrého?

Jack se nedočkal odpovědi. Dlouho nečekal. Ještě se nedůvěřivě otočil, ale pak se brodil sněhem, jak nejrychleji mohl.

Edin Leed ho sledoval, Are Bronson nemohl, protože byl k Jackovi obrácen zády. Jack Dingell se zmenšoval. Pohyboval se po bílé pláni jako černá skvrna. Mizel za skalami a vyvýšeninami a zase se objevoval. Unikal každou vteřinu. „Tak,“ pravil Edin Leed, „tak.“

Are Bronson znovu změnil pozici. Nohou odkopával pušky, až je dostal na bezpečné místo.

„Dejte ruce dolů,“ řekl, „dávám pozor, kdyby měl někdo u sebe revolver.“

Pětka nespolehlivých svěsila ruce s úlevou. Edin Leed zlostně.

„Bronsone,“ pravil s nenávistí, „nechtěl bych vězet ve vaší kůži.“

Jack Dingell už docela zmizel a Are Bronson byl spokojený.

„Je to dobrá kůže," odpověděl, „Jack Dingell před chvíli vězel v mnohem horší."

Pak mlčeli pod hrozbou jeho revolverů. Tiskl lokty k tělu. Mířil od boků. Pochyboval, že by dovedl rozevřít prsty. Cítil své ruce jako dva ledové kameny přivázané k zápěstí.

„Glorie Dingellová žádá," dodal po dlouhé chvíli, „aby byl její bratr odevzdán jižnímu soudu. Myslím, že je to spravedlivý požadavek. Na jihu nebude odsouzen k smrti, kterou si nezaslouží, když z jeho jednání nevzešla žádná škoda."

„Blázne," řekl Edin Leed, zatímco ostatní jevili spíš zvědavý zájem, „především byste musel doufat, že Jack Dingell poběží rovnou k soudu, aby na sebe žaloval. A pak, zapomínáte, že je to vrah."

„Myslím," odvětil Are Bronson pokojně, „že jižní soud to řádně uváží."

Edin Leed kroutil hlavou. Kořalka zcela jistě pomátla Are Bronsonovi rozum.

„Je čas," pravil Are Bronson, „aby se odbyla poprava, aby to slyšeli lidi ve Skinflagu. Myslíte, že rozeznají zvuk pušek od zvuku revolverů?"

V každém revolveru měl osm ran. Pět chtěl vypálit do sněhu. Zkusil hnout spouští. Ještě to šlo, ačkoliv tlak na kohoutek necítil.

Najednou začal střílet z obou zbraní. Zdánlivě bez cíle, šikmo k zemi. Z pravého coltu dvě, z levého tři rány. Pět žlutých protáhlých jazyků šlehlo od jeho boků. Firthy zděšeně uskočil.

„V pořádku," řekl Are Bronson, „Joss Hailegh právě obnažuje hlavu a Glorie omdlela, že?"

Kradmo pohlédl na věc, po níž střílel. Byl to zbytek provazu, necelou stopu dlouhý, dvanáct kroků od jeho nohou. Ani jediná kule provaz nezasáhla, ale tři byly velmi blízko. Hluboké, šikmé jamky do sněhu to dokazovaly.

Nevypadá to zle, pomyslel si.

Zkřížil teplé hlavně na svých zápěstích, bylo to příjemné.

„Teď stůjme tiše," dodal, „musíme Jacka Dingella pohřbít."

Ale jak tak tiše stáli, chtělo se mu strašně spát. Nebyl už opilý, a snad právě proto pozoroval svou slabost. Víčka mu klesala. Oči ho studily, jako kdyby je měl ve sněhu. Znovu napínal svou vůli a myslel, že teď je to ze všeho nejhorší.

Byl by snad opravdu usnul, kdyby ho nevyrušil hlas Edina Leeda.

„Jack je dávno pohřbený, Bronsone. Máme se vrátit? Co vlastně zamýšlíte?"

„Vrátit se s vámi," řekl pevně.

Snad byl blázen, ale dělal to pro Glorii Dingellovou. Na něm samotném nezáleželo.

„Uvítají nás, půjdete-li s námi, Bronsone."

„Jistě," pokývl, „ale počkejme ještě chvíli. Pušky necháme zde."

Bylo těžké odhadnout správně dobu, proto radši přidával. Teď už Jack jistě štval psy k jihu. Mohl i hlasitě práskat bičem. Byl už dost daleko.

„Půjdeme," pravil Are Bronson, „a budu rád, když půjdete napřed. Máte ještě zlost, Leede?"

„Tomu se nedivte," odsekl Edin Leed.

Stmívalo se, když docházeli k osadě. Nad severem už nestála světlá skvrna. Are Bronson se po ní marně ohlížel. Revolvery v rukou nedržel. Nahříval ruce opatrně v kapsách kožichu. Neomrzly snad proto, že mu tak bouřlivě proudila krev. Ochlazováním krve však zeslábl, a vzdálenost mezi ním a šesti muži se zvětšila.

Are Bronson povolil nohy v kolenou, svěsil hlavu a klátil se. Potřeboval si odpočinout, aby do Skinflagu došel vzpřímeně.

Podařilo se Jackovi zmizet?

Kladl si tuto otázku, protože na ní záviselo všechno další. Z výrazu prvních lidí, s nimiž se setkal, bylo vidět, že Jack je pryč. Mezi nimi byla i Glorie Dingellová. A její pohled byl nejvýmluvnější ze všech.

30.

Nevyjadřoval vděk, radost, ani obdiv nebo uspokojení. Jen jakési bolestné ulehčení. Tváře Glorie Dingellové byly bledé, oči nesmírně unavené. Zastavila se před Are Bronsonem na pět kroků, a muži, kteří byli s ní, se ji neodvážili předejít. Edin Leed jim jistě řekl, co se nahoře přihodilo.

Všichni byli především překvapeni. Nerozhodli se ještě, mají-li se na něho vrhnout a zabít ho. Stál před nimi, jeho pohled byl tvrdý a nebojácný, a jeho proměna za necelé půldne působila tak na ně, že by ho nechali projít, kdyby chtěl.

„Kde je Jack?" zeptal se pro jistotu.

Glorie Dingellová zkřížila ruce na prsou.

„Utekl na jih," řekl za všechny.

Dívala se s nevyslovenou otázkou do očí Are Bronsona, náhle se obrátila a z očí ji tekly slzy. Prošla kruhem mužů. Začaly se ozývat hlasy. Are Bronson byl muži obklopen. Glorie zmizela. Tam vzadu se jí někdo ujal.

„Myslím," pravil Nut Forsake, „že se z toho budete zodpovídat, Bronsone."

Are Bronson ucítil něčí ruku na rameni. Zdála se mu velmi těžká. Kdosi v malém zástupu, snad Cap Stell, křičel, aby dali pozor, že má u sebe zbraně. Dávali pozor, ale neustupovali. Šum hlasů přecházel v hluk. Pěst se mihla, ale neudeřila.

Joss Hailegh se blížil a rozrážel muže silnými lokty.

„Bronsone," volal – „slyšel jsem …"

„Potvrzuji to," pravil Are Bronson.

Pichlavé oči Josse Hailegha vyjadřovaly kletbu.

„Hlupáku!“ pravil ostře.

Are Bronson si to nechal líbit. Došel také k názoru, že je hlupák.

Ale tato věc byla i pro Josse Hailegha těžko řešitelná. Měl znovu svolat radu starších, aby soudila Are Bronsona?

„Nikdo nedohoní Jacka Dingella, Bronsone.“

„Já vím,“ řekl Are Bronson.

Počítal s tím. Věděl, že při troše rozumu se o to ani nebudou pokoušet. Jack Dingell uměl velmi rychle cestovat bílou plání.

„Bronsone, Glorie Dingellová si je vědoma viny svého bratra. Víte to?“

„Vím to, Jossi.“

„Tedy uznejte, jak strašný jste hlupák. Udělal jste ji ještě bezradnější. Ukázal jste se před ní jako zločinec. Jako člověk, který chrání zločin. A ani vaše opilství vás nemůže omluvit.“

„Snad je tady osobní poměr Glorie k jejímu bratrovi, Jossi?“

„Kdo by o tom chtěl pochybovat? Ale vy jste nejednal správně, a musí to uznat i Glorie Dingellová.“

„Jistě to uznává.“

Are Bronson mluvil mírně, ale zřetelně.

„Jossi, Glorie měla jeden jediný požadavek. Je to spravedlivé děvče. Měli jste se postarat o to, aby byl Jack dopraven na jih k řádnému soudu. Proč jste to neudělali?“

„Poněvadž –,“ řekl Joss Hailegh zlostně, „poněvadž máme stejný rozum jako soudci na jihu, poněvadž známe lépe sami sebe a svůj život, a protože cesta na jih klade obtíže.“

„A přece jste se sám přimlouval, aby vaši soudci dali Jackovi milost.“

Joss Hailegh sevřel ústa. Hned se však vzpamatoval.

„Přiměl mě k tomu ohled na Glorii Dingellovou, Bronsone,“ řekl se sevřenými zuby.

„A z jakého jiného důvodu jsem jednal já?“ zeptal se Are Bronson lehce.

Hlava se mu točila. Upadal znovu do snu, ale únavou, a cítil, že ta únava je zdravější než všecky únavy jeho posledních pěti let.

„Teda Bronsone … musíme se zamyslet, co s vámi. Spáchal jste zločin. Pomohl jste zločinci na svobodu. Zapomněl-li jste na smrt strýce Chacka, jak jste mohl zapomenutou na starého Groena?“

Are Bronson sklopil hlavu.

„Nezapomínám na Groena,“ řekl téměř nezřetelně.

„Naopak. Zapomínáte. Berete ohled na Glorii Dingellovou. To je sobecký ohled, Bronsone, vemte si to jak chcete.“

„Uznávám to,“ pravil Are Bronson vzpřímen.

„A tedy –,“ Joss Hailegh postoupil o krok, „jste vyvrhel. Žádáte, abyste byl postavený před soud ve Fort Yukonu?“

Kruh mužů tise naslouchal. Joss Hailegh a Are Bronson hovořili bez přestávky. Teprve po poslední Bronsonově otázce se Are Bronson odmlčel. Vypadal, jako by o něčem přemýšlel.

Pak se slabě usmál.

„Jossi," pravil, „bál jsem se jen dvou věcí. Za prvé té, že se Jackovi nepodaří zmizet, a za druhé, že mě prostřílíte skrz naskrz, jakmile se tu objevím. No, to se nestalo."

Joss Hailegh se zamračil.

„Očekává vás soud, Bronsone. Nikoliv ten na jihu. Náš. Je mnohem přísnější."

„A kdyby –," otázal se Are Bronson, „kdyby se Jack Dingell dostal před soud ve Fort Yukonu?"

Mezi muži se ozval zlostný smích.

„Slíbil vám to?" houkl Edin Leed.

„Já to slibuju," řekl Bronson bez váhání.

Joss Hailegh potřásl hlavou. Tento Are Bronson propadl šílenství opilců. A přece vypadal v této chvíli tak rozumně.

„Já to slibuju," opakoval, když všichni mlčeli, překvapeni a rozhořčeni, „a vím, co říkám. Nikdo nedostane Jacka Dingella na jeho útěku. Jack Dingell se velmi dobře vyzná v cestování a je vytrvalý. Opravdu nikdo? Chlapci, ruku na srdce. Kde stojí muž, který cestoval lépe a rychleji, než to kdy svedl Jack Dingell?"

Mlčeli. Ten blázen myslel na sebe, takovou alkoholovou ruinu. A říkal to s takovým sebevědomím, že se ani nesmáli. Are Bronson mluvil dál.

„Já jsem to. Já jediný můžu dohonit Jacka Dingella, a chci tím napravit všechno, o čem se domníváte, že jsem učinil proti právu. Přísahám, že svému slovu dostojím, nebo zemřu. Jestliže kdy mezi námi platilo slovo muže, pak žádám … "

„Stop!" křikl Joss Hailegh.

Vložil do toho tolik energie, že se Are Bronson odmlčel a upřel na něj pozorný pohled.

„Nenechte se vysmát, Bronsone. Slibujete úspěch, nebo svou smrt, ale počítali bychom jen se smrtí. Nejste dávno tím, čím jste býval. Kdysi nebylo na Aljašce muže, který by se vám vyrovnal. Ale teď si zapřáhněte Anitu Mallowovou a černá Elsa ať ji pohání. Bude to rychlejší spřežení, než které nám slibujete."

Joss Hailegh se rozhořčeně odvrátil. Are Bronson ho velkou silou uchopil za rameno a obrátil.

„Stůjte, Jossi."

„Ruce pryč, Bronsone."

„Ano," řekl Are Bronson, „chci s vámi mluvit, a ne se rvát. Opakuju vám, že se pustím za Jackem Dingellem. Nepotřebuju nic než dvanáct nejlepších psů, pevné saně a nějaké zásoby. Jack Dingell nemá ani nejlepší psy, ani nejlepší saně, ani zásoby. Tady hrají roli i jiné věci než síla, kterou lze získat. Nejsem silný, Jossi. Jsem ale tak slabý, jako jsem byl včera? Odpovězte."

Joss Hailegh se mračil.

„Jste silnější,“ připustil. „Jsem silnější. Nevíte, jak jsem se zvedl, ale jednou vám to povím, a pak se vám otevřou oči, Jossi. Vzpomenete si ještě, jak jsem vás tehdy dostal?“

„Dostal jste nás?“

„Ptáte se? A byli jste čtyři.“

„Zůstali jsme jen dva, Bronsone.“

„Ale…,“ udělal Are Bronson, „to je ta mnoholetá trpkost. Nikdy jsme si to pořádně nevyložili. Nechrne to na pozdější dobu. Jde o Jacka Dingella. Chcete vědět, jak ho dostanu. Pojedu za ním den ze dne s větší silou, s lepšími psy a širšími sanicemi drahou, kterou vyšlape svými psy. Jeho urovnanou stezkou budu klouzat, jako to dělá lokomotiva na kolejích ve Fort Yukonu. A napadne-li nový sníh, najdu Jackovu stopu dřív, než by ji našel někdo z vás, a zdržím se jen málo. Je to tak, Jossi.“

Joss Hailegh mlčel. Obracel svůj pichlavý pohled po mužích kolem a upadal v hněvivě rozpaky.

Are Bronsonovo čelo bylo rudé.

„Tedy, žádám tohle. Vyberte dvanáct nejlepších psů a dobrý bič. Naložte sáně, a já z nich vyházím, co nebudu potřebovat. Prosím vás o to. Hřešil jsem na sobě i na jiných a chci to napravit. Jsem zase Are Bronson a posílám k čertu všecky lihoviny strýce Chacka, který se s nimi v pekle určitě shledá. Udělejte, o co vás žádám. Kdo nenáviděl Are Bronsona, ať na to zapomene. Kdo jím opovrhoval, ať opovrhuje dál. Ale vynasnažím se, abych mohl každému stisknout ruku, až se vrátím, a nejdřív vám, Jossi. Potom si to snad vysvětlíme. Potom… “

„Hm –,“ udělal Nut Forsake, „proč si nevyberete psy sám?“

Are Bronson polkl slinu.

„Proto,“ řekl slabším hlasem, „že odcházím, abych spal. Nebudu-li spát nejdéle za čtvrt hodiny, padnu. Probudím se za šera příštího dne. A pak buď pojedu za Jackem Dingellem, nebo mne budete soudit. Máte na rozmyšlenou plných dvanáct hodin. To pro dobré muže něco znamená.“

Vykročil a nikdo neřekl slůvko, aby ho zadržel.

31.

Are Bronson spal, zatímco Jack Dingell jel rychle k jihu a Skinflag vřel jako přetopený kotel.

Byl to posilující spánek, nezamlženými alkoholovými parami. Are Bronson se probudil za šera, přesně tak, jak řekl. Kdyby byl spal dál, byl by ztratil důvěru, kterou přes noc získal. Jen málo mužů připravovalo sáně a vybíralo pro něho psy. A vůbec nikdo nevěřil v úspěch jeho výpravy.

Probudil se a řekl:

„Co je pro mě připravené?“

Slyšel, že dvanáct nejlepších psů.

„Zahynete jistěji, než by se nám podařilo vás odsoudit," pravil Joss Hailegh. „Vypadáte dobře, ale není to ještě to pravé."

„Jistě není," řekl Are Bronson a mohl se k tomu přiznat, „ale každou hodinou se to zlepší. Jedno si pamatujte, Jossi. Před svým odjezdem nechci vidět Glorii Dingellovou."

Joss Hailegh mlčky pokývl. Celou noc se radili o Are Bronsonovi. Co nakonec rozhodlo pro přípravu psů, byla víra v jeho ozdravěné slovo. Nevěřili, že Jacka Dingella chytí, ale že se tak odsuzuje sám. Nechával svůj důl v rukou Glorie Dingellové a nechával tady poukázky na peníze, uložené Jackem Dingellem. Viděli v tom záruku, která jim postačovala.

„Přinejmenším," promluvil Lewis Quatremain, „vyděláme na jeho případné zradě nebo neúspěchu dvanáct miliónů. Řekněte mu to, Jossi." Ale Joss neřekl nic. Znal Are Bronsona lip než kdo jiný.

Are Bronsona hnalo kupředu to, co bylo jeho hybnou silou za starých dobrých časů. Touha po shonu a poctivém, mužském zápolení. Žádost dosáhnout vysokých cílů, a potřeba účelné činnosti. Všecko to, co z člověka dělalo muže. Rychle konal poslední přípravy a věděl, že se brzy unaví. Ale jeho čelo bylo jasné a úsměv mu zářil z[1] očí, téměř skrytých v černé záplavě vousů, které narychlo ostříhal, aby mu co nejméně překážely. Muži se na; něj zamračeně dívali. Nepomohli mu ani v nejmenším.

„Bič se vám válí tamhle.--,"' ukázal Joss Hailegh nohou.

Pochybovali, vyměňovali si pohledy. Are Bronson před jejich očima zápasil sám se sebou. Jeho vůle byla nesmírně veliká.

„Jack Dingell jede k Toronsonu," řekl, „a nemá na saních zbraně. Zmáčknu ho holýma rukama."

V této chvíli však byl Jack Dingell silnější než Are Bronson.

Nebylo ještě úplně světlo, když vyrazil. „Sbohem!" zavolal.

Neodpověděli mu.

Horlivost, s kterou se do toho pustil, ho brzy unavila. Údy se mu chvěly, nevydržel dlouho běžet za saněmi. Často stál na konci sanic a zatěžoval psy. Také rány bičem nebyly přesné. Dlouho mu dodával sílu pohled na nekonečnou pláň. Široce rozevřenýma očima hltal její jas, s rozkoší se nechal v obličeji šlehat vyletujícím sněhem, dýchal čistý vzduch a poslouchal divoký štěkot spřežení.

Spíš náhodou než vlastním přičiněním padl na Jackovu stopu.

To byl již velmi unavený, ale když ji objevil, tak zapomněl na únavu.

Až večer, když padala tma a rozbíjel tábor, sevřelo ho to pořádně. S bolestí si podával do úst sousta a pak dostal palčivou žízeň na kořalku.

Bylo to mučení. Dlouho neusnul. Skoro sténal, Pak se velmi pozdě probudil. Ztratil celou polovinu dne.

Každé hnutí mu působilo velkou bolest. Žvýkal kus řemene, aby zapomněl na chuť kořalky. Sotva dovedl pořádně zapřáhnout psy. A když konečně vyjel, byl až do večera pomalejší než Jack Dingell.

Jeho tělesný stav byl bídný, radil k návratu. Vůle pobízela dopředu. Únava ho svírala hůř než den předtím, a marně se těšil pomyšlením, že se svaly pohybem opět zpružní. Ráno se prostě nemohl pohnout. Jediné, co ho trochu těšilo, bylo, že chuť na kořalku už se tak často nehlásila.

Poznal, že se může napravit. I srdce mu divně tlouklo a měl křečovitou bolest v lýtkách i nad koleny. Zdvihnutí biče mu lámalo ramena. Pohyb hlavy vyvolával bolest v šíji.

Celý den byl příliš pomalý. Podle stop soudil, že se mu Jack vzdaluje.

To ho přimělo k novému vypětí sil.

Přece jenom jich nabýval. Ráno se budil dřív a večer lip usínal. Malátnost mizela jen zvolna a rychlost cestování ještě nestačila. Dopoledne se Jackovu tempu vyrovnal, odpoledne je zase ztrácel.

Pak si určil den odpočinku. Věděl, že je to velmi nutné. Zahrabal se hluboko do sněhu a vzal k sobě psy, aby ho hřáli.

Příští den se mu jelo lip.

A pak to bylo stále lepší. Jen síla svalů ještě pokulhávala za silou vůle. Nemohl to zlomit najednou. Věděl, že je na tom tak, jako by vyjel za Jackem o čtyři nebo pět dní později. Ale co to bylo v tom ohromném prostoru.

Pak měl dojem, že jeho údy jsou ze dřeva. Počítal dobu, kdy se změní v železo. Uvažoval, že až do Toronsonu Jacka nedohoní.

Přijal to za skutečnost, smířil se s tím a pak jel hlavně s ohledem na svou kondici.

Jack Dingell nemohl minout Toronson. Bylo to jediné místo, kde mohl nabrat zásoby pro další cestu. Vedla přes Toronson. Are Bronson si nedělal starosti, když ztratil stopu v padajícím sněhu. Vytrvale se hnal kupředu, i když se to nepodobalo tempu jeho dřívější cesty opačným směrem. Ale bylo to už dobré.

Are Bronson se vzdal iluze přímé honičky. Pouze cestoval. Ani Jack Dingell nemohl jinak. Překonávali oba tytéž překážky. Jeli za sebou v nezměněné vzdálenosti, protože Are Bronson nenabyl ještě pravou sílu a Jack Dingell ji ztrácel. Are Bronson si to dobře vypočítal. Přechodný stav, kdy síly vyrovnávaly, mizel. Are Bronson věděl, že se přibližuje. A když jednou znovu našel stopy Jacka Dingella, začal doufat, že ho dostihne ještě před Toronsonem.

Představoval si to jako vítězství. Musel se střežit, aby se neplašil. Rozum radil účelnost. Držel se zřetelných stop, jel dobře po měkkém sněhu a ani nevyužíval výhody vyjeté dráhy.

Blížil se.

Jednoho dne, i když se obával, že je to trochu předčasné, začal zrychlovat. Jack Dingell byl před ním sotva dva dny.

Náskok se zmenšil a po čtyřiadvaceti hodinách spatřil Jackovo spřežení před sebou.

Postačilo tedy nasadit finiš.

Are Bronson se rozhodoval. Buď si řádně odpočinout a pak dohnat Jacka Dingella, nebo se za ním pustit hned, s předpokladem, že je vyčerpaný.

Are Bronson se rozhodl vyrazit hned. Zvítězil v něm pud letět za cílení bezodkladně. Zdálo se mu, že už dost dlouho váhal, a teď ho lákal závod o všecko. Tak kdysi jeli s Jossem Haileghem. Bez ohledu na síly, jen pro vítězství, pro čest a uspokojení být první.

Teprve v této chvíli Are Bronson cítil, že se mu vrátilo všechno, o co ho Kožený prapor svým zlatem připravil.

Práskl bičem^ Psi zatáhli. Předek saní se zdvihl. Are Bronson běžel za nimi a silně volal. Jeho hlas byl pro Jacka Dingella výzvou. Jack Dingell Are Bronsona nepoznal. Prostě ho to nenapadlo. Volal také. Jejich hlasy se mísily se štěkotem psů. Honba začala – stmívalo se.

Vzdálenost zůstávala stejná. Are Bronsonovi psi byli silnější, ale měli větší náklad a Jack Dingell svá zvířata honil.

To trvalo jen tak dlouho, dokud Are Bronson nezjistil, že se nepřiblížil ani o deset stop. Pak zvýšil svoje úsilí.

Tma je přikryla. Jack Dingell se rozhodl, že pojede i potmě. Are Bronson chtěl tmy využít a to mu prospělo. Předběhl sáně a běžel spíš po paměti. Psi ho následovali s kňučením. Ve tmě nikdy neštěkali.

Stopa mírně zahýbala doleva, velikým obloukem. Are Bronson to poznal i potmě. Jack Dingell ztrácel své dobré vlastnosti. Are Bronson jich nabýval.

Potom mu někdo neočekávaně skočil na záda. Vyrazil ho z dráhy, a jak padal bokem do sněhu, jeho zvířata a saně přeletěly kolem.

Jack Dingell nechal své psy běžet a počkal si na svého pronásledovatele s nožem v ruce.

Are Bronson cítil, že mu něco roztrhlo rukavici.

Ohnal se jako medvěd. Do něčeho těžkého vrazil a porazil to. Znovu upadl, a než se mohl na sněhu otočit, bylo to na něm zas.

Kdyby byl řekl: „To jsem já, Jacku," byl by toho Jack Dingell nechal Are Bronson mlčel. Věděl už o noži, protože jeho rukavice byla rozpáraná, a věděl, že má být zabit. Nedivil se Jacku Dingellovi, nepopadl ho slepý vztek. Jen zamručel a chytil obě ruce, které se na něj sápaly.

Pravice držela nůž. Byla to silná pravice, protože Jack Dingell nebyl piják, a klonila se blíž a blíž k obličeji Are Bronsona. Are Bronson věděl, že ještě nemá svou bývalou sílu, ale nabyl už obratnost. Náhle uhnul hlavu a povolil Vražedná pravice zajela i s nožem do sněhu. Are Bronson vymrštil nohy do výše a trhem zdvihl trup. Téměř ve vzduchu se obrátil. Skočil s pokrčenými koleny až na záda Jacka Dingella a vmáčkl mu hlavu do sněhu. Když cítil pod sebou jeho odpor, klekl mu na šíji.

Silou, o které se domníval, že už je poslední, tloukl do Jackových zad, takže nemohl zdvihnout ruku s nožem, dusil se ve sněhu a sval na šíji ho bolel. Are Bronson našel místo svého útoku. Jack Dingell

mlátil tělem do sněhu jako zběsilý, snažil se kopat patami, ale nemohl. Svou tíhou a odporem a tíhou Bronsonova těla se bořil stále hlouběji.

Potom se Jack Dingell začal zmítat. Are Bronson usoudil, že už nemá síly k odporu. A stále ještě klečel na Jackově šíji, ale přestal bít. Natáhl ruku a zmocnil se nože.

Potom slezl, ale držel ještě levicí Jackův kožich.

„Povídám, Jacku“ řekl zadýchaně, „je po všem a měli bysme pomýšlet na večeři, co?“

Měl dost. V hlavě mu hučelo. Jack Dingell se vzdal právě vteřinu před okamžikem, ve kterém by byl mohl Are Bronsona shodit.

32.

Za pět měsíců, kdy Are Bronson nebyl přítomen, Joss Hailegh mnoho přemýšlel. Byl spokojený. Dobyl své pozice, nesžírala ho zášť poražených a odstrčených. S klidnou myslí přicházely i klidné a rozumné úvahy, a Joss Hailegh došel k závěru, že přes ztrátu svých dvou bratrů nemá už příčinu Are Bronsona nenávidět.

Jednoho dne promluvil vážně s Marienem.

„Mariene,“ pravil, „chtěl bych, aby ses vzdal snahy naklonit si Glorii Dingellovou.“

Proti jeho očekávání se Marien ani nerozzlobil, ani se nesmál a neodporoval. Sklopil hlavu.

„Říkáš to kvůli Are Bronsonovi?“

„Jistě,“ pokývl Joss Hailegh.

A Marien potom řekl to, co měl Joss na mysli.

„Glorie mě nemiluje, Jossi. Nemyslím, že miluje Are Bronsona; Are Bronson se však vrátí a bude jiný, než jakého ho znala.“

„Jistě,“ pravil Joss Hailegh znovu, bez pichlavého výrazu v očích. „Věříš tedy, že se Are Bronson vrátí zase jako celý muž. Já také. A věřím, že zůstane celým mužem až do smrti. Bylo by spravedlivé, aby tady našel všecko tak, jak to opustil. Bolí tě, Mariene, že tě Glorie Dingellová nechce vyslyšet?“

„Ano,“ řekl Marien, „trochu. Myslí na Are Bronsona, ne snad s láskou, ale je tu mnoho věcí, pro které na něho musí myslet. To je prozatím její zájem.“

Joss Hailegh se usmál.

„Láska žen klíčí z takových zájmů, Mariene, a je pak opravdová a věčná. Víš to?“

„Nevím,“ pravil, „ale můžeš mít pravdu.“

Na dílcích se pracovalo, pokud to ještě stálo za to. O Are Bronsonovi a Jacku Dingellovi se hodně mluvilo. Našlo se hodně těch, kteří pochybovali, že Are Bronson splní, co slíbil. Pochybovačů však ubývalo. Když se blížila doba, ve které se měl Are Bronson vrátit, pochybovali už jen dva nebo tři a přeli se o to s jinými v

krčmě. Doba přešla a po Are Bronsonovi nebylo ani stopy. Nepochyboval už nikdo, pouze se dohadovali, co ho asi zdrželo.

To už Skinflag považoval Glorii Dingellovou za svou. Zásluhou Josse Hailegha, který připomínal utrpení a křivdy Glorií nezaviněné. Ujali se děvčete s poctivým gentlemanstvím. Chápali podivný smutek jejího pohledu. Pro Glorii Dingellovou znamenal očekávaný návrat Are Bronsona důležitý mezník. Myslela na Are Bronsona a nemohla myslet na Mariena.

Na skutečný, materiální život přitom zapomínala. Joss Hailegh to obstaral za ni a v jejím zájmu. To, co chtěl provést, byl další stupeň na žebříčku jeho ctižádosti. Joss Hailegh už neviděl svou velikost v ráně pěstí nebo štvaní psů či velké hromadě zlata. Nevěděl, co to způsobilo. Snad příklad Are Bronsona, zdánlivého blázna a opilce, ale s drsnou, ušlechtilou severskou duší.

Všichni majitelé dílců se v práci na Koženém praporu pravidelně střídali a nedbali Gloriiných námitek. Lewis Quatremain spravoval svědomitě výtěžek, který měřil na citlivých vážkách nebožtíka strýce Chacka.

„Nechci z toho ani dolar," říkala Glorie Dingellová.

„Dobrá," odpovídal Joss Hailegh, „promluvíte si o tom později s Bronsonem. Mám dojem, že s ním bude daleko rozumnější řeč, až se vrátí."

Potom přece jenom ten nebo onen poznamenal, že se Are Bronson příliš dlouho nevrací.

„Je dost velký blázen," pravil Nut Forsake, „aby se pustil někam jinam a snažil se docela zapomenout na Kožený prapor."

Joss Hailegh však odporoval.

„Are Bronson neřekl, že půjde jinam. Řekl, že chytí Jacka, a říkal to ve chvíli, kdy lež považoval za hřích. Jestli ho už neuvidíme, bylo by to z jiné příčiny."

„Ale –," udělal Nut Forsake, „jaké asi, Jossi?"

„Jeho smrt," řekl Joss Hailegh prostě.

Zamysleli se nad tím. Are Bronson se nikdy smrti neobával, spíš se zdálo, že ji vyhledává, ačkoliv se proti jejím léčkám dovedl zpropadeně bránit.

„Snad se někde propadá do sněhu," pravil Nut Forsake. „Neměl sílu, když se do toho pouštěl. Unavil se, usnul á mráz ho spálil. A kdoví, není-li to jen padesát mil před Skinflagem."

„Je tu také Jack Dingell," připomněl Joss Hailegh, „a Jacka Dingella Are Bronson pronásledoval."

Jack Dingell zabil strýce Chacka. Všichni na to mysleli, ale nikdo o tom nepromluvil.

A pak, jednoho dne, bylo slyšet vzdálený štěkot běžících psů a veselé střílení biče. Are Bronson přijížděl za pět plných měsíců a půl týdne. Jeho síla a divokost svobodného muže se projevila odvahou a rychlosti. Byl to triumf, na který se těšil. Dlouhé spřežení silných zvířat vleklo sáně, na kterých stál rozkročen a pobízel psy o závod.

Ujetý sníh mezi boudami Skinflagu dovolil psům takovou rychlost, jakou od nich požadoval. V mírné zatáčce vyletěly jeho sáně z dráhy, vyklonily se a zasyčely jen po jedné sanici. Are Bronson nespadl. Zkušeným pohybem se nachýlil, stoupl na zdviženou sanici, volal a práskal bičem.

„Můj bože," řekla Glorie Dingellová tiše, s rukama sepjatýma na prsou.

Are Bronson seskočil před podnikem strýce Chacka, a psi ještě běželi kus dál. Zastavili se a začali se válet ve sněhu a rvát se, a Are Bronson, vzpřímený, veliký, silný a usměvavý, se rozhlédl kolem sebe. Od úst mu šla pára. Velké palcové rukavice se mu kývaly podél boků. Mohutný kožich měl rozepnutý a velkou vydři čepici posunutou dozadu.

„Hej!" křikl a dupal do sněhu s překypující silou, šťastný sám nad sebou.

„Bronsone!" zvolal Adam Mowery, který přiběhl první.

Are Bronson ho popadl se zavýsknutím kolem pasu. Zdvihl ho do výše jako pírko a s radostným křikem jej hodil do nahrnutého sněhu.

„Adame!" volal, „Adame, jsem tu. Ještě ryješ na zlaté zahrádce, krtku?"

Sbíhali se, zatímco Adam Mowery seděl vyděšeně v závěji. Křičeli a smáli se a chtěli ho chytat. Všichni měli radost, že se vrátil a zvítězil sám nad sebou. Are Bronson byl Sever sám. Are Bronson byl Vítězství nad tím, s čím tak namáhavě bojovali.

Popadl je a házel do sněhu za Adamem Mowerym. I dva najednou. Snažili se ho tam také hodit. Nedal se. Se smíchem je rozhazoval jako kusy dřeva, nehnutý jako skála.

Are Bronson měl zase svou sílu.

„No –," řekl Edin Leed, když seděl na zemi, „je toho dost, a teď si nechte stisknout přední pracky, Bronsone."

Joss Hailegh a Marien se té strkanice neúčastnili. Stáli opodál a Are Bronson je viděl.

„Hola!" zdvihl ruku. „Pojďte blíž, chlapci. Sníh je měkký."

Joss Hailegh šel. Ale jeho malé oči hleděly tak vážně, že se Are Bronson vzdal myšlenky, že ho také hodí do sněhu.

„Máme s sebou dámu, Bronsone. A nevím, jestli je vhodné před ní zápasit."

Are Bronson se domníval, že je to nějaký chlapec. Glorie Dingellová byla oblečena stejně jako muži, a z obličeje byly vidět jenom oči. Jinak byla zabalená v kožešinách.

„Glorie …," řekl Are Bronson a strašně zkrotl.

Pět měsíců na ni nepřetržitě myslel. Zachovával si její obraz a, teprve teď, když odhrnula z vlasů kuklu, viděl její krásu. Pozdvihl hlavu a velkým pohnutím se mu sevřelo hrdlo.

„Jak se máte?" řekl.

Její pohled byl dojímavý. Viděla, že před ní stojí jiný muž než ten, který odjížděl před půlrokem. Are Bronson byl hladce oholený, měl

jasný, podivně lesklý pohled, a rysy obličeje vyrovnané zdravou, nesklíčenou duší. Nejevil stopy únavy, jen se měkce díval.

Glorie Dingellová mlčela.

„S Jackem je dobře," dodal.

Tu teprve pohnula hlavou, ale otázku položil Joss Hailegh. j

Are Bronson se k němu otočil. Ulehčilo se mu, že mohl odtrhnout oči od Glorie Dingellové. Usmál se.

„Dostihl jsem ho ještě před Toronsonem," pravil, „dostal rozum a po nějaké tahanici šel se mnou. Čeká ve Fort Yukonu ve vazbě. Vznesl jsem obžalobu, a on ji i potvrdil. Nenechal bych ho uvěznit, kdyby řekl, že jsem, lhář."

„Neřekl, že jste lhář?" ozvala se Glorie Dingellová.

Are Bronson se na ni rozpačitě zadíval.

„Neřekl," potvrdil, „a zachoval se dobře. Ale někteří z nás musí dolů."

Tvář Glorie Dingellové se vyjasnila. Poprvé za pět měsíců.

„Díky Bohu," vydechla.

„Díky Are Bronsonovi," opravil ji Joss Hailegh.

„Ne," Are Bronson zavrtěl hlavou, „nechte to tak, Jossi. Díky Bohu."

Pak vykročil a vypadal velmi vážně. Otevřel dveře krčmy.

„Doušek, Bronsone?" zavolal někdo.

Obrátil se. „Ano," odvětil, „vody. Napolykal jsem se už dost syrového sněhu."

Dveře za ním zapadly. Byli by šli všichni za ním, ale zpozorovali rychlý pohyb Glorie Dingellové.

„Are Bronson nemá domov," řekl Joss Hailegh, „a Glorie s ním chce promluvit. Kdo by ji rušil?"

„Pravda," kývl Nut Forsake. Všichni zůstali venku.

Marien měl ruce za zády a na rtech nejasný úsměv.

„Jossi," pravil, „Kožený prapor přinese Glorie Bronsonovi věnem. Ať se propadnu, jestli tomu tak nebude. O svatbě jistě ještě nejednají. Pojďme po své práci. Těm dvěma to tam bude trvat dlouho."

„Já počkám," řekl Joss Hailegh zasmušile.

A vysvětlil proč, když se ho na to dotazovali.

„Jde o dvě nebo tři slova, chlapci. Jste chlapík, Bronsone, řeknu. To on slyší nejraději, jako každý z nás, zejména když je to pravda."

CTĚTE V PRISTIM CISLE!

RODOKAPS

Josef Pecinovský

VEJCE S OZVĚNOU

Arthur E. Hales

ŠERIFOVA PÍSEŇ

Šerif Thornton měl vždy o spravedlnosti svůj vlastní názor. Obyčejně se jím diametrálně lišil od názoru bodrých osadníků jeho okresu. Říkali o něm, že je podivín, ale ctili jej jako šerifa a ochránce kraje. Jinak byl Thornton, až na své samorostlé myšlení, správný chlap. Byl jako ze železa, tuhý, nic ho nezdolalo, chladnokrevný při každé příležitosti, výtečný střelec a znalec povah. Prostě šerif, jaký má být.

Šerif Thornton vyjel na objížďku. Dělal to vždy jednou za měsíc, aby nezákonné živly viděly, že neustává ve své bdělosti. Vyjel z města, objel v půlkruhu několik farem a zamířil k horám k ranchům. Jel volně, proč by pospíchal.

Pak spatřil v dáli obláček prachu. Bílý chumáček cestoval nezvykle rychle. Na chvíli se ztratil za vlnou půdy, poté se opět objevil na vyvýšené čáře obzoru.

„Jezdec," zabručel Thornton, „a jede pořádně rychle." Stočil koně a jak se na šerifa sluší, jel divoce pádícímu jezdci vstříc. Srazil se s ním za prudkým ohybem cesty, po které cválal Jezdec prudce přitáhl otěže.

„Máte pořádně naspěch, počítám," protáhl šerif.

„Halo, šerife," vyhrkl muž. Podle značky na koni byl zaměstnanec ranche Dlouhé U. „Jedu pro vás!"

„Ušetřil jsem vám tedy kus cesty," ušklíbl se šerif. „Dáváte koni zabrat. Co vás tak pohání?"

„Náš boss visí ve svém pokoji. Oběsil se!"

Thornton zaklel. O'Tealer že se oběsil? To není možné. Nedůvěřivě se na cowboye podíval. Muž vypadal věrohodně.

„O'Fealer se oběsil?" pronesl tiše.

Cowboy horlivě přisvědčil. „Vždyť vám to povídám. Pojeďte rychle se mnou. Hoši ho nechali viset, protože už je dlouho mrtvý."

Thornton bez jediného slova popohnal koně a vyřítil se cestou na Dlouhé U. Pastevec ho následoval, pokud jeho kůň stačil. Na ranch bylo odsud ještě asi deset mil.

Thornton seskočil před obytným domem ranche a svižně vběhl na verandu. Randall, předák ranche, stál ve dveřích opřen o veřej a smutným úsměvem zástupce zákona uvítal.

„Pojďte dál, je ve své kanceláři."

Rancher O'Fealer se oběsil na skobě, na kterou obyčejně věšel pušky. Jeho tělo bylo již zcela chladné. Nebylo pochyb, rancher je mrtev. Šerif se před ním zastavil a dlouho mu pohlížel nehnutě do mrtvé tváře. Randall se opřel o stěnu a zamračeně zíral na své boty. Oba muži dlouho mlčeli.

Thornton nemohl pochopit rancherův čin. Vždyť O'Fealer neměl přece k sebevraždě pohnutky! Thornton ho znal, byl jediným jeho důvěrníkem a přítelem.

Věděl o všech starostech a nesnázích starého ranchera, ale nic z toho nebylo pohromou, aby chudáka přiměla k ukončení života. O'Fealer nebyl slaboch, Thornton to věděl. O'Fealer byl naopak muž plný životnosti a vrozené řvavosti, kterého žádný neúspěch neodradil od dosáhnutí vytčeného cíle. Proč se tedy oběsil?

„Pomozte mi ho dát dolů," pravil předákovi.

Randall chytil mrtvého za nohy, pozdvihl ho a šerif přeřízl provaz. Položili ho na stůl. „Včera byl normální," řekl předák. „Čert ví co se mu v hlavě hnulo."

„Přineste nějaké prostěradlo a sežeňte hochy, aby vykopali hrob. Pohřbíme ho."

Předák odešel pro rubáš a šerif se nahnul nad mrtvým. Rozhrnul mu kabát a pod košilí hmatal srdce. Snad se domníval, že ještě bije. Nebilo ovšem. Kůže mrtvého byla chladná, lepkavá, vzbuzovala pocit odporu. Thornton však byl otrlý. Setkal se se smrtí již několikrát. Pojednou prudce vytáhl ruku a udiveně se na ni zadíval. Pak vstal a výraz jeho obličeje se změnil v masku.

Vešel vedle do ložnice a prohledal lůžko. Bylo nasáklé krví. Pak se vrátil a znovu prohlédl kabát oběšeného. Žádná stopa po kulce nebo noži.

Nejmocnější muž ve městě, bankéř Jardain, majitel dvou místních krčem, tančíren, nájemní stáje, obchodu, tajný majitel podílů na dvou ranchích v okolí, seděl ve své pracovně a sečítal dlouhé sloupce položek, když byl vyrušen zaklepáním.

„Vstupte!"

Do dveří vstoupil šerif Thornton. Pošoupl klobouk do týla a přátelsky se na šerifa usmál.

„Nevyrušuji?" tázal se zdvořile.

„Má práce příliš nespěchá," odvětil Jardain stejně zdvořile a ukázal na židli. „Neposadíte se?"

Šerif se posadil. Pohodlně si natáhl nohy a zkřížil ruce na prsou. „Přišel jsem si pro několik informací."

„Poslouchám."

„Nuže, jak jste se jistě doslechl, rancher O'Fealer sešel z tohoto bídného života sebevraždou. Jeho poslední vůli jsme však nenašli. Proto jsem k vám přišel s dotazem, jak je to silné s jeho finanční stránkou. Nevím ovšem, jestli ukládal u vás."

Bankéř maličko odkašlal, potom však klidně odpověděl. „Pan O'Fealer neměl v oblibě naši banku. Až v poslední době prováděl u nás několik menších obchodů. Ale co do poslední vůle vás mohu uspokojit. Ta je bezpečně uložená v naší pokladně. Odevzdám ji u soudu při projednávání O'Fealerovy pozůstalosti."

„Odevzdáte ji mně, Jardaine," prohlásil klidně šerif. „Je to tu zvykem a nemá smyslu, abyste ho porušil."

„Podle zákona …," počal bankéř, ale byl bryskně umlčen.

„Čerta podle zákona. Já tady zastupuju zákon a vykládám si ho tak, že mi poslední vůli vydáte. A ihned!" Šerif nepatrně zvýšil hlas a spustil ruce k bokům. Bankéř zamrkal a pokrčil rameny.

„Když chcete, vydám vám ji. Ale jen na váš nátlak!"

„Nechte dlouhých řečí, Jardaine, a hněte se pro závěť, chci ji mít!"

Thornton ostražitě hlídal bankéře, když otvíral nedobytnou pokladnu, která stála v koutě místnosti. Záblesk uspokojení se mu objevil v očích, když sevřel žlutou obálku s O'Fealerovou závětí. „Podívejme se dovnitř," pravil a roztrhl obálku. Vyjmul

papír a četl. Jardain na něj bezvýrazně pohlížel. „Krásné," ušklíbl se šerif, když závěť dočetl. „Odkazuje tedy celý majetek vám. Měl vždy dobrou duši."

„Jak?" vykřikl Jardain. „Komu odkazuje majetek?"

„Vám," zněla odpověď „Jen vám. Nebyl on to dobrý hoch, ten O'Fealer?"

Bankéř něco zabrumlal. Asi byl hodně překvapen. Usedl a hladil si dlaní oholenou bradu. Šerif opětně založil ruce na prsou a dal se do zpěvu. A nebyl to prapodivný nehudební způsob, jakým Thornton píseň reprodukoval, byl to spíše její obsah, který bankéře vzrušil.

„Znáte-li občané píseň podivnou. Ó, ubohý Pat Connor,
ó, ubohý Pat Connor. O zastřeleném muži na krku
s ozdobou. Ó, ubohý Pat Connor,
ó, ubohý Pat Connor. Nebyla to ozdoba, byla to
šňůra. Ó, ubohý Pat…

Byla to stará píseň o zastřeleném muži, jménem Pat Connor, který byl po své smrti svým vrahem oběšen. Končila chycením pachatele zločinu a jeho lynchováním. Bůhví, proč si šerif na ni vzpomněl, ale jisto bylo, že Jardain vyskočil, a nenávistně zařval.

„Přestaňte s tím prokletým zpíváním, nebo …!"

Šerif Thornton ustal a soucitně pohlédl na bankéře. „Nic si z toho nedělejte, to jsou výčitky svědomí. Člověk pak nemůže nic slyšet o oběšencích. Ve snu se mu zjevují a podobně."

„Co – co tím myslíte?" Jardainův hlas se zachvěl.

„Nic. Jen takovou maličkost, že O'Fealer se neoběsil. Ani mu to na mysl nepřišlo. Byl napřed zastřelen, potom oběšen. Oběšen už mrtvý! Proto jsem tady, abych vraha potrestal."

Bankéř zbledl jako stěna. Pohlédl postranním pohledem do kouta, kde stála opřená puška. Šerif to zahlédl a v jeho ruce se jako zázrakem objevil šestiraňák.

„Sedněte si, Jardaine," nařídil. „Musím vám něco povědět. O'Fealer byl mým nejlepším přítelem. Často mi vyprávěl o dívce jménem Maggie, která …"

„Mlčte!" zařval Jardain.

„Nepříjemné, co povídám, že?" šerif nepřestával na bankéře mířit. „Ta dívka Maggie s O'Fealerem utekla svému ženichovi kdesi v Kentucky. Nevím, jak se tenkrát jmenoval a je to také vedlejší. Jisto je, že ten zklamaný ženich vzplál nesmiřitelnou záští a všemožně se snažil O'Fealera zničit. Ale O'Fealer byl tvrdý oříšek, ten se nedal. Žena, pro kterou nenávist vznikla, ta šikulka Maggie, už dávno zmizela, protože O'Fealerovi utekla zase s jiným, ale bývalí sokové se stále nenáviděli na život na smrt."

„Přestaňte," řekl chraptivě Jardain.

„Až jeden z nich se odhodlal k hnusnému činu. Zastřelil soupeře a oběsil jeho mrtvolu, takže celý kraj si myslí, že to byla sebevražda. A co více. Ten vrah si chce podvodným způsobem přivlastnit i majetek zavražděného. Jenže je tu šerif!"

Bankéř udělal pohyb ke dveřím a pistole v šerifově ruce se napřímila..

„Klid, Jardaine, vyslechněte mne do konce. – Ten chlap jedná odporně a bude také za své činy pykat. O'Fealer má syna."

„O'Fealer že má syna?"

„Ano. Té Maggie se narodil syn za půl roku potom, kdy od O'Fealera utekla. Nějaký čas o něm nevěděl, ale pak ho vychovával sám. Platil mu studia. Tomu chlapci nyní odkáže vrah všechen svůj majetek i s falešnou poslední vůlí. Vše mu dá a zmizí z kraje."

„Jste blázen, šerife!" vykřikl bankéř. Jeho obličej byl celý bílý a ruce se mu chvěly. „Nikomu nic neodkážu a vás zničím. Jsem nejbohatší muž v okresu. Zaplatím si přízeň lidí."

„Budete mrtev, když neuděláte, co si přeju," odvětil suše šerif. „Zastřelím vás na místě a prohlásím, že jste se bránil zatčení. Nezapomeňte na tu falešnou poslední vůli. Svědkové byli koupeni a přiznají se po vaší smrti. Vemte pero a pište!"

Bankéř chvíli váhal. Chtěl již znovu odmítnout, ale podíval se na šerifovu zbraň a měl po odvaze. Tenhle podivínský šerif by svou hrozbu klidně splnil. – Sedl ke stolu a psal.

„Stejně na nic, nejsou svědci," řekl, když vztekle podepsal. Jméno O'Fealerova hocha a jeho adresu mu Thornton nadiktoval.

„Najdou se," ušklíbl se šerif. Vzal papír a podepsal se. „Prvního svědka máte." Pak otevřel dveře do chodby a zavolal: „Sathbury, pojďte nám něco podepsat!"

Sathbury, pokladník banky, vyvalil oči, když viděl, kam má podpis dát. Jardain však se díval z okna. Pokladník tedy podepsal, chtěl něco říci, ale šerif ho rázně vystrčil ven. Pak listinu složil, přidal do obálky k podvržené závěti a odešel. Jardain jen bezmocně svíral pěsti.

Když za týden bývalý bankéř nastupoval do dostavníku, loučilo se s ním půl městečka. Občané nemohli pochopit, proč tak náhle všechno opouští. „Omrzel mě tenhle kraj," vysvětlil jim. „Nemám, proč bych tu zůstával."

Šerif Thornton se díval ze své kanceláře za zavřeným oknem a hryzl si konce knírů.

„Měl jsem ho přece jen zastřelit," bručel. „Jenže, když se to tak vezme, on O'Fealer také neměl čistý štít. Neměl mu s jeho děvčetem utíkat."

Taková byla spravedlnost šerifa Thorntona.

Orient na dosah ruky

Nezačnu své vyprávění o Turecku a najmě o Istanbulu obligátní Modrou mešitou se šesti štíhlými prsty minaretů, ani palácem Topkapi s pohádkovými poklady, ale takovou naprosto prozaickou zeměpisnou rekapitulací.
Istanbul má svou polohou ojedinělý primát – rozkládá se totiž na dvou kontinentech, jejichž předěl tvoří notoricky známá Bosporská úžina se vznosným obloukem mostu rozdělujícím evropskou a asijskou část města, jakož i moře Berberské a Černé. Tuto kuriozitu máte jako na dlani, podíváte-li se na město z vrcholu kopce, jehož jméno v překladu zní jako Hora sosen nebo poetičtěji Sosnový kopec. A ještě něčím je tento vrcholek zajímavý, bývá cílem, jakýmsi poutním místem mnohých novomanželských párů po svatebním obřadu a tak během svého pobytu na planince s nádherným výhledem můžete potkat několik běloskvoucích nevěst s róbami jako vystřiženými z hollywoodských muzikálů padesátých let. Později jsem podobné šaty z desítek metrů lehýnké látky a s tisíci blýskavými kamínky viděla za výkladem luxusního obchodu v centru a šokovala mne jejich vysoká cena v dolarech přesahující roční výdělek tamějšího dělníka.

Počet obyvatel Istanbulu je uváděn na 12 miliónů, ale téměř každý, kdo má trochu přehled o místních poměrech, tvrdí, že ve městě žije minimálně 15 miliónů lidí – jen si považte, celá naše republika v jednom městě! A to navíc ve městě plném protikladů, slučujícím evropský životní styl s tradicemi a znaky Orientu. Jen pár kroků od luxusního hotelu s kouřovými skly a livrejovaným vrátným, barabizna slepená z kamenů a prken. Ale všude žijí lidé – dokonce i v podivuhodných splácaninách z plechů, prken a pytloviny, pro něž je název chatrč ještě značným přepychem a které jsou přilepené k mořskému břehu plnému odpadků jen kousíček od nábřežní promenády. Trochu vám naskočí husí kůže, když vidíte žebrající mrzáky odhalující své zohyzděné údy, sotva šestiletého chlapce s bezvládným snědým miminem v náručí, sedícího na hlavní třídě a jen očima sledujícího cizince míjející jeho nataženou špinavou ručku, nebo hloučky dětí hrající si na obrovském smetišti jen ulici od obchodního bulváru. Šokem pro Evropana je i samozřejmost, s níž Turci odhazují odpadky a vše nepotřebné na ulicích, trávnících, nábřežích, a tak se všude povalují melounové slupky, plastikové láhve, obaly od potravin, kousky sendvičů a mezi tím se potulují houfy koček podivného vzezření – hubené úzké tělo s malou

hlavičkou na vysokých nohách, a polodivokých psů, jichž si nikdo nijak zvlášť nevšímá. Co je ale s podivem – ani v ty nejparnější dny jsme nezaznamenali jedinou mouchu či komára, dokonce ani na mořském břehu, kde je situace obdobná. Pozdě večer jsme pak viděli obrovské hromady navršených odpadků čekajících na odvoz, zřejmě sešornované nějakou výkonnou mechanizací. A ráno majitelé krámků či jejich zaměstnanci urputně zametají před svým obchůdkem, kropí chodník a blýskají výlohy i zboží do vysokého lesku.

A to už jsme u jednoho z nejtypičtějších znaků Orientu – obchodu. Je skutečně neuvěřitelné, kolik lidí se živí tímto starobylým řemeslem – tisíce a desetitisíce obchodů, obchůdků, krámků a pouličních prodavačů. Obchody jsou vedle sebe (jedna charakteristika praví, že každý první dům je obchod a každý druhý hotel nebo restaurace), nad sebou, pod sebou, někdy i téměř na sobě – neuvěřitelná směsice barev, tvarů, hlasů … A když se dostanete do onoho nejpříznačnějšího a nejznámějšího obchodního střediska města – Old bazaru, tak i tisíce světel a zrcadel. Bazar tvoří především zastřešený komplex zdobených klenutých chodeb a chodbiček ústících do různých ulic, uliček, zákoutí, atrií, stupňovitých zástaveb a podobně. Krámky jsou doslova jeden na druhém a stohy zboží rozložené před – po zemi, zdech, sloupech i oknech, zdá se, že neuvěřitelně velkoryse vzhledem k tomu nekontrolovatelnému davu turistů a kupců, který se jako řeka přelévá z jedné chodby Ho druhé. Majitelé obchodů, jejich prodavači či nadháněči, pracující pro svého chlebodárce v terénu, vás lákají gesty i slovy k nákupu nebo alespoň k prohlídce, jelikož podle nich peníze – „no problém“. Ačkoliv jsem se vybavila na tuto cestu anglickým slovníkem, jímž jsem hodlala zaplácnout díry ve své kapku omšelé angličtině, vůbec jsem to – alespoň při nákupech – nepotřebovala. Celá garnitura těchto tureckých obchodníků již čile ovládá základní fráze potřebné pro obchod v češtině, slovenštině, maďarštině či jakési pseudoslovanštině. Hned po zjištění, jste-li „Čeko“ nebo „Slováko“ následuje ujištění, že „Václav Havel (nebo Dubček) je sympátiko. Nejednou se mi jako velké lichotky dostalo ocenění v podobě věty: „Ty jesteš Olga Havlova“. V závěsu za těmito komplimenty přichází pak konkrétní nabídka zboží, ať již kožené bundy, textilu, kosmetických výrobků, či jiného tovaru, které jsou podle jejich slov „zadarmo“. Nezřídka se stává, že necháte-li se vmanipulovat dovnitř obchodu, dostane se vám pohoštění – kávy, coly, piva a pak je vám hloupé odejít a nekoupit alespoň maličkost. Náš první kontakt s tímto molochem bazaru se uskutečnil v pondělí, – kdy prý je aktivita obchodníků vždy nejvyšší; faktem je, že následující dny kapku poklesla, i když forma nabídky a získávání kupců byla na naše poměry stále ještě neuvěřitelná. Po několika hodinách už

přestanete reagovat na výkřiky jako „Ahoj, jak ce máš“ nebo „Počekaj, kamarádko moja“ a nad zbožím, které vám pouliční prodavači– vesměs děti – cpou do náruče, už jen zatvrzele vrtíte hlavou.

Ovšem i zde existuje jistá hierarchie – luxusní obchody na hlavní třídě; klimatizované, decentně osvětlené obchody v komplexu tržnice, vybaveně telefony s jakýmsi rádiovým spojením s nejbližším krámkem s občerstvením, s kouřovými skly a ušlechtilým dřevem, ale i krámečky sotva šedesát čísel do hloubky, kde ještě polosedi polostojí majitel a cosi kutí. O další stupeň níž jsou majitele pouličních krámků (i když dobré místo poblíž tržiště či hlavní třídy je ceněno) s provizóriem pultů, rozličných stolů anebo obrovských zabudovaných beden sloužících jako pult a v noci pak do nich uzamykají prodávané zboží, jiným stačí plácek na chodníku či trávě. Úplně nejníže jsou asi prodavači pobíhající v davu a nabízející z ruky věnec hodinek, několik krabiček zahraničních parfémů nebo balení spodního prádla.

Komplex zastřešené tržnice se na noc zamyká ve všech vstupech a má i svou vlastní policejní stanici, ale některé krámky prodávají dlouho do noci a není zas úplnou výjimkou, že i celou noc.

Samostatnou kapitolou je zlato, kterého jsou zde takové spousty, až oči přecházejí. Krámek vedle krámku, metráky a tuny zlata v jemných nuancích či v orientálně masivních špercích. Seriózност v údajích o ryzosti kovu, počtu karátů apod. je zaručena nejen ctí obchodníka, ale i strachem ze ztráty licence, která by ohrozila existenci celé rodiny, často velice rozvětvené. I při tomto vzácném zboží můžete s údivem konstatovat poměrnou bezstarostnost s jeho vystavováním na lehce přístupných místech, dokonce jsme viděli poslíčka, který nesl plnou igelitku zlatých náhrdelníků a náramků z dílny do obchodu tak jako my chleba a mléko.

Převážnou většinu prodávajících tvoří muži, ženy zřídkavě a mezi pouličními prodavači, kteří prodávají z ruky, jsou výhradně chlapci.

A ještě něco k cenám. Samosebou se smlouvá –je to taková hra, na niž s jakýmsi potěšením prodavači čekají, a proto nadsadí první cenu dost vysoko. Na tomto souboji si pak brousí své schopnosti a nezřídka i dramatické umění a vy jste nadšením bez sebe, když se vám podaří stlačit cenu třeba na pětinu té původní. Vaše radost ale netrvá dlouho, když za prvním rohem zjistíte, že stejné zboží zde mají ještě za polovinu vaší výhodné ceny. Běžným platidlem zde jsou dolary a marky, ale Turci již vyškoleni nespočetnými zájezdy českých, slovenských, polských i jiných překupníků nejednou nabídnou i možnost platit v korunách či příslušné měně toho kterého zákazníka. Zásadně se zaokrouhluje na celé nebo dorovnávají nákup

přidáním dalšího zboží, protože na půlky nebo drobné (kromě tureckých lir) nepočítají a mincím jiných měn nevěří.

Podstatnou výhodou pro vás je nakupovat v „sérii“, kdy se takovému velkoodběrateli podaří většinou cenu stlačit ještě podstatně níž než kupci jednoho kusu a pak se vleče s obrovským rancem triček, kašmírových košil či bund a supí ve vysilujícím horku davem.

V okolí bazaru je i řada velice krásných mešit, které poskytují navíc i stín unaveným a téměř ve všech teče na jakýchsi nádvoříčkách z kohoutků studená voda. Dovnitř musíte vstupovat zásadně bosí, ale i se zahalenými rameny a nohama (i muži)– někde půjčují jakési flanelové dečky pro tento účely tam, kde tomu tak není, nemáte šanci vstoupit v kraťasech nebo tílku.

Ale vraťme se do rozpálených pestrobarevných, především však hlučných ulic Istanbulu. Tisíce aut pohybujících se oběma směry velkou rychlostí za nepředstavitelné kakofonie troubení, houkání, kvílení brzd a neustálého halasného pokřikování všech – řidičů, chodců, prodavačů i policistů. Dodnes nevycházím z údivu, jak je možné, ze jsme ani jedinkrát za celou dobu nebyli svědky nějaké havárie (i když cestou na meziměstských silnicích jsme viděli odstrašující torza vraků havarovaných aut), když řidiči nedodržují ani žádná pravidla, kromě práva rychlejšího, pohotovějšího a hlučnějšího. Předjíždějící nebo odbočující auta se absolutně nezatěžují nějakým ukazováním, jezdí se (ale i přechází) na červenou stejně jako na zelenou, –chodec na přechodu (kterých je i na hlavní avenui jako šafránu) je ohrožován snad ještě víc než kdekoliv jinde, žluté skvrny taxíků v tom barevném proudu vozidel předvádějí neuvěřitelné kaskadérské kousky a přejít na ulici je opravdovým dobrodružstvím. Do malých bezových autobusů zřejmě městské dopravy, které vypadají, jako byste přepůlili normální autobus na dvě části a opatřili je šoupacími dveřmi, se naskakuje, ale i vyskakuje za jízdy, když autobus zpomalí při odbočování nebo za překážkou v jízdní dráze, a to nejen mládež, ale i muži zdobení úctyhodnými šedinami. A všude – alespoň v ulicích centra – spousty policistů v slušivých uniformách, kteří postávají v hloučcích u policejních autobusů a aut, pozorují cvrkot a neustále se krmí různými sendviči se skopovým masem, hamburgery a colami. Párkrát jsem viděla cosi jako pokus o řízení dopravy, ale nezdálo se mi, že by na hvizd policejní píšťalky kdokoliv reagoval, ostatně tím by hrozilo i zablokování silnice.

Podobně je tomu i se stopováním. Když se pokusíte na výpadovce mávnout před přijíždějícím autem, zastaví jich celý hrozen a dohadují se, kdo vás poveze – a ani je nezajímá, kam vlastně potřebujete jet. Ale strach, kterým zaplatíte za svezení, je tvrdou

cenou – máte totiž pocit, že jste sedli do formule jedna, které selhaly páky kromě plynu.

Hanka Hosnedíová

ČTENÍ PRO TULÁKY.TRAMPY, VODÁKY A DALŠÍ DOBRODRUHY

R Á J

Stalo se to v tý dnešní bláznivý a možná už navěky ztracený civilizaci. Byl pátek a pro vandráky, kteří se navlíknou do zelenýho mundúru, nahodí usárny, nastal krásnej čas, doba tří volných dnů. I parta čtyř kamarádů z Prahy se jako každej víkend chystala ven. Pryč od lidí pražské smetánky, od těch, kteří už neznají křik ptáků v rozednívajícím se dni, neznají písničky o lásce a kamarádství a neumějí políbit křišťálovou vodu z tůně. Bylo rozhodnuto. Tentokrát se razí do „Jižního království", jak tito kamarádi nazývali jižní část naší země. Jak se řeklo, tak se udělalo a najednou čtyři kamarádi stáli u překrásné řeky a koukali a mlčeli. Stáli tak dlouho. A bylo ticho, nikdo kolem. Jako by byli na celým světě sami. Až jeden z nich řekl: „Lidi, slyšíte to?" A ostatní jen mlčky kývli. Všichni si rozuměli. Ano, slyšeli. Slyšeli to beztvarý ticho, který se kolem rozpínalo jako pavučina mezi dvěma větvičkama. Slyšeli, stáli a chtělo se jim plakat. To tím štěstím, že zase slyší ptáky, vidí čistý,zelený stromy, který připomínají gotický chrámy, že slyší nářek vody, která se valí přes kameny a naříká a zpívá.

Pak se všichni, zmámení, vydali za hlasem té vody. Cestou přijímali trpělivě pohledy lidí, kteří se na ně nekoukali smířlivě. Ale

oni šli, šli dál. Byly to čtyři propletené duše, které cítily všechno stejně, rozuměly si a věřily. A pak najednou jeden z nich, kousek od místa, kam chtěli dojít, řekl: „Co kdybychom šli sem?" Do té překrásné řeky se vlévala další, ještě nádhernější. A nikdo nic nenamítal, nikdo se nehádal. Vytáhli si maskáče ke kolenům, vykasaly flekatý sukně, utáhli usárny a slezli do koryta řeky. Byli šťastní, když viděli tu valící se vodu, valící se přes obrovské kameny, které tvořily vodopády. Zářila nepřirozeně čistě a byla ledová. Valila se a hučela, hřměla a zpívala. Na první pohled byla něžná a tichá jako spící dítě a místy byla dravá a křičící jako dnešní svět. A právě tuto její druhou tvář za chvíli všichni čtyři poznali. Šli a nevěděli, co je čeká, čeho budou za malou chvíli svědky.

Klopýtali chvilku korytem řeky a pak vylezli na břeh. A potom se začal odvíjet děj, na který mnohokrát později vzpomínali a šel jim přitom mráz po zádech. Pod jejich nohama byla voňavá zem, na které bylo vidět, že tu kdysi, před lety, vedla cesta. Docela maličká cesta, jen taková, po které chodívaly srny pít k řece. A první z nich vykročil, ohlédl se a nemusel nic říkat, oči kamarádů mu rozuměly – jde se! A byly v těch očích i otázky a touhy a přání, zažít nějaký dobrodružství. Jak dlouho šli, to nikdo z nich nevěděl. Často na to později všichni vzpomínali a došli k názoru, že asi půl hodiny. Prodírali se lesem, šplhali po kamenech, které před věky omývala voda a najednou se před nimi pnula skála. Obešli ji a z druhé strany byly vytesány kamenné schody. Sestoupili po nich a narazili opět na tu zarostlou stezku. A opět šli, prodírali se křovím, podlézali vyvrácené kmeny, až došli na konec té sotva znatelné stezky. Před nimi byly husté stromy, s větvemi až na zem, které jako by chránily nějaké velké tajemství. Napadlo to všechny, teď už to nemohou vzdát, ta cesta někam musí vést a to tajemství určitě odhalí. A jejich oči se zase setkaly a nic si nemuseli říkat, všichni šli na kolena a za chvilku se plazili pod stromy. Ale to, co po chvíli spatřili, to se snad nedá ani popsat. Ocitli se na písčité plážičce s pískem neposkvrněným jedinou stopou. Vedla až do vody. Do hučící řeky, která už nebyla tak něžná a tichá, jako na začátku jejich cesty, na soutoku s jinou řekou. Tady v těch místech řvala a hučela. Tvořila kaskády a tůně. A kolem kaňony. Stáli tu a nikdo z nich nemluvil, nechtěli mluvit, protože to chtěli všechno vnímat a moc to chtěli. A potom se jeden z nich nabídl, že se půjde podívat za řeku. Ostatní zůstali a jen mlčky naslouchali té křišťálové řece.

Ten, který přešel řeku, vylezl po mírným svahu a dostal se na louku, jakou neviděl nikdy za tu dobu, po kterou ulehával do trávy a měl nebe s karavanou hvězd nad sebou… Louka byla zelená a krásná, pokrývala tento ztracený svět. Nad ní se tyčily mohutné

smrky a sem tam ležel obrovský kámen. A ten kamarád šel a brodil se tou nádherou, která mu sahala až po pás.
Koukal kolem sebe a nebyl schopen slova. A narazil opět na tu malou, zarostlou stezku, která se táhla směrem od řeky. Šel po ní a šťastně mlčel. Připadlo mu, jako by tudy nikdo nešel už celé století… A najednou se jeho úžas ještě zvětšil. Stál pod kamenným mořem, které se hrnulo z obrovských skal. Na nich se pnuly borovice. Jako by se z posledních sil držely té skály a nechtěly spadnout do toho kamenného moře. Byly zkřivené a nahnuté. Ale i to dodávalo celé té scenérii krásno. Stál a nevěděl, jestli nesní. Pak šel dál po stezce a pohled, který se mu otevřel na malém paloučku, by nebyl schopen popsat snad ani samotný Klostermann. Palouček obklopený hustými smrčky, uprostřed stožár na vlajku a pod starou, zkřivenou borovicí ohniště, obklopené kameny. A ten největší byl přitesán do tvaru křesla. Mlčel a připadal si, že je v jiném světě. První, co ho v té chvíli napadlo, bylo, že našel starý kemp. Chodil po něm a všechno si prohlížel. I obrovské mraveniště, kousek od kempu. Jako by si chtěl všechno vrýt do paměti a nikdy nezapomenout. Potom se vrátil do starého kempu a sedl si do kamenného křesla, zřejmě určeného pro šerifa. Teprve teď si všiml, že v otvoru mezi pomyslnými nohami tohoto křesla leží truhlička. Klíček byl v zámku. Otevřel ji a připadlo mu, že ztratil řeč. Chtělo se mu křičet, ale nemohl. Chtělo se mu plakat štěstím a nemohl. Jen tiše seděl a strnule hleděl do otevřené truhly. Byl v ní poklad. Ne snad drahokamů a zlata, ale pro něj to bylo stejné. Ležela v ní spousta věcí – nože, petrolejky, cibuláky, pár emblémů a vlajka tohoto kempu a mezi tím vším ležel deník. Vzal ho do rukou a už název mu vše vyjasnil – „DENÍK T. O. PONAKA“

„Sepsáno kolem roku 1926“. Klepaly se mu ruce, ale začal číst první slova a přenesl se do doby, kdy kolem ohniště, kde nyní seděl on, sedělo a sdílelo všechnu radost i žal pár lidí z této trampské osady. Seděl na místě šerifa Kenyho a četl:

„… Nechť název T. O. PONAKA je přívětivý a úctyhodný pro naše přátelství.

Nechť **PO** nese dál význam slova pohoda
NA naděje
a **KA** kamarádství.“

Takto deník začínal. Nechtěl číst deník celý a sám pro sebe. Nebyl tu sám. Byli tu jeho kamarádi. Deník zavřel, uložil do truhly a přitom v té okované truhličce uviděl ještě něco. Malý pytlíček z kůže jelena. Rozvázal ho a více vyjeveně už opravdu vypadat nemohl. V pytlíčku ležely šupinky zlata a u nich starý, zažloutlý papírek se slovy: „Nalezeno dne 28. července L. P. 1927 v blízkých sejpech.“

Byl šťasten, plný něčeho, co sám nedokázal pojmenovat. … Truhlu zaklopil, zamkl á vracel se po stezce k hučící řece, nazvané v deníku Hučící Laka, kde jeho kamarádi seděli na písku u vody a

koukali do ní, jako by hledali zlato … On šel, výraz ve tváři měl strnulý a celý se chvěl. Přešel řeku, kamarádi na něj vyjeveně koukali, ale on nebyl schopen říci vůbec nic, pouze na ně hleděl, až se jejich oči opět setkaly. Ale tentokrát si nerozuměly. Nechápaly, co říkají roztěkané oči jejich kamaráda. A do toho ticha, rušeného jen hukotem Hučící Laky, se po dlouhé chvíli ozval hlas: „Kamarádi, našel jsem RÁJ!“

A v tu chvíli pochopilli všichni. Našli to, co hledají všichni vandráci, kteří mají svá těla ovinuta do zelena, na hlavách klobouky, v kanadách lžíce a jedinou obrovskou kámošku – TOULAVOU. A právě tito čtyři kamarádi našli konec Toulavé …

P. S.: *Kamarádi! Toto překrásné místo opravdu existuje a nachází se v jižní části naší země. Nechci ale přesně popsat kde je, hlavně z toho důvodu, aby mohlo zůstat rájem co nejdéle. Věřím, že ti správní z vás toto místo určitě najdou! Ahoj!*

Vaše Večernice

Bible plná tajemství?

Jednou z významných starobylých písemných památek, která je předmětem rozborů archeoastronautických badatelů, je bible, respektive její Starý zákon. Archeoastronautika se dívá na Starý zákon jako na důležitý historický pramen, jehož dešifrování může přinést zajímavé poznatky, podporující jednu ze základních archeoastronautických hypotéz, totiž hypotézu o dávných kontaktech mimozemšťanů s lidským pokolením. Mnozí jsou dokonce přesvědčeni, že to byl mimozemský zásah, který dal vzniknout člověku našeho typu a zavdal i podnět vzniku nejstarších známých civilizačních center.

Zjevně astronautický charakter má například II. kniha Mojžíšova, Exodus. V ní je popsáno vyvedení židovského národa z egyptského zajetí Mojžíšem na příkaz nejvyššího židovského boha – Hospodina. Archeologické nálezy z okolí nilské delty už dokázaly, že Židé skutečně v tomto zajetí byli, než se vydali na dlouhý pochod do Palestiny. Na konci 13. kapitoly se poprvé objevuje sdělení, že Hospodin vedl Židy v čele s Mojžíšem ve sloupu ohnivém v noci a sloupu oblakovém ve dne. Toto tvrzení o podivných sloupech se opakuje dokonce několikrát.

V 19. kapitole Exodu se hora Sinaj stala svědkem sestoupení Hospodina a nejenom to! Podle kapitoly 36 se zdá, že zde měl

Hospodin i základnu, do které mohl vstoupit pouze vyvolený Mojžíš. Je zajímavé, že sám Hospodin varuje Mojžíše, aby lid nevstupoval na horu, ani se nedotýkal jejího úpatí, sic zemře. Totéž platilo i pro zvířata. Po vydání tohoto zákazu pak Hospodin za tři dny skutečně před zraky tisíců lidí sestoupil na horu Sinaj, aby se zde setkal s Mojžíšem.

Tehdy se ozývalo hřmění a blýskání a na hoře se usadil hustý oblak. Vystupoval dým a oheň a celá hora se třásla. Mojžíš pak vystoupil na vrcholek hory, kde rozmlouval s Hospodinem, který mu předal desatero přikázání, mravní kodex židovského národa.

Vysvětlovat Hospodinův sestup na Sinaj jako popis sopečného výbuchu je pouhý dohad. Neexistují žádné doklady, že by tato hora byla kdy sopkou, ale i v opačném případě by bylo pro Mojžíše a Hospodina nebezpečné jejich setkání na vrcholu. Biblický popis Hospodinova sestupu na horu Sinaj připomíná popis přistání kosmické sondy, stejně jako ony sloupy, doprovázející Židy při uteku z Egypta, mohly být stroje mimozemšťanů (UFO), Tak se na věc dívají archeoastronautičtí badatelé.

Hospodin samozřejmě nebyl sám. Ze Starého zákona víme, že měl svoje posly – anděly. Tradiční představa andělů jako éterických bytostí s křídly je naprosto nesprávná a je v rozporu se starozákonním líčením. V Genesis, kapitole 18/2-8 čteme, jak tito andělé varovali Lota a jeho rodinu před zkázou Sodomy a Gomory. O křídlech zde není ani zmínka, naopak, Hospodinovi vyslanci pojedli a teprve pak se dali Lotovi poznat. Zřejmě se tedy jednalo o bytosti, podobné lidem …

Indicií, nasvědčujících tomu, že Hospodin byl označením pro příslušníka či příslušníky neznámé mimozemské civilizace, nalezneme při pozorném čtení Starého zákona více. Tak například Ezechielovo proroctví, popisující setkání s Hospodinem u řeky Chebar, k němuž došlo někdy kolem roku 580 př. n. l., obsahuje popis zvláštních bytostí – cherubínů, připomínající velmi věrohodně popis nějakého vozidla či jiného stroje. Nohy cherubína byly lesklé (jako ocel pulerovaná), dole kola plná očí. Cherubín se mohl pohybovat všemi směry a uprostřed byl viděn oheň i blesky. Popis cherubínů připomíná jakési helikoptéry, kdo ví, co vlastně Ezechiel u řeky Chebar viděl.

Také v knize Samuelově, kapitole 22 se dočteme, jak Hospodin sestoupil z nebe: „I vsedl na cherubín a letěl a spatřen jest na peří větrovém.“

Ze sbírek Starého zákona byla církví vypuštěna takzvaná Enochova kniha. Originál byl prý v řečtině, později přeložený do starobulharštiny. Jak nám sděluje Starý zákon (Genesis, kapitola

5/24), byl Enoch vzat do nebe. V knize Enochově je ale tato informace doplněna tím, že v nebi mu byly třicet dní předčítány svaté texty a pak byl Enoch poslán zpět na Zemi, aby nabyté vědomosti šířil dále. V textu se dále dočteme o synech božích, kteří navštěvovali dcery lidské a plodili s nimi potomky. Tito synové boží, někdy označovaní opět jako andělé, prý učili lidi řemeslům, astronomii, zemědělství atd. Snad to souvisí i se zmínkou v Genesis, kapitola 6: „Obrové byli pak na zemi v těch dnech, ano i potom, když vcházeli synové boží k dcerám. lidským, a ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteří z dávna zbyli.“

Ano, Starý zákon je plný tajemství vyřčených i nevyřčených. Archeoastronautičtí odborníci vidí zprávy Starého zákona po svém, což samozřejmě v ničem nezmenšuje význam bible pro kulturní a náboženský vzestup lidstva. Vždyť koneckonců interpretovat informace tak dávného původu je úkol, jenž může přinést ještě nejedno překvapení.

Vladimír Liška

Začátek září v NORSKU

Filmový horor skončil. Dobro zvítězilo. Na obrazovce se objevil anglický nápis: ROVANIEMI – NÁSTUPIŠTĚ JE NA LEVÉ STRANĚ. Rovaniemi je ve Finsku. Je to letovisko na polárním kruhu. A je to tady. Dál koleje nevedou. Končí bezproblémová jízda, zaplacená českými korunami. Takže vystupovat. Se mnou to udělalo ještě pár domorodců. Bez váhání se vydali každý svým směrem. Jejich cíl je nepochybně blíž než ten můj. Po nádraží se poflakují jen tři kluci s ruksaky. Jsou to Němci a vrací se z Nord Capu. Výborně. Řeknou mi co a jak. Jeli tam i zpět autobusem. Jen na norské hranice je to 400 km. A lístek stál 200 finských marek, což je asi 80 německých. Autostop prý funguje blbě.

Moc jste mě, kluci, nepotěšili. Do města Bodo, kde znovu začíná železnice, to mám přes 1700 kilometrů. Vždyť ani nemám tolik peněz, abych mohl zaplatit autobus. Takže ten stop každopádně zkusím.

Jde perfektně. Myslím, že to bylo tím, že jsem byl sám a frekvence je v tomto kraji naprosto minimální. Třetí den jsem už projížděl město Narvik na jih.

Jedenácté auto, které jsem stopnul (vlastně osmé, mladí Švýcaři, co si vypůjčili auťák v Helsinkách a jeli na výlet na sever, mi zastavili třikrát), řídil starý Angličan, vysušený jako treska. Typ dobrodruha. Sympaťák na první pohled. A geolog. To mi bylo jasné hned, jak jsem cpal ruksak do jeho dodávky. Tolik kamení se dovnitř nemohlo dostat náhodou.

Hory jižně od Narviku mne uvedly do vytržení. Z nízkých, pokroucených břízek ční hranoly. Co stěna, to kompaktní plotna. Na tu jehlu vpravo že se vyškrábali Angličani koncem 19**.** století, říká Anglán. „Ale teď se tu už neleze. Zato na Lofotských ostrovech, tam je pár stěn aktuálních pro horolezce."

Kdesi jsem slyšel, že Páleníček tam kdysi cosi lezl. Měl bych to tam probádat a podat zprávu příštím generacím. Takže na příští křižovatce se naše cesty rozdělí. Já zamířím do přístavu Skutvik a Anglán pokračuje na jih. Mohl bych s ním jet ještě 200 kilometrů, ale kdybych jel v každým autě až na konečnou, přejel bych Norsko za týden a co bych si pak počal se zbývajícími třemi?

Hned za křižovatkou trčí transparent s nápisem: „Trajekt ze Skutviku na Lofoty je mimo provoz z důvodu havarijního stavu přístavu ve Skutviku. Náhradní trasa vede z Bognes." Ksakru, přes Bognes jsme před chvilkou jeli. Leží asi 20 kilometrů na sever. Zpátky! U benzínové pumpy jsem potkal telefonujícího Angličana. Povídám mu, jak se věci mají.

Záchvat smíchu ho celého zkroutil. Úplně stejně, jako před pár hodinami, když zjistil, že mu zavřeli banku před nosem, takže bude celý víkend bez peněz. Pumpařka mi sdělila, že loď z Bognes pluje jen do Lodigen, čímž by se cesta do oné lezecké oblasti prodloužila a prodražila. Dumám, jestli ta exkurze stojí za tolik námahy. Asi zamířím přece jen na Skutvik. Zítra třeba už loď popluje.

V nejbližší chalupě jsem poprosil o vodu a přitom vytáhl z domorodců, že z Bognes se pluje mimořádně i do Svolveru, což je přesně to město, kam bych rád. Takže ráno pojedu přece jen do Bognes.

Slunce začalo zapadat okolo půl jedenácté a celé zmizelo před půlnocí. Červánky se stěhovaly na sever a pak pokračovaly na východ. Po třetí hodině slunce už zas vykukovalo za hřebenem.

Po ránu jsem na poště vyměnil pár marek za místní kačky a při té příležitosti pokračoval v anketě: „Co si myslíte o lodních linkách na Lofoty?“ Pošťačka řekla, že z Bognes se do Svolveru nepluje. Tak popluju do Lodingen. Počítám, že tam bude taky zajímavo. Na stopu jsem vydržel půl hodiny, brouk na mozku pokračuje v hlodání. Kašlu na Lodingen. Pojedu dál na jih. Na Lofoty můžu plout i z Bodo. Postavil jsem se na opačnou stranu cesty. Vlastně je mi úplně jedno, kterým směrem popojedu. Ve Skandinávii je hezky všude. Začal jsem přebíhat z jedné strany silnice na druhou a natahovat palec k autům bez ohledu na jejich směr. Další prima nápad: Popluju z Bognes do Lodingen a odtud dál, další lodí z Narviku. Konečně snad definitivní rozhodnutí. Uznejte, daly by se tyhle variace realizovat s jiným počtem účastníků než s jedním?

Dopadlo to tak, že z Bognes jsem plul přímo do Svolveru. Nejefektnější mraky bývají v horách a na moři. Voda měla barvu olova. Vítr fičel od západu z otevřeného moře. Byl šeredně studený a vlezlý jako nůž. Byl jsem na palubě úplně sám a vzpomínal jsem na Egejské moře. Na paluby plné opalujících se děvčat. Tady můžu obdivovat krásy úplně jiného druhu.

Strmé horské hřebeny pevniny se zmenšovaly za zádí a než zmizely za obzorem, prokličkovali jsme mezi útesy a přistávali pod jinými horami. Vikingové vybudovali Svolver na fajn místě, za větrem. Je tu příjemně, až na to mrholení. V přístavu jsem potkal dva čundráky. Italy. Poradili místo na kempování a sdělili, že včera tu pršelo a předevčírem taky.

Kemping plac je fajn plácek za městem, hned u vody. Stanuje tu parta Němců. Jsou hrozně hluční a rozesmátí. Když není co povídat, tak se zpívá. Hlavní je, aby bylo veselo. Nedivil bych se, kdyby vytáhli plácačky na badmington. Musím se ubytovat co nejdál od nich. Je tu ještě jeden stan. Bydlí v něm malíř z Nového Zélandu. Zašlý a ušlý, jako já. Je na cestě už 16 měsíců. Každý den chodí na svůj útes a maluje moře, hory a mraky. Nemá to lehké. Už jsem si stačil všimnout, že v počasí tu vládne apríl. Moře i obloha stále mění barvy. Povídali jsme si u ohně dlouho do noci. Je mi fajn. Užiju tady trochu klidu po týdnu na silnici. Už teď vím, kde budu spát zítra, což je úžasný pocit.

Kamarád mluvil i o liškách, co tu v noci slídí. A fakt jsem potom, za nejtemnějšího šera, viděl několik ušatých stínů, než jsem se pohroužil do spánku. A když jsem se probudil, měl jsem čumák těsně u nosu. Selma se ale také lekla a utekla. Sakra, pytlík s jídlem jsem nechal pohozený jen tak vedle spacáku. Je tady. Asi je pro ty potvory moc těžký. Ale další pytlík, s perníčkama, je fuč. Zahlédl jsem ho v dálce mezi balvany. Asi ho upustily, když jsem je vyrušil. Byl celý poslintaný, ale vcelku. Hned jsem všechno nacpal do ruksaku

a přitom jsem zjistil, že chybí pytlík ovsa. Proklatě, tam jsem si položil i naditou portmonku. Pasport, potvrzení o odevzdání vojenské knížky, jízdenky, peníze … třesoucí se rukou jsem šátral po zemi. Je tady, uf! Tenhle zážitek mě poznamená na celý život. Nikdy víc už nesundám taštičku z krku. A pak že se v Norsku nekrade!

Další den jsem se prošel po okolí a zjistil, že tenhle ostrov a počítám, že i ty vedlejší, je jedna velká mokřina. Převažuje svěže zelená barva.

I hory jsou zelené, kromě nejstrmějších svahů. Zdejší mech je těžký, nacucaný vodou a na těch žulových plotnách se neudrží.

Než jsem se dočvachtal zpět do tábora, šestkrát jsem zmokl a oschnul.

Lišky byly v noci tak drzé, že zbořily i můj igelitový wigwam. Tohle není žádná rekreace. Asi zvednu kotvy. Případným zájemcům mohu poskytnout zdejšího horolezeckého průvodce. Tvoří ho 15 listů formátu A4. Pokud budete mít cestu okolo, určitě stojí za to se na Lofoty podívat. Celé Norsko stojí za to. Za ten měsíc, který jsem tam prožil, jsem zapomněl jak vypadá zvířený prach. Když jsem se zrovna nebabral v močále, určitě nejmíň jemně pršelo. Vůbec jsem se nemusel mýt. Údajně nejsušší počasí je tam mezi květnem a červencem

Johny

ŠERIFOVÉ S VAŘEČKOU

Vašek Fliegel – Grizzli

NĚKDY koncem šedesátých let vznikla na Ostravsku, s přispěním táty ostravských trampů Josefa Komárka – Hobana, mladá osada s hrdým názvem Bílý Blizzard. První výpravy za poznáním trampské historie podnikli chlapci pod vedením Vlasty Zlého, řečeného Danny na Ztracenku k Jardovi Motlovi, na Utah ke Grizzlimu, či na Havran k Cikánovi. Vypravovali se každoročně na velký vandr po osadách Velké, Zlaté i Hadí řeky a sbírali první zkušenosti. Kromě obligátních jídel, která se na trampu pojídají, měli i jednu specialitu,

jejímž autorem byl kamarád Jemmy. Pokrm dostal, bůhví proč, název MAZLIVÝ GULÁŠ a připravoval se asi takto:

Libové hovězí maso se pokrájí na malé kousky, které se dají podusit s jedním až dvěma lusky pálivé, na nudličky nakrájené papriky a s nakrájenou cibulkou. (Tou nešetřete!) Na maso, papriku a cibuli nasypeme trochu soli, hodně pepře a hot papriky. Když je maso úplně měkké (při přitlačení vidličkou se úplně rozpadá), zahustíme hořčicí a kečupem. Pak přidáme podle chuti trochu Worchesterské omáčky, případně soli. Tento hustý, kašovitý „mazlivý guláš“ se podává na topinkách, lehce potřených česnekem.

„Je na západ cesta dlouhá, Rodokaps mi z kapsy čouhá.. To zpíval před lety statný zálesák s bílým sombrerem, řečený Lišák z Fort L'Aramie, potažmo z Plzně. Podnikal daleké výpravy, které často končívaly nevídaným dobrodružstvím. Ale i na těch bylo třeba upokojit vzlykající, hladový žaludek.

POMSTA BEJVÁ SLADKÁ!

Není to tak dávno, co se stalo, že z přeplněné lokálky vypadly v Sušici tři mírně pomuchlané postavy. První patřila exšerifovi osady Flaška whisky Pablovi, alias Hekťákovi, druhá křehké prérijní růži, zvané Cindy a jako poslední se loudalo známé fousaté individuum, slyšící na jméno Lišák. Přesto, že byl začátek února, nemrzlo jen praštělo, anóbrž lilo jako z konve. Cíl byl značně vzdálen, téměř v nedohlednu. Všichni tři pardi nadhodili usárny a statečně vykročili. Ze začátku se šlo po rovině a vše bylo v pořádku. Pak ale jízlivá značka zahnula ze silnice a jak už to u zlomyslných turistů bývá, rovnou do největší stráně. Normální slušný člověk přizpůsobí krok povaze terénu, ale ne tak Hekťák. Chtěl se před přítomnou kráskou vytáhnout a tak zdvojnásobil tempo. Kráska, sportovně na výši, se přizpůsobila. Ale devadesát osm kilogramů živé liščí váhy se jen obtížně hnalo se supěním a kletbami za nimi. Stoupání bylo vskutku nekonečné. Zatím, se stoupající výškou, přestalo pršet a začalo chumelit. Konečně dorazili na vršek**,** aby zjistili, že cesta podle značky vede zase dolů. A tehdy pronesl Pablík památnou větu o tom, že se vyzná na Šumavě lépe než doma v Plzni. To ovšem Lišák netušil, že když si jde doma za roh pro cigarety, patrně si odvinuje z klubka provázek, aby trefil zpátky. Čtvrt hodiny poté ztratil Pablík orientaci a poněkud zabloudili. Zatím se už rychle stmívalo, sněhu bylo po kolena a vítr se hnal rychlostí vyprahlého trampa, cítícího láhev s rumem. Jaksi nedopatřením konečně dorazili na místo – opuštěnou chatrč nad strání Turnerkou. Ani moc nemluvili, něco málo zblafli, vykouřili něco dělnických chesterfieldek značky Start a zalezli do sena. Nad pláněmi se zatím zašklebil úplněk. Dva z

nocležníků usnuli skoro okamžitě, zatímco třetímu se v hlavě pod ‚sombrerem honily myšlenky, kterak se Pablovi za tu divokou cestu odvděčit.

Ráno je přivítalo sluníčko a zamrzlý pramen. Přivítali nadšeně obojí, neboť sluníčko není k zahození a voda je stejně tekutina zdraví škodlivá, k pití nevhodná a co se mytí týče, správný zálesák raději počká, až bude pršet. Začala se řešit otázka snídaně. Zanedlouho už v jednom ešusu bublal hořčák, zatímco do druhého se vtěsnaly dvě konzervy fazolí po třech padesáti a jedno vepřové ve vlastní šťávě. A tehdy se v hlavě pod bílým sombrerem probudil rarášek. Měl malou lžíci a Pablík byl menzou vycvičený žrout, bezkonkurenční ve všech kategoriích.

„Nesmíš to tak nechat, Lišáku, nebo hlady zahyneš!“ tak našeptával Lišákovi do ucha. „Taková konzerva jen tak, je chuti odporné,“ pravil nahlas výše jmenovaný. „Mám tu něco papriky. Snad pomůže setřít hnusnou, konzervovou pachuť!“ A ruka šmátrala, vytáhla **z** brotsaku pikslu a vysypala celý obsah do ešusu. Leč nikoli neškodné papriky, ale koření oblíbeného u všech desperádů na jih od Rio Grande, zvaného chilli!

Došlo k bleskurychlému tasení lžic, proklatě nízko zavěšených. Dva ze strávníků jedli opatrně, třetí se však vrhl na ešus podle předpokladu **s** opravdovým řemeslným fortelem. Vydržel asi minutu. Pak koření zaútočilo na sliznice, zhýčkané chutnou menzovní stravou. Pablo silně pobledl a na čele mu vyrazil pot. Neprozřetelně sáhl po hrnku s hořčákem a učinil bohatýrský lok. V tom okamžiku mu z očí i uší začaly sršet blesky o tak silném napětí, že by se stal jistě platným přínosem pro naši slabou energetickou základnu. Zatímco si bard Pablo hrál nedobrovolně na elektrárnu, pohodlně se najedli. Zapálili cigára a teprve, když kouř srazil účinky superkoření, popili hořčáku. Nad pláněmi se rozzářil překrásný den. Byli vyrovnáni!

„Wendy, slyšíš, jak ta řeka dneska smutně šumí?“

„Bodejť by smutně nešuměla, když jsme do ní naházeli všechno, co jsi nám dneska uvařila k obědu, Soňo!!!“

„Ale, což si tak dát ještě něco ostřejšího, holenkové?“ pronesl Banán z roudnické osady Ostří hoši. Poposedl ze šutru na pařez a začal dávat recept na

ĎÁBELSKÉ KOULE

Na tuto oblíbenou zálesáckou krmi je třeba vzít jedno kilo libového vepřového plecka, nakrájet na malé kousky, přidat 20 dkg housky namočené v pivu a vymačkané, dvě větší oloupané cibule a asi čtyři stroužky česneku.

VŠe se jemně umele a osolí (asi 30 g soli). Potom trochu pepře, rozsekané feferonky (raději víc než míň) a nakonec se do toho vrazí dvě vejce. Dobře se to promíchá a mokrýma rukama se dělají malé kuličky, které se dočervena opečou na rozpáleném oleji. Když jsou všechny opečené, zalejou se dvěma flaškami Hot kečupu, přidá se trochu vody a vše se s kuličkami povaří. Té omáčky nesmí být moc. Když jsou přítomní velicí otrlci s propáleným kotlem, tak se do toho může vrazit další hrst sekaných feferonek, aby to byla opravdu řácká raubírna. Zapijete-li to vodou, bude vám huba hořet ještě celé půldne. Na spláchnutí je nejlepší červené, ještě lepší je destilát a může to být i obyčejný Key-rum.

A co takhle si dát guláš, pardi??? Jó, na tohle magické slovo každý trampík, od učednického stavu až po bělovlasé kmety, se velmi zhluboka nadechne, rozšíří se mu chrpí a ucítí jakousi vnitřní, pomyslnou předtuchu rozkoše. Guláš se totiž dá vařit všude, i v nejprimitivnějších podmínkách, to znamená v jediném kastrolu či kotlíku. A potom, guláš se dá vařit, což je neméně důležité, téměř ze všeho. Nejen z masa, což je ovšem nejžádoucnější, ale i z brambor, hub či buřtů. Každá tato odrůda má svoje specifika, své nadšené stoupence i zapřísáhlé odpůrce. Ale právě v těchto drobných vylepšeních, často i zlomyslně vymyšlených, je kouzlo života. Většina vylepšení je ovšem ku prospěchu věci. Za časů dávných Old Pardů vařil na slezinách guláš člen osady Ostří hoši z Roudnice nad Labem, Přemek Vodochodský, řečený Banán. Uměl to dobře. Asi taky proto, že v civilu byl, šéfkuchařem ve Slovaňáku. Vařil guláš tak, jak se guláš vaří, až na jedno malé vylepšení. Když už byl hotový guláš naporcován do ešusů, posypal jednotlivé porce množstvím strouhaného křenu! Maso zmizelo pod bílými závějemi. Zprvu jsme se na ty závěje dívali trochu nedůvěřivě. Já například nemám rád, když se mi v nose prohání meluzína. Ale zvykli jsme si a každoročně jsme se na tento Old Pard guláš těšili.

Výborný guláš, nazvaný Dynamit-guláš (huba v ohni), vaří na osadě Údolí mlhy u Dědkova mlýna nás roztomilý šprýmař Pepa Braun, zvaný Buřt. Mohli by to dosvědčit hlavně dva jeho nerozluční kamarádi ze slavné hudební skupiny, která se jmenovala Dechnička, což v překladu znamenalo Dechová kapela bratří Bůžků z Cehnic. Byli to Arnošt Mošna, řečený Hamlet, a Honza Korda. Ti byli často svědky zajímavých gulášových seancí s otevřeným koncem.

Pepa Buřt, jako známý herec, později i filmový a televizní, dodával vaření potřebnou, dramatickou polohu. Takže mu dejme slovo:

DYNAMIT GULÁŠ

Vezmi kus krávy nebo vola, a to z nohy (kližka). Odřež flaksy, naklepej ho, a nakrájej na kousky, akorát do huby. Nasol a opepři. Najemno nakrájej cibuli, pět stroužků česneku, nalož to do kameninového hrnce a na dva až tři dny ulož do chladu.
Cibule připrav v poměru jedna ku jedné nebo dvě ku třem, vlož s omastkem do kastrolu a nech smažit. Ale při tom nechlastej, ani se nemazli, abys cibuli ani sebe nespálil. Když je cibule růžová, vlož nakrájenou krávu či vola na cibulku do kastrolu a míchej a míchej. Ve druhém hrnci uvař kosti nebo masox. Míchej furt a podlévej. Očisti 20-30 feferonek – to podle sestavy party – od zrníček, jemně rozsekej a vhoď do kastrolu s gulášem. Když se ti zdá, že maso je dostatečně měkké (to poznáš podle toho, že ti netahá zuby z huby), přidej Tabasko (máš-li je) a celý výtvor zapraš hladkou moukou. Přidej marjánku a nech povařit. Je ovšem dobré, mít guláš hotov den napřed, kvůli rozležení.

Pro oklamání hostů dej na talíř do guláše každému jednu celou feferonku a podávej s chlebem. Pivo a vodu zamkni na dva západy. Jdeš-li s pardy na malý čundr po okolí, veď je daleko od hospody. A až budou lapat po vzduchu, dej jim jednoho až deset panáků. Pak je teprve vem do hospody, kde vypijou i slivky z kbelíku. Pak je ulož do autobusu. Jedou-li ještě týž den domů, nic jim neříkej. Zůstanou-li u tebe, tak připrav heřmánkovou koupel a pro ty fajnový po třech kusech čípků do konečníku. Pro dámy intim spray a minimax. Nebudou totiž mít v ohni jen tlamu, ale i druhý konec.

Bili vpadne do chaty a nalezne svou Sylvii v slzách. „Co bulíš lásko, co se stalo?“

„Ale uvařila jsem ti guláš a pes ho sežral!!!“

„No to nic, není tak zle, já ti koupím novýho psa!“

Na Srnově, blízko České Třebové, měl svůj malý ranč trampský písničkář Květek Tomeš, mezi Old Pardy zvaný Bednič. Skládal, hrál na kytaru a přednášel své vtipné, neotřelé písničky a výstupy spolu s kamarády Vlastíkem Mehlem, zvaným Felda, komikem a fistulkářem, a Pepou Tesařem, tenoristou vynikajících kvalit. Svůj soubor nazývali Tram-trio. Během několika let se proslavili v celé naší vlasti. Ochotně zpívali svoje veselé parodie na mnoha potlaších a trampských podnicích. Pepa Tesař uměl kromě lahodného zpěvu i bezkonkurenčně troubit na křídlovku, bez křídlovky. Prostě jen tak na hubu. Jeho večerka, nebo sóla, jako tehdy populární Třešňové

květy, uváděla posluchače do obdivu a nadšení. Samozřejmě, že Pepa Tesař přispěl do naší učené debaty o vaření. Na jejich osadě je nejpopulárnější pokrm, zvaný

BŘINKOVICE

S trochou skromnosti by se dalo říci, že je to jakýsi pivní guláš. A vypadá to asi takhle:

Nakrájí se na kousky kus hovězího masa a na osmažené cibuli a rozetřené paprice se do měkká podusí. Přidá se pepř, česnek, sůl a trocha vody. Nakonec se vysmahlá šťáva zahustí jemně nastrouhaným tvrdým chlebem.

Nyní se vše zalije značným množstvím piva, povaří, přidá maso, trocha majoránky a pár nezbytných feferonek.

Potřebné množství surovin pro menší sešlost, asi osm kamarádů, je následující: $^1/_2$ kg masa, $^3/_4$ kg cibule, V4 kg sádla, čtyři lžíce sladké papriky, tři láhve piva, dva stroužky česneku, masox, pepř, sůl, majoránka a tvrdý chléb. Když se to povede a sní, tak to Pepa slavnostně odtroubí!

Před lety vznikla na Hadi řece mladá, agilní osada, nazvaná „Mantrap“. Brzy při ní vznikl i malý pěvecký soubor, ve kterém se uplatnili dva kytaristé. Pepíček Zázvorka, pozdější kapelník souboru Havran (dnes o sobě hrdě prohlašuje, že je potulným sumářem povodí Kocáby), a Tony Linhart, pozdější sběratel autorských port, úspěšný autor a kapelník slavného souboru Pacifik. Některé jeho hity své doby, jako například Velrybářská výprava, obletěly celý trampský svět. A právě Tony, muzikant tělem i duší, dává k dobrému recept na

POTLAŠNÍ BREJK OSADY MANTRAP

Nejprve mužové kmene doběhnou do Štěchovic k Richterovům a vypůjčí si od paní hostinské ten největší kastrol, který má na skladě. Při této příležitosti se posilní asi pěti půllitry dobrého velkopopovického moku. Učiní to s velkou radostí, že se tímto manévrem dostanou alespoň na chvíli z dohledu svých pečlivých squaw.

Ná Mantrapu vařili vždy pouze muži, obzvlášť tuto specialitu. Když je vypito, tak obvykle přichází ta nejlepší chuť na vaření.

Vašek Fliegel — Grizzli

Hovězí maso, nejlépe kližka, asi tak 4-5 kilogramů, se pokrájí na vkusné kousky (dobrým měřítkem je největší huba na osadě) a vloží do kastrolu. Maso se osolí, promíchá se sladkou paprikou, nějakým tím ostřejším kořením, například chilli, a asi dvěma decilitry jedlého oleje.

Po tomto úvodním aktu, který se musí konat vždy den před vlastním požíváním, šéfkuchař osady otevře láhev nasládlého bílého vína a dává především pozor, aby někdo v nestřeženém okamžiku neupil z jejího obsahu. Potom, za nesouhlasného mručení přihlížejících zevlounů, vlije obsah láhve do kastrolu. Předtím je dlužno dodat, že se maso musí proložit asi třemi kilogramy oloupané cibule, nakrájené na plátky. Kastrol s uvedeným obsahem se přes noc uloží na bezpečné místo do chladna. Druhý den se dá na plotnu a zvolna se obsah dusí, až do změknutí masa. Během dušení se podlévá vodou a podle chuti můžeme přidat nakrájená rajčata a zelené piperky. Pokud je šťáva příliš řídká, zahustí se chlebovou stridkou.

K takto připravenému masu nejlépe chutná půlka, donesená z Richterových sklepů přímo na osadu. Podáváme s pistolemi.

Pokračování

TA NAŠE PÍSNIČKA TRAMPSKÁ.

Další starou, ale velmi známou trampskou osadou, kde vládla trampská píseň a o které se musím zmínit, je osada Měsíční údolí.

Bylo to už v roce 1922, kdy dva mladí kluci, Rudla Blažek a Franta Gíittel, řečený Drdol, hlavy plné romantiky a knih Jacka Londona, J. O. Curwooda a E. T. Setona, vyskočili ze sázavského Pacifiku a zamířili proti proudu konopišťského potoka. Podle kolejnic polní dráhy je romantické údolí zavedlo k lávce u zbořeného podelhotského mlýna. Pod mohutnými smrky se zabělal stan a za soumraku vzplál první ohníček. Jasný měsíc v úplňku ozářil tu krásnou večerní chvíli a kluci si vzpomněli na povídku J. Londona a pokřtili svůj **tábor** Měsíční údolí. A stříbrným údolím zazněla píseň:

„V Měsíčním údolí, pod starou jedlí,

každičkou sobotu ohníček vzplá

a když už k ránu hvězdičky zbledly,

hoch malé děvčátko … atd.“

V roce 1924, to je po dvou letech stanování, na tomto místě postavili první chatu. Stála tam, kde dnes sídlí Pepa Douda. Ale parta se rychle rozrůstala. Začal jezdit Tarzan, Franta Chvojka, Lojza Mádl, Jenda Vlček a další kluci z Holešovic. Stavěli další a další haciendy a v roce 1926 sem nastala úplná invaze kluků z Vršovic. Ti postavili patrovou chatu, nazvanou Tunel. Ta stála tam, co má dnes chatu Jenda Kut. Sídlili v ní střídavě Gusta Hokeš, Dědek Matějček, Hnátek, Bublá a další.

Potom postavili své boudy bratři Soukupové, Vašek Vojtíšek, Čert, Zdeněk Dvořák a řada jiných. Postavili i volejbalové hřiště a chaty rostly dál nad potokem, na loukách „Pernátech“ a podle potoka k silnici. Tam stavěli svá sídla Plíšek, Bažant, Čapík, Parízek, Rousek a jiní.

Drdol s Blažkem tu první chatu prodali a každý sám si postavil své sídlo na potůčku, přitékajícím ze Lhot.

Tyhle dvě nové chaty byly oslaveny velkým potlachem a pokřtěny po anglicku Silence (čti sajlens), čili po česku „ticho“. Ale to anglické sajlens se v těch napitých hubách smeklo na „sajrajt“ a tak se to jmenuje dodnes!

Taky tady chat přibývalo. Stavěl Jarda Windman, Jarda Rozboud, řečený Ukulele, Prýmek a dnes je tam už víc než dvacet chat. Také podle potoka směrem na Poříčí, kde se zvedá „Žlutá skála“, vznikla osada Zlatý východ. Tam stavěl Biny, Vejvar, Vašek Minich, Lojza Mádl, Kontraš, Žemlička, Všetečka a Toman, zvaný Sekera. To byl výborný smečař a s Emanem Kornelem báječná volejbalová dvojice – krajánkové. Hráli za několik osad a to i fotbal za Poříčí, prý za buřta s plackou.

Prvním šerifem osady Měsíční údolí byl Rudla Blažek, po něm Drdol, potom Hokeš, Vojtíšek, Biny, Dvořák a pak zase, už doživotně, Gusta Hokeš. Tohle všechno se sběhlo do roku 1930.

Osada žila hudbou a zpěvem, ale i sportem a mariášem. Každou neděli vypukly líté volejbalové boje o flašku piva. Pivo prodával na osadě táta Smejkal a byly to doslova sračky. Láďa Páša to pivo stáčel trychtýřem do litrových lahví na korkový špunt. Pro nás to ovšem mělo určitou sportovní cenu.

Do hospod se chodilo, k „Tlamichovi“ do Poříčí, k Čadilům do Mrače, ale hlavně k Pašům do Lhot. To byla malá hospůdka s výčepem a sálem, kde se pořádaly různé „bály“. Každou neděli ráno přijel do osady na kole pekař z Poříčí a dovezl ještě teplé rohlíky. Ze Lhot zase přicházel starý Krejcárek a v nůši přinášel máslo, vejce, tvaroh a co bylo ve vesnici k máni**.** Blanka Žerynová povídá Krejcárkovi, když mu ta vejce přebírala a nemohla si pořád vybrat, že jsou nějaká malá! A dědek jí na to odsekl: „Jó, milostpaní, až ty slepice budou mít tak velkou prdel jako vy, tak budou ty vejce taky větší.“

V roce 1929 jsme s Ádou Vodrážkou, slavným písničkářem, jeli z Budějovic Vltavu a na jedné šlajsně jsme se seznámili s Emanem Kornelem. A tak jsme se dostali taky na Měsíčák. Předtím jsme jezdili porůznu. Taky do Štěchovic na Utah, kde jsme zakotvili dosti dlouho. Tam jsme se seznámili s kluky ze Ztracenky a od nich odposlouchávali první trampské písničky. Náš první učitel na kytaru byl Pepík „Joe“ Vacek, jinak kapelník slavného souboru Song club. K nám na osadu jezdil i nezapomenutelný písničkář Rudla Harnisch a složil tam i několik známých písní, které se zpívají dodnes. Jako pěvecké duo jsme s Ádou Vodrážkou zpívali na mnoha trampských podnicích. V roce 1935 koupil Franta Fatka původní první chatu na osadě. A kterou trampskou píseň že mám nejraději? Píseň Listopad, ale o té už tu byla řeč a tak si zazpívejme tu, kterou nám připsal Honza Korda:

Rancho své mám v *Měsíčním údolí,*

kde rány pistolí doposud zní

je nad strží, ukryté do vřesu,

hlubokých do lesů, tam tiše sní

Vábí mne kouzlem svým, dnes, jako před lety

vzpomínky nádherné letí mi v ústrety.

Chtěl bych prožít v Měsíčním údolí za třesku pistolí den poslední…

Krásné texty k trampským písničkám tvořila v dávných dobách i kamarádka Daisy Jelenova z osady Idaho. Jak přišel na svět text velice oblíbené písně s názvem Můj hochu, popsala při večerním ohníčku takto:
„Nedaleko našeho tábořiště byl krásný březový háj a za ním paseka, na níž měl svůj srub náš dobrý kamarád Barry. Ten si jednou přivezl sebou hezkou dívčinku, která dobře zpívala a ještě lépe hrála na kytaru, ‚ťak jsme s nimi celé léto až do podzimu prožívali sobotní večery u hořícího táboráku. Když jsme však příští jaro opět přijeli na starý camp, Barry přijel sám. Nic neříkal á my se na nic neptali. Bylo to jasné – odešla. Barry zakrátko nato srub prodal. Za několik let jsem opět navštívila naše staré tábořiště a také starý Barryho srub. Byl už podzim a pěšiny byly plné zlatého listí. Seděla jsem u ohniště a viděla tu srpnovou noc, nebe plné hvězd, cítila jsem vůni pasek a kouř. Slyšela jsem šťastný smích s doprovodem kytar. A v té době mi bzučela v hlavě melodie, ke které jsem měla napsat text. Scházel mi námět, který jsem už týden hledala. A najednou se zrodil, zčistajasna a když jsem se podívala na starý totem za Barryho chatou, měla jsem najednou už i druhou sloku. Jen opuštěný totem stál nad chajdou a ticho bylo kolem …

Můj hochu, ta chvíle se nevrátí víc,
buď vesel a zpívej se mnou.
Pojď zlíljat mé rety a zlíbat mou líc
daruj mi vzpomínku svou
Já možná už nepřijdu v chatu tvou zpět,
zlomí se květ lásky mé
Můj hochu ta chvíle se nevrátí víc,
buď vesel a zpívej se mnou …

(pokračováno

„… Mou nejzamilovanější trampskou písničkouV je Mottlova Měl jsem šest psů,“ říká Tony Vích, řečený Káča. Je to zajímavé, že kluk, kterého nikdo nikdy neviděl jinak než s pusou roztaženou úsměvem, si oblíbil právě tuto zadumanou baladu. Ona ale skutečně ze sebe vyzařuje duši trampa.

Tony Vích – Káča – začal trampovat už coby čtrnáctiletý Vyšehraďák s kluky z Utahu. Jezdil do Svatojánských proudů k „Honzovi“ do velkého vysloužilého ruského hangáru, pak na Hadí řeku, kde v místech dnešního Havranu Utah postavil svou první dřevěnou boudu.

Koncem dvacátých let se s osadou Utah přestěhoval za Velkou řeku na Brunšov, do takzvané Velké boudy. Kromě ní tam stála ještě druhá bouda, řečená „Malá“. Obě dvě tyto chaty zlikvidovali Němci hned začátkem války a postavili na celém území pravého břehu Vltavy esesácké cvičiště. Když utichla válečná vřava, přestěhoval se Káča opět na levý břeh, na legendární osadu Ztracenou naději. Tady

si postavil srub, přímo na okraji tlachoviště, vedle boudy svého bráchy Mirka. Zde pak prožil svá nejkrásnější mužná léta a možno říci i zbytek svého života. Stal se věrným Ztracenkářem a později i šerifem osady. Postupem doby se z něho stal jeden z nejlepších trampských spíkrů. Konferoval stovky trampských podniků, potlachů a slezin a vždy s úspěchem. Byl to takový „enfant terrible“ trampingu. Vždy plný legrace, dobré nálady a šibalství. Nikdy jste nevěděli, co za roštarničky vám za zády provede. Byl bystrý, pohotový a jeho fóry, jak on říkal „anektódy“, mu jen sršely z pysků. Mluvím o něm v minulém čase, protože už i on,, jako jeden z posledních starých bardů ze Ztracenky, odešel nedávno do věčných lovišť. Ale tehdy dávno, když jsme seděli kolem malého ohníčku a vyprávěli si o trampských písničkách, říkal tohle:
„Jo, trampské písničky, ty já mám hrozně rád! Hlavně ty staré. Co zážitků a vzpomínek na zlaté časy našeho mládí, prosluněného romantikou, nám připomínají!“

Trampské písničky jsou nepatrným, nenáročným vyjádřením života trampů, prostým zrcadlem jejich radosti. Jsou to jejich opravdové kamarádky. Tony zpíval hrozně rád, ale neměl nikdy to štěstí, aby zakotvil v některém trampském pěveckém sboru. Na Utahu měli pěvecký sbor, kterým obohacovali proslulé trampské večery. Slavný Song club nejdříve začal zkoušet v hostinci u Brandejsů, poblíž Palackého mostu, a pak u proslulého krčmáře Šťovíčka v Kateřinské ulici. Tady s klukama taky začínal Tony svoji kariéru pěvce, ale nakonec mu, podle jeho slov, holomkové řekli: „Hele, Tondo, zpívá ti to, to jo, ale když ty si nepamatuješ slova!“A bylo po kariéře trampského zpěváčka!

Samozřejmě že si to Káča vynahradil jinak. S bráchou Mirkem, který to dotáhl se svým zpěvem, doprovázeným na tahací harmoniku, od táboráků a předměstských dvorečků až do opery Národního divadla. („Kde mohl blázen dneska bejt, kdyby se mne držel!“ říkal Tony, „mohli jsme možná zpívat i v Srdíčku!“) Tak s tímhle bráchou, ještě než přišel do Národního divadla, vytvořili duo, nazvané Sisters Káča. Tehdy to mezi umělci bylo samé „Sisters“ nebo „Brothers“, tak prostě nechtěli zůstat pozadu. Měli velice veselý, pestrý program, s nímž bavili nejen celou Prahu, ale celý národ. Vystupovali na nejrůznějších estrádách, které tehdy frčely, například i ve velkém sále Lucerny. Jejich nejproslulejším číslem byla parodie na Foxů v zvukový týdeník s písničkami, které oblétlý celý svět, nebo balet Havajské noctumo. Tonda dostal svoji přezdívku proto, že sice nevynikal vysokou postavou, ba právě naopak, ale zato se neustále vrtěl, poskakoval, prostě jako točící se dětská káča. Tonda rád vyprávěl veselé historky, které při svých uměleckých zájezdech zažil. Tak například, jednou po produkci na trampském večeru v žižkovském hotelu Tichý, kde se pořádaly trampské radovánky pravidelně, odcházel v hluboké, zatemněné válečné noci se svým bráchou a s hudebním skladatelem Emanem Fialou. Každý účinkující

dostal květináč s hyacintem. Bylo to v březnu, a tak byly dosti vzácné. Taky tám byla tombola, a kdo by odolal? Co kdyby vyhrál jednu z vystavených flašek? I když to byl určitě válečný „samoser“, lákalo to velice. Prosázeli fůru peněz, ale flanderu nevyhráli. Zato Tonda jediný vyhrál! A hádejte co! Takový plechový poklop na chleba. No hrůza!!! Ale přece to nezahodí. Zabalili kostýmy a propriety do kufru a vydali se noční zatemněnou Prahou k domovu. Poklop se Káčovi už nikam nevešel, tak si ho narazil na hlavu, v jedné ruce hyacinty, v druhé velký kufr. Brácha Mirek s Emanem Fialou si to hasili na Vyšehrad a Káča si to namířil do Nuslí, nad Tyláček. Tam se rozloučili a Tonda Káča si to důstojně šinul nahoru po schodech. Čas silně pokročil, noc rychle stárla a asi v polovině schodů do něho vrazily dvě ženské, které už šly do práce. Posvítily si na Tondu baterkou a začaly ječet a řvát, že je to „Pérák“. To byl tehdy totiž postrach Prahy, neznámý chlap, co přepadal v noci ženské. Tonda se vylekal ještě víc než obě postavy ženského pohlaví. Poklop mu z hlavy sletěl a s rámusem se kutálel po schodech dolů a Tonda s řevem zase nahoru. Tak se z Tondy stal, alespoň na jedno časné ráno, „Pérák“.

No a to je všechno. A Tonyho nejzamilovanější píseň byla Mottlova: Měl jsem šest psů:

Měl jsem šest psů, jakých Klondajk neviděl, měl jsem šest psů, jež mi každý záviděl. Příroda jim život dala, ruka zlá jim slunce vzala, měl jsem šest psů, šest věrných kamarádů … Teď jsem tu sám, nikdo na mne nečeká, teď jsem tu sám, žádný z nich už neštěká Duši mou jste poranili, proč jste lidé otrávili šest věrných psů, šest dobrých kamarádů …

Ve východních Čechách, blízko Litomyšle, leží osada Naděje, ve které má svůj srub kytarista a zpěvák Jaroslav Kuta, řečený Mekie. Vypráví se, že když v neděli odjíždí na svém „mustangu“ ze svého ranče a zapadající slunce má v zádech, tak si zpívá píseň svého kamaráda**:** Hej, tak já odjíždím … !

Dává mu naději, že po týdnu žití **v** džungli činžáků a práce ve fabrice se zase vrátí na svůj milovaný ranč. Zapomene na všední starosti a sejde se se svými věrnými kamarády.

Někdy kolem roku 1965 zakládal trampskou osadu Mimo zákon, ve které působilo i známé trampské duo Šandy a Jitka. V jejich srubu se uskutečnilo mnoho potlachů, například i známé večery Vlčí volání. Šandy **s** Jitkou jezdí po vlasti a svým zpěvem rádi přispívají ke zdaru mnoha trampských večerů.

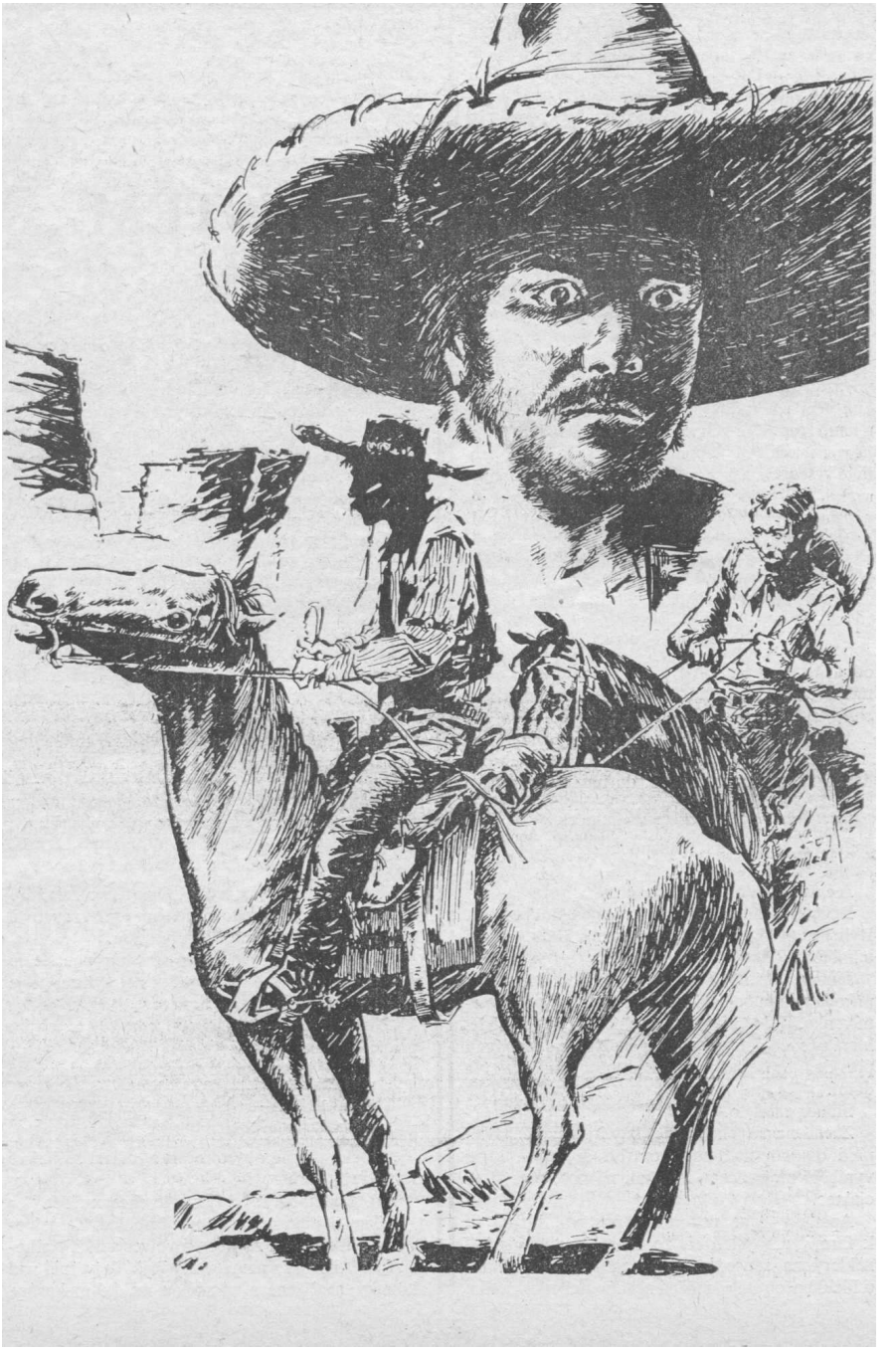
Asi od roku 1969 zpíval a hrál Mekie v blízké osadě Liščí vrch spolu **s** Oldou Kašparem a jeho kanadskou žínkou. Později zpívali všichni pod názvem STO – Litomyšl.

Při jednom výročním potlachu chladil Mekie v potoku Desence celé dva litry slivovice. Když se kamarádi večer sešli, tak jim s velkým vychloubáním, jaké že je to výborné pití, nalil. Protože sám

slivovici nepil, nalil si brandy. Když to ale kluci zhltli, chtěli ho na místě lynčovat. Přinutili ho hrubým násilím celou flašku údajné slivovice naráz vypít. Byla to totiž k jeho zděšení obyčejná voda. Vrtalo mu to hlavou, jak se to mohlo stát. Až teprve potom se chlapci, kteří přišli po potoce jako poslední, přiznali. Flašky ve studánce objevili, slivovici přelili do svých feldflašek a nahradili vzácnou tekutinu obyčejnou vodou. Takže všechno nakonec dobře dopadlo a slivovice, kterou Mekie za těžkých podmínek na Moravě obstaral, přece přišla tam, kam patřila. Při různých příležitostech však musí ještě dnes vyslechnout výčitky, čím je to vlastně tehdy pohostil.

Tak jak léta běží, jezdí a zpívá, coby starý tulák, drsným a vypitým hlasem různé protestsongy. Proti ničení přírody, která nám před očima chřadne. A Mekie věří, že teď konečně přišla doba k její záchraně. Z trampských písniček miluje Mekie nejvíc Fořtovu Sosnu: Na stráni, tak opuštěná, stála stará sosna, když jsem já tam pod ní ležel, zpívala mi do sna. Sama už dávno stála, jenom si vítr s ní hrál, kamaráda snad též měla, člověk jí ho vzal…

Petr Vyhlídka

OBCHODNÍK S DEŠTĚM

Bylo sucho.

Když zazní tato slova a venku zrovna prší, považují to naslouchající za zobrazení idyly! Pokud neprší a rtuťový sloupec stojí pěkně vysoko a tento stav ještě netrvá dva měsíce, znějí ta slova jako nostalgická vzpomínka na staré časy, kdy bylo všechno jaksi více doopravdy, když bylo sucho, tak bylo sucho, když padal sníh, tak se nedalo vyjít z domu a když se vydělávalo, tak to doopravdy byly peníze.

Jenže tohle bylo opravdové sucho. Pět týdnů se na obloze neobjevil ani mráček. O větru jsme si vyprávěli pohádky. Z protivně modrého nebe na nás zíralo slunce. Bylo to nepřátelské slunce, žhnoucí jako kovářská výheň a ničící vše, co se odvážilo postavit do cesty jeho paprskům. Pokud mělo t o h l e slunce nějaký plán, pak chtělo bezpochyby proměnit celou Zemi v Saharu.

V Severní Americe bylo saharské slunce.

Tráva všude kolem byla sežehlá, ze stromů se už dávno ztratila míza. Nikde, do hloubky několika stop, se nedala nalézt voda. Všechny povrchové prameny se ztratily, jenom z hloubi naší patnáctistopové studně se dal vytáhnout džber vody. Jeden za půl hodiny.

A i tahle voda byla jaksi suchá.

Dobytek umíral žízní a my mu nemohli pomoci. Byli jsme rádi, že přežíváme sami. Vodu jsme si odměřovali jako předtím kořalku.

Jenom v noci, kdy se slunce skrylo za obzor, se příroda mohla ochladit. Trávili jsme čas po setmění venku. Bylo krásné moci se pohybovat po pudě, která už nebyla rozpálená. Spánek jsme si odbývali přes den. Spíše než spánku se to podobalo bezvědomí.

Slunce zabíjelo.

Začátkem šestého týdne, když jsme polehávali před domem na terase, ovívali se vějíři, které vyráběla moje dcera, a čekali na noc, objevil se cizinec.

Apaticky jsme pozorovali postavu, blížící se k farmě, a mysleli si, že se to k nám plahočí některý ze sousedů. Sáru napadlo, že se snad u Fieldů něco stalo, možná někoho to horko zabilo, ježíši snad ne Fieldovic Katku, to rozkošné čtyřleté stvoření, co si tu nedávno hrálo s našimi štěňaty.

Než jsem stačil ženu uklidnit, přiblížila se postava natolik, abychom v horkém zvlněném vzduchu mohli jakžtakž rozeznat rysy tváře, a my seznali, že tohle není nikdo z Fieldovic rodiny, ani žádný z jejich zaměstnanců.

„Vypadá pochybně," prohlásil Jones, který si zachoval nejlepší zrak: „Zatraceně pochybně."

Nemýlil se. Jeho úsudek byl naprosto přesný.

Příchozí byl vysoký hubený muž s pomačkaným kloboukem, oděný v dlouhý, léta nepraný kabát, který mu sahal až na kotníky. Hábit byl samá díra. Kolem krku měl modrý šátek. V tomhle vedru! A když dorazil blíže, všimli jsme si prapodivné věci, která na nás zapůsobila takřka přízračně. V klopě kabátu měl vetknutu čerstvou, snad před chvílí rozkvetlou květinu.

Hubený obličej mu zdobily asi třídenní štětiny vousu, vzhlížel zpod hustého obočí a mezi očima, modrýma jako horské jezero, trčel dlouhý nos.

„Brej den," pozdravil. Pěkně nahlas, aby nás probral z letargie. Ozvala se líná odpověď několika honáků, povalujících se ve stínu dvou schnoucích stromu.

Cizinec přistoupil k terase. Opřel se o zábradlí.

„Sucho, že," konstatoval tónem, jenž vzbuzoval pocit, že včera skončilo období dešťů.

Přikývl jsem. Nechtěl jsem se s ním pouštět do řeči, aspoň ne do té doby, než z něj vyleze, co je zač. Já to tušil.

„Nemáte něco na spláchnutí krku? Je to k vám pěkně daleko."

„A odkud jdete, cizince?" zeptala se ho má žena a podala mu láhev s vodou.

„Odtud," ukázal palcem přes rameno a pak se napil.

„Trochu přesněji by to nešlo?" otázal se jízlivě Jones.

„Jó. Z jihu. Na sever, jestli to chcete vědět."

Věnoval jsem mu zkoumavý pohled. Za palcovým opaskem měl zastrčen revolver a nůž. Kalhoty, které dozajista pamatovaly lepší časy, měl nad kotníky zastřižené a na nohou měkké mokasíny.
jaké jsem vídával u lesních Indiánů, když jsem se za mlada toulával po horách a kdy ještě nějací Indiáni byli.

Tenhle člověk jako Indián nevypadal, ale mohl to být dost dobře uprchlý zločinec. Kdo jiný by vyrazil do téhle pustiny bez koně? Napadlo mne, že mu zvíře mohlo padnout cestou, ale to by určitě nešel dál pěšky. A pak, určitě musel být na farmě Harryho Fielda. Ten by člověka do tohoto pekla jen tak nevyhnal. A Harry nerozlišoval lidi podle vzhledu. Sám byl dobrým příkladem toho, že pod vizáží nenapravitelného lumpa se může ukrývat slušný člověk.

„Byl jsem u vašeho souseda na jihu," ozval se příchozí, když dopil a vrátil láhev mé ženě. „Měl bych pro vás kšeft."

„Rozmyslete si dobře, co chcete říct, než na vás pustím psy," řekl jsem mírně. Zašklebil se.

„Myslíte, že uběhnou aspoň deset yardů? Já bych pochyboval."

Přešel jsem to mlčením. Měl pravdu. Na psech se podepsalo horko jako na všem ostatním. Teď z nich byly trosky.

„Váš soused není zrovna nakloněnej obchodům. Jak jste na tom vy?"

Mlčel jsem. Uvažoval jsem, ne o zatím nejasném obchodu, jehož základem byl stejně podfuk, ale o mentalitě těchto lidí, kteří vydělávají na lidském neštěstí. Nikdy mi nevadilo, když jsem naletěl poctivému obchodníku, který mě obral díky svým zkušenostem a hlavně ve slušném kšeftu. Za hloupost se platí. A kdo se jednou spálí, už podruhé stejnou chybu neudělá.

Kdo chtěl žít v téhle pustině, musel se umět otáčet. Teprve když měl zajištěný život, mohl si odpočinout, seznámit se se sousedy, stáli-li za to. Ale odpočinek, zábavu a postavení si musel vydřít. A do téhle úmorné práce přicházeli podvodníci. nejrůznějšího ražení. Mastičkáři, vynálezci nových způsobů hospodaření, obchodníci s deštěm. Kdo byl naivní, ten jim naletěl. A tenhle človíček je bezpochyby jeden z nich. Prodavač deště.

„Přivolám vám déšť," řekl.

„Asi ty psy přece jenom vzburcuju," broukl jsem.

„Chcete, abych o vás přerazil támhleten kůl?" zvedl se Jones.

„Pokud chcete být jako váš soused, tak si poslužte."

Field po něm asi vystřelil. Je prchlivý.

„Cizinče," ozvala se Sára. Promluvila slabým hlasem, jak s postupujícím dnem ztrácela sílu: „Minulý týden tu byl jeden takový jako vy.

„Vzburcovali jste psy?" zeptal se posměšně.

„Psy ne. Ale upaloval odsud, jako by je měl zakousnuté v nohavici."

„Udělejte to znovu," řekl muž. Neznělo to výsměšně, to opravdu ne. Mělo to jakýsi krutý podtón.

„Zapomeňte na své obchody, cizinče. Můžete tu přenocovat a dáme vám i vodu na cestu. Ale nepokoušejte se nás přemlouvat.“

Usmál se.

„Obešel jsem všechny farmy tady v okolí. Jste poslední. Přivolám vám déšť.“

Jones se začal pomalu zvedat z křesla.

„Chcete snad nechat pochcípat dobytek? Vy sami můžete odejít, ale ta zvířata s vámi nebudou moci. Ani jeden z vašich sousedů by nepřenes přes srdce, kdyby mu někdo ukradl deset krav. Ale když mu pomře celý stádo kvůli pár dolarům, kterejch se nechce zbavit, to ho nepálí.“

„To nás pálí“ řekla mdle Sára. „Asi si neuvědomujete, že odsud sotva někam odejdeme. A dobytek je to jediné, co máme.“

Prodavač na ni pohlédl: „Není to jediný, co máte,“ řekl tiše. „Ještě máte taky svý životy.“

Tón jeho hlasu nás zamrazil. V tu chvíli jsem si uvědomil, jak jsem zeslábl. A popadla mě hrůza, když jsem si vzpomněl na ženu a na dceru.

„Jděte pryč,“ řekla Annie. Dvě slova vyšlá z hrdla mé dcery byla odsouhlasena všemi pohledy, které se na cizince upřely.

Zašklebil se. Byl to útrpný škleb člověka, který marně nabízí život odsouzenci pod oprátkou.

„Myslel jsem, že budete rozumnější,“ řekl. „Nikdy neberu peníze za špatně odvedenou práci.“

Odlepil se od zábradlí, podíval se na Sáru, potom na květinu v klopě. „Vadne.“

Otočil se a pomalu odcházel.

Ta květina! Připomněla mi doby, kdy jsem se neohrabaně dvořil Sáře a nosil jí pugéty. Kytice čerstvých květin.

Kvítek v mužově klopě vadl. A Sára také.

„Same,“ hlesla moje žena. Neodvažoval jsem se na ni pohlédnout. Přejel jsem pohledem celou scenérii před farmou. Viděl jsem Jonese, zatínajícího pěsti. Honáci pod stromy jako by zkameněli.

Říkal, že za špatnou práci peníze nebere. Čert vem těch pár dolarů.

„Haló, cizinče!“ zavolal jsem. „Beru to. Ukažte, co umíte.“

Muž se zarazil, chvíli stál nehnutě a pak se otočil. Usmíval se.

„Rozmyslel jste si to?“ „Jo, ksakru.“

Na stará kolena skočím na špek podvodníkovi!

Muž se pomalým krokem vrátil k terase a pak se rozhlédl kolem sebe.

„Kolik se vejde támhle do toho sudu?“ ukázal na velikou bečku, kterou jsme postavili na roh budovy, v naivní víře, že když trochu sprchne, nachytáme do ní dešťovou vodu.

„Nevím. Sto galonů?“

„Tři dolary za galon.“

Nechápavě jsem se na něj zahleděl.

„Chci tři dolary za každý galon vody, která naprší do toho sudu,“ vysvětlil.

„Chcete napršet jenom ten sud?“ zasmál se Jones, Prodavač mu nevěnoval pozornost.

„Jste poněkud drahý.“ řekla má žena. Muž se pousmál. Výraz jeho tváře, nyní obchodnicky tvrdý, říkal: „Nechcete-li, já půjdu.“ Ale my chtěli. Podmanil si nás.

Kývl jsem na znamení souhlasu. Vesele na mě pohlédl a jeho oči se rozzářily, I já byl spokojen. Když nezaprší, neztratím ani cent, a stane-li se zázrak a tomuhle šarlatánovi se podaří přivolat déšť, zaplatím mu. Nevěřil jsem, že by se něco takového mohlo stát, ale jednou déšť přijít musí a pokud se tak stane teď, dostane ten chlapík zaplaceno za perfektní předpovědi A za naději, kterou do nás vlil.

Přiblížil se čas večeře a farma ožila. Sára pozvala i cizince. Odmítl. Nijak to nezdůvodňoval. Později jsem pochopil, že to udělal kvůli nám. Věděl, že si o něm chceme promluvit.

Usedl k sudu, který si vybral jako zvláštní míru své úspěšnosti. Nejprve jsem si myslel, že si tam odněkud nanosí vodu a pak bude požadovat peníze, jenže to by odsud sotva odešel zdravý, nikdo by mu neodpustil, jakým způsobem nás probral z toho nádherného snu o čaroději, který umí vykouzlit déšť. Zapálil si doutník a z kapsy vytáhl láhev a cosi, co vypadalo jako kus sušeného masa. Seděl tam a jedl stejně sám, jako k nám sám přišel.

Nepatřil sem a nechtěl svou přítomností narušovat naše zvyky.

U stolu, kam jsme usedli, zatím probíhala bouřlivá debata. Jones měl stále dojem, že nás chce prodavač podvést. Nevěřil mu. Ani Annie mu nevěřila. Jako by to prý nebyl ani člověk. A pak se do řeči vložila Sára. Mluvila tiše.

„Já mu věřím. Ať je to kdo je to, určitě nepatří mezi tu sebranku, co prodává déšť jen tak.“

„Jak jen tak?“ nechápal jsem.

„Jajko by prodávali třeba whisky.“

„Já vám rozumím,“ kývl Jones: „Ví, že pro nás je teď voda víc než zlato a že za to nemůžeme, a tak se podle toho chová. Netváří se jako mág, který všechno zvládne. Má před sebou práci. Těžkou, aspoň mně to tak připadá, a snad právě proto mu nevěřím.“

„Byl byste radši,“ řekla Annie, „kdyby přišel a říkal: Mám prvotřídní mraky, sto dolarů za kus, ze kterejch bude pršet nejmíň tejden?“

Jones se zamračil: „Asi ano, slečno. V tom případě bych ho mohl vzít přes hřbet hned.“

Po večeři jsme opět zaujali svá místa na terase. S blížící se nocí nastával život. Všechno u nás nyní probíhalo opačně. V noci jsme krmili dobytek, rozdělovala se voda, která se přes den uchytila ve studni a kdo měl sílu, ten se i bavil. Ale na zábavu už delší čas neměl nikdo náladu.

Když jsem se podíval k sudu, prodavač už tam nebyl.

„Odešel do prérie, pane,“ řekl mi jeden z honáků, kteří cizince permanentně sledovali. „Teddy šel za ním, ale ten chlápek se mu ztratil.“

Možná se ztratil nadobro. Jenom nás naladil a pak odešel.

„Možná si dělá z lidí jenom legraci,“ řekla má dcera mou myšlenku nahlas. Přál jsem si, aby to nebyla pravda.

„Máme ho najít a sledovat?“ zeptal se honák.

„Běžte si po práci. Necháme ho být,“ rozhodl jsem. Pokrčil rameny a odešel.

Setmělo se. Rychle a nečekaně, jako vždy. Unavené oči nestačily vnímat proměny kolem sebe.

Prodavač deště se náhle vynořil ze tmy. Prošel kolem mě a opřel se o zábradlí, přesně tam, kde stál, když se tu objevil poprvé.

„Tři dolary za galon,“ řekl.

V tu chvíli jsem začal věřit, že se stane zázrak. Najednou se zvedl vítr. Z ničeho nic. A sílil. Na nebi svítily hvězdy, ale od západu, ne, to přece nemůže být pravda, od západu jako by vyhasínaly. Hasnou hvězdy, říkal jsem si, to jenom hasnou hvězdy. Dohořely.

Uslyšel jsem ržání koní a bučení dobytka. Vzrušené hlasy mužů. Vítr sílil a začínal se měnit v uragán. Obloha se plnila mraky.

Stromy, které tak dlouho stály bez pohybu, skláněly své koruny až k zemi. Pokud jsem se mohl spolehnout na svůj zrak, shromáždili se všichni muži před domem a hleděli vzhůru.

A potom spadla první kapka. Druhá, třetí…

Nebe se protrhlo. Blesk střídal blesk a od rachotu hromů zaléhalo v uších. Epicentrum bouře muselo být nad farmou. Lilo.,

Lilo jako z konve.

Vyprahlá země se musela zbláznit z nenadálého přívalu životadárné tekutiny.

Muži před budovou řvali nadšením. V záblescích jsem viděl, jak pobíhají sem a tam, do půli těla svlečení, a vystavují se prudkému dešti. Pohlédl jsem na cizince. Usmíval se. Vybavil jsem si tváře našich sousedů. Musejí být pořádně překvapení. Tohle se oslaví.

Bylo mi fajn. Farma je zachráněna, dobytek přežije. A my také? Kde je vlastně Sára?

Jako by mé myšlenky vycítila. Objevila se ve dveřích, zachumlaná do teplého kabátu.

„Pojď dovnitř. Nastydneš.“

Podíval jsem se po cizinci. U zábradlí už nestál, asi kontroluje svůj sud. Počítá, kolik zatím vydělal.

Musím za ním někoho poslat, napadlo mne. Co když si bude přilévat vodu?

Déšť tu byl a já přestával věřit v čarovnou moc prodavače počasí.

V nejhorším případě dostane tři sta dolarů. O kolik bych přišel, kdyby sucho trvalo déle?

Cizinec u sudu nestál. Seděl uvnitř a kouřil. Díval se na mě svým veselým pohledem a nic neříkal. Věděl, že má vyděláno, asi bych mu nedokázal nezaplatit, nebylo by to poctivé a mohl by si počíhat někde v záloze. A kvůli mizerným třem stovkám přece nebudu riskovat kulku do zad.

„Nechcete si lehnout?“ zeptala se cizince Sára.

„Rád poslouchám déšť,“ odpověděl jí a pak zívl. Protáhl se.

„Natáhnu se tady na lavici, jestli vám to nebude vadit.“

Odmítl přikrývku a lehl si jen tak.

Zítra si vezme svých tři sta dolarů a zmizí. Není to zatraceně moc? Ten déšť by přece přišel i bez něho.

Poslouchal jsem hukot padající vody. Ten sud se jistě naplní i bez přilévání. Má to dobře spočítané.

„Pojď spát“ řekla Sára. Poslušně jsem odkráčel do ložnice a pak mě něco napadlo.

„Půjdu se podívat, jak to vypadá s dobytkem. Ten vítr je hrozný.“

Vyšel jsem ven. Těch pár kroků k sudu stačilo k tomu, abych byl promočen až na kůži. Nahlédl jsem dovnitř. Nepršelo ještě ani hodinu a sud byl z třetiny plný. A déšť nemínil ustat. Snad ještě zhoustl.

Vrátil jsem se do domu. Čvachtavé kroky prodavače vzbudily.

„Ááách,“ zívl: „Aspoň dvacet galonů, co?“ zeptal se. Přikývl jsem.

„Do rána bude plný.“

„Pokud bude tak dlouho pršet,“ namítl jsem.

„Bude,“ řekl rozhodně, zívl a opět se uložil ke spánku. Vrátil jsem se ke své ženě, svlékl promočené šaty a lehl si do postele. Sára se ke mně přitulila.

„Studíš.“

„Zmokl jsem. Zahřeješ mě, zlato?“

„Chce se mi spát.“

„Tak to odložíme na zítra.“

Zasmála se, položila mi hlavu na hruď a za chvíli usnula. Mně se to nepodařilo. Těch tři sta dolarů mi pořád strašilo v hlavě. Nejsem přece dítě, abych věřil na zázraky. Sud vody za tři stovky!

Asi dvě hodiny jsem zíral do tmy, pak jsem jemně odsunul Sáru, něco ze spaní zabručela, a potichu se zvedal. Oblékl jsem si mokré šaty a vyšel na chodbu. Přiložil jsem ucho ke dveřím jídelny, kde spal prodavač. Uslyšel jsem tiché – chrápání.

Z domu jsem vyklouzl zadními dveřmi. Pršelo pořád stejně silně. Sud byl z poloviny plný. A pršet bude až do rána, i tomu jsem věřil, nebylo proč nevěřit.

Ale i ten nejlepší sud se může poškodit. Tím spíše v takovémhle vedru, jaké bylo doposud.

Přinesl jsem si sekeru a přerazil vrchní obruč. Šlo to lehce. Stejně jsem naložil i s další. Sud se rozevřel jako květina a pohromadě ho držely jenom dvě spodní obruče. Voda vytekla, zůstalo jí tak třicet galonů. Přesně tak jsem to potřeboval.

Všichni jistě budou souhlasit s tím, že zrezivělé obruče nevydržely nápor bobtnajícího dřeva.

Vrátil jsem se do domu. Spát se mi nechtělo, usedl jsem proto do kuchyně a čekal na ráno a překvapeného prodavače deště.

Zvláštní, ani se nám nepředstavil. A my mu také ne.

Před svítáním jsem to nevydržel a šel jsem se podívat ven. Stále pršelo. Sud byl v témže stavu, v jakém jsem ho zanechal. Šumění padající vody mě uklidňovalo. Určitě to naplní všechna napajedla a až vysvitne slunce, vyženeme dobytek ven. Ať si taky užije vody.

Už jsem se na to těšil.

A potom?

Seděl v houpacím křesle na terase, kouřil, jako by nedělal nic jiného, než přivolával déšť a kouřil. Díval se na mne. V řidnoucí tmě jsem viděl polohu jeho těla. Dovedl jsem si představit jeho pohled.

Celou dobu musel vědět, co dělám.

.Ještě pár hodin bude pršet," řekl klidně. Pak mi nabídl doutník. Neodmítl jsem.

„Pořádně pršet," dodal a připálil mi. Bezmyšlenkovitě jsem nasával dým.

„Za takovej déšť by se někomu zdálo tři sta málo. Ale já víc nechci. Jenom jeden stogalonovej sud. A tři dolary za galon."

Odmlčel se. Po chvíli řekl:

„Už bude asi plnej."

Věděl, že to není pravda. Z kabátu mu kapala voda. Silně si potáhl a já mohl díky rozdmýchanému oharku spatřit na chvíli jeho tvář.

Koutky úst se usmíval, ale jeho oči vyzařovaly podivnou nemilosrdnou sílu. Pohlédl mi do očí a já nestačil uhnout.

A najednou jsem věděl, že bude pršet tak dlouho, dokud se sud nenaplní vodou.

POLICEJNÍ VŮZ 61

„To je kus!“mlaskl významně Slade, který dívku pozoroval již hodnou chvíli. Graham neodpověděl. Mračil se jako čert a s rukou, opřenou o volant, namáhavě oddechoval. Děvče, vlastně to byl ještě žabec s hřívou barvy tekutého zlata, zmizelo za křovím, lemujícím prašnou silnici, aby po chvíli opět vypochodovalo do zorného úhlu obou mužů. Mělo na sobě šortky lososové barvy a v ruce plátěný vak.
Policejní vůz s číslem 61 byl skryt v březovém hájku, pár metrů od silnice. Slade, ač neviděn, měl výtečný přehled.
„Stopařka,“ řekl „Co myslí, že tady chytí? Jedině úžeh.“
Obtloustlý a věčně se potící Graham posunul čepici s kovovým štítkem do týla. Nechala na jeho zarudlém čele červený pruh. „Sukničkáři,“ zafuněl. „To je její věc. Hleď si raději Hollistera. Jestli nám ufoukne, bude malér. „ Za hodinu neprojel silnicí jediný vůz. Děvče, jako kdyby zaslechlo Sladovu poznámku, pokrčilo rameny a usedlo na ranec, V dálce, na obzoru, zasvítil v roztavených šípech slunečních paprsků bod. Rychle se přibližoval, za chvíli rozeznal Slade obrysy zeleného pontiaca. Děvče vstalo a zamávalo, „To není Hollisterova kára,“řekl Slade zklamaně. „Ta holka… “
Vůz zastavil přesně před děvčetem, Na předních sedadlech si hověli dva chlápci v bílých košilích. Rozvinula se krátká debata. Děvče nakonec zavrtělo hlavou a otočilo se zády k vozu. Muž, sedící vedle řidiče, vystoupil a chytil jí za ruku. Rychlý a tichý zápas, zakončený bouchnutím dveří. Vůz se s trhnutím rozjel, za oknem zahořel vodopád zlatých vlasů. Ranec na okraji silnice osiřel. „Kapitáne,“zaskučel Slade. „To je únos! Šlápni na to!“
Graham vycenil zuby v nepříjemném úsměvu. „Máme jinej úkol,“ řekl ledově. „Postarat se o Hollistera, kterej veze zlato z federální banky. Bude tady každou chvíli.“

„Čert vem Hollistera!“ zařval Slade. „Necháš k vůli němu zamordovat holku? Povídám, jeď! Jedou stejným směrem, zvládneme to všechno!“
Graham malý okamžik váhal. Slade se již strachoval, že odmítne. Nakonec s bručením zmáčkl startér a vůz se vy kolébal na silnici.
Policejní chevrolet jako by chtěl ukázat, co umí. Během necelé minuty se přiblížila ručička tachometru maximu stupnice. Vůz s houkáním proletěl bezejmennou osadou, vyhoupl se na zrcadlo asfaltu a tady jako by pookřál, Graham řídil s citem, kdysi jezdil jako profesionální závodník. Motor poznal pána a pracoval jako hodinový stroj. U lesa dohonili pontiac. Vůz se snažil manévrovat a přejížděl z jedné strany silnice na druhou. Grahamův obličej ztvrdl. Vystihl okamžik, kdy řidič pronásledovaného auta zabral příliš do kraje a dotáhl po jeho bok. Na chvíli byla mezi oběma vozy mezera, kterou by nepropadlo jablko. Slade se bavil pozorováním vyteklých obličejů mužů v druhém voze. Pontiac se nechtěl vzdát, jeho řidič z něho mačkal výkon jako z citrónu. Ozvalo se slabé křupnutí. Chevrolet se jenom slabě zachvěl, zato vůz s posádkou dvou mužů v koši lích a jednoho plavovlasého diblíka odletěl jako pingpongový míček.
„Akorát,“ pochválil Graham, když pontiac skončil nosem v trávě. Slade vyskočil z vozu s revolverem v ruce. Chlap vedle řidiče se začal soukat ven. Utržil kopanec, po kterém se otočil o stoosmdesát stupňů. Druhý se snažil zařadit zpátečku. Slade ho vytáhl za límec z auta a švihl ho plochou dlaní přes krk.
„Prima, kluci!“ zatleskalo rozcuchané vlasaté stvoření, které se vyhrabalo odněkud ze dna vozu. „Nasadíte jim pouta?“ Sladě ztuhl jako kus dřeva. „Pouta?“ Graham vylezl z vozu a olízl suché rty. Upřel na dívku nepřítomný pohled. „Totiž,“ řekl. „Myslím, že stačí – ehm… “ Vysvobodil ho zvuk motoru. Ze zatáčky vyjel šedivě natřený skříňový ford. Vedle řidiče seděl muž v černém baloňáku s brýlemi na nose. Mrkl na policisty a povýšeně se usmál. Šedý ford se obratně vyhnul a aniž by zpomalil, pokračoval stejným tempem v jízdě. „Pokladník Hollister!“ zaskučel Graham a soukal se za volant,
Slade koutkem oka zahlédl překvapený výraz v tváři děvčete, „Pozdě,“ vydechl. „Povídám, Jime, pozdě. Tam dál už to nejde.“
„K čertu, co teď?“
„Sbalíme ji a odvezeme k mamince. Je to príma žába. Nemůžeme ji tady nechat s těma holomkama.“

„Čtvrt milionu v tahu!“ zaúpěl Graham. „Toho jsi ty vinen. Starý nám utrhne hlavu.“
„Holka myslí, že jsme opravdoví policajti, zubil“ se Slade, „Stejně ti řeknu, že to je divnej pocit, nosit tyhle hadry Asi se dám k poldům.“

Radko Vyhlíd

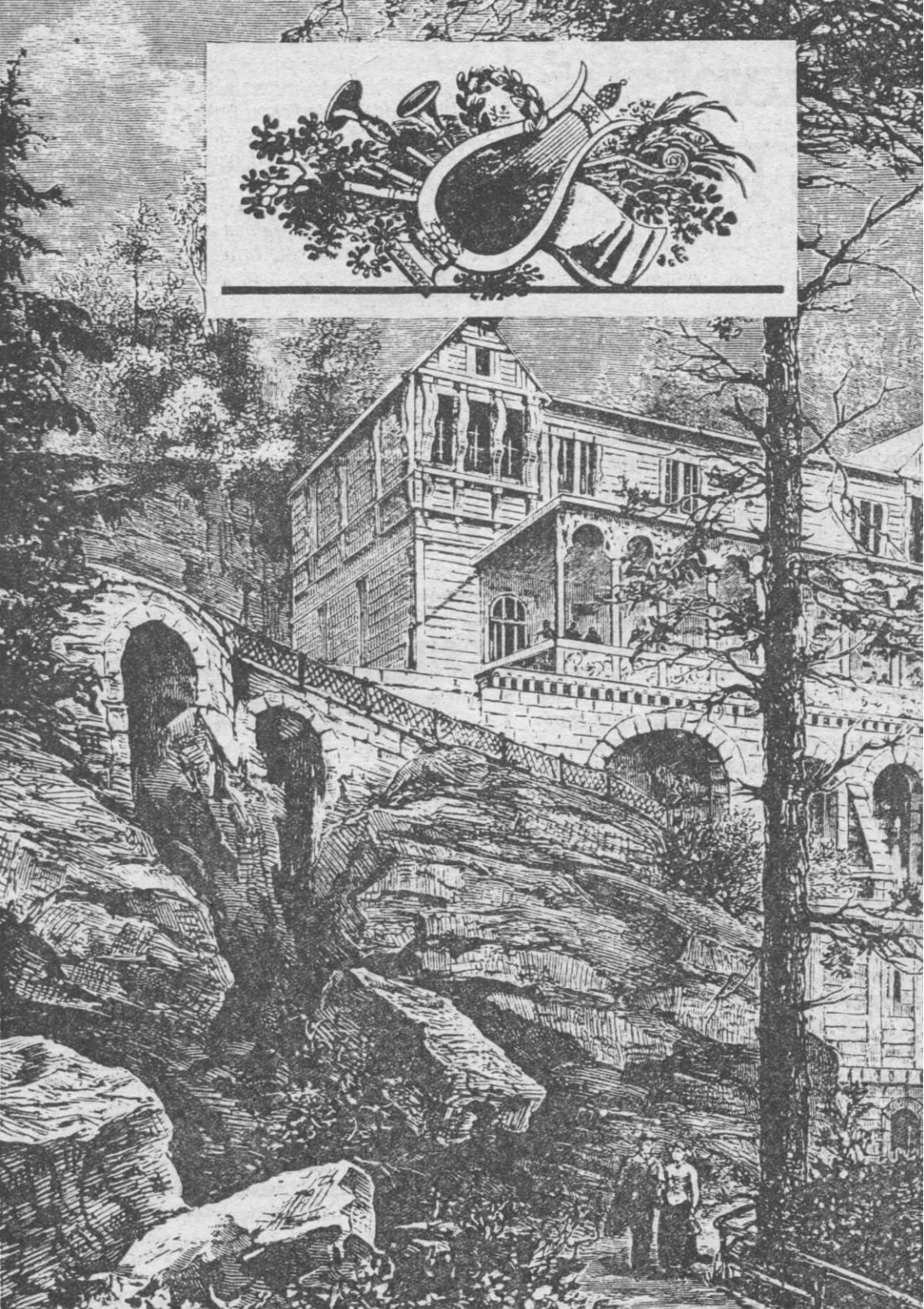
Muzikantské EPIŠTOLY

O mandolíně F-5

„Je krásná a něžná jako malé děťátko“ – komentoval jeden můj hudební kolega dojem z mandolíny Gibson F-5, když ji měl prvně v ruce. Dovolte mi představit tuto krasavici s jazzovým zvukem i vám…

Prototyp vznikl roku 1900 v dílnách americké firmy Gibson (vyrábíneméně slavné kytary a banja) a s malými obměnami se produkuje dodnes. Mnoho dalších firem i soukromníků tento oblíbený model kopíruje a nabízí pod různým označením, např: Washburn, Sága, Ibanez, stavitel Monteleone, u nás Krištůfek a Lebeda, ale má ostrý zvuk, který perfektně zapadá do country a hlavně do jedné z větví country-biuegrassu, což je původně horaiska hudba z USA s banjem. kytarou, houslemí a basou,

To, co činí F-5 výjimečnou, není její mimořádný vzhled, ale konstrukce. Ta vychází z klenuté horní i spodní desky, dlabané stejně jako u houslí a to právě mandolíně dodává specifický zvuk, Princip klenby je zhruba takový: nejsilnější místo desky je pod kobylkou a v pomyslných oválných vrstevnicích, směrem od středu ke kraji se síla desky ztenčuje, Ozvučné otvory J“ jsou jako houslové, stejně jako uchycení krku k tělu nástroje pod úhlem, i použité dřevo je u nejkvalitnějších mandolín shodné s houslemi.

Horní deska – resonanční smrk, spodní deska, luby a krk – javora hmatník z ebenu. Tvar těla vychází ze siluety hrušky excentricky přizdobené vlevo u krku tzv šnekem, který je na pravé straně vyvážen dvěma špičkami – jedna je nahoře a jedna dole, vše v elegantních křivkách a pečlivě dlabáno. Stejný motiv šneku a špiček je v obráceném garde proveden na hlavě, kde jsou uchyceny ladicí strojky Ebenová kobylka je dvoudílná, ,výškově stavitelná. Dojem uměleckého díla dotváří bohaté vykládání hlavy perletí, méně často je zdoben i hmatník..

Stejnou konstrukcí i když ne stejný tvar mají ještě „A" mandolíny, které jsou chudší o všechny šneky a špičky a stroze zachovávají siluetu hrušky. Mají buď „t otvory, nebo jeden otvor kruhový (mají měkčí zvuk) a vzhledem opravdu připomínají velké písmeno „A". Jsou stejně oblíbené jako F~5, ale levnější a jsou vlastně dvojčata z rodiny Gibsonů,

Ted když jsem vyznal svůj obdiv k F-5, musím se'také zmínit o mandoiínách ostatních, kterých je na světě drtivá většina.

Předně jsou to mandolíny „italské", tvarem těla podobné rozříznuté kapce se zadní půikulatou částí lepenou z proužků dřev a rovnou horní deskou.

Dalším typem jsou nástroje ve tvaru úzké či široké kapky, ale jen mírně vespod klenuté. Horní deska je také rovná, otvor kulatý, nebo různě oválný.

Všechny tyto nástroje maji zcela jmou barvu zvuku, než mandolíny s klenbou desek ~ spíše zvonivý a měkký.

Všechny mandolíny mají ale jedno společné –a to je ladění, které je stejné jako u houslí: e, a, d, g. Jen struny jsou zdvojené či ztrojené, takže nástroje pak mají osm nebo dvanáct strun

Na závěr ještě krátká zmínka o význačných hráčích na „P a *„A" mandolíny, Každý z nich má nezaměnitelný styl hry a ovlivnil mnoho následníků.*

V první řadě je to Bili Monroe. zvaný též otec bíuegrassu. který přišel ve 40. létech s ostrými, razantními a štěkavými údery trsátkem v doprovodu a jazzově stavěnými sólovými party, které velmi málo sledují melodickou linku skladby. Položil tak základ dnešní bluegrassové hry na mándolínu, z níž všichni hráči tohoto stylu vycházejí. Je neuvěřitelné, že tento dnes již BOletý muž stále hraje, skládá a zpívá.

David Grisman je dnes znám hlavně svou hrou akustického jazzu, ale hrával také bluegrass a rád se k němu občas vrací. Jeho hra na mandolíny a mandoly je plna barev a jemných odstínů

Sam Bush je jeden z pilířů bývalých New grass Revival, skupiny která smíchala bluegrass, jazz, gospei a rock v

impozantní celek a jeho hra o tom svědčí: řízná, výbušná, rytmicky náročná a přesná,. V loňském roce měl dokonce v Československu několik koncertů.

Tato tři jména patří Američanům, z našich hráčů na mándolínu bych chtěl jmenovat alespoň Petra Kuse z pražského Blanketu a Jiřího Plocka (donedávna brněnští Poutníci).

Sam

V Rodokapsu dosud vyšlo:

č. 1/90	J. Velinský: Mrtvý z Olivetské hory (det.)
č. 2/90	W. Crosny: Město pavouků (west.)
č..3/90	J, Pecinovský: Plástev jedu (dobr,sci-fi)
č. 4/90	E. Wallace: Sanders od řeky (dobr. román)
č. 5/90	Ch. Stonebridge: Setkání v Oloho (kovb.) – rozebráno
č. 6/90	H. R. Haggard: Heu-Heu příšera (dobr. román) – rozebráno
č. 1/91 (7)	E. Fiker: Morová sedmička (det.) – rozebráno
č. 2/91 (8)	G. P. Walker: Ken Wood a meč krále D'Sala (dobr. sci-fi) – rozebráno
č. 3/91 (9)	J. F. Dak: Osvoboditel (kovb) – rozebráno
č. 4/91 (10)	S. Cody: Arizonský střelec (kovb.) – rozebráno
č. 5/91 (11)	Ch. P. Whitte: Na život a na smrt (kovb.)
č. 6/91 (12)	J. M. Adam: Já už nikdy nikoho nezastřelím (west.)
č. 7/91 (13)	W. W. Mason: Šanghajský vyzvědač (dobr, román)
č. 8/91 (14)	B. Boeters: Zlatá peřej (west.)
č, 9/91 (15)	E. Wallace: Řeka Diamantů (dobr. román)

vydává Praha

RODOKAPS – romány do kapsy. Šéfredaktor Ivan Doležal. Redakce: Hana Krubnerová, Ondřej Pfeffer, Jarmila Krejčová. Vydává: Ivo Železný, nakladatelství a vydavatelství, společnost s r. o. Adresa: Ivan Doležal, Rodokaps, poste restante, 110 00 Praha 1. Tiskne Tiskárna MěR, Václavské náměstí 15, Praha 1. Rozšiřuje PNS a další distributoři. Předplatné a objednávky vyřizuje redakce. Nevyžádané rukopisy se vracejí jen velice laskavě. Vychází měsíčně. Cena 19,90 Kčs. Číslo 10/91 vyšlo v listopadu 1991. ISSN 0862–7355

© Ivo Železný, Praha 1991

47255

RODOKAPS

ROMÁNY DO KAPSY

